Святослав
Караванський

Лист до Героя пера –

Марії Матіос

СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКИЙ

ЛИСТ ДО ГЕРОЯ ПЕРА – МАРІЇ МАТІОС

Листи, статті, інтерв'ю і таке інше

Львів – 2013

ББК 81.2Р-2–Ук-4
К 21

Караванський С. Лист до Героя пера – Марії Матіос / Листи, статті, інтерв'ю і таке інше. Львів: БаК, 2013. – 220 с.
ISBN 978-966-2227-23-9

Ця збірка листів та статей автора стане у пригоді всім, хто цікавиться українською мовою та шляхами її відродження після сталінського мовного Голодомору. Читач знайде у цій збірці й низку інших матеріялів на теми, які хвилюють сучасників. Збірку розраховано на широке коло читачів від учнів та студентів до державних діячів.

Книгу видано в авторській редакції за правописом 1924 року.

ISBN 978-966-2227-23-9

ЗМІСТ

ДО МОВИ З РОЗУМОМ

ЛИСТ ДО ГЕРОЯ ПЕРА МАРІЇ МАТІОС

Дорога пані Маріє!

Те, що Ви зробили й робите для України, це аж-аж-аж як знаменито. Ви ж обезсмертили український Рух Опору, увівши його до світової літератури! І тим Ви обезсмертили й себе. Ви поставили своє ім'я на одну дошку з такими іменами, як Т. Шевченко, І. Франко, Л. Українка. І це не перебільшення або підлабузництво, пані Маріє, а щира правда. А сказати правду, хоч би й у вічі – це ніякий не гріх. Ви своїми творами кажете правду, і я кажу Вам правду. Правда – над усе! Бо правда врятує світ. І ніщо інше.

Ви говорите правду. І Вас чують. І це найголовніше.

Мене, як слcensus словолюба, поза всім іншим, цікавить невід'ємна від правди Ваша мова. І то, під рядом оглядів. Зокрема, як сучасне молоде покоління, виховане на сталінській єрижці, вив'язується з проблемою збереження неповторної краси й сили нашої мови. Нашу мову спаплюжувано на державному рівні майже ціле століття, і знову таки вже на незалежному державному рівні нічого не робилося й не робиться, щоб цю шкоду бодай мінімально виправити. Це виправлення діється на особистому рівні окремих володарів пера. Але центру, який би цю стихійну працю стежив і давав поради, нема.

Читаючи Ваші твори, не можна не помітити, що Ви намагаєтесь зберігати живе українське слово і не приймаєте узаконених канцеляризмів та безглуздь. Мене, шукача щирої української лексики, порадували такі слова, як **ошиватися, зненацький, надовбень** у значенні головка (рос. набалдашник). Сло́во **ошиватися** не потрапило в поле зору словникарів. А це слово живе. Я його не раз чув. І коли прочитав у Вас, відчув, ніби зустрів старого знайомого. Ви його теж чули, бо у жоднім словнику чи підручнику його нема. Ось як Ви його вжили:

"*...коло дзвіниці трохи челяді зібралося. Але то все ті, з ким Михайлові не до бесіди. Вони коло Курика більше* ***ошивалися***".

Таку зустріч, як із словом **ошиватися**, я мав колись із словом **вихватка**, близнюком сучасної не дуже української **замашки**. **Вихватку** я чув від матері:

"Що за **вихватки**?"

Я думав, що цього слова нема в жодному словнику, і раптом маєш: живий Курилка!. В "Українсько-англійському словнику" К. Андрусишина здибаю **вихватку**. Така здибанка – це радість: зустріч із старим знайомим. (Пишучи це, я не знав, що в РУС-і А. Кримського і в РУС-і АН УССР у перекладі російського слова **выходка** є **вихватка**. Вибачаюсь, бо я дивився за **вихваткою** у гнізді **замашка**, а там **вихватки** нема, хоч **выходка й замашка** – синоніми, а у множині – абсолютні синоніми: **выходки = замашки**. А втім, я таки зарапортувався: **вихватка** є й у СУМ-і АН УССР).

А у Вас зустрів ще одного старого знайомця – слово **ошиватися**. Цього вже точно нема у словниках: ні в СУМ-і, ні в РУС-ах, ні в К. Андрусишина..

Ваш внесок у скарбницю українського самобутнього стилю мовлення дива гідний. Антиукраїнська машина Кремля так нашкодила нашій мові, що здавалося

ніхто, а надто одна людина, ще й творчо зайнята, не годна побороти сталінський мовний голодомор.

Сплюндровано правопис, фонетику, морфологію, акцентологію, лексику. Виключено з живого тіла мови цілий ряд її невід'ємних рис, а натомість запроваджено цілу низку антиукраїнських рис у нашу живу й писемну мову. І це ставить перед письменником-патріотом ряд проблем, з яких треба вив'язуватися без жодної помочі зі сторони.

Перед таким викликом стояли і Ви, пані Маріє. І от як Ви вив'язалися.

Ви з'єднали в один мовний струмінь усі відомі Вам мовні потоки, наявні в сучасній українській мові: лексику й синтаксу буковинської говірки, сталінську канцеляризовану мову, російсько-український суржик, повстанське арго, залишки галицького варіянту української мови, різноманітні жаргони, свою власну слово- й виразотворчість та ідіоматику зі словників. Це була та палітра, з якої Ви брали фарби для малювання Ваших полотен. Але вживаючи цю палітру, Ви не дотримувалися вбивчих засад мовного голодомору. Ви відходили від них у бік відродження щирої української мови. Головний будівничий Вашої праці був Ваш мозок, збратаний з уявою, яка малювала правдиву картину подій і фактів. Уява малювала, а мозок добирав фарби з палітри. Цей добір витворив Вашу мову.

Картина вийшла на славу: мета виправдала засоби. Тому робити Вам якісь закиди щодо Ваших мовних засобів не має права ні мовник ні літератор.

З другого боку, творча праця не повинна цуратися обміну досвідом. І Ви не цураєтесь. Ви користуєтесь словниками – досвідом лексикографів. Але не все записано й у словниках. Словникарів тримали "під мушкою". Словники мають багато "білих плям". Позатим, їх засмічено "новолексикою". І ще. Навіть у нормальних умовах словники відстають від життя, від розвитку мови. Мова – це живий організм, який, знай, розвивається. Тим-то мене й кортить поділитися з Вами деякими своїми спостереженнями на мовному полі.

Щоб багато не говорити, переходжу до діла.

1. Ні-ні та й...

Вираз цей – витвір "украінскіх пісателей", які "створили" його, взоруючись на російський вислів **нет-нет, да и...** І сталося це так:

Вираз **нема, нема та й...** закарбовано вперше у листах Шевченка:

"...мене, спасибі, люди добрі книгами не забувають. ***Нема, нема та й*** *пришле хто-небудь...".*

Це написано із заслання, тобто до 1859 року. «Толковый словарь живаго великорускаго языка» В. Даля (1880) ідіоми **нет-нет да и...** не фіксує. Першу її появу в російській літературі засвідчено у творі Ґаршина (1855–1888) «Из воспоминаний рядового Иванова» (1883). Нема слова, що в тодішніх літературних колах Росії мали місце українські впливи на російську мову: була ціла когорта двомовних або пов'язаних з Україною письменників – Мордовець, Стороженко, Данилевський, Старицький, перекладалися твори Марка Вовчка, Шевченка. І така образно-емоційна ідіома, як **нема, нема та й...** перекочувала до російської мови у.формі **нет-нет да и...** Завдяки своїй образності зворот **нет-нет да и...** набув поширення у росіян. Письменник Ґаршин міг почути вираз **нет-нет да и...** серед

солдат російської імператорської армії, де так само мав місце рос.-укр. мовний обмін.

Цей зворот у російській формі засвоїли "українскіє пісатєлі". Не будучи ознайомлені як треба з творчістю Т. Шевченка, і не знаючи живої мови, вони переклали рос. кальку нашої ідіоми **нет-нет да и...** на українську мову, але не так, як у Шевченка, а у формі **ні-ні та й...** Тут дався взнаки той факт, що російському **нет** в українській мові відповідають дві форми: **нема** і **ні**. Наше первородне **нема**, вжите Шевченком, російські самоперекладачі переклали на рос. мову, як **нет**. І це відповідало первородному значенню слова **нема**. А знавці "українской" мови в Україні, для оберненого самоперекладу вибрали не первородне **нема**, а зовсім нелогічне з боку точности перекладу слівце **ні**. Тому формі **ні-ні та й...** бракує логічної переконливости і наш "підкутий" читач сприймає його, як кальку з мови "старшого брата". І це так і є на ділі. Це невдала "українская" калька з російського цілком точного перекладу нашого звороту **нема, нема, та й...**

Я б забув усю цю історію, якби дістав з уст знавців буковинських говірок підтвердження, що форма **ні-ні та й...** живе в устах буковинців, як їхня жива з діда-прадіда мовна форма, чи навіть, як форма, засвоєна і прищеплена за Совітів. Не маючи таких фактів, а міркуючи на всі боки самотужки, я бачу, що форма **ні-ні та й...** не має логічної переконливости, яку мають форми **нема, нема та й...** і **нет-нет да и...** Ці дві різномовні форми дають мозкові зрозуміти, що чогось не було деякий час, а тоді з'явилось. Форма ж **ні-ні та й...** цього розуміння не дає, а підказує нам, що в цім "українскім" виразі треба вбачати кальку з російського **нет-нет да и...** І тоді наш мовний центр бере втямки цей зворот. Тобто, ми розуміємо сказане через посередництво іншої мови. Це те, що прищеплював нам мовний голодомор СССР. Матірнього ж виразу **нема, нема та й...** нам ніхто не прищепив і загал його не знає. Про це дбав царський Емський указ, а також ЧК, ҐПУ, НКВД, МҐБ та КҐБ із Сибіром, Колимою та Соловками.

2. Вочевидь *у значенні* ***очевидно***

На розвитку української мови позначився самодіяльний характер українського мовознавства в царській Росії. Не було жодних державних установ, які б розробляли, досліджували й розвивали українську мову. Усі дореволюційні словники й підручники укладали люди з патріотичного обов'язку, не маючи належних умов праці, і не дістаючи за неї жодної винагороди. На ділі, дослідження української мови не заохочувано, а переслідувано. Без жодного заохочення та належних умов працювали Білецький-Носенко, Грінченко, Яворницький, Комаров та інші. Це відповідно впливало на якість їхньої праці.

У словнику Грінченка у гнізді слова **очевидьки** зафіксовано зворот **в очевидячки (в очевидьки)** з такими ілюстраціями:

Не приснилось, а **в очевидячки** *явилось. (П. Куліш)*
Христі, мов живе, усе те стало **в очевидячки**. *(П. Мирний)*

З цих прикладів видко, що вислів **в очевидячки** відповідав сучасному виразові **наяву** або **наочно**. На жаль, Б. Грінченко не відзначив цього значення виразу **в очевидячки**, хоч і дав приблизний переклад до **наяву – на очах, перед очима**, дорівнявши вираз **в очевидячки** до слова **очевидячки** і засвідчивши для обох лексичних форм такі значення:

очевидно, явно, на очах, перед очима.

Це призвело до того, що пізніші мовознавці, розробляючи російсько-українські словники, належно не переклали російського слова **наяву** на українську мову. Зворот же **в очевидячки (в очевидьки)** в українському мовному океані і далі удосконалювався і набув форми **вочевидь**. Відсутність у словниках – починаючи від Грінченка – всієї гами значень вислову **в очевидячки**, сприяла засвоєнню літературною мовою неповного значення цього слова. Словникарі замість звернути увагу й удосконалити переклад **на очах, перед очима**, знехтували його, зберігши лише дві форми, наявні у Б. Грінченка: **очевидно** та **явно**. Правда, УРС (Українсько-російський словник АН УССР у VI томах) зберіг Грінченків переклад виразу **в очевидячки**, а саме **перед глазами (перед очима)**. **Перед очима** – це і є **наяву**. Але цей переклад не потрапив до масових рос.-укр. словників, де рос. **Наяву** перекладано, як **наяву**, підкріпивши поширену в народі назву рос.-укр. Словників, як російсько-російських словників. А СУМ (Словник української мови АН УРСР у XI томах) взагалі не зафіксував виразу **в очевидячки**, а наявне в СУМ-і **вочевидь** (з позначкою *розмовне*!) пояснено без згадки значення **наяву**, хоч одна з наведених ілюстрацій засвідчує саме таке значення:

> *"За чотири роки я **вочевидь** пересвідчився, що Григорій... напрочуд доброго серця людина". (О. Копиленко)*

У цьому прикладі **вочевидь** значить **наяву** або **наочно**. Підставивши у ньому замість **вочевидь – очевидно**, матимемо безглуздя:

> *"За чотири роки я* **очевидно** *пересвідчився, що Григорій... напрочуд доброго серця лядина".*

Так само не можна підставити **очевидно й** у наведені Грінченком цитати з П. Куліша та П. Мирного. Зате там можна підставити слово **наяву**. У цитаті з О. Копиленка зміст не зміниться, якщо **вочевидь** замінити словом **наяву** або **наочно**.

Сьогодні стало модно вживати слово **вочевидь** замість слова **очевидно**. Слово **очевидно** цілком українське слово, і наявність його в російській мові є наслідком українського впливу на російську мову. Але, коли вже воно комусь коле в носі, то хай цей "хтось" шукає справжніх синонімів, а не штучних. Синонімами до **очевидно** можуть бути:

> **як видно, видати, видко, видно, очевидячки, очевидьки, явно, ясно;** *(подеколи ще як)* **безперечно, певно, мабуть, правдоподібно,** а не **вочевидь.**

Брак мовознавчих інституцій і наявність білих плям у працях окремих ентузіястів сприяли тому, що в нашій мовній практиці прижилося позичене в сусідів слово **наяву**, тоді, коли ми мали своє непозичене слово **вочевидь**.

Так зникав з української мови її самобутній кольорит.

3. Достатньо, недостатньо

Слова **досить** і **достатньо** синоніми. Але вони не абсолютно взаємозамінні в усіх випадках мовлення. Їхнє вживання корегує мовний смак і легкомовність. У живій мові просто нема як сказати:

"*Це **достатньо цікава** книжка*".

Натомість ми кажемо

"*Це **досить цікава** книжка*".

Правда, **достатньо цікава книжка** досить легко написати, і така писанина проходить без перешкод у більшості "украінскіх" видань. Я готовий битися об заклад (і виграю у 90 випадків зі 100), що той, хто полюбляє довші форми замість коротших, вживає українську мову лише на письмі, бо сказати

"*Я купив **достатньо цікаву** книжку*"

в україномовця не повернеться язик. Таку мову народ нарік **повстяною**. Коли я читаю, що

"*...в Польщі та Україні **достатньо розумних**... людей*",

мене бере сумнів щодо вірогідности цього твердження, і я сам собі кажу:

"*Мабуть таки не **досить***".

Як пояснити любов "украінскіх" мовців до довших форм замість коротших?

Це легко розкрити. Коли в Соловецкому Союзі оголошено українізацію, партійна мафія добирала "українізаторів" не з українців, а з окупантомовних осіб. Ці особи спілкувалися в родині і поза нею неукраїнською мовою, а коли треба було переходити на нашу мову, вони свою "украінскую" мову слово в слово "здирали" з російських зразків. У цьому їм помагали російсько-російські словники. Коли такому "українізатору" треба було "по-украінскі" мовити російське слово **достаточно,** він, виходячи з того, що слово **достаточный** "по-украінскі" буде **достатній,** творив від нього прислівник **достатньо**, який не завжди відповідав нашій мовній традиції. Наприклад, сказати

"*Це **достатньо** легко зробити*"

українець не скаже, бо з двох форм – **досить** і **достатній** – наші предки першою створили форму **досить (доста)**, а вже згодом вивели від неї форму **достатній**. Слово **досить (доста)** існувало до появи прислівника **достатньо** і воно органічно закріпилося в мовному центрі усіх україномовців. Воно жило і в живій і в писемній мові:

> "*Тільки* [вона] *може дати панні... виховання, до того ж Юля **досить** вміє по-німецьки" (Леся Українка).*

Слово ж **достатньо** українці воліють уживати лише там, де **досить** не сприяє милозвучності мовлення. Цих тонкощів "украінскіє" культуртрегери не могли навчитися з російсько-російських словників. Ці тонкощі мовці засвоюють у процесі спілкування. Соловецькі "українознавці" не спілкувалися українською мовою, і тому слово **досить** було їм чуже. Однак на всіх ключових точках в Україні Кремль ставив виключно саме таких осіб, які "по-украінскі" розмовляли тільки в перекладному форматі, як було описано вище. Така практика за сім десятків років досягла того, що й україномовні українці, в тому й письменники, стали вживати замість **досить – достатньо**, дозволяючи собі ужити слово **досить,** лише в живій мові персонажів. У авторській мові вони вживали і вживають тільки слово **достатньо**, дарма, що воно неоковирно звучить для українського вуха.

Слово ж **недостаточно** РУС за редакцією А. Кримського (до погрому українства) перекладає лише як **недосить**, а вже РУС, виданий у Москві 1948 р., перекладає і ставить на перше місце **недостатньо**, а за ним як два слова **не досить**.

4. Неодноразово

До без потреби задовжених слів належить і слово **неодноразово**, дуже часто вживане сучасною українською елітою тоді, як ми можемо з успіхом заміняти цього московського динозавра утричі коротшим словом **нераз (не раз)**.

Чи ж розумно задовжувати свою мову, коли є коротші варіянти?

Кожен скаже, що ні.

То чому ж ми не бачимо коротких форм у сучасних українських текстах?

Причина тут у безголовості всіх без винятку керівних кадрів покійного Соловецького Союзу. Ці кадри от уже 20 років "провадять" незалежну Україну, наділяючи безголовістю життя молодої держави. Це зокрема стосується і до мовознавчих кадрів. Розумні мовознавці наполягали на потребі покращити наш правопис у ряді точок. Та більшисть мовознавців, добрана ще Кремлем, не підтримала цієї ідеї. Мовляв, нема потреби... Зарплата ж їм іде, то нащо ще сушити голови якимись там змінами. А без змін українців змушують не скорочувати мовні одиниці, а користуватися сталінськими динозаврами, які ми скоротили вже кілька століть або й тисячоліть тому.

Гляньмо на слово **нераз (не раз)**. Це містке і влучне слово, написане разом чи окремо, українці знали споконвіків. От як його вживає І. Нечуй-Левицький:

"*Осавула **не раз** кричав на Миколу, що він бунтує всю громаду*".

Замінім це слово улюбленим "укра́інцамі" словом **неодноразово**:

"*Осавула **неодноразово** кричав на Миколу, що він бунтує всю громаду*".

Звучить краще?

Для тих, хто просунув слово **неодноразово** в нашу мову, мабуть, так.

Невже ж мова виграє від того, що канцеляризується і стає важкомовною?

І цілком розумно було б писати це слово одним словом **нераз**. Але "академічний" правопис УССР за наказом згори поклав, що слово **нераз** треба писати як два слова **не раз**. Це написання і збиває мовців з пантелику, коли йдеться про скорочення слова **неодноразово**, скопіюваного зі слова **неоднократно**. Затим, що слово **нераз** треба писати як два слова (**не раз**), то ця пара слів не потрапляє до поля зору тих, хто шукав би заміну слову **неодноразово**. РУС же за редакцією А. Кримського, хоч і пише **не раз** окремо, перекладає рос. **неоднократно**, як **не раз** та **кілька разів** і не додає більш нічого, бо слова **неодноразово** українці не вживали. Це винахід сталінських українознавців. **Нераз (не раз)** – це і є ідеальний синонім до штучного слова **неодноразово**.

Уперше увів до словників слово **неодноразово** РУС, виданий у Москві 1948 р., повторивши переклад Кримського, і додавши динозавра **неодноразово**, а вже РУС АН УССР (1981) ставить **неодноразово** на друге місце після **не раз**.

Поширенню слова **неодноразово** сприяли крім "украінскіх пісатєлєй" ще й "украінскіє" патріоти, які очолили незалежну Україну, до діла не знаючи нашої мови. Їм легше було, думаючи по-російськи, міняти в голові рос. слово **неод-**

нократно на **неодноразово**, як і сталінським українізаторам, котрі, не знаючи нашої мови, винайшли це слово.

Якщо по правді, то ми маємо два близькозначущі слова **нераз** і **не раз**. **Нераз** – це прислівник, синонім сучасного **неоднозразово**, а **не раз** – це скорочення від **не один раз**. Мовознавці поклали не мудрствувати лукаво і обходитися одним словом, але одні стоять за **нераз**, а другі – за **не раз**.

Додам, що слово **неодноразово** потрібно нам у деяких офіційних текстах, де, сказавши **нераз (не раз)**, можна попсувати стиль офіційного паперу. Позатим, розумно під усіма оглядами вживати наші споконвічні коротші форми.

5. Закання

"Украінскоє насєлєніє" сердешної України доклало рук і язика до поширення в нашій мові ще одного явища, а саме **закання**. Це явище розвинулося з того, що знавців "украінской" мови хтось напутив, що прийменник "**по**" неукраїнський і в "украінской" мові його треба скрізь міняти на "**за**". Якби ж ці мудраґелі знали нашу мову із живого спілкування, вони б розуміли, що цей засновок геть хибний, бо ми:

знаємо щось **по собі**,
судимо **по ділах, по людині**,
множимо **два по два**,
дістаємо щось **по знайомству, по блату**,
розповідаємо **по секрету**,
поремо **по шву**,
маємо друзів **по школі, по службі, по нещастю**,
ходимо **по дорозі**,
плачемо **по небіжчику**,
купуємо путівник **по місту**,
маємо борги **по зарплаті** або **по оренді**,
розумнішаємо **не по літах**,
робимо **по волі** а не **по неволі**,
пізнаємо **по халяві, по голосу, по очах**,
розвіюємо **по вітру**,
помагаємо **по змозі**,
оцінюємо горіх не **по шкаралущі**, а **по ядру**,
вживаємо звороти **по правді, по суті, не по нутру**,
сторожуємо **по черзі**,
читаємо **по складах**,
говоримо **по-українському**,
робимо **по-своєму**.

Але "украінскім" патріотам найлегше було засвоювати "украінскую" мову, перекладаючи в голові з російської, якою вони думали і спілкувалися. І вони стали вживати прийменника "**за**" там, де росіяни звикли говорити "**по**", не зважаючи на те, що ми можемо або обходитись без прийменника взагалі, або вжити якогось іншого прийменника, або й прийменника "**по**".

5а. Закання: <u>за формою</u>

Словосполуку **за формою** прихильники закання копіюють з російського звороту **по форме**, перекладаючи, згідно із усталеним забобоном "**по**" як "**за**", нехтуючи живу українську практику вживати замість слова з прийменником орудний відмінок слова:

*національна **формою** культура.*

Так само "закальний" вираз **за своєю природою** український мовець скоротить на **своєю природою**.

Коли ж ідеться про форму одягу, чи форму офіційного паперу, то тут ми говоримо **по формі**. Вислів **за формою** – неживий і не додає краси нашій мові.

5б. Закання: <u>за адресою</u>, <u>за командою</u>

"Украінєц" з російским думанням хоче сказати "по-украінскі" "*Пишите мне **по адресу**...*" і він махом випалить: "*Пишіть мені **за адресою**...*". А ми ж кажемо не так, а "*Пишіть мені **на адресу**...*". Але "укра́інєц" не один, їх, спасибі Сталіну, в Україні хоч греблю гати на всіх ключових постах шкіл та університетів. Як наслідок, україномовці й собі починають закати. Бо коли закають учителі, то стають закати й учні.

У лавах УПА неживої словосполуки **за командою** ніхто не вживав. Зате в устах повстанців жив вираз **на команду**: "*Станьте **на команду** струнко!*"

5в. Закання: <u>за книжками</u>

Пише автор:

"*...читачі знали Олександра ... **за книжками**, що з'явилися...*"

Чи хтось, десь, колись чув, щоб так говорили українці?

Ось цитата (з пам'яті) з оповідання С. Васильченка "Мужицька арифметика":

"*...от він і шукає **по книжках, по рихметиках**, як це робиться...*".

Відповідно українізую мову "украінского" автора:

"*...читачі знали Олександра ... **по книжках**, що з'явилися...*"

5г. Закання: <u>за двома справами</u>

Цитований автор далі пише таке:

"*Реабілітований **за двома справами** (1939 і 1950 років)...*"

Ми ж кажемо "*...засудили **по справі** ОУН...*", тож і регабілітувати треба **по справі**.

5ґ. Закання: <u>за наполяганням</u>, <u>за листуванням</u>

Особливої уваги з погляду мовної притертости потребує переклад іншомовних сталих зворотів. Тут у великій пригоді могли б стати якісні словники, але їх на сьогодні як кіт наплакав. Брак якісних словників плюс брак мовного смаку і породжує близьку до карикатурної лексику. Наприклад, такий пасаж:

"*Це тут **за наполяганням** графа... було(!) збудовано палац*".

Українській мові відоме слово **домагання**: як синонім слова **наполягання** і близнюка російського слова **настояние**. Це слово наводить РУС А. Кримського, а також УРС АН УССР. Але в післяпогромних РУС-ах цей переклад знехтувано. Тільки РУС за редакцією В. Жайворонка та РУС автора цих рядків відродили цей переклад. Та ж чи заглядав до РУС-ів автор наведеного пасажу? Очевидно, ні, поклавшись на своє уміння творити відросійську "украінскую" мову. А правильно відредагований його текст мав би виглядати так:

"*Це тут* ***на домагання*** *графа... збудовано палац*".

Примітка. У пасивній формі **було збудовано** слово **було** – паразит. Про це – далі.

Сполуку **шаховий турнір за листуванням** краще віддавати **шаховий турнір через** /або **шляхом/ листування** або **заочний шаховий турнір.**

6. Безособовий пасив

Короткі пасивні форми – одна з найхарактерніших рис української мови. Замість казати **його було вбито**, українці кажуть **його вбито**. Коротко і зрозуміло. Кремлівські українофоби, дбаючи про "злиття мов", що на їхньому жаргоні значило ***тотальна русифікація***, на першому етапі русифікації поклали знищити в нашій мові риси, яких нема в російській мові, тобто зробити українську мову мовою-сателітом мови окупантів. Тому вони на дух не терпіли тих рис нашої мови, яких не було в російській мові, зокрема українського безособового пасиву. В усіх совкових підручниках з української мови про пасив говорилося два-три слова. А наш пасив є джерелом лаконічної мови. У школах усіх рівнів український пасив замовчувано. Зате прищеплювано задовжений пасив "старшого брата". Наслідком цього мовного голодомору, український безособовий пасив зник з творів "украінскіх пісатєлєй", з "украінскіх" ЗМІ, і нарешті з живої мови українців. Молоде покоління українських письменників, відроджуючи щиру українську мову, має бути свідоме цих ворожих підступів. Сучасна – сталінська – українська мова – це українська мова, позбавлена усіх своїх раціональних характерних рис.

6а. Безособовий пасив: збудовано чи було збудовано?

У міні-розділі **5ґ.** наведено цитату, де вжито форму безособового пасиву, прищеплену українцям: **було збудовано**:

"*Це тут* ***за наполяганням*** *графа...* ***було(!) збудовано*** *палац*".

Слово **було** у формі безособового пасиву – московський паразит, бо по-українськи досить сказати **збудовано**. Так само замість

коли порохи з надгробка **було здмухано**

краще, коротше і українськіше сказати

коли порохи з надгробка **здмухано**.

6б. Безособовий пасив: була накинута чи накинуто?

Прикметна риса українського безособового пасиву полягає в тому, що він скорочує не лише розгорнутий безособовий пасив [**було збудовано = збудовано**), але й усі форми особового пасиву:

На голову ***була накинута*** *косинка = На голову* ***накинуто*** *косинку.*

*Стіни **були утеплені** глиною = Стіни **утеплено** глиною.*

Відсутність форм безособового пасиву у творах сучасних письменників свідчить, що у школах, включно з вищими, цю рису української мови викладають побіжно, між іншим, або й зовсім не викладають, ідучи за сталінською практикою. А якщо викладають то не наголошують на економній рисі безособового пасиву, за яку його не терпіли кремлівські "мовознавці", бо старшабратня мова цієї економної риси не мала. Кремлівська мафія не зупинялась перед знищенням прогресивних рис у мовах інородців, щоб не мати гідних конкурентів.

Дика, нелюдська мафія.

7. Невластиве керування дієслів

Коли знавці "українской" мови перекладають у голові російське дієслово, то, переклавши його, вони нехтують українську модель керування дієсловом іменників, прикметників та займенників, а зберігають рос. модель.

7а. Невластиве керування дієслів: повідомити *кому*

Українці **повідомляють** *кого*, а не *кому*. Зрештою, і росіяни **уведомляют** *кого*, бо їхня мова розвивалася під великим впливом київоруської, тобто української мови, на що є безліч доказів. Але російськодуми мавпують не дієслово **уведомлять**, а дієслово **сообщать** *кому*, бо воно значно поширеніше:

"Я **повідомила** батькові *(кому)*, що ми на острові..."

А треба:

"Я **повідомила** батька *(кого)*, що ми на острові..."

Коли вже треба конче свою вістку передати *кому*, то наша мова може й так:

"Я **дала знати** батькові *(кому)*, що ми на острові..."

І коротше, і звучить таки по-українському.

7б. Невластиве керування дієслів: знущатися *над*

Ціла низка українських дієслів закріпили після себе прийменник "з": **сміятися з** *кого*, **глузувати з** *кого*, **кепкувати з** *кого*, **знущатися з** *кого*, **глумитися з** *кого*, **дивуватися з** *чого (Грінченко)*. Це одна з характерних рис нашої мови. А що ми бачимо й чуємо сьогодні? Під впливом "злиття мов" (читай: русифікації) ця характерна риса в устах знавців "українской" мови почала зникати. Лихо в тому, що згаданим знавцям волею Кремля доручено викладання української мови у школах, і слідом за "знавцями" зникли українські риси і з мови молодшого покоління. Пише член НСПУ:

"*І вже в душі **сміявся над недавньою скрутою***".

І це у творі про XVIII століття та ще й на Заході України. У цьому ж творі можна подибати і такі кавалки:

"*Гуцули **над тим** і досі **кепкують***",
"*Хтось там з янголів вирішив **познущатися над нами***".

Якщо у мові персонажів, а надто у місцевостях, де поширено діялекти, можна допускати певні відхилення від норми, то в вторській мові краще дбати про норму.

7в. Невластиве керування дієслів: нехтувати *чим*

У газетному тексті читаю такий пасаж:

"...пан М. **нехтував**... важливою деталлю".

Нехтувати *чим* стало нормою в київському койне, але не в українській мові. Беру видані в СССР словники (РУС; УРС; СУМ). Усі вони так пояснюють це дієслово:

нехтувати *кого/що* або ***ким/чим***

Першими після дієслова **нехтувати** стоять питання *кого/що*, і це значить, що вживати ці питання після даного дієслова українській мові властивіше.

"*Воїни бачили... сміливу людину, яка* ***нехтувала смерть****" (С. Скляренко).*

Нехтувати *кого/що* – це наша норма. Немає сумніву, що форми, керовані питаннями *ким/чим* – **нехтувати смертю** – пізнішого походження, і не виключено, що їх "навіяно" російськими словами **пренебрегать** або **гнушаться** *кем/чем*.

Я розумію, що вихованому на койне поколінню не легко позбутися його неукраїнських рис, зокрема **повідомляти** *кого* замість засвоєному в койне *кому*, або **навчати** *чого* замість *чому*, або **легковажити** *що* замість *чим*. Той же, хто хоче зберегти красу української мовної стихії, має дещо глибше думати над своєю лексикою.

Лише у мові персонажів можна допускати пізніші форми, а ще у разі копіювання діялекту, де пізніші форми, хоч це звучить, як парадокс, органічно первинні. Якщо той, кому волею обставин судилося вести перед на фронті культури, буде дивитися на наслідки мовного голодомору крізь пальці, іншими словани, думати й творити, "як усі", пустивши добір мовної палітри на волю хвиль, ми ніколи не розірвемо кайданів, якими нас прикуто до землі імперії.

7г. Керування дієслів заперечною часткою "не"

Українська, як і деякі інші слов'янські мови, дотримується правила, що дієслова із заперечною часткою вимагають від наступних іменних частин мови не знахідного, а родового відмінку. Цього правила не додержуються деякі діялекти, що дає підставу для можливого перегляду правила, бо деякі діялекти первинніші за літературну мову. Згідно з правилом зразки мови виглядатимуть так:

"Сідай" – сказав дід, **не випускаючи люльки** *(чого)* з рота.

Виниклі первинно відмінності у діялектах свідчать про збереження у діялектах матірніх форм української мови. Доцільність відродження діялектних форм має вирішувати два питання: 1. чи вони скорочують спілкування? та 2. чи не виникли вони під впливом окупації?

Наявність у діялектах таких зразків, як **не мороч голову** замість **не мороч голови** та **не треба було це робити** замість **не треба було цього робити**, змушує мовознавців до роздумів. Зміни у правилах неминучі у процесі розвитку мови, але перед запровадженням змін їх треба розглянути з усіх боків.

8. Витягувати, дотягувати, затягувати, розтягувати

Вживання задовжених форм дієслів **витягувати, затягувати, розтягувати** та ін. замість економних – **витягати, затягати розтягати**, – ще одна риса ***злиття мов***, прищеплена українцям за часів ***дружби народів***. Задовжені форми українцям

не чужі, і деякі з цих задовжених форм збереглися, але це застарілі форми, витиснуті з ужитку коротшими економними формами. Короткі форми поширилися на всіх українських землях. Застарілі форми не збереглися навіть у діялектах:

*"Найурочистішою хвилиною була..., як **витягав** свій військовий абшит і показував його своїм гостям" (Ольга Кобилянська).*

Задовжені форми цих дієслів стали нормою у мові росіян:

вытягивать, затягивать, растягивать.

У цій мові скорочених форм не спостережено. Короткі форми властиві українській мові. Кремлівські поборники ***злиття мов*** не могли цього терпіти. І наслідки не забарилися. Рос.-рос. словники усі наші форми з кінцівкою **-ати**:

розтягати, затягати, натягати тощо

доповнили формами з кінцівкою **-увати**:

ротягувати, затягувати натягувати тощо,

яких до 1917 року не записано українськими словникарями. Помогли ***злиттю мов*** і "украінскіє пісатєлі", яким легше було із закріплених у пам'яті російських задовжених форм робити українські задовжені форми.

Таким чином, сталінська українська мова, замість розвивати прогресивні риси нашої мови – ширити короткі мовні форми – розвивала застарілі задовжені форми, відкинуті мовною стихією українців.

Порівняймо:

"Медовий запах **притягав** комашку" (1)
"Медовий запах **притягував** комашку" (2)

Що ближче до нашої мовної стихії?

9. Дієприкметники

Москва нашкодила нашій мові і в царині слововжитку дієприкметників, прищеплюючи нам саме ті моделі дієприкметникових форм, які засвоїла московска мова. У цій мові дуже прижилися форми дієприкметників з кінцівкою на **-чий: існуючий, буваючий, живучий**. Нам ці форми теж не чужі, і ми їх вживаємо, але у процесі спілкування поколінь, ми маємо ряд інших моделей, які з успіхом вживано, і які не можна здавати в архів, обмежуючи себе у виборі. Окупанти ж схвалювали в нашій мові лише форми дієприкметників, спільні з російськими. Цей поліцейський підхід шкодив вільному розвитку мови: канцеляризував і знекровлював її.

Синонімічних словників, де читач міг би мати вибір, в СССР не було. Тому рос.-укр. словники (РУС-и) були єдиним доступним читачам джерелом збагачення й удосконалення свого лексикону. Але в РУС-ах читач не мав вибору. Словник наводив один-єдиний канонізований переклад. Про те, що можливі варіянти, читач не мав жодного освідомлення. Ширився погляд, який переріс у забобон, що між рос. та укр. дієприкметниками нема різниці. Цей хибний погляд, поза всім іншим, лив воду на млин ідеї, що наша мова меншовартісна.

9а. Дієприкметники: вражаючий

Прищеплення і схвалення тільки канонізованих форм дієприкметників усувало від вжитку наші самобутні форми, і то не гірші від канонізованих. За окупантів **схожість** або **подібність** мусіла бути лише **вражаюча**, бо напиши учень або письменник **разюча схожість**, то учня неодмінно виправить учитель, а письменника – редактор, на **вражаюча схожість**. Невже ж трискладовий **разючий** чимось гірший від чотирискладового **вражаючого?**

9б. Дієприкметники: нерозуміюче

Цей прислівник від дієприкметника **нерозуміючий** виник, як копія російського **непонимающе** під впливом забобону, описаному у міні-розділі 9. Докія Гуменна, вигнана з України на еміграцію, вживала форму **непорозуміло**:

"*...офіцер дивиться **непорозуміло**...*".

Але варіянтів є більше, відповідно до стилю, яким пише той чи той автор. Можна сказати: **спантеличено, нетямкувато, баранкувато, невторопно, обараніло, як теля на сороку** або вжити дієприслівник **не розуміючи**. Але Кремль запроваджував в Україні тільки один стиль – **повстяний.**

9в. Дієприкметники: невтихаючий

Дієприкметник від слів **стихати** або **утихати** буде згідно із рос.-рос. словниками **стихаючий** або **втихаючий. А той, що не втиха – невтихаючий**. Вибору нема. Але не вірте словникам. Вибір є. Наводить такий вибір РУС Кримського. Але після 1933 р. цей словник вилучено з бібліотек. Цей РУС давав коротший вибір – слово **неугавний**. Та це теж не кінець. Мовні форми не є раз на все дані. Мова живе й розвивається. Ми маємо форму **невмирущий**. Чому не сказати **невгавущий** або **невтихущий**? У СССР це був би "замах на корону". А це ніякий не замах, а словотворчість. Ось повний ряд синонімів:

той, що не втиха: неугавний, невгавущий, невгаваючий, невтихаючий, невтихущий.

10. Наказовий спосіб 1-ої особи множини

Короткого наказового способу 1-ої особи однини московська мова на має. Замість сказати: **робімо /робім/, зупинімо /зупинім/, співаймо**, росіяни кажуть: **будем делать /останавливать, петь/** або: **давайте сделаем /остановим, споём/**, або, опустивши **давайте**: **сделаем, остановим, споём**.

Рядом своїх антиукраїномовних заходів Москва доскочила того, що українці забувають свій первородний наказовий спосіб й уживають рсійський. Читаю гасло /наголос – великою літерою/:

"***ЗупИнимо** наступ ворожих сил!*"

Це не по-українськи, а по-російськи. По-нашому треба сказати

"***ЗупинІмо** наступ ворожих сил!*"

Замість **заспіваймо!**, можна почути **давайте заспіваєм**!

11. Лексика забутих предків

Московська машина мовного голодомору побіч вилучення з мовного обігу цілих лексичних моделей нашої мови не гребувала розправлятися з окремими українськими словами, вина яких проти машини голодомору полягала в тому, що вони не були незграбними копіями московських словесних одиниць. Ця розправа ішла кількома шляхами. Сло́ва оголошувано неукраїнськими, петлюрівськими, їх вилучувано зі словників, укладалися словнички небажаних слів та виразів для редакторів та літредакторів друкованих видань. Залякані терором викладачі й мовознавці не мали духу обороняти упосліджувану рідну лексику. На місце ізгоїв плавом пливла лексика, призначена для "злиття мов", сиріч московська.

Москва боролася з українською мовою і у творах російської літератури. У повісті "Тарас Бульба" та інших творах Гоголь уводив українські мовні кавалки там, де уважав, що російська мова не віддасть так яскраво подію, як треба. У сцені страти сина Бульби у Варшаві Гоголь так відтворив діялог між батьком та сином:

"Чи чуєш, батьку?"
"Чую!"

Саме так друковано цей діялог у російських творах Гоголя, виданих до революції та в перші роки після неї. У творах же Гоголя, виданих після Другої світової війни, цей діялог виглядає вже так: "**Слышишь ли, отец?**", "**Слышу!**"

Очевидно, й інші україномовні діялоги у творах Гоголя московські українофоби русифікували. Не спинились перед ім'ям *великого русского писателя* і перед збереженням його творчого доробку і творчих особливостей.

11а. Спадщина забутих предків: і далі співає /дрімає, сміється/

Лаконічність, властиву українцям, подибуємо у низці мовних зворотів:

"*Ти тут, Соломіє? – питав він і* ***дрімав далі***" *(М. Коцюбинський).*

Сучасник, замість **дрімав далі**, найімовіріпіше напише **продовжував дрімати**, повторюючи російський штамп, а спадщину предків пустивши в небуття.

Порівняймо: **продовжував дрімати** – сім складів, дев'ятнадцять знаків, **і далі дрімав** – п'ять складів, тринадцять знаків.

11б. Спадщина забутих предків: о́сідок

Пише Л. Мартович:

"*Це – повітове місто,* ***о́сідок*** *староства й окружного суду*".

Слово **осідок** – короткий наш синонім до запозичених слів **резиденція**, **місце розташування /перебування, знаходження/**. Соловецькі РУС-и його не наводять. Тільки СУМ записує це слово з прикладами. Але й тут не обійшлося без ляпу. СУМ наголошує **осідок** на "**і**", тоді як українці наголошують на "**о**": **о́сідок**.

Вихований на сталінській єрижці, я, прибувши до США, якось у розмові з покійним митрополитом Мстиславом наголосив це слово на "**і**": **осі́док**, а високий душпастир поправив мене, вказавши правильний наголос, за що я йому безмежно вдячний. У наших обставинах таку, ніби й нечемність, треба вітати, бо нас усіх криво виховано й навчено. У таких обставинах поправляти не гріх.

11в. Спадщина забутих предків: живий і здоровий

Сталу словосполуму **живий і здоровий** наша мова засвоїла дуже давно:

> "*Маруся чи їла чи не їла, їй лучче всяких розговин... те, що Василь вернувся **і жив і здоров***" *(Г. Квітка-Основ'яненко).*

На півночі цей зворот і собі був поширений, але "законодавці мод" російської імператорської мови винайшли ближчий до бюрократичного довкілля зворот **живой и невредимый**. Зворот для росіян і для рос. мови цілком удалий.

"Украінскіє" мовці переклали цю удалу російську ідіому на "украінскую" мову як "**живий і неушкоджений**", просуваючи його в нашу мову і нехтуючи наш коротший і дещо логічніший зворот **живий і здоровий**. І наш загал мало-помалу звик до чужинця й має його за свого. І не тільки сірі сіряки, а й письменники:

> "*...з юрби випливло йому назустріч рідне обличчя дочки. Саша тут, **жива й неушкоджена***" *(О. Донченко).*

А тепер думаймо. Пара слів **живий і здоровий** має шість складів, пара **живой и невредимый** – сім, а пара **живий і неушкоджений** – вісім. Та мало того. Слово **здоровий** містить у собі поняття ***неушкоджений***. а слово **неушкоджений** не містить у собі поняття ***здоровий***, бо **неушкоджений** фізично, може бути ***хворий***, тобто ***не здоровий***.

Чи ж це міркування не говорить нам, що своє, перевірене віками, не тільки не гірше, а здебільшого краще від позиченого.

11г. Спадщина забутих предків: не годен /не годний/

Пару слів **не годен /не годна, не годні/** (три склади) знаять на Сході й на Заході України. Вона заступає значно довшу "старшобратню" форму **не в состоянии** (п'ять складів). Але "украінская" мова нехтує пару **не годен** і вишукує форми, щоб були копіями рос. виразу **не в состоянии**. Хто читає сучасні "украінскіє" тексти може надибати такі форми, як **не в стані**, **не в змозі**. Якщо пара **не в стані** не зайшла до словників через свою неоковирність, то пара **не в змозі** – *гуляє по буфету*, як казали колись в Одесі, і у словниках цілком своя.

Справедливість вимагає визнати, що зворот **не в змозі** досить удалий, коли порівняти з рядом інших "украінскіх" висловів. Але зворот **не в змозі** має інший ґандж. Він – незворотній: сказати **в змозі чи у змозі** не дозволяє мовний смак, і такої мовної одиниці досі словниками не зареєстровано. Зате пара **не годен /не годний/** може із заперечної обернутися на ствердну: **годен /годний/ = у змозі**.

11ґ. Спадщина забутих предків: доля хотіла /схотіла/

Українська мова – мова демократично спрямована. Їй чужий важкий бюрократичнний "імператорський" стиль. І це відбито нашими ідіомами. Наша лексика обходиться найпростішими словами. Вона уникає довгих пишномовних слів. Сучасний зворот **судьба розпорядилась** в устах наших предків звучав аж он як просто: **доля схотіла**. Ось два уривки, де зміст передано цілком однаково:

"*Вони будуть стояти до останнього. А **судьба розпорядилась** по-своєму*".

"*Вони будуть стояти до останнього. А **доля схотіла** по-своєму*".

Порівняймо: **судьба розпорядилась** – сім складів, 20 знаків,

доля схотіла – п'ять складів, 12 знаків.

11д. Спадщина забутих предків: день і ніч, од зорі до зорі

Те саме бачимо і в низці інших ідіом. Там, де навчений сталінської єрижки скаже **цілодобово** (аж чотири "**о**" вряд!) – українці аж до сьогодні кажуть **день і ніч, вдень і вночі, од зорі до зорі, 24 години, денно і нощно, цілу добу:**

"*Зате **цілодобово**, а найдужче – вночі вошва бешкетувала на тілі*";

"*Зате **цілу добу**, а найдужче – вночі вошва бешкетувала на тілі*".

Який варіянт речення легкомовніший?

11е. Спадщина забутих предків: відпружуватися

Сьогодні українців розкидано по світі. Але за межами України триває українське життя і разом з ним розвивається українська мова. Українці діяспори збагатили нашу мову на ряд слів та зворотів, яких бракує материковій Україні. Ці слова створено з українських коренів, за українськими ж моделями словотвору. Це цілком українські слова. Цією лексикою варто цікавитися мовцям України. За часів окупації про це не могло бути мови. Зараз така можливість є.

Дуже вдало емігранти вживаять такі слова: **відпруга** = ***розрядка*** *(у політиці)*, **відпружуватися** *(знімати напруження) = запозиченому слову **розслаблюватися /розслаблятися/***, **відпруженість** = ***розслабленість***. Гляньмо, чи покращить слово **відпружуватися** текст із словом **розслаблятися**:

"*Кінограми бігу... спринтерів... наочно демонструють їх уміння **розслаблятися** і переходити з одного положення в інше, не втрачаючи швидкоасті*" *(Наука...).* **(А)**

У цьому тексті **розслаблятися** значить *знімати напруження (м'язів)*. Міняю дієслово:

"*Кінограми бігу... спринтерів... наочно демонструють їх уміння **відпружуватися** і переходити з одного положення в інше, не втрачаючи швидкости*". **(Б)**

Який текст, **А** чи **Б**, краще віддає факт зняття напруження м'язів спринтера?

11є. Спадщина забутих предків: човганці

Слово **човганці** відоме мені змалку з уст матері. Ми жили в Одесі, спілкувалися переважно рос. мовою, але мати (родом з Козельця, Чернігівщина) не вагалася вживати слова рідної мови, і виношені капці звала **човганці**. Цього слова нема у словниках. Є **човг, човганка, човгання, човгати, човгатися**, а **човганців** нема. Бо самодіяльні словникарі у несприятливих умовах царату не могли охопити весь океан словесної стихії. А за большевиків нам накинули слово **шльопанці**, як переклад рос. слова **шлёпанцы**. А там мали стояти **човганці**.

11ж. Спадщина забутих предків: сновидський

Від слів **сновида** і **сновія** пішли прикметники **сновидний** і **сновійний**, які відповідали рос. слову **лунатический**. Але після погрому українства московський РУС винайшов як переклад слова **лунатический** слово **лунатичний**, нашій мові досі невідоме, а прикметників **сновидний** і **сновійний**, як антирадянських не згадав. Автори-ж-словолюби, щоб не вживати слова **лунатичний**, часом уживають слово **сомнамбулічний**. Як на мене, слово це замудре для художнього твору і

я пропоную усім, хто має проблеми зі словом **лунатичний**, уживати слово **сновидський**. Цей новотвір скомпановано на підставі наших моделей словотвору:

дармоїд – дармоїдський *(властивий /належний/ дармоїду)*,
інвалід – інвалідський *(властивий /належний/ інваліду)*,
сусіда – сусідський *(властивий /належний/ сусідові)*,
сновида – сновидський *(властивий /належний/ сновиді)*.

Слово **сновидський** найкраще відбиває властивості іменника **сновида**:

"Сусіди рухалися майже в **сомнамбулічному** ритмі".
"Сусіди рухалися майже у **сновидському** ритмі".

Який з двох уривків зрозуміліший для пересічного мовця?

11з. Спадщина забутих предків: стійка, стійчик, стійковий, стійкар

Українську військову термінологію кремлівські "мовознавці" не терпіли на дух і в сталінській єрижці допускали лише "старшобратні" терміни: **караул, пост, караульний, постовий**. Наші ж предки замість **стояти на посту** казали **стояти на стійці**, а замість сучасного **пост – стійка**:

"*Видно мого миленького в Козельці на **стійці**" (Словник Грінченка).*

Стійчик, стійковий, стійкар – це предки сучасного підкидька **постового**.

11і. Спадщина забутих предків: осуга

Наші предки до всіх явищ і фактів навколишньої природи мали відповідні словесні форми. Тонку плівочку на воді іржи або олії звали **осуга**. Слово відоме на Сході й на Заході. Але царі, а потім большевики не шкодували ні сил, ні грошей, щоб умертвити нашу мову. Щоб цього доскочити, не спинялись перед найжахливішими злочинами. І частково досягли своєї мети. Знищити цілком нашу мову їм не вдалося, але засмітити її засмітили.

Певну частку маловживаної лексики, якщо не робити запобіжних заходів, загал завжди забуває. Цим фактом скористалися видавці російсько-російських словників і на місце забуваних слів ставили живі окупаційні. З фактом реального забуття лексики не можна не рахуватися. А письменники, свідомі цього факту, часом стараються не обтяжувати свою мову напівзабутими словами, щоб не відвертати читачів від читання. Вони підшукують синоніми для таких забуваних слів, а часом, згнітивши серце, вдаються до словникових підкидьків:

"*...стало видно товстий шар білого **нальоту** на його язикові.*"

У даному тексті треба усунути суперечність.

Наліт, **осуга**, **поволока** по ідеї тонкі-тонюсінькі й не можуть бути ***товстими***. **Плівка** – може. І наведений текст краще звучатиме в такій редакції:

"*...стало видно товстий шар білої **плівки** на його язикові.*"

11ї. Спадщина забутих предків: дідько /диявол/ напути́в

Вираз **дідько напути́в** – це матірня форма пізнішої ідіоми **дідько попутав**. У цій парі слів дієслово **напути́ти** обернулося на **попу́тати**. Як це сталося?

Творення мовних словосполук з певним значенням у мозку мовців започатковує людський розум, досвід і логіка. Вираз **дідько напутив** виник у наших

предків, які вірили, що **дідько напучує** /натуркує/ людей робити нерозумні вчинки. Створений свідомістю вираз став обертатися на язиках мільйонів мовців. Тут його зустріли мовні контролери: Розум та Ритмомелодика. Пані Ритмомелодиці не сподобався наголос слова **напути́в**. Часто повторювати це слово з таким наголосом – язик зломиш. І пані підказала мовцям змінити наголос. Так і зробили – стали наголошувати інакше: **дідько напу́тив**.

Але **напу́тив** звучало близько до слова **наплутав**., яке у деяких місцевостях вимовляли **напутав**. Ця близькість обернулася тим, що вираз **дідько напу́тив** став вимовлятися **дідько напу́тав**. Первісний зміст змінився. **Дідько не напути́в** /натуркав/, **а напутав**. Тут утрутився Розум, який розумів, що до слова **напути́в** вираз уже не вернеться, але щоб якось виправити становище підказав мовцям слово **напутав** змінити на **попутав**. І первородний вираз **дідько напути́в**, дійшов до нас як **дідько попу́тав**, і зміст кінець кінцем таки не змінився.

Дорога пані Маріє!

Я маю до цієї теми ще десятки, коли не сотні, інших прикладів, але маю совість не набридати Вам своїми спостереженнями. Крім мого листа до Вас, ця маленька книга-дайджест містить багато інших матеріялів на мовну тему, які доповнюють мій лист. Спостереження ці підпорядковано одній меті: мати правдиву, незалежну від політики, картину процесів розвитку нашої мови.

ТРАДИЦІЙ ПІДРІЗАЦІЯ

Статтю С. Ткаченка і його переклад вірша Віктора Гюґо у ч. 7-8/2011 "Березоля" можна назвати ударом по традиції перекладацтва, закоріненій в Україні, мабуть-таки, від перших перекладацьких спроб. Цю традицію, розквітлу не без впливу розвиненіших на Сході Европи літератур, підпирає таке міркування: "Переклад не конечно має відтворити форму оригіналу, але конче має передати зміст".

Перерісши в аксіому, це міркування породило томи неадекватно перекладених шедеврів світової поезії. І це прикро, бо форму нерозривно пов'язано із змістом. Таке перекладацтво найдужче вдарило по французькій поезії, яка не визнає жіночих рим і "працює" виключно на чоловічих.

Поетична "чоловічість" французької поезії – невід'ємна її риса, недотримання якої у перекладі – півпереклад, щоб не сказати інакше. Цю істину довів С. Ткаченко перекладом 12-ьох поетичних рядків В. Гюґо. Такий переклад "зримо" доводить, чим саме вірш Гюґо припав до серця французам. З інших перекладів цього не видно. Ясна річ, що крім стовідсотково переданої форми, перекладач довів зміст перекладу якнайближче до змісту первотвору. Цьому сприяло досконале вивчення перекладачем біографічних обставин, серед яких написано вірш.

Наша мова дає змогу поетам і перекладачам "працювати" з усіма можливими в поезії римами, і цю універсальність нашої мови перекладач має не нехтувати, а розвивати.

Переклад С. Ткаченка торкнувся якоюсь мірою і перекладів творів нефранцуза Шекспіра, який у своїх сонетах вдавався саме до чоловічих рим, що підсилило їхню геніяльність.

Для унаочнення сказаного наведу 66 сонет Шекспіра мовою первопису, який традиційно перекладають мішаниною рим, та мій переклад із дотриманням "чоловічої" форми сонета:

William Shakespeare. ***Sonnet 66***

Tired with all these, for restful death I cry, –
As, to behold Desert a beggar born, –
And needy Nothing trimm'd in jollity,
And purest Faith unhappily forsworn,
And gilded Honour shamefully misplaced,
And maiden Virtue rudely strumpeted,
And right Perfection wrongfully disgraced,
And Strength by limping Sway disabled,
And Art made tongue-tied by Authority,
And Folly, doctor-like, controlling Skill,
And simple Truth miscall'd Simplicity,
And captive Good attending captain Ill:
Tired with all these, from these would I be gone,
Save that, to die, I leave my love alone.

Святослав Караванський, 66-й сонет

Скоріше б смерть! Набрид мені цей світ,
Де гідність ходить вічним торбарем,
Де замість права – зрада і навіт,
І пишна розкіш чепурить нікчем,
Де почесті – це за ганьбу платня,
Де світлий розум в ланцюги кують,
Де мужніх в рабство підступ заганя,
Й дівочу честь поганить дика лють,
Де зло з добра зробило кріпака,
Де хибою людська відвертість є,
Де влада рот мистецтву затика,
І тон в науках глупство задає.
Те все я попрощаю без жалю,
Та як покину тих, кого люблю?

Цим прикладом я хочу підтримати ідею, висловлену С. Ткаченком: "Українська мова універсальна – здатна відповідати на всі творчі виклики".

У згоді з цим маю кілька порад і для С. Ткаченка. Його переклад, безперечно, найкращий і найадекватніший з усіх відомих українських – і не тільки – перекладів шедевру В. Гюго. Досконалість перекладу Ткаченка підштрикує мене вказати на деякі незначні недогляди.

Рядок другий перекладу:

Я виряджусь у путь, адже мене ти ждеш.

Щоб бути дохідливою, поезія має уникати книжно-адаптованих форм. Слово ***адже*** в нашій мові саме й належить до книжно-адаптованих форм, бо книжні норми СССР, канонізовані й сьогодні, з цілої низки живих слів-близнят – **бо, бо ж, ж, же** – вибрали й канонізували форму ***адже***, яку в живій мові дуже часто заступають близнята. Послухаймо живу мову:

Я виряджусь у путь, мене ж ти .... ждеш.

Живомовна заміна вивільнила два склади, які цілком до речі заповнити словом ***знаю***:

Я виряджусь у путь, мене ж ти, знаю, ждеш.

Але що вийшло? Слово ***знаю*** відкинуло потребу у частці ***ж***, бо слово ***знаю***, замкнуте в рисках [= мовній паузі], наш мовний центр сприймає як пару ***бо знаю***. Варто послухатись:

Я виряджусь у путь, мене ти, знаю, ждеш.

Третій рядок:

Я йтиму через ліс, через луги й поля,

Слово ***Я*** вже було у другому рядку, тому краще:

Ітиму через ліс, через луги й поля,

Четвертий рядок:

Бо ж за тобою я давно скучаю теж.

Сполучники ***бо ж*** і ***бо*** абсолютні синоніми, але у даній розповіді зовсім не потрібний повтор звуків ***ж***: рядок кінчається і собі словом те***ж***. Тому відкидаємо ***ж***:

Бо за тобою я давно скучаю теж.

Шостий рядок:

*Старечо згорбившись, брестиму **вздовж** узбіч,*

Здовж і **вздовж** – синоніми, де ***здовж*** – улюбленець живої – а значить, і поетичної – мови:

*Старечо згорбившись, брестиму **здовж** узбіч,*

(Не чіпаю ***Старечо згорбившись***, яке можна було б замінити на ***Як старець згорблений***, але звуки ***ч*** і ***ш*** краще узгоджуються із тяжким душевним станом подорожнього].

Дев'ятий і десятий рядки:

Я не помічу ні вітрил – ген, де Арфлер,
*Ні сонця **спад** – крайнеба смужку золоту,*

Тут порушено поетичні та мовні канони. Слово ***де*** ритмомелодично має стояти в поезії у ненаголошеній позиції: *Край бе́рега у за́тишку,* ***де*** *в'я́жуться човні́*. Позиція, на якій в перекладі стоїть ***де***, в оригіналі – наголошена. Отже, потрібні зміни. Вони потрібні ще й тому, що ***спад*** треба узгодити із словом ***вітрил***. Ми, виховані у двомовності, щоб не сказати в чужій мові, дуже легко порушуємо наш словопорядок у заперечних реченнях. Але з цим не можна миритися. Пропоную:

Моїх очей не врадують вітрила, ні Арфлер,
Ні сонця спад – крайнеба смужку золоту.

[***крайнеба смужку золоту*** – теж неузгоджено, але поезія незначні неузгодження допускає. Це неузгодження не таке протиукраїнське, як попереднє].

Одинадцятий рядок:

Й, дійшовши, покладу – такий сумний тепер -

Гюґо не йшов, а ***брів*** [шостий рядок], до того ж близькости звуків ***й*** краще уникати. тому:

Й, добрівши, покладу – такий сумний тепер -

Підсумуємо усі зауваги:

[У підсумку змінив ***скучаю*** на ***сумую*** в четвертому рядку, гадаючи небезпідставно, що так буде краще].

Узавтра вдосвіта, коли ще спить земля,
Я виряджусь у путь, мене ти, знаю, ждеш.
Ітиму через ліс, через луги й поля,
Бо за тобою я давно сумую теж.
Весь у смутних думках, у даль, за кроком крок,
Старечо згорбившись, брестиму здовж узбіч,
Не бачачи небес, не чуючи пташок,
І буде день ясний для мене, наче ніч.
Моїх очей не врадують вітрила, ні Арфлер,
Ні сонця спад – крайнеба смужку золоту,
Й, добрівши, покладу – такий сумний тепер –
Пучечок вересу на гробову плиту.

Цей підсумок – це жодною мірою не виправлення роботи учня прискіпливим учителем. Це вказівка перекладача перекладачеві, на що треба звернути увагу у дальшій праці над перекладом. Така поезія і такий переклад варті дальшої праці.

КРИШТАЛЕВІЙ МОВІ – ЗЕЛЕНУ ВУЛИЦЮ

(Приклад стилістичної правки)

Роботу свою вона не те щоб дуже любить[1], але є в ній свій чар:

А у вересні в нього знайшли пухлину в кишківнику[2].

Кость давав їй поради, хвалив її, але все ж[3], видавалося Дарі, ставився до її спроб – як і до графіки взагалі – дещо відсторонено[4].

– Тьотю, що ти думаєш про Друге послання апостола Павла до коринтян?.. Мовчання[5].

І хто її саму спроможний[6] зробити щасливою?

Їй усього[7] дев'ятнадцять, а Костеві вже двадцять шість.

Коли ти закидаєш голову назад, твоє підборіддя дивиться вгору, і темніє улоговинка[8] на горлі. Це безум[9].

Примітки.

1) Скільки я знаю з живої мови, вираз **не то, щоб не...** уживано з дієсловом у минулому часі **не то, щоб не любила**. Але, можливо, часом можна вжити й із теперішнім часом. Якщо Ви чули таке вживання, то лишіть, як є, якщо не чули, то вживіть з минулим часом. Але **те** замініть на **то**, бо існує ідіома **не то... не то [не то він, не то вона]**. Важко думати, що вживаючи пару **не то**, наші предки раптом захопилися безпідставним інтелігентським пуризмом і вжили б **не те.** Форму те наші предки вживали із часткою **ні**: **ні те, ні се**. А з **не – то**. [**Не то ще буде**].

2) У такій розповіді, як Ваша, мені здається, новотвори там, де існують цілком порядні наші слова, просто зайві. Краще вжити **у кишках**.

3) **...але все ж** звучить точнісінько, як **но всё же**. Українці вживають **все ж**, але сполучення із **але** звучить, як калька. **Но всё же** – це один із подібних виразів: **но тем не менее, но однако** тощо. **Но всё же** завоювало любов мовців росіян. Але ми маємо без позичок свої вирази, і то значно місткіші: **а втім, однак, а проте**. У мові персонажів можна вживати кальки, але не в авторській мові. Вживання кальок у мові персонажів може бути засобом розрізнення мовних стилів. Авторова мова не мусить повторювати мову персонажів.

4) **Відсторонено** свідчить про стиль автора. Це стиль сучасної російської літературної мови. Постає питання, нащо писати по-українському, російським стилем? Чи не краще писати українською українським стилем?. Письменник – творець свого стилю чи епігон? Чи не краще сказати **дещо здалеку**? Шукаймо, а не позичаймо.

5) Українське слово **мо́вчанка** створило кілька ідіом: **запала мо́вчанка**, **порушити мо́вчанку** тощо. Цих ідіом **мовчання** не створило. Це свідчить, що **мо́вчанка** має глибокі коріння в мові. Це наше з діда-прадіда слово.

6) У живій мові українці слово **спроможний** уживають переважно в скороченому варіанті: І хто її саму **спроможен** зробити щасливою? Жива мова знає й короткий варіант: **годен** [Чи я годен?]

7) Тут **усього** звучить не по-нашому. Краще **тільки-но**, **лише-но**, але не **усього**.

8) **Улоговинка** звучить просто неоковирно. Це словниковий переклад російської географічної реалії **ложбинка**. На горлі у людей – це просто **ямка**.

9) У мові персонажа краще **безумство**.

ПРО ЗАНЕДБАНУ ЛЕКСИКУ

(З листа)

Повернення занедбаних слів – діло благородне, але треба думати, що і як повертати.

Словник Грінченка не є істина в останній інстанції. Грінченко не говорив тими словами, які реєстрував, а реєстрував записи десятків осіб, які теж не говорили тими словами, а мали російську освіту. Тому в записах чимало ляпів. Наприклад, **меженний**. Слово записано неправильно.

Словник Андрусишина (Канада) наводить два слова:

меже́нний – *звичайний, ординарний*

і

ме́жений – *маринований*

Галичани зберегли часом те, що східняки втратили.

Грінченко не мав часу ставити ремарки до своїх перекладів, а слово **коліно** у значенні ***покоління*** – урочистого стилю. Стилі не можна мішати. Виходить саламаха:

"Спілку поповнило молоде ***коліно*** *поетів"*.

Те саме і з висловом **тиць-Гриць**. Я поставив ремарку – *(!)*. Це значить – слово треба вживати із знаком оклику:

"І вона – ***тиць-Гриць!*** *– розплакалась"*.

Значення близьке до **на тобі!**. Коли автор не уявляє слова в живій мові – краще не вживати.

Те саме і з висловом **не з так**. Це архаїзм. Тепер ми кажемо **не так**. Але вживаємо його з прислівником або пркметником, а не в усіх випадках.де треба сказати **не дуже**: **"Не так** добре". З дієсловом: **"не так женеться"** виходить карикатура.

Так само **аж** значить ***навіть*** в окремих випадках, а не в усіх без винятку. **"Аж** на мислі не мала". Зрозуміти тут **аж**, як ***навіть*** зможе хіба філолог, і то не всякий.

Слово **дешпіт** – це покруч із **бешкет**. Це не занедбана лексика. Це – покруч.

У Вашому перекладі десятки влучних новотворів **"залазистий** біль", **по іменник** та зворотів **саме-саме, біса гнати, все-всеньке, дійся Божа воля, кучугура** і **три оберемки, щовдих** та інші. Ви схопили стиль автора, або створили свій власний стиль – і стиль читача приваблює. Але "незграбні Грінченкізми" псують обідню.

Перелічу до наведених усіх псувачів:

Двійний – ми відмовились від нього, може й хибно, але нащо обтяжувати людську пам'ять лексикою, яку треба відродити. Є важливіші від **двійного** форми. **Двійний** звучить неоковирно два И /і/. Так і проситься сказати **двойной**.

Кореневище ?

Шалина – треба пояснювати.

На белебені – на белебні. Приклади у Грінченка саме такі.

Безпереч – ми засвоїли галицьку форму **безперечно** як *безсумнівно*. **Безпереч** як *безперервно* буде вносити плутанину.

Гостинська – треба пояснювати.

Копченина – **вудженина**.

Ушпілив – треба пояснювати.

Сидіти на бурку – треба пояснювати

Нагадається не хтось, а комусь; **нагадатися** у значенні *надуматися*, радше діялектизм; уживати діялектизми не завжди доречно.

Спало на толок – треба пояснювати.

Посундачитись – треба пояснювати.

Кузьком сидіти – треба пояснювати.

Допитки – треба пояснювати.

Кажанок – треба пояснювати.

Виводитись – треба пояснювати або вжити зрозуміле слово.

Освіданий – треба пояснювати або вжити зрозуміле слово.

Навідило – треба пояснювати або вжити зрозуміле слово.

Щоб читач не відкидав Вашого перекладу, треба давати вступ від перекладача, пояснивши потребу відродження, і щоб читач розумів, у кінці перекладу давати словничок занедбаних слів, як **зарічок** тощо.

ПРО ПЕРЕКЛАД СЛОВА “ВАЛЬЯЖНЫЙ”

(Лист до Л. Хворост)

13.09.2011

Дорога п. Люцино!

Оце прийшов “Березіль” і підігнав мене написати кілька слів про слово **вальяжный**.

У журналі є підтвердження мого логічного здогаду про купецьке минуле Харкова.

Логічно я писав про це слово так:

Російська мова в Україні – мова запозичена, тому у різних місцях (щоб не казати регіонах) вона має місцеві відмінності у лексиці. Очевидно, й у вимові, стилістиці тощо. Але в лексиці – це точно, бо я пересвідчився на своєму досвіді.

Слова **вальяжный** я ні в Одесі, ні в таборі й тюрмі не чув і не читав. Глянув по словниках. Є. Але з різними нюансами. Як зазначає Горький – поширене “в купеческом кругу”. І 4-ри томний словник видавництва “Русский язик” крім Горького цитує ще Островського – письменника з купецьким підґрунтям. Висновок: **вальяжный** – слово купецького арго.

Харків – центр Слобожанщини найдавніше “воз’єднаний” з матушкою. (Правобережжя було трохи під Польщею). Купецтво там було з матушки (Підтверджує “Березіль”), бо це був єдиний найближчий сусіда. То й лексика купецтва там стала літературно *русской*.

Інші місця України, пізніше “воз’єднані”, і мали ширший вибір спілкування із сусідами. Мабуть, тому М. Комаров (Уманець і Спілка) у своєму “Рос.-укр. Словнику” слова **вальяжный** не наводить. Він був родом з Умані, жив ув Одесі і слова цього практично не знав. Щодо Одеси, то в Одесі купецтво було не лише з матушки. Тут були італійці, французи, поляки, німці й інші европейці, бо це було *порто франко*. Були і свої місцеві купці різних національностей, але вони походили з українських містечок та сіл, знали українську мову і перекладали з української на російську не із прямого спілкування з матушчиними купцями, а різними іншими шляхами, де купецьке арго не було в моді.

З того всього я вніс слово **вальяжный** до свого “Р.-у. словника складної лексики” з позначкою *д.*:

ВАЛЬЯ́ЖНЫЙ *д. ще* маси́вний, дебе́лий, неповороткúй; імпоза́нтний, виставни́й, сanови́тий; *(предмет) о.* во́зьмеш в ру́ки – ма́єш вещ.

Я ж наводжу лише ті значення, яких нема у “Р.-у.” тритомнику АН УССР.

З повагою,
С. Караванський

ЯК РОЗУМІТИ ВИРАЗ “ВОЙНА – МАТЬ РОДНА”?

(Лист до Лесі Степовички)

Пані Лесю!

Мені здається, що вираз “Война – мать родна” треба розуміти трохи інакше. Вихідний вираз для цього вислову: “Кому – война, а кому – мать родна”. Тобто: хтось терпить, а хтось гріє руки на війні. Іншими словами, війна воскрешає усі негаразди у громаді і в самих людях. Війна – це “мать родна” для всього нелюдського.

Святослав Караванський

ПОШУК ПОМИЛКИ

(Лист на "Майдан")

У моїй статті "Лист до Дмітрія Табачніка...", розміщеній на Вільному Форумі "Майдану", чигачі добачили помилку у написанні слова **ненаписаний**, гадаючи, що треба було писати **не написаний**. Я гадаю, що навіть, якщо вважати моє написання за помилку, це не дуже важлива для престижу української мови помилка. Ця помилка не є викривленням чи спотворенням української мови, як мовного явища. Це помилка способу написання, а не мовного факту.

Але, на превеликий жаль, у моїй статті таки трапилася помилка проти мовної самобутности української мови. Помилка значно прикріша з погляду українськости нашого мовлення. На цю помилку мені вказано, бо я сам її не помітив.

Цей факт дуже показовий. Процес становлення і вироблення української мови не відбувався гладко, як у більшості світових мов. Постійне упослідження нашої мови, вилучення її з державного, навчального та юридичного життя, втручання держави у процес розвитку мови з метою спрямувати цей розвиток у бік самоліквідації, систематичне розселення носіїв української мови за межами України, систематична денаціоналізація носіїв української мови в окупованих містах: ці всі чинники сприяли тому, що носії української мови повністю нею не володіють. І це стосується не лише широких мас, а й осіб освічених – мовознавців, письменників, учителів, докторів наук, академіків.

Усі ми під оглядом знання рідної мови перебуваємо в одному човні. Помилки проти українськости української мови властиві кожному з нас. Тому обов'язок кожного з нас указувати один одному на такі помилки. Це одна з неминучих рис нашого мовного відродження.

Маючи певний досвід у спілкуванні рідною мовою, я, проте, не виключаю себе із загальної маси носіїв української мови, яким притаманно помилятися. У світі немає безпомильних – ідеальних з усіх боків – людей.

І в моїй статті, згаданій напочатку, трапилася одна дуже прикра помилка проти українськости української мови, непомічена спочатку мною, а потім і читачами моєї статті.

Я гадаю, що для кращого засвоєння мови читачами "Майдану" буде корисно запропонувати їм знайти цю помилку в моїй статті.

Хто знайде цю помилку в моєму тексті, може з повним правом мати себе за непересічного знавця української мови.

Такий пошук піднесе рівень знання рідної мови читачів і авторів "Майдану", бо нам усім треба вчитися, вчитися і вчитися.

П.С. *(написаний для цього видання)*: Затим, що на мою статтю ніхто з читачів "Майдану" не відгукнувся, а відгукнилась дівчина у приватному листі, я змушений був написати до "Майдану" такий лист:

У моїй статті "Лист до Д. Табачника..." чатачі "Майдану" знайшли багато помилок, але усі вони не аж такі важливі з погляду українськости нашої мови.

Дехто своїми виправленнями ще й додавав помилок.

Наприклад, мою форму **людські права** міняв на **права людини**. Така заміна проти матірньої української мови:

Ми кажемо: **людська нога, людська постать, людське житло**.

Росіяни кажуть: **нога человека, фигура человека, жилище человека.**

Зливаючи мови, Кремль та свої гнучкошиєнки накинули нам **права людини**, замість **людських прав**, і ми клюнули на цю московсько-невіглаську наживку.

Так само Кремль змусив нас **судити до двох років**, коли ми **судили на два роки**. Чому? Бо "по-русски" **осуждён к двум годам**. По-нашому **до двох років** значить не **на два роки**, а **на неповні два роки**. Наприклад, **від двох місяців до двох років**. Нам же властиво **засуджувати на**, а не **до**: **засудили на смерть**, або й **на горло**. Невже ж **до горла** краще?

У моїй статті третє з кінця слово **упокори́сь!** – неправильний наказовий спосіб. Треба – **упокóрся!**.

Слово **упокóрюватися /упокóритися/** – рідковживане, практично, майже не вживане. Але це не значить, що вживши його, ми маємо неправильно його відміняти. Схема відмінювання така:

познайóмитися	**познайóмся!**
переки́нутися	**переки́нься!**
порізатися	**поріжся!**

Наголос дієйменника /інфінітива/ переходить і на форму наказового способу. Отже:

УпокОритися **упокОрся!**

Я зробив цю помилку, і мені вказала на неї дівчина (27 років). Для мене – дівчина.

С. Караванський

НАГОЛОС – ТВОРЕЦЬ МОВ

Про те, що наголос є одним з чинників творення мов є багато свідчень. Але цьому чиннику стає на перешкоді – хто б ви думали? Поезія.

Поетична мова від віків практикує зміну наголосів у словах задля ритміки та рими. Ця практика має плюси й мінуси. Плюс – це досягнення поетичного ефекту, а мінус – це порушення наголосової системи мови.

Тому, міняючи наголос, автор або й редактор має ставити на переголошеному слові знак наголосу там, де автор дане слово перенаголосив. Коли усталений наголос слова **дру́зі** на у, то у слові, вжитому з наголосом на і: **друзі́**, треба це позначити.

Практика УССР цього не дотримувалась, що було на ділі культивовано, бо зміна наголосу в поезії викликала потім зміну наголосу і в живій мові. В УССР ставили знак наголосу на слові **не́сти** *(*Л. Костенко*)*, бо цей наголос розходився з російським, але коли слово вжито з неправильним наголосом, що збігався з "*общепонятним*", тоді знаку наголосу не ставлено. Рильський пише **живе́те**, з наголосом на е, але наголосу не ставить. А правильний наголос **живете́**. Вірш цікавий змістом, і його цитують раз-у-раз, і то з неправильним наголосом. А читачі навіть не знають, як у слові **не́сти** *(за соловецькою нормою)*, що у слові **живе́те** наголос чужий.

Як наслідок. руйнується наголосова *(солов'їна!)* система нашої мови. Започатковане в СССР, триває і в незалежній Україні. Низка слів у живій мові засвоювано мовцями з неукраїнськими наголосами.

Український наголос з прицілом на милозвучність вироблявся віками. Нам властивий, зокрема, дактилічний наголос:

по́друга,
ко́лесо,
ре́шето,
нале́жати,
по́близький,
зна́чення,
же́брати,
же́вріти.

А от пише поет, далеко не початківець:

...щоб в світі **жебра́ти** хулу́ чи хвалу́...

І наголосу не ставить. А наголос хибний. Саме так засвоєний поетом. Бо якби він був свідомий вірного наголосу, то переставивши слова, написав би так:

...щоб **же́брати** в світі хулу́ чи хвалу́...

Має наша мова й іншу солов'їну рису, яка простежується на такій схемі:

Перша особа	*Друга одоба*	*Третя особа*	*Перша множини*
піду́ -	**підеш -**	**піде**	**підемо**
пройду́ -	**про́йдеш -**	**про́йде**	**про́йдемо**

горну́ -	**го́рнеш -**	**го́рне**	**го́рнемо**
зірву́ -	**зі́рвеш -**	**зі́рве**	**зі́рвемо**
пойму́ -	**по́ймеш -**	**по́йме**	**по́ймемо** *(За Грінченком)*

Таке наголошення склалося віками і пройшло випробу часом:

Поки сонце **зі́йде** – роса очі виїсть;
Бондар відра набиває, мене **го́рне**, пригортає.

А от – інший поет:

...**зітре́** десяток марних кроків...

Наголос неправильний, але за соловецькою традицією непроставлений. Очевидно, неусідомлений, бо варто переставити слова і солов'їність збережеться:

...десяток марних **зітре** кроків...

Ще одна наша солов'їна риса: множина слів, а надто жіночого роду:

ша́бля	**– шаблі**
кише́ня	**– кишені**
па́ні	**– пані**
ча́рка	**– чарки́**
торочка́	**– торочки́**

А сучасник пише:

Травневі **скри́пки**, смійтесь, грайте... (1)
А на вузеньких **сте́жках** біля хати... (2)

Варто переставити слова і рядки заспівають пташиним голосом:

Скрипки́ травневі, смійтесь, грайте... (1)
А на **стежка́х** вузеньких біля хати... (2)

У рядку (2) можливе і правильне прочитання без перестановки:

А на вузе́ньких **стежка́х** біля ха́ти (2)

При такому прочитанні рядок бездоганний.
Проте не завжди перестановка вирятовує з біди:

...і б'ються бурульки на **дру́зки!**
...тюльпан розгортає **пелю́стки**.
...з-поміж спідниць нафталінних, рюшей, **торо́чок**... *(бо римується з горо́шок)*.

У таких випадках потрібна переробка, або, як рятівний круг – позначення наголосів.

Найважче обстоювати наголосову неповторність нашої мови, коли словники СССР насичено мінами сповільненої дії під нашу мову – узаконенням неправильних наголосів. Допуск таких варіянтів, як **поми́лка, відті́нок** дозволяє поетам вибирати *общепонятний* варіянт. Той же, хто хоче бути справді українським поетом має із спокусливо-підступних варіянтів вибирати саме український: **по́милка, відтінок**.

Коли неправильний наголос не має альтернативи – діло гірше.

Модель творення іменників з кінцівкою **-ява** відповідає дактилічності нашої мови. Ці іменники мають дактилічний наголос:

плíснява,
тúснява,
тíснява
кíптява,
кýрява,
пúскнява,
пíстрява
тéмрява
тíнява
тупóтнява,
гуркóтнява
шамóтнява.

А в УССР узаконено інші наголоси: **порохня́ва, тріскпотня́ва,** тісня́ва, **пискотня́ва**. Це суперечать моделі творення іменників з кінцівкою **-ява.**

Але поети цього не знають, і з'являються в українській поезії неукраїнські рядки:

...повз вересневу суху **порохня́ву**... *(бо римується із* ***слухня́но****)*

Поетові важко знайти орієнтир у безграмотно укладених словниках із лукавою метою зближення мов, що на пракциці значило денаціоналізацію та асиміляцію.

У сучасних обставинах поетові лишається тільки один шлях: самостійно виробити на підставі класичних зразків канони української мови, де не буде місця **прожи́лкам**, а лише **прóжилкам**, не буде місця **відтíнкам**, а лише **вíдтінкам**, не буде дієслова **призупинитися**, а лише **пристанути**. Цим поет **розíрве** підступний зашморг асиміляції, **підíрве** плани янучарів, **підíмне** під невблаганну логіку салдафонську кривобратерськість фальшивих братів та батьків.

Чи почують вони цю конечну заповідь?

Поблажливе ставлення редакторів та громадськости до довгої лози в наголосах, тягне за собою й іншу антинаціональну рису в поезіях – уживання іноземної лексики. Прикладів є й пере-є. Пише поет:

...і не заректись від **суми** та тюрми.

І трохи далі:

...і крила....... ізнов приміряти,
а **затим** на старий натягати копил.

Слова **сумá**, наявного у словниках, не вживає жоден український класик. Наведена ідіома з цим словом – спокушає. Але спокуса є спокуса. У сусіда й хата біла й жінка мила. Краще, на мою думку, уникати спокус, бо тоді треба визнати догмат шовіністів, що Україна не має своєї вістки.

Українське **затим** значить **тому** *(***що***)*. Тут на місці було б **тоді**, **відтак**, відповідно до живомовної практики. А коли практики немає, поет мусить мати своє підсвідоме почуття мови. Це почуття не є даром з неба. Його треба в собі розвивати. Тому думаймо, порівнюймо, прислухаймось щирого розуму, занурюймось до глибин мовного океану, а лінгвоцидним словникам – жодної віри!

ПРО ОБМІН ДУМОК ТА ДОСВІДУ

Обмін думками, або дискусія, або обговорення – це невід'ємна частина пошуку істини. На жаль, нас привчено до істин в останній інстанції, які не підлягають обговоренню. Це дуже живуча спадщина минулого.

Читаю "Березіль" ч. 9-10/2010. "Шкіци" О. Ткаченка. Пише автор: "РЕФОРМА правопису? Вона в Україні, як я тепер переконаний, поки що не на часі. Першочерговим є завдання повсюдного поширення української мови в Україні. А раптові кардинальні зміни в правописі могли б тут стати на перешкоді...

Поки українська мова не здобула собі повного поширення в усіх регіонах України *(*підкреслення моє – С.К.*)* – говорити про якесь загальне докорінне реформування українського правопису передчасно".

У тексті не націленому на *останню істину*, авторам годиться вставляти зворот **на мою думку**. Тоді це буде авторова заявка на обмін думками. Шановний професор нехтує цю можливість. Він каже **як я тепер переконаний**. Це вже наближення до *істини в останній інстанції*. І це наближення переростає в повну *істину в останній інстанції*, коли автор підсумовує сказане категоричним "**говорити... про реформування... правопису... передчасно**".

Насправді ж говорити про таку реформу не тільки не передчасно, а й конче потрібно. Автор фаворизує мету *поширення української мови в усіх регіонах України*. Тут теж годилося б додати, що це думка автора. Бо на мою думку, така максималістична мета, просто кажучи, нереальна і нездійсненна. Вийшовши з нереального засновку, не можна прийти до реального висновку.

Отже, всі міркування й висновки автора не мають реальної вартости. Чому зміни правопису перешкоджатимуть поширенню нашої мови?

А чому зміни правопису, здійснені 1991 року, не перешкодили поширенню нашої мови?

І чому зміни мають бути аж кардинальні?

Чому не можна говорити про конче потрібні зміни, лишивши на боці кардинальні?

Зміни правопису 1991 року не були кардинальні, але, очевидно, були потрібні.

Чи вичерпала реформа 1991 року всі потрібні зміни?

Десь-таки, ні, бо якби вичерпала, то не було б мови ще про реформу.

З цього всього виринає думка, що зміни правопису, не конче мають бути кардинальні, що такі зміни практично не шкодять поширенню мови, а скоріше навпаки, або й не впливають на процес поширення.

І заразом виринає питання: чи відбувається в Україні реальний процес поширення української мови серед загалу мовців? Чи можна назвати обмежене поширення нашої мови в найвищих державних установах реальним поширенням її в середовищі мовців?

Мабуть, термін **поширення мови** потребує уточнення і диференціяції.

Варто розглядати такі реалії:

Поширення мови в офіційному житті та офіційних установах. Тут потрібна дальша диференціяція: вищі державні органи, органи державної вертикалі, армія, шкільництво, правоохоронна сфера, юриспруденція тощо;

Поширення мови у приватному житті мовців;

Поширення цих двох поширень по регіонах.

Ці цілком різні поширення не можна об'єднувати одним словом **поширення**.

Гадаю, що прочитавши мої питання, шановний професор, бодай трохи перегляне свої категоричні твердження, якщо, звичайно, самокритичність йому не чужа.

Щодо інших думок автора про мову, то й тут треба дещо додати. Говорячи про своє самостановлення, автор слушно наводить приклади суржику, яких треба уникати. Але самостановлення, як і істина, потребує обміну, коли не думок, то досвіду. Бо особі, яка дійшла своїм розумом, що **до сих пір** – по-нашому **досі**, для зрозуміння всієї палітри псевдоукраїнського койне потрібен обмін досвідом. Самостановлячись без такого обміну, шановний професор не уник суржику, вживаючи такі терміни:

витоки, коли нашою щирою мовою треба б ***джерела, корені***;
достатньо, коли щира мова практикує ***досить***.

Останнє слово коротке і творить слово ***задосить***, якого годі утворити від **достатньо**. Утворити можна слово ***задостатньо***, але чи буде воно жити? **Достатньо** – це аналог рос. **достаточно**, а **досить** – це наслідок спілкування поколінь, де мав місце обмін досвідом.

Так само і слово **адже**, вживане професором, наша мовна стихія скоротила до одної літери **ж**, або до одного складу **бож /бо ж/, таж /та ж/**.

Обмін досвідом потрібен і щодо іноземного звуку **h** (гаш або ейч). У приватному листі шановний автор обстоює думку, що цей звук нібито ні наше **г**, ні наше **х**. Знову таки обмін досвідом може вилущити істину. Я живу серед американських мовців, і не чув від них **х/геппі енд, Х/Гіларі, х/генд ап**, а тільки **геппі енд, Гіларі, генд ап**. Та, коли таки дуже рідко чую **хеппі енд**, то тільки від земляків, які закінчили совєтську школу або виш. Наше вухо сприймає звук нібито **х/г**, як наше **г**, а не **х**. І цей факт вирішує все.

Ще один штрих. Шановний професор у "Літературній Україні" довів, що українці минулого у парах "**запорозький козак /табір, військо** тощо/" вживали тільки форму **запорозький**, і ми маємо йти за цим прикладом. Але народня творчість засвідчує, що мовці минулого вживали і форму **запорізький** і слово **Запоріжжя** поряд із **запорозький** та **Запорожжя**. Отже, були у мові два рівнозначних варіянти.

Наявність варіянтів із **о**: **запорозький** та **Запорожжя**, які суперечать українській морфології, можна пояснити поширенням в Україні, як літературної, старослов'янської мови. Саме цю мову вживано у низці юридичних документів. Ці неморфологічні форми мали у мові морфологічних двійників.

Постає питання: чому ми, озброєні сучасними знаннями про етимологію та морфологію української мови, маємо віддавати перевагу помилково поширеним у минулому словам і ускладнювати наш і так досить складний правопис? Це раз. А

по-друге, чому акцент шановного мовознавця зроблено саме на цих двох словах минулого? Коли вже дбати про повернення українській мові її колишньої краси, то чому не поцікавитися, як у минулому, і то зовсім недавно, українці титулували **Кирило-Методіївське братство**, як звали міста **Лубні** та **Ромен**? Чи таки **Кирило-Мефодіївське братство**, чи таки **Лубны**, чи таки **Ромны**?

Чи не варто подумати і над тим, як звалося місто **Ново-Московськ** за козацьких часів?

Чому ці питання не бентежать шановного професора, а лише ті, які ідуть в ногу з горезвісним зближенням мов?

Мабуть, для відшуку істини варто розглядати речі з усіх боків.

ПЕРША ЛАСТІВКА

(Лист-рецензія на "Лексикон Львівський")
Н. Хобзей, К.Сімович, Т .Ястремська, Г. Дидик-Меуш. Лексикон Львівський. Поважно і на жарт. Львів, 2009.

"Лексикон Львівсщкий" [надалі – Л-н] – видання, що не має аналогу серед лексиграфічних праць України. Тому його треба розглядати під рядом оглядів:

Як нове явище в лексикографії, хоч може, тільки в українській;

Як джерело знань про феномен української мовної стихії;

Як словник львівського сленгу;

Як перший крок до словника галицького варіянту української мови;

Як тренувальний майданчик для лексикографів, в тому числі і для авторок Л-ну.

* * *

Почну, звичайно, з особистих вражень. Перше, що додало мені бажання зацікавитися словником був розділ Джерела. Серед джерел авторки наводять спогади Ст. Шухевича та твір О. Вітошинської.

Річ у тім, що я був причетний до цих видань як мовний редактор. Рукописи обох творів у різний час надійшли до мене від видавництва з тим, щоб я підготував їх до друку. До спогадів Шухевича було додано лист його родички з Австралії, яка гадала, що видавництво "виправить" *застарілу* мову спогадів. Розуміючи, що переді мною мовний документ – зразок мови галицького варіянту української мови – я подякував долі, що рукопис трапив у мої руки, бо я на ділі жодних виправлень не робив, лише переклав кілька наведених німецькою мовою документів, а також у кількох місцях підправив стиль, не зачіпаючи лексики. Рукопис був надрукований на машинці, і цілком зрозуміло, що там могли траплятися якісь стилістичні недоречності. Але позатим, я не "правив" мови автора, про що я, здається, писав видавцям у Лондоні. Проте я не виключаю, що правивши стилістичні огріхи, я міг подекуди зіпсувати галицький кольорит тексту. Якби існував на той час словник галицького варіянту української мови, він би був дуже у пригоді під час редагування.

Так само я поставився і до спогадів Вітошинської.

І коли я побачив, як часто Л-н цитує Ст. Шухевича, я просто таки зрадів, як радіє людина, яка врятувала від варварів твір мистецтва.

Друге враження, яке справив Л-н – це брак деяких "консультантів" для формулювання значень слова. Важко зрозуміти, чому серед цих консультантів нема "Малорусько-ні-мецького словаря" Е. Желехівського та С. Недільського. Чи ж його нема в Інституті українознавства? Його перевидав О. Горбач у Німеччині. Я дістав цей словник від сина О. Горбача з Канади, який мав кілька цих словників. Чи має й досі – не знаю. Нема серед консультантів і "Українсько-англійського словника" К. Андрусишина, де присутня галицька лексика. Цей словник Інститут міг би дістати з Канади, з якою має контакти. Важко рекламувати самого себе, але дійсність вимагає: у моїх словниках – синонімічному та РУС-і авторки могли б

дещо запозичити. Це не моя заслуга, а заслуга українських мовців. Я тільки зібрав незібране.

Брак цих словників пояснює наявність деяких помилок у тексті Л-на, про які ітиметься далі.

* * *

I.

Своїм редакторським оформленням Л-н різниться од відомих нам стандартів словників. Чи це оригінаьне авторське оформлення, чи такий стандарт оформлення існує в Західній Европі, я не можу сказати, бо з европейськими лексиконами просто не знайомий.

Чим саме різниться Л-н?

Наводячи цитати з художніх та краєзнавчих творів, друкуючи рекламні оголошення міжвоєнних часів, Л-н являє собою, мало не "Енциклопедію Львова", де читач може знайти відомості про історію вулиць, парків та інших пам'ятних точок міста та про історію взагалі.

Ще більше чару цій енциклопедії додають вірші львівського поета Бабая, приурочені до певних міських та мовних реалій. Тому словник читається не лише як словник, а також, як художній твір, свого роду дайджест.

Оформлення словника має однак з мовознавчого боку одну хибу. Було б дуже доречно для такого мовного казана, як Львів, щоб Л-н давав кожному слову пашпорт, тобто вказував, з якої мови воно походить. Можливо, що таке бажання суперечило часовим можливостям укладачів.

II.

Лексика, записана в Л-ні, доповнює наші знання не лише про львівський балак, але і про самий феномен української мови, ряд аспектів якої під дією окупаційних реалій сьогодні просто годі обстоювати. Наприклад, записаний у Л-ні вираз **твій тато на шклозаводі не працював** дивним дивом збігається з відомим мені змалку одеським виразом **твой папа не стекольщик**, який я мав за одеський жаргонний вираз, бо такої мовної одиниці нема в російській мові, але нема і в джерелах нашої мови. Тепер же нема сумніву, що цей вираз виник в Одесі шляхом перекладу українського вислову т**вій тато не шкляр**, який через своє обмежене поширення не потрапив до українських мовних пам'яток.

III.

Ясна річ, що найголовніший профіль Л-на – це львівський сленг. Цей балак дивним дивом має лексичну спільність з іншими українськими сленгами, хоч би й з одеським. Вираз **держи фасон**, а також дієслово **фасонитись**, відомі мені з дитинства, мають один пашпорт із львівським **тримай фасон**. Є паралелі лівівського балаку і з всеімперським російським сленгом.

Але крім сленгу, Л-н – це вступ до галицького варіянту української мови, що про нього піде мова нижче.

IV.

Даючи розгорнуту картину львівського балаку, Л-н не міг обійти мовчанкою другий складник цього сленгу – галицький варіянт української мовної стихії. Цей

варіянт потребує якнайпильнішого вивчення під багатьма оглядами і передусім – створення словника. Це не легкий хліб для лексикографів, хоч своєю морфологічно-акцентуальною основою питома галицька лексика була цілком українською, ставши через це всеукраїнською лексикою. Це стосується до лексики другої половини XIX ст. і початку XX, а також усього XX ст., коли ця лексика через політичні обставини розвивалася у різних державах: Польщі, СССР та Західній діяспорі.

Видання Л-на поклало перший камінь у будову словника галицького варіянту. Перший крок зроблено. Є гурт мовознавців, здатних взяти на себе цей хрест. Є Інституція, яка може забезпечити виконання цієї праці. Є ліературні джерела, а також у інтернеті: наприклад, наявність в інтернеті всіх чисел газети "Свобода", видаваної у США під великим впливом саме галицького варіянту. Очевидно, знайдуться і спонсори такого видання.

V.

Для майбутнього "Словника галицького варіянту української мови" Л-н має виконати роль тренувального полігону, з тим, щоб огріхи, наявні у Л-ні, не повторилися у Словнику. Тому далі мова йтиме про огріхи, наявні у Л-ні.

Щирого лексикографа мова про огріхи має цікавити найбільше. Бо всякий справжній майстер прагне удосконалення своєї майстерності. Тому цей розділ мав би стояти першим у нашій рецензії. Але ми тримаємось традиції.

Працю лексикографів приречено на наявність помилок самим обсягом цієї праці. Оперуючи **десятками тисяч** слів, важко обійтись без помилок. Розуміючи це, треба старатися лише, щоб помилок було менше.

1. Почну зі скорочень.

Список скорочень декларує скорочення 'пестл.' – до пестливої лексики. А втім у тексті першої (часом і другої) половини Л-на фігурує не задекларование скорочення 'ласк.', яке можна зрозуміти як російське слово 'ласкательное'. Суржик у виданні, хай і з ремаркою "**на жарт**", навряд чи можна схвалювати.

Але суржик, як усякий бур'ян, родиться несіяний.

Українське дієслово **зраджувати** вимагає після себе питання *кого*. Питання *кому* після цього слова (стор. 15 та ще подекуди) можна зрозуміти, як німий натяк, що до ремарки **на жарт** треба додати ще якийсь епітет.

2. Пояснення слів неукраїнською мовою.

Такі пояснення – хоч і нечасті – псують загальне незле враження від Л-на.

Для стислости вдамся до схеми:

Гніздо	Є	Треба	Коментар
мушля	ракушка	черепашка	
м'який	дряблий	драглий	Слово **драглий,** забуте в СССР як націоналістичне – прародич **дряблого.**
пильник	стальний	сталевий	
покришка	кришка	накривка	Треба уникати совєтизмів

помітувати	помикати	попихати	Невиправданий русизм
порошок	розрихлювач	розпушувач	
пошивка	наволочка	поши́ванка	У Словнику синонімів **напірник, напірнач**
пошпіляти	поіграти	пограти	
сіно	залиш мене в спокої	дай мені спокій	Галичани московщаться чи не швидше, ніж східняки
сунути	засовувати	засувати	Данина єдиній мові від моря до океану
фіранка	занавіска	запона	
фляки	дрябла /шкіра/	драглиста	
шайґіц	зірвиголова	урвиголова	Відси укр. **урвитель** і рос. **сорвиголова**
шіми	напівчеревики	мешти, туфлі, черевички	

2а. Хибний правопис гнізд

Гніздо	**Є**	**Треба**	**Коментар**
цитадель	цитадель	цитаделя	Був би дуже до речі словник Андрустшина.

3. Довга лоза із наголосами.

Слово **якби** галицький варіянт уживає з двома наголосами, що відповідають двом різним значенням: 1. **якби́** [= якщо б], і 2. **я́кби /як би/** [= ніби]. У тексті Л-на ці два слова чітко не розрізнено. У гнізді **Дертися** (стор. 187) у виразі **де́ртися якби́ шкі́ру здійма́ли** наголос у слові **якби** неправильний. Треба – **я́кби**. А у гнізді **Кум** (на стор. 318) навпаки: **я́кби знаття́**. Треба – **якби́.** Таких ляпів кілька. На стор. 629 повторено ляпсус гнізда **Дертися**.

Розділ Іменни́к наголосив іно себе, а як наголошувати Осип: О́сип чи Оси́п?

Гніздо	**Є**	**Треба**	**Коментар**
розум	ро́зу́ми	розуми́	Так вимовляв львів'янин з України у мене в хаті 1990 року
та́бличка	та́бличка чеколяди		
чеколя́дка	табли́чка чеколяди		Чия правда? Галицький наголос → та́бличка
чи́слити	чи́слити	чи́сли́ти	Раз **числи́ть**, як каже цитата, то числи́ти

4. Визначення

Визначення часом неповні, а часом хибні.

заки	поки, тим часом	поки, перше, ніж	Дана цитата свідчить, що **заки = перше, ніж.** Соловецькі словники неповні. Дивіться у Караванського.
коби	коли б, якщо б.	*точніше* якби.	**Якщо б** – це калька від **если бы**

навечеря надвечір *пояснювати слід пару* **в навечеря**, *наведену в цитаті*;
в навечеря напередодні
назверх назовні *ще* зовні, *бо саме з цим значенням вживає цитата*
оказійно випадково *ще* принагідно
око:
в живі очі брехати *ще* безбожно, позичивши очі в Сірка (врать без зазрения совести)
писок:
на зломаний писок *правильніше* сторчголов, наосліп, на відчай душі
поготівля не повно *ще* готовість, *сов*. готовність [бойова поготівля],
правильник *точніше* Правила внутрішнього розпорядку
припнятий *точніше* прип'ятий, прив'язаний
причмелений *точніше* приголомшений, з-за рогу мішком прибитий, *сов*. пришиблений
куртина театральна завіса *не лише* театральна [залізна куртина]
жадати *ще* вимагати (у гнізді **цитриновий**: **жадайте!** = **вимагайте!**)

5. Не всі слова й вирази з цитат, що їх може вживати сленг, включено у Л-н.

У наведених цитатах до словникових гнізд багато слів, які властиві балаку, бо його база – українська мова, не пояснено. Почну із живомовних скорочень:

Таким скороченням як

го /= його/ 375,
му /= йому/ 436,
чо /= чого/ 471,
гей /= гейби/ 510,

треба уділити словникові гнізда.

Далі наведу перелік лексики, яка заслуговує на пашпортизацію в Л-ні. (Цифра – сторінка, де в цитаті слово вжито)

засмородити /= наповнити смородом/ 352,
до густа /= до густого стану/ 379,
що іншого /= інша річ/ 379,
платничий, пивничий /= ресторанні посади???/ 381,
гейта, вісьта /= вигуки погоничів/ 398,
підвівати (сукенки) /= задирати/ 401,
стрілити (в голову) /= навернутися на думку/ 416,
страшно /= дуже/ 423,
якби так на тебе /= якби ти був на його /чиємусь/ місці/ 436,
з ласки на потіху /= ????/ 436,
нічого з того не робити /= не перейматися/ 515,
на старші літа /= у старші літа/ 516,
чи я тому винен? / = (сучасний = російському вжиток) чи я в тому винен?/ 521,
перед хвилиною /= за хвилину перед тим/ 523,
завіяне око /= ???/ 524,
щось ніби /= на взір/ 532,
найвищий час /= найслушніший час/ 552,

нарівно /= на паритетних засадах/ 556,
мачати /= макати/ 561,
впасти мені з рук /= (сучасний = російському вжиток) випасти у мене з рук/ 569,
обмежитися до того /= (сучасний = російському вжиток) обмежитися тим/ 573,
брати на розум /= (сучасний = російському вжиток) мотати на ус/ 273,
при одній вулиці /= на одній вулиці/ 577,
п'ятьох /= п'ятеро/ 273,
тогоди /= тоді/ 579,
вдаритися в камінь /= (сучасний = російському вжиток) вдаритися об камінь/ 581
на біло *(зелено, червоно)* /= у білий *(*зелений, червоний*)* колір/ 583,
перемінюватися /= перетворюватися, обертатися/ 581,
на коли б /= якби/ 590,
діставати за жінок /= мати за жінок/ 599,
довбати в носі /колупати*(ся)* в носі/ 600.
на варешку /= ???/ 605,
аж /= просто таки/ 650, гніздо **язик.**

Цей, на жаль, неповний реєстр незаписаних лексем стане у пригоді укладачам Словника галицького варіянту української мови, на який чекає українська лексикографія.

МОВНІ ПРОБЛЕМИ, ПОРУШЕНІ В ІНТЕРВ'Ю ЖУРНАЛУ "БЕРЕЗІЛЬ"

ПИТАННЯ № 8.

Відомо, що Ви обстоюєте необхідність правописних змін. Про це йдеться у Ваших численних книгах і публікаціях.

Яким правописом Ви самі користувалися у Ваші шкільні роки?

Що наштовхнуло Вас на думку про те, що правописна реформа потрібна і актуальна?

Наведу головний аргумент Ваших опонентів у цьому питанні. Погоджуючись, що правописні зміни совєтських часів були насильницькими і не відповідали духові української мови, вони, однак, Твердять, що на сьогодні вже нема сенсу відкручувати стрілку годинника назад і намагатися вирівняти покривлене дерево: українська мова мусила прибрати для себе нових норм і зжитися з ними, і цей процес невідворотний.

Що Ви можете на це сказати?

Хто з сучасних українських мовознавців є для Вас авторитетом? (Пономарів? Сербенська? Німчук? Орест Ткаченко? Лариса Масенко? Ірина Фаріон? Хтось інший?)

ВІДПОВІДЬ:

8а. Одним із способів окрадення менших братів та утримання їх на колінах – спаплюження історії та культури менших братів. Найвигадливіші окрадачі менших братів знайшли дуже дітку точку братів – правопис. Правописи народів вироблялися віками, навіть тисячоліттями (Китай), тому погодитися на насильницькі дії на початку вироблення українського правопису з боку окупантів – це те, що кваліфікують геніальні рядки:

Німець скаже: "Ви моголи!"
"Моголи, моголи!"

8а. Я захопив ще харківський правопис, який діяв у школах до 1933 року. Потім прийшла сталінська єрижка. У школі мусів дотримуватися цього правопису.

8б. Думку про необхідність та актуальність змін у сталінському правіписі підказує карикатурність цього виплоду неуцтва. Почну з прізвищ. Слова "гончар/ганчар", "бондар", "дудар" тощо у родовому відмінку мають закінчення "я". Сучасний правопис постулює, що прізвища мають відмінятися як і відповідні слова: Сокіл, Сокола, Соколу і т. д. Навівши цей приклад, сучасний правопис наводить низку схем відмінювання прізвищ, але не наводить відмінювання прізвищ **Гончар, Масол, Швець, Мазурок**, схвалюючи своєю мовчанкою неправильне відмінювання цих прізвищ у ЗМІ та урядових документах, за соловецьким зразком:

Гончар – Гончара – Гончару і т.д.
Масол – Масола – Масолу
Швець – Швеця – Швецю
Мазурок – Мазурока – Мазуроку,

тоді, як за правилом чинного правопису ці прізвища мають відмінюватися так:

Гончар – Гончаря – Гончарю і т.д.
Масол – Масла – Маслу
Швець – Шевця – Шевцю
Мазурок – Мазурка – Мазурку

То що це за правопис, який на ділі не дотримувано?
Не дотримує цього правопису і журнал "Березіль".

МОВНІ ПРОБЛЕМИ, ПОРУШЕНІ В ІНТЕРВ'Ю САЙТУ "УКРАЇНСЬКА ВОЛЯ"

24.12.08

– Деякі мовознавці вважають, що українській мові не вистачає молодіжного, комп'ютерного жаргону. Яка ваша думка з цього приводу?

– Чому виникає жаргон у середовищі мовців? Тут кілька причин: набридає одноманітність; не задовольняє мовців офіційна лексика; виникає потреба евфемізму – упристойнення непристойного; виникає бажання козирнути оригінальним слівцем або бажання законспірувати свою мову. Там, де є мовне середовище, виникають жаргони. Для жаргону потрібне мовне середовище, а не навпаки для мовного середовища – жаргон. Є мовне середовище – буде жаргон. У мові кожного села мають місце елементи свого місцевого жаргону. Навіть у мові окремих сімей присутні елементи свого сімейного жаргону. Отже, творім мовне середовище, а не жаргон.

Кілька слів про матюччя. Дехто просуває в літературу цей витвір печерного інтелекту. Яка потреба в цьому? Починаю думати. Чи помагав мені цей шар лексики в укладанні словників? Нітрохи. Чи помагали матюки Едісону винайти електричну лампу? Або братам Райт – сконструювати літак? Або Копернікові обґрунтувати геліоцентричну планетну систему? У совєтському ГУЛАЗі в'язням сумління доводилося вдаватися до нецензурної лексики у стосунках з тими, хто іншої мови не розуміє. Але пропагувати поширення нецензурщини в інтелектуальне середовище через літературу — це прагнення пітекантропа прищепити свої печерні смаки культурному суспільству. Факт, що автори пересичених нецензурщиною творів мають більше ніж досить "фанів" є наслідком терору большевиків, які винищили десятки мільйонів осіб з культурних прошарків суспільства, відкривши зелену вулицю для свята неандертальців. Культурна еліта України не може пасивно спостерігати розмай матюччя, а твердо і без жодних вагань назвати це явище та її "фанів" іменем, на яке вони заслуговують.

– Не секрет, що якість викладання української мови у середніх школах залишається вкрай незадовільною. Російськомовні випускники шкіл хоча і мають деяке уявлення про граматичні категорії української мови, але часто не в змозі вільно і правильно висловлювати думки цією мовою, будувати розмовні діалоги. Можливо має сенс запровадити в школах українське мовлення як окрему дисципліну поряд з українською мовою? Що ви можете на це сказати?

– Покращення викладання української мови в навчальних закладах має бути першорядним клопотом українських державних діячів і державних установ, включно з Радою Безпеки України. До розробки заходів покращання викладання державної мови треба залучити найкращі педагогічні сили України і неухильно провадити в життя їхні рекомендації.

ЛИСТ ДО РЕДАКТОРА ГАЗЕТИ "СВОБОДА" РОМИ ГАДЗЕВИЧ

Шановна пані Ромо!

Я знову звертаюсь до Вас, ризикуючи накликати на себе Ваш гнів, але я мушу звернутися саме до Вас, бо проблема, яку я порушую, стосується до всіх нас, до свободи слова, до відродження України та її мови. З моєї статті Ви дізнаєтесь про проблему, яка мене хвилює і не може не хвилювати кожного українця діяспори й поза діяспорою.

Проблема полягає в тому, що єдину справді українську газету в Україні – "Літературну Україну" очолив послідовник малоросійської, щоб не сказати "п'ятиколонної" ментальности. Цей послідовник почав діяти "тихою сапою", але роги уже видно. Він заборонив друкувати будь-які матеріяли, спрямовані на відродження справді української мови, друкуючи лише статті на захист правопису Кагановича-Постишева. В одній з цих статей авторка А. Матвієнко шельмує якусь міфічну "діяспірну мову" – вислів з лексикону "п'ятої колони". Тобто, вона шельмує українську мову, якою друковано "Свободу", що Ви її редагуєте.

Заразом він не друкує моїх статей на захист української мови.

Ви як редактор "Свободи" мусите бути в курсі цих подій і зайняти відповідну позицію. Тому я висилаю Вам для "Свободи" мою статтю "Свобода слова?... Є, та не для всіх!", і прошу її опублікувати, і заодно прошу в наступних числах "Свободи" опублікувати мої статті, зарізані червоним редактором "Літ. України".

Я перечитав свої статті і бачу, що вони "влучають у серце неправди" і пояснюють дуже виразно абсурдність сталінської "ярижки" – правопису Кагановича-Постишева. Не друкувати такі статті – це злочин, і їх не друкує той, хто не хоче відродження України.

Мій бій з червоним редактором – це бій за Україну, за її відродження. Тому я свій лист і свої статті спрямував до Вас, щоб Ви були в курсі цього бою і підтримали мене у змаганні з паплюжниками української – у їхньому жаргоні – "діяспірної" мови[1)].

З повагою і з надією на зрозуміння,

Святослав Караванський

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

[1)] Щоб читач міг всебічно осягнути мою точку зору , і позицію редактора "Л.У." я буду просити редакцію "Свободи" в наступних числах оприлюднити мої статті, відкинуті редактором "Л.У."

ТВЕРДИЙ МОВНИЙ ГОРІШОК

(Перша стаття зацензурована червоним редактором)

Букет поглядів на український правопис такий різнобарвний, що можна схопитися за голову і запитати: "Що ж ми за нарід такий?". Питання на сьогодні без відповіді.

А втім, попри наявне стоголосся у незграйному хорі підкутих на всі чотири знавців мови можна вихопити (або, як дехто каже – виокремити) два прямо протилежних погляди:

1. Потрібні зміни
2. Ніяких змін.

Спробую коротко викласти суть кожного з цих поглядів.

1. Потрібні зміни.

Той факт, що вироблення нашого правопису відбувалося в СССР шляхом диктату в парі з репресіями проти української культурної еліти, не може не свідчити, що у виробленому таким шляхом правописі, є ляпсуси та перегини у бік сповідуваної тоталітарним центром ідеї злиття мов та створення єдиного "соловецького" народу.

Візьмім запроваджену в СССР передачу латинського звуку і літери "**H**" кириличною літерою "**X**":

Хофман, Хіларі, Хелена, хеппі-енд, хенде хох!

Таке написання повторює російську традицію, але воно суперечить українській фонетиці. Іншомовне "**H**" українці споконвіку передавали кириличною літерою і звуком "**Г**":

гармонія, гумор, гонор, Гамбург.

Спробуймо і в цих словах піти за правилом, запровадженим в СССР, передавати латинське "**H**" як наше "**X**". Матимем:

хармонія, хумор, хонор, Хамбург.

Звучить карикатурно. Еге ж?

Для українського вуха так само карикатурно звучить і

Хофман, Хіларі, Хелена, хенде хох!

Однак репресії та диктат притупили у нас це почуття, чого не можна сказати про росіян. Їх так само змушували казати Ленінград, і вони говорили, та тільки випала нагода, так і відродили Петербург та ще й Санкт-.

Ще один приклад.

Ми пишемо та вимовляємо у словах

Нью-Йорк, коньяк, Ньютон, компаньйон, Даладьє

звуки "**Н**" та "**Д**" пом'якшено, як вони й вимовляються у мовах, звідки ці слова запозичено, а також у нашій мові. Але у словах

коньюнктура, коньюктивіт, адьютант

"соловецький" правопис змушує нас затверджувати ці звуки:

кон'юнктура, кон'юктивіт, ад'ютант,

що суперечить вимові цих звуків. Чому ми мусимо так писати? Щоб бути у згоді з російським правописом. Логічно? Аж ніяк. Але мусимо, бо так вимагає мовний закон.

Ці два приклади, хоч їх є більше, аж кричать, що чинний правопис потребує змін.

2. Ніяких змін.

Цей погляд має два підпогляди:

Підпогляд перший. Наявний правопис засвоєно викладацьким корпусом України та й населенням, і всякі зміни у напрямі "діяспірної" мови шкодитимуть українській культурі. Особи, що редагували українські ЗМІ 50 і більше років, не бачать якоїсь шкоди для української культури в накинутому диктатом правописі.

Підпогляд другий. Зміни, які виробив Інститут української мови великою мірою волюнтаристичні та необґрунтовані (напр.: написання М'юнхен, б'юргер) і не торкнулися наведених вище у погляді "Потрібні зміни" прикладів. Тобто, Інститут мови на ділі пропонує косметичні зміни і лишає нерозв'язаним кардинальне питання про передачу нашою мовою іноземного звуку "**Н**", тим самим позбавляючи наш правопис правильної фонетичної бази, а нашу лінгвістику – правильного розуміння фонетичних рис нашої мови. Тим-то, краще не мати таких непродуманих, похапцем зліплених змін, а послуговуватися тими правописами, що вже є.

Цей підпогляд виходить з того, що українську мову ще остаточно не вироблено, їй бракує незалежного періоду вироблення, який пройшли всі світові мови. Отже, наша мова перебуває у стадії розбудови. А розбудова мови у демократичних умовах мусить дозволяти співіснування кількох самостійних правописів.

Ці два підпогляди творять міцний "горішок", який має розлущити вільна Україна.

КОМЕНТАР

Затим що автор цих рядків дотримується погляду **1. Потрібні зміни** та підпогляду другого: ***Косметичних змін не треба***, то його коментар буде спрямовано проти погляду **2. Ніяких змін**, а заразом і проти половинчастих реформ Інституту української мови.

З ким можна порівняти тих, хто не хоче повернути українській мові її оригінального й неповторного звучання? Спробую знайти такий образ.

Репресуючи дисидентів, КҐБ Східньої Німеччини відлучав від них малих дітей і віддавав на виховання у сім'ї комуністів. Адоптовані у віці до двох років діти нічого не знали про своїх справжніх батьків.

Після об'єднання Німеччини колишні дисиденти стали розшукувати рідних дітей. Діти ж, які вже виросли, дістали освіту й фах, здебільшого холодно сприймали своїх біологічних батька й матір, а часом і не визнавали їх. Американські телеекрани обійшов документальний кадр, коли молода медсестра відмовляється від зустрічі з рідними батьком і матір'ю. Біологічні батьки, розшукавши дочку, старалися з нею зустрітися. Та все було марно. Тоді вони прийшли до неї на

працю в лікарні. Телекамера зафіксувала кадр, коли доведені до розпачу батьки спробували підійти до рідної дитини, що саме прийшла на працю. Але дівчина, побачивши візитерів, буквально дременула від них сходами вгору, куди вхід стороннім заборонено.

Ті, хто не хоче повернення нашій мові її історичного обличчя, уподібнюється до цієї дівчини, яка не хоче знати рідних батька й матері.

У 22 числі "Л.У." за цей (2008) рік оприлюднено розлоге звернення українських громадян до президента під заголовком "Повернути Києву історичне обличчя". Киян турбує втрата Києвом свого історичного обличчя. Законна турбота. Патріотична.

А як зрозуміти небажання наших навчених тоталітарно-репресивним режимом кастрованої української мови повернути їй історичне обличчя? Хотілося б почути від них глибоко обґрунтовану точку зору, а не повторення аргументів та лексики п'ятої колони, та ще помилкових тверджень хай і авторитетних осіб. Попри всю мою повагу до І. Огієнка, його твердження, наведене у статті Ю. Попсуєнка ("Л.У." № 21 за цей рік), що за харківським правописом слід писати ґіґант, мітрополіт, Плятон, геть хибне. Беру словник Голоскевича, що дотримуються харківського або "діяспірного" правопису: гігант, митрополит, Платон. Якщо слова Огієнка цитує "Український правопис" 2007 року, то заки давати цей пасаж у друк науковці мусіли б перевірити, чи ці слова відповідають правді. Така голобельна аргументація нічим не прислужиться українській культурі.

Хай мене не зрозуміють тут, що я є адептом харківського Скрипниківського правопису (або "діяспірного" у мові п'ятої колони). Аж ніяк. Цей правопис, як і правописи після 1933, був правопис тоталітарного диктату. Комуністична партія в ті роки бралася "роздути світову пожежу", яка мала статися згідно з передбаченнями з участю українських мас у країнах Заходу. Тим-то Скрипник дбав за всяку ціну створити соборний український правопис, який би став знаряддям просування революційних ідей в українські маси Заходу. Тому й ухвалено прозахідній український правопис. Коли партія переглянула ідею української участи у всесвітній пожежі, змінено й правопис. Отже, обидва наші правописи – плоди тоталітаризму. Тобто, і м'яке "**ЛЬ**" і літера "**Ґ**" в іншомовних словах-неіменах, а пізніше "**Х**" на місці латинського "**Н**" – це діти одного батька – тоталітаризму.

Українському мовознавству треба відійти від спекуляцій з нашим правописом і розібратися у своїй мові без батьків та вітчимів, але й без помочі п'ятої колони та її термінології.

Гадаю, що "Л.У.", як каталізатор українських ідей на нашій, не своїй землі, мала би розпочати наполегливу глибоко патріотичну акцію залучення творчої інтелігенції до широкого обміну думками на тему правопису та мови, щоб змусити цей приспаний вулкан – українську інтелектуальну стихію – до праці й думання над проблемами непроминальних духовних цінностей, без яких годі й думати про незалежне існування.

Прокидаймось від колоніяльного сну! (Кінець статті).

Не друкуючи моєї статті, редакція "Л.У.", очевидно, бажає Україні і далі перебувати в колоніяльному сні. Чи цей сон сприятиме відродженню?

СВОБОДА СЛОВА?... Є, ТА НЕ ДЛЯ ВСІХ!

(Друга стаття зацензурована червоним редактором)

Україна – незалежна держава, але українский правопис в Україні залежить від "п'ятої колони". Саме вона диктує українцям, який має бути їхній правопис.

В Україні й далі змушують писати низку слів по-російському:

Іншомовне ім'я	*Українська вимова*	*Нас змушують писати й вимовляти*
Hanna	**Ганна**	**Ханна**
Hilari	**Гіларі**	**Хіларі**
Hemingway	**Гемінгуей**	**Хемінгуей**

У СССР ми не могли нічого зробити – усе вирішувала Москва, а ми не мали права голосу. Сьогодні ж Україна самостійна і мала б самостійно розв'язувати свої мовні проблеми. Але цього не стається. До реформи правопису допущено "кадри" колишнього СССР, чиє знання і розуміння.української мови спрямовувало КҐБ. Чого варта, наприклад, заява чільного філолога УССР, що вимова звертання **панІ й панОве** жаргонне і треба казати **пАні й панОве**. І таким ерудитам довірено реформувати наш правопис!

Кремлівська реформа українських літер **Ґ, Г** і **Х** – це найдошкульніше перекручення нашої фонетичної системи. Та сучасні реформатори правопису виправили кілька прикрих перекручень у сталінській "ярижці", а правопис іншомовного **[H]** (ейч або гаш) лишили без змін. Пропонують допустити написання **кафедра** і **катедра**, а **хобі** та **гобі** – ні. Отже, ми й далі ламатимем язик на московський лад: **хеппі енд, секенд хенд, Хелловін**, коли правильна вимова цих слів

геппі енд,
секенд генд,
Голловін.

Це найгидкіша риса, яку Кремль запровадив у сталінській "ярижці" – правописі УССР. Реформа правопису, запропонована Комісією українського правопису, цієї риси не торкнулася. "Академіки" показали нам свою ерудицію.

Цікавою, під цим оглядом, є позиція письменницької газети "Літературна Україна" до проблем правопису,

Газета "Л.У." – газета письменнилів – чи не єдиний оборонець української національної ідеї в Україні. Коли урядові структури не цікавляться питаннями ідеології, то письменницькій громадськпсті ці питання болять і вона порушує їх на сторінках своєї газети. Питання українського правопису непокоїть патріотичну громадськість. Тому, ті, хто не втратив національної самоповаги, пробує звернути увагу загалу на цю проблему. Де ще шукати патріотичнішої громади, як не серед літераторів? Отож у "Літературній Україні" № 21 за 2008 рік з'явилася стаття Василя Гея "У полоні мовного лінивства", де автор ставить питання про потребу змін правопису. В наступному № 22 газети редакція надрукувала лист Антоніни

Матвієнко, де взято під захист сталінську "ярижку" і категорично заперечувано будь-які зміни у правописі.

Затим що питання правопису слід таки унормувати, я написав статтю "Твердий мовний горішок", де висловив свій погляд на правописну проблему, підтримавши Василя Гея, і послав до редакції "Л.У.". Минуло п'ять місяців, а моя стаття не сподобилась публікації.

То як це розуміти?

Газета літераторів, виходить, стоїть на позиції, що відродження національних рис нашій мові непотрібне. І це позиція письменницької газети! Газети українських патріотів? Іншими словами, письменницька громада не хоче відродження, а хоче користуватися нормами, накинутими Кагановичем і Постишевим. І ані слухати, ані публікувати інші погляди не хоче, в тому числі й мої, які викладено у моїй статті "Твердий мовний горішок".

Значно пізніше, а саме 23.10.08, я вислав до редакції дещо коротший матеріял "Не було, нема й не може бути", де вступив у полеміку безпосередньо з дописом Антоніни Матвієнко, сподіваючись, що редакція "Л.У." на цей раз опублікує мій погляд на проблему правопису – прямо протилежний до погляду А. Матвієнко, яка категорично і безапеляційно – наче член Політбюра – заперечувала потребу якихось змін у сталінській "ярижці". Минуло вже 10 тижнів після висилки моєї статті через Інтернет, а моя стаття знову не сподобилась публікації. Я сподівався на таку саму швидкість публікації, яку "заслужила" А. Матвієнко. Її стаття-заперечення потреби змін у правописі з'явилася рівно за тиждень після публікації статті В. Гея "У полоні мовного лінивства". Але мої сподівання на додержання свободи слова редакцією лишилися сподіваннями. Після п'ятьох тижнів, взявши до уваги долю моєї попередньої статті, я зрозумів, що моя стаття не сподобиться публікації в "Л.У."

Іншими словами, новий редактор "Л.У" вважає, що він має право цензури на погляди читачів "Л.У.". Одні погляди, а саме захисників правопису Кагановича-Постишева, друкувати, а погляди, спрямовані на відродження духовних надбань українців, "не пущать" у друк.

Така позиція нового редактора "Л.У." більш, ніж дивна. Моя стаття – це лише висловлення погляду на проблему. Мій погляд, очевидно, ніколи б не побачив світу Божого у "Л.У." часів Сталіна-Брежнєва, Але, коли я не можу оприлюднити свого погляду в демократичній Україні, то це вже пахне диверсією проти України, проти демократії, проти свободи слова.

Позиція редактора в даному разі – це позиція не демократична, а чисто тоталітарно-комуністична.

Коли минуло п'ять тижнів після висилки моєї другої статті, стало ясно, що мою другу статтю чекає доля першої. Тобто, моя друга стаття не сподобиться публікаціїї в газеті, яка у зверненнях до читачів закликає їх бути учасниками творення газети. Збагнувши, що ці заклики робляться про людське око, я вдався до іншої тактики.

Газету підписує редактор плюс редакційна колегія. Якщо існує колегія – це значить газету творено спільними зусиллями: кожен член колегії має право голосу у редколегії і може впливати на ухвалення рішень. Отже, я вирішив звернутися до тих членів редколеії, чиї інтернетні адреси я мав, а мав я чотири адреси. Я вислав на кожну з відомих мені адрес лист такого змісту:

14.11.08

Шановний члене редколегії "Л.У."!

Денаціоналізація поневоленого народу може скінчитися відродженням (Ізраїль) або ірляндизацією (Ірляндія). А який кінець ми – саме ми, а не міфічна доля – готуємо нашій денаціоналізованій Україні?

Головний клопіт відродження – мова. За часів "бурхливого розвитку української культури під зорями Кремля" нашу щойно вигорнуту зі сповитку літературну мову узято в "їжачі рукавиці" органами КҐБ і обернуто на український варіянт російської мови, що його цілком виправдано називати ***словниковим койне****. У цьому койне перероблено правопис на московський манір, вилучено "націоналістичну" лексику і "збагачено" нашу мову "общепонятними" словами* ***община, задьористий, багатоколірний, казначейство, чеканити*** *(монети),* ***повітряний поцілунок, землероб, витоки, правлячий клас*** *і т.д. і т. п. Перекручено назви міст:* ***Лубні*** *– стали* ***Лубны****,* ***Ромен – Ромны****,* ***Броварі – Бровары****,* ***Тираспіль – Тирасполь****.*

(Далі я описую Одиссею зі своїми статтями і закінчую так):

Позиція редактора щодо моїх статей – це позиція не демократична, а чисто тоталітарно-комуністична.

Чи ж редактор прагне до привернення газеті більшого числа читачів, саме як до демократичної газети, чи ним рухає якась інша ідея, мета якої припинити публікацію "Л.У."?

Дехто скаже – це безпідставне припущення.

Абсолютно – ні. Новий редактор "Л.У." М. Сидоржевський свого часу редагував журнал "Книжковий огляд". І який результат? Журнал перестав виходити. Редагування не сприяло виживанню журналу, а навпаки, прискорило його закриття. Тепер така доля чекає на "Л.У."

У числі "Л.У." від 23.10 редактор звертається до читачів з проханням про фінансову допомогу. Чи ж можуть демократично настроєні читачі помагати газеті, яка не визнає одного з основних людських прав – свободи слова і не дбає про повернення Україні її національного скарбу – самобутньої і цілком окремої слов'янської мови, з лона якої вийшли інші слов'янські мови? Чи ж буде українець діяспори аж такий прекраснодушний, що помагатиме газеті, яка в особі А. Матвієнко слідом за "п'ятою колоною" шельмує якусь міфічну ***діяспірну мову*** *і не дає читачам з діяспори відповісти "п'ятиколонним" підголоскам?*

Тому, я змушений звернутися до Вас як до члена редакційної колегії з просьбою про допомогу і про врятування письменницької газети. Якщо Ви маєте, хоч якийсь вплив на прийняття рішень редакцією "Л.У.", то скажіть своє слово у ситуації, коли не хто, а головний редактор "Л.У." повертає її у "світле минуле",

Якщо ж Ви як член редколегії не здатні вплинути на просовєтський стиль роботи редактора "Л.У.", то найкраще, що Ви можете зробити – це вийти з редакційної колегії з відповідною заявою.

З повагою і з надією на перемогу правди над неправдою

Святослав Караванський

П.С. Додаю свої статті, забраковані категоричними поглядами А. Матвієнко і згідними з ними поглядами головного редактора "Л.У.".

Минув приблизно тиждень – ніхто ані мур-мур. Аж от дістаю листа з Інернету. Знайшовсь таки один козак! Наводжу цей лист:

Вельмишановний пане Караванський!

Я мав різку розмову з заступником головного редактора Віктором Грабовським (редактор Михайло Слабошпицький десь у від'їзді). Грабовський запевнив, що в найближчих двох номерах Ваша стаття з'явиться в газеті. Я також не розумію поведенції нового редактора. Говоритиму про це на секретаріаті Спілки.

З повагою

Член редколегії

Від інших трьох членів редколегії не капнуло ні словечка.

Про що це все говорить?

Примара тоталітаризму і далі живе в душах тих, хто зачисляє себе до демократів. Перший такий демократ – редактор "Л.У.". Він засвоїв головну "соловецьку" науку: на словах говорити одне, а на ділі робити інше. На словах редактор закликає робити газету гуртом, а на ділі робить її сам згідно зі своїми уподобаннями. Йому до вподоби погляд зацикленої на совєтських мовних стандартах філологині А. Матвієнко, яка не має уявлення про якусь національну гордість та самоповагу і плентається у хвості "філологів" з Кремля, які, знищивши українську творчу еліту, розробили для таких, як вона, норми української мови, і її ці норми задовольняють, а спроби відродити справжню українську мову вона окреслює як "правописний свербіж", додавши туди ще якусь міфічну ***діяспірну мову***, запозичивши цей вислів у "п'ятої колони", що спеціялізується на розподілі українців на східняків, західняків, русинів, а тепер ще й на діяспірців. У пані Матвієнко все позичене: позичений правопис, позичена термінологія з лексикону "п'ятої колони". Як тут не згадати класичних рядків:

"*Німець скаже "Ви моголи!"*
Моголи, моголи!..."

Але мало того, у своїй зацикленості на соловецьких стандартах ці люди беруть на себе роль цензорів і не "пущають" у світ інші погляди.

То які з цих людей демократи?

Демократ не буде порушувати свободи слова. Демократ не буде відмовчуватися, коли дістане листа. Ці ж люди і порушують, і відмовчуються. І це ті, з кого мають брати приклад менші брати. І приклад цей ганебний.

Один (редактор) затискує вільне виявлення думки. А другі (члени редколегії /за винятком одного козака/) не бачать тут нічого осуду гідного. Їхня хата скраю. Вони так само мовчали, коли шельмували, виганяли з роботи їхніх товаришів, підносили руки за розстріл "ворогів народу". Тепер вони дбають про теплі місця, титули, звання, нагороди, премії, а сушити собі голови про долю української мови їм "без надобности". Сучасні Пузирі, помилувані Сталіним Голохвостови. Це обивателі, а не еліта.

Але дозвольте докінчити мою Одиссею.

Жодна моя стаття так і не побачила світу Божого. Вернувся з відрядження редактор М. Сидоржевський і зняв мою вже готову до друку статтю. Іншими словами, повівся як маленький Сталін у редакції демократичної газети. Думка замредактора та члена редколегії, а також моя – читача "Л.У." для редактора – ніщо Він виховувався в умовах, коли колегіяльність була не в моді. У моді був диктат. І він лишився вірний диктатові.

Редактор Сидоржевський сповідує таку ідеологію: Свобода слова – це я: кого хочу милую – друкую, а кого хочу караю – не друкую. Тобто, редактор – непідзвітний диктатор у редакції – маленький фюрер. Щоб він когось слухав або вважав на критику?! Цього не було, нема й не буде. Ментальність, позичена у царського міністра Валуєва.

Що тут можна сказати?

Ганьба та й годі!

Скільки ще треба незалежних років, щоб літературна громадськість України позбулася родимих плям минулого: адептів та затаєних симпатиків-практиків тоталітаризму?

НЕВИГОЛОШЕНЕ СЛОВО НА СЕСІЇ НТШ-А, ПРИСВЯЧЕНІЙ МОЇЙ ТВОРЧОСТІ Й ВІДКЛИКАНІЙ ЧЕРЕЗ МОЮ ВІДСУТНІСТЬ

Шановне Товариство!

Мені дуже прикро, що через несприятливі обставини я не можу взяти участи у засіданні, номінально присвяченому моїй творчості. Ініціятива Наукового Товариства ім. Шевченка Америки організувати цю імпрезу варта найширшого заохочення не тому, що вона присвячена моїй особі, а тому, що йдеться про мовну творчість українців, які у праці й боротьбі творили неповторне мовне явище – українську мову.

Чи зміг би я укласти бодай малесенький словничок української мови, якби протягом тисячоліть не відбулася зміна незліченних поколінь українських мовців, чиє життя, праця і боротьба ішли в парі з розвитком і вдосконаленням сигнальної системи, якою вони спілкувалися, – києво-руської або української мови?

Тому моя праця – це лише праця збирача і заразом писаря, який призібрав мовні скарби нашої мови, розсипані у різних письмових джерелах, а також почуті від земляків, що походять з різних наших земель.

Сказати, що мені вдалося зібрати все варте уваги прийдешніх поколінь було б непростимим зухвальством. Я тільки відтулив краєчок завіси, за якою сховано незліченні багатства. Ці багатства ще чекають своїх Желехівських, Грінченків, Голоскевичів, Андрусишинів, Караванських та інших, часом безіменних словолюбів-патріотів.

Саме тому, що моя праця – це лише початок, який не **потребує**, а **вимагає** продовження, ініціятиву НТШ-А треба якнайпалкіше вітати. Естафету, почату згаданими і незгаданими словолюбами треба підлопити молодому поколінню мовознавців.

Але, щоб підхопити і продовжити цю працю треба передусім чітко уявити собі сучасний стан нашої мови у світі.

Хоч як прикро стверджувати, але українська мова і в Україні і в діяспорі переживає тяжку кризу. Цю кризу спричинила лінгвоцидна політика червоної Москви за останні 70 років до незалежности.

Присутнім тут буде цікаво почути про кризу українського слова саме в діяспорі.

Коли червоний дракон почав нищити нашу мову в Україні, єдиним місцем, де могла зберігатися неспотворена українська мова була еміграція. Цю місію діяспори не могли не побачити і не привітати щирі патріоти на рідній землі. Українські шістдесятники у самвидавних публікаціях дякували діяспорі за те, що зберегла від знищення питому українську мову. І це було слушно для часів перед незалежністю.

Чи зберегла діяспора цей статус після двох десятків років незалежности?

На жаль, ні. Діяспірні видання, передусім преса, являє собою нині хаотичну картину. Ті видання, що діяспірні організації видають в Україні, здебільшого видавано у спотвореній сталінській "єрижці" з **Європою, Європейським Союзом,**

Євпаторією, єпархією, Лубнами, Рівненською областю, Хілларі Клінтон, Хемінгуеєм, хеппі-ендом тощо.

Щодо преси, то деякі видання (“Новий шлях”, Канада) беззастережно перейшли на сталінський правопис, а ті, що не перейшли, дотримуючи допогромного харківського правопису, цілком нехтують справжню українську лексику, наслідуючи мовні норми, прищеплені в Україні на підставі російського правопису й російської лексики.

Візьмім таку українську форму, як **людські права**. Українцям властивий саме такий формат цього поняття: **людські права**, так само, як **людська постать, людська нога** тощо, тоді, коли росіянам властиві форми **права человека, нога человека, фигура человека**. Ці російські форми прищеплено і підсовєтським українцям. А стогодні цю сталінську лексику повторюють діяспірні видання. Беру “Свободу” – найпопулярніше українське видання діяспори. І там нема **людських прав**, лише **права людини**. Наші газетярі гадають, що зберігаючи допогромний український правопис, вони бережуть українську мову. Але збереження правопису це ще не є збереження української мови. Насичуючи свою мову запозиченою у зденаціоналізованій Україні суржиковою, тобто здертою з російщини, лексикою, вони не зберігають української мови, а бережуть сталінську єрижку.

Чому це стається?

По-перше, через плебейську, низькопоклонську психіку деяких діяспірних українців. У США існував “Комітет оборони **людських прав**”. Чим пояснити, що сьогодні цей комітет має назву “Комітет оборони **прав людини**”? Що ініціювало цю зміну? Я кажу **що**?, а не **хто**?, бо **хто** тут не дасть відповіді. Саме плебейство, низькопоклонство, брак самоповаги, прагнення заробити поплескування по плечу з боку нібито розумнішої сторони є причиною зміни української лексики на “общерусскую”. І це тоді, коли нібито розумніша сторона на ділі є відсталішою, негідною наслідування, загрузлою у своїм Яничарськім неуцтві стороною.

Майже два століття тому Т. Шевченко окреслив цей комплекс меншовартости у таких рядках:

> Німець скаже: “Ви – моголи!”
> “Моголи, моголи...”

Перефразовуючи ці геніяльні слова, можна сказати:

> Москва скаже: “Права людини!”
> “Права людини, права людини...”

І сміх і гріх.

По-друге, переважна більшість матеріялів преси надходить стогодні з України, де й далі панує трохи підправлена сталінська єрижка. Ці матеріяли в еміграційних виданнях зазнають зміни правопису, але не зміни лексики. І це стається з двох причин:

1. Через небажання газетярів глибше працювати над матеріялами, тобто через людські лінощі,
2. Через незнання газетярями, що питоме українське, а що сталінський суржик, тобто російська лексика в українській одежі.

У наслідку з української преси діяспори зникають українські риси. Нашій мові, наприклад, притаманний безособовий пасив:

“Досі не **знайдено** Лозинського”.

В Україні це передадуть на московський манір:

"Досі не **було знайдено** Лозинського".

Беру "Свободу". Читаю:

...будівля **була**... повністю **зруйнована**....
...праця **була видрукована** у 2006 році...
...головну увагу **було звернено**...
...**була порушена** рівновага...
...наприкінці **було наголошено**...

Ці кавалки ще пару років тому у тій же "Свободі" виглядали так:

...будівлю... повністю... **зруйновано**...
...працю **видруковано** 2006 року..."
...головну увагу **звернено**...
...**порушено** рівновагу...
...наприкінці **наголошено**...

Під впливом змосковщеної України московщаться діяспірні інтелектуали. Нащо ці **була, було, був**, коли ми можемо обійтися без них?

Іде неспинне поширення московських стилістичних норм у мові діяспори.

Цьому процесові додають обертів інтелектуали, зокрема газетярі, які прибувають до діяспори з денаціоналізованої України. Ці навчені сталінської саламахи особи привозять її зі собою до діяспори, де досі зберігалася неспотворена українська мова. І цих підсовєтських інтелектуалів ніхто не редагує. І тому в газетах читаємо **притягувати** замість **притягати, Запорозька Січ** замість **Запорізька Січ, землеробство** замість **хліборобство**.

Шановні панове!

Процес сталінізації української мови діяспори на ділі незворотній, якщо патріотичні наукові кадри діяспори будуть байдужими спостерігачами цього процесу. Очевидно, що повернути мову діяспори до переднезалежницьких часів уже неможливо. Але деякі корективи у сучасний її стан можна ще внести. Я кажу **можна**, а на ділі належить казати **треба**.

Треба боронити українську мову!

І цей хрест лягає на нас – діяспірних науковців. Якщо ми цього не зробимо, то ніхто не зробить, і міф про неспотворену українську мову діяспори лишиться міфом, бо фактично діяспора сталінізується швидким темпом.

Реально міркуючи, треба визнати, що ті риси питомої української мови, які ще збереглися в діяспорі, доживають свої останні роки, бо за яких 20–30 років вони зникнуть, якщо не вживати рішучих заходів. Тобто, столітній здвиг діяспори – зберегти неспотворену українську мову – скінчиться пшиком. Чи ж ми хочемо цього? Може, й не хочемо, але своєю бездіяльністю пришвидчуємо саме такий сценарій.

Що можуть робити діяспірні наукові установи для збереження української неспотвореної мови?

Я розумію, що наукові установи еміграції не є державними закладами, а діють, як самодіяльні колективи. А втім вони мають свій бюджет і планують діяльність своїх секцій. Це значить, що вони можуть накреслити своїм членам

певні напрямки праці. А раз так, то можна поставити членам окремих наукових секцій певні завдання.

У сучасних обставинах совєтизації еміграційного життя, зокрема преси, філологічна секція НТШ могла б планувати таку діяльність:

1. Подавати для публікації у пресі щотижневі огляди мови діяспірних видань. У цих оглядах пояснювати окремі мовні звороти, вказуючи на різницю між питомою українською та суржиковою лексикою. Коли газетярі знатимуть, що за їхньою мовною творчістю слідкує наукова установа, це змусить їх шануватись, а не лінуватись, і думати над мовним оформленням своїх матеріялів. Отже, мова діяспірних видань якоюсь мірою покращає.

Якщо не вдасться публікувати ці матеріяли у пресі, то їх можна публікувати в окремих бюлетенях і розсилати по організаціях, редакціях, установах.

2. Крім регулярних оглядів мови діяспірних видань, окремі члени філологічної секції можуть працювати над ширшими темами, пов'язаними з мовою діяспори. Наприклад, цілком реальна така наукова праця "Порівняння мови преси 80-тих (70-х, 60-х) років XX ст. з мовою преси XXI століття." Для праці над такою темою є широкі можливості. Ми знаємо, що всі числа газети "Свобода", починаючи з 1893 року, можна читати в інтернеті. Це дає дослідникам мови діяспори широчезні можливості для порівняльних студій, і то на досить великому відтинку часу: з кінця XIX ст. до початку XXI ст.

Згадані наукові праці придатні для публікації окремим виданням, або у мовознавчих журналах України, а такјж у інтернеті. Праця над вивченням мови діяспори фактом свого існування буде чинником, який підніме якість мовного оформлення діяспірних публікацій.

3. Наявність регулярних оглядів мови ЗМІ дасть можливість організовувати в лекційній залі НТШ-А періодичні лекції на тему мови, на які запрошувати редакторів та газетярів діяспірної преси. Такі лекції без сумніву сприятимуть мовній ситуації в еміграційних ЗМІ.

4. НТШ-А може активніше запрошувати окремих редакторів преси – і діяспори і України – виступати з інформацією про свою працю.

5. Сучасна технологія дозволяє робити інтернетні форуми, учасниками яких можуть бути журналісти діяспори та України. Треба вияснити у технарів-електронників, які є можливості у цьому напрямі, і все, що можливе, практикувати

6. Розвивати зв'язки з НТШ в Україні, накреслюючи спільні проекти майбутньої наукової та громадської праці.

7. Усі запропоновані заходи пожвавлять діяльність НТШ-А, дадуть змогу обмінюватися досвідом роботи з науковими закладами і діяспори і України.

ЛИСТ ДО ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Ю. ТИМОШЕНКО

Шановна пані прем'єр-міністер!

Керівник країни мусить мати багато рис, які доводять його право та здібності керувати державою. Серед цих здібностей володіння державною мовою країни є одним з найголовніших. Ще важливіше це володіння у країні, що вивільнилася з кількасотліиього колоніяльного стану, де нинішня державна мова зазнавала систематичного упослідження, а населення піддавано примусовій асиміляції.

Успішна розбудова такої країни неможлива без заходів у напрямі реального відродження мовно-культурної незалежности молодої держави.

Однак до цього питання можна підходити по-різному. Можна щиро взятися до відродження культури розкріпаченого народу, а можна зробити це формально, для показухи, насправді лишаючись прихильником культури імперського монстра, з пазурів якого вивільнилась молода держава.

Цей другий підхід має широку популярність серед елітарних прошарків сучасної України. Особливо, цей підхід має поширення серед другого ешелону державних лідерів. Коли головні фігури українського естеблішменту українізуються бодай зовнішньо, то їхні помічники, заступники, радники тощо не завдають собі труду виявити свою повагу до народу, яким їм хочеться керувати.

На жаль, такого підходу до відродження держави, дотримуються і деякі Ваші помічники та радники.

Вітаючи Ваше бажання поглибити свої знання у володінні державною мовою, не можна обійти мовчанкою факту, що не всі члени Вашої команди солідаризуються у цьому питанні з Вами. Цей факт накладає на всю команду тінь показушности, яка може шкідливо відбитися на Вашій репутації.

Діставши нагоду поспілкуватися з Вами, вважаю своїм обов'язком застерегти Вас від легковаження цих делікатних питань.

З повагою,
Святослав Караванський

ВОРОГИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ДВА МАТВІЙЧУКИ

Едуард Матвійчук – глава Одеської обласної державної адміністрації, або коротше – губернатор Одещини. Цабе, ще й немале.

Що нам відомо про пана Едуарда або ближче до життя – "господина Эдуарда Матвейчука"?

Народився у Закарпатті. Очевидно, українець. Рідна мова теж, очевидно, українська. Обраний до Верховної Ради України 2006 р. за списком "Нашої України". У Раді перекинувся до Партії регіонів. 2010 р. президент Янукович призначив його губернатором Одещини.

Чим відзначився "господин Эдуард Матвейчук" на своєму високому посту?

По-перше, своєю нелюбов'ю до державної – його рідної – мови. Ні у праці, ні в офіційних виступах пан Едуард не користується державною мовою. Чи це його особиста примха, чи так його інструктував "старший урка" – не знаємо. Зате нам відомо інше.

Заступивши на посаду, пан Едуард скасував державну дотацію єдиній в Одесі українській газеті "Чорноморські новини". Не треба, мовляв, на Одещині української газети.

Є грецька газета на Одещині, є болгарська. Цим газетам уділено дотацію. Тільки не українській.

Про те, як цей крок відбився на газеті, дізнаємось із листа заступника редактора "Чорноморки" Ольги Іванівни Сірої до письменника Олекси Різниченка. Цитую:

Доброго дня, Олексо Сергійовичу!

Перепрошую, що з таким запізненням висилаю Вам статтю. Чесне слово – геть замоталася і забула про ваше прохання. Даруйте.

У нас дуже складна ситуація – колектив сидить без зарплати, але й то півбіди, а ціла біда в тому, що вже й за друк газети платити нема чим. Для влади то дуже зручна нагода буде втілити свій чорний задум – стерти "Чорноморку" з лиця землі. Українці таки не вміють любити українську справу "до глибини кишені", і наші заклики про фінансову допомогу (у тому числі до політичних сил) поки що залишаються без відповіді.

Отож увесь час голова зайнята тим, де би вишукати кошти, аби газета продовжувала виходити.

Тепер ще й маємо новий клопіт – постійно телефонують люди, яким відмовляють в оформленні передплати на "Чорноморку", тобто робиться ще один тиск – фінансовий та психологічний – і на колектив, і газету. Влада методично іде до поставленої мети. Вона не хоче, щоб на Одещині виходила українська газета, а ура-патріоти теж не поспішають нам допомагати. Іноді опускаються руки й задумуєшся: а, може, й справді наша газета Одещині не потрібна?

Даруйте за такий песимізм, бо то від болю за справу, яку робимо. Звісно, ми будемо боротися до останнього, але, на жаль, наші сили і можливості досить обмежені.

Така ось ситуація. А тому ще раз прошу пробачення, що не відразу надіслала статтю.

До речі, вона, як і більшість публікацій "Чорногорки" розталована на сайті газети – http://chornomorka.com

З найкращими побажаннями,
Ольга.

P. S. Якщо серед ваших знайомих є заможні небайдужі люди, що можуть хоч якось допомогти, повідомте, будь ласка, наші банківські реквізити. Як кажуть, з миру по нитці... Щоб вистояти у нинішній скруті.

Розрахунковий рахунок № 2600930011195 в Одеській обласній філії АКБ Укр.соц. банк, м. Одеса, МФО 328016, код ОКПО 20990766 (обов'язково слід зробити примітку "На підтримку газети").

Отакі гаразди. "Старший урка" у вітанні з нагоди дня української писемности, перерахувавши історичні заслуги української мови, заявляє про надійний захист з його боку української державної мови. Золоті слова. Але чи відповідають вони правді?

На ділі ж він попризначав на ключові посади у державі відвертих українофобів, які ведуть прямий наступ на українську мову, цілий шалман табачників, хорошковських, матвій... Хотів сказати **матвійчуків** і затнувся. Чи ж можна усіх українців – на прізвище **Матвійчук** прирівняти до одного, що ганьбить своє прізвище поведінкою Квіслінґа?

І я згадав іншого Матвійчука, автора пісень і музики до своїх пісень – Анатолія Матвійчука. Що ми знаємо про нього?

Народився в Україні. Свого роду і своєї мови не відцурався, що видно з його пісень. Послухаймо:[1)]

Що ж ми бачимо?

Два Матвійчуки – два світи.

Один світ – світ любови, світ віри, світ добра і правди, світ світла й надії, світ поваги до свого роду й мови, світ свободи.

Другий світ – світ злоби й ненависти, світ хамства й брутальности, світ безправ'я диктату й примусу, світ цинізму і зрадливости, світ підлабузництва і кар'єризму.

Відколи світ світом ці два світи б'ються між собою: чия візьме.

Б'ються вони не одну сотню років і в Україні.

Б'ються між собоє і два Матвійчуки

Один – словом і піснею, бо він Людина, а Людина інших засобів не знає.

Другий – заборонами, утисками, арештами й тюрмами, бо він...

Хто він – хай скажуть читачі.

Примітка

[1)] Цю статтю оприлюднено в інтернеті, де можна було послухати пісню А. Матвійчука "Я – українець".

І читачі сказали. Я дістав електронною поштою таку статтю невідомого мені автора:

НОВІ ПРАВИЛА "ЖЫ-ШЫ"

(Чому одеського "губернатора" Едуарда Матвійчука визнали душителем української журналістики?)

Про Едуарда Матвійчука пересічний українець навряд чи знає багато. Цей виходець із Закарпаття запам'ятався хіба тим, що, вперше пройшовши до парламенту в 2002 році за списком "Нашої України", через рік перебіг до Партії регіонів. В Ужгороді з постаттю колишнього вчителя фізики в Ясінях та інспектора митниці в Чопі асоціюють чи не єдину російськомовну газету "Європа-центр", у якій він недовгий час значився шеф-редактором. Також із його іменем пов'язують торговий центр "Люксор". Ще Матвійчук був президентом ФК "Верховина". Ото, мабуть, усі відомі діяння депутата Верховної Ради з восьмирічним стажем.

Цю загалом непримітну особу Президент Янукович призначив 18 березня головою держадміністрації Одещини, найбільшої області в Україні, рівної за площею Республіці Молдова. За які заслуги? Матвійчук відповідав за результат президентських виборів на Одещині. Є результат – є посада. Цікаво, що за день до призначення всі пророкували відповідальне місце в стратегічно важливому регіоні "литвинівцю" Сергієві Гриневецькому. Однак, як подейкують, на аудієнції в Януковича представник Одещини, який очолював ОДА до 2005 року, дозволив собі надто самостійне мислення, і наступного ранку "губернатором" став Едуард Матвійчук.

"Западенець" Матвійчук кинувся спростовувати свою "українськість". Приміром, перед 9 травня висунув вимогу до мерії Одеси вивісити в місті червоні прапори. А раніше, вже за тиждень свого управління, Матвійчук видав розпорядження, за яким Одеська обласна адміністрація повинна вийти зі складу співзасновників газети "Чорноморські новини", що означало припинити частку свого фінансування. А це значить – приректи газету якщо не на моментальну смерть, то на повільне згасання. Не дивно, що Національна спілка журналістів внесла Едуарда Матвійчука в десятку найбільших душителів української журналістики.

Із сокирою на "Чорноморку"

"Чорноморські новини" – найстаріша газета регіону, якій уже перевалило за 90 років і котра пережила різні етапи у своїй довгій історії. Так, 1937 року було розстріляно трьох її редакторів, але газета все одно виходила. Видання друкувалося й під час війни, за що було нагороджене медаллю "За оборону Одеси". Десятеро журналістів "Чорноморки" загинули на фронті. Завжди "Чорноморські новини" були державною газетою і завжди – україномовною. По суті, це був голос української громади в переважно російськомовній Одесі. Другим співзасновником "Чорноморки" є трудовий колектив редакції.

"Чорноморка" отримувала певні дотації з обласного бюджету. Так само, як і російськомовні "Одесские известия", болгаромовна "Роден край", молдавомовний "Лучаферул", грецький "Одіссос" чи "Армянский вестник". Едуард Матвійчук із цього списку викреслив тільки україномовну газету. Мовляв, треба економити бюджетні кошти. При цьому "Одесским известиям" цьогоріч дотацію збільшили на 1,05 млн. (до 4,33 мільйона гривень), тоді як "Чорноморка" претендувала лише на 820 тис. За переписом 2001 року, українську мову рідною визнав 61% жителів Одеської області. Північ Одещини – всуціль українська. Не рахуватися з цими фактами – ознака політичної сліпоти.

Без сумніву, рішення Матвійчука має зовсім не економічне підґрунтя. Це антиукраїнський, цинічний і викличний жест нового "губернатора". Мовляв, усі можуть мати дотації з обласного бюджету, окрім україномовної газети. Закарпатець Едуард Матвійчук у своїй антиукраїнськості йде ще далі. На всіх нарадах, публічних зустрічах (у тому числі прес-конференціях) він спілкується винятково російською мовою. У серпні на нараді щодо мінімізації пожеж, запитавши підлеглого Степана Возненка, що робиться для заборони спалення стерні й нічого переконливого не почувши, глава ОДА відрізав: "Встал, и кругом – вон!"

Матвійчук наче хоче змити з себе тавро уродженця Західної України, демонструючи антиукраїнськість, якої не дозволяв собі жоден керівник Одещини до нього. До виборів колишній учитель фізики в закарпатській Гуцульщині пообіцяв зробити російську мову в Одеській області "регіональною". І начхати, що мовне питання не належить до компетенції облдержадміністрації. Головне – прокукурікати перед виборами чергове антиукраїнське гасло.

Вісім образів "душителя"

Отже, "завдяки" історії з "Чорноморськими новинами" Національна спілка журналістів внесла Матвійчука до "топ–10" найбільших душителів української журналістики. Повний парадокс полягає в тому, що він сам є членом цієї самої НСЖУ. На особисте звернення до нього голови Спілки Ігоря Лубченка "губернатор" не відреагував.

Колишній перебіжчик із "Нашої України" любить віддану йому пресу. У газеті міської організації Партії регіонів "Региональный вестник", у номері за 4 серпня, красувалося аж вісім (!) зображень Едуарда Матвійчука. Подібного не дозволяли собі партійні бонзи навіть у комуністичні часи.

На одному з розворотів цього номера у всіх без винятку дванадцяти інформаціях ішлося про діяльність керівника області й Партії регіонів. Едуард Матвійчук "прізвал", "заявіл", "обратілся", "виразіл"... І так далі у схожому пафосно-

канцелярському стилі. Не дивно, що в Одесі цього "губернатора" вже називають "Матвєєм Піарчуком".

При цьому містечковий "проффесор" уже не раз виставляв себе на посміховисько. Якось у телевізійному інтерв'ю чиновник розмірковував про виховну роль патріотичної поезії радянської доби. Розповідав, що його улюбленим поетом є Роберт Рождественський, і цитував вірш "Жди меня", щиро вірячи, що він належить перу цього автора. Хоча цей хрестоматійний твір шкільної програми написав Костянтин Симонов.

Ще гірші в Едуарда Матвійчука знання російської мови, яку він так палко взявся захищати невідомо від чого. Увесь інтернет облетів запис обласного голови у книзі почесних гостей однієї з одеських шкіл, де він примудрився в одному реченні зробити кілька грубих помилок рівня перших класів. Зокрема, у словах "нашых" і "жыть" після "ж" і "ш" замість російського "и" написав "ы". Ото дав напуття школярам! А його прес-служба, певно, така ж "грамотна", сфотографувала те "мудре" побажання з особистим підписом "боса" та оприлюднила світлину на сайті ОДА.

Ільф, Петров, Бабель, Паустовський, Катаєв, певно, перевертаються у могилах. А дотепники відразу перехрестили Матвійчука в "губернатора Жы–Шы".

Прикро, що з цією людиною одесити тепер асоціюють Закарпаття. Край національної толерантності і тисячолітньої традиції плекання свого українства навіть в умовах чужоземного панування.

АЙ ДА НАШИ! КОГО НЕ НАДУЮТ?!

Приказка каже: **брехнею світ пройдеш, та назад не вернешся**. Алеж вертаються. І не куди, а в той самий світ, який проходили брехнею. Не раз, і не два, а все своє існування. І нема на те ради. Вже й назвали джерело брехні **імперією зла**, вже й інші епітети прикладали, а воно й далі бреше й бреше. А ще має й підбрехача. А підбрехунців, то й не злічити.

На цей раз імперії дуже придався підбрехач. Цю місію вона поклала на легітимного(?) президента нещасної України Януковича.

Почалося з Голодомору. 60 років не визнавали не то Голодомору, а й самого голоду. Не було голоду! Не було неврожаю! Бо неврожаю таки не було. Врожай був такий, що ну. Аж після шести десятків років кажуть – голод був. Значить перед тим брехали, що не було голоду? Брехали й далі брешуть. Кажуть голод був, бо був неврожай. Знову брехня. Урожай був знаменитий. Елеватор в одеському порту 1933 року працював день і ніч: вантажив українську пшеницю на іноземні судна. А Україну морили голодом. Морили і брехали. Брехали, брехали і забрехалися.

І змушені були визнати: був голод. Але, кажуть, голод був не лише в Україні, а й в усьому СССР. І знову брехня. Чи є в Росії, чи в Грузії, чи в Азербайджані хоч один пам'ятник жертвам голоду? Чи є хоч один твір про голод у Вірменії, Росії, Татарстані?

Цю всю брехню в живі очі Европи доносить президент Янукович. А Европа слухає. Слухає і мовчить. Ніби й не знає приказки: **мовчанка – знак згоди**. Старіє, видать, забуває. А депутат Европарламенту Роман Коваль тільки й товче: "Україну в ЕС!". Щоб значить брехню узаконити на европейському рівні.

Та хіба тільки брехню? Янукович не тільки бреше, він ще й дурить. Він обдурив українців тим, що не відкрив їм на виборах свою справжню програму. Він не говорив, що він буде дбати про економічні інтереси Росії в Україні. Він не говорив, що він буде визнавати лише одну релігію в Україні, а саме московську, і зневажати всі незалежні від Москви релігії. Він не говорив, що буде боротися з українською мовою, що призначить міністра освіти україножера, який тільки те й робитиме, що своїми заходами викидатиме українську мову із шкіл. Він не говорив, що буде заперечувати Голодомор, заперечувати Визвольну боротьбу українського народу та героїв цієї боротьби. Він не говорив, що ставши президентом, дбатиме, щоб українці забували свою мову і вчилися російської, щоб забували саме слово "незалежність" і звикали до рабства.

Це свідчить, що Янукович здобув владу незаконно, що він нелегітимний президент.

Щождо його боротьби з українською мовою, то тут треба згадати історію української незалежности. З чого ця історія почалася? А почалася вона з того, що російські царі завзялися зробити з України "Юго-Западный край". І почали з мови. Боротьба українців за право послуговуватися своєю мовою це й була боротьба українців за незалежність. І всі колонізатори України, починали колонізувати Україну з мови, забороняючи й переслідуючи українську мову.

Але знайшовся европейський колонізатор, який відступив від цього правила, бо це колонізаторське правило не вписувалось у світлі ідеї демократії та гуманізму. Цей европеєць був австрійський імператор Франц-Йосип. Конституція Австро-Угорщини 1948 року запи-сала право всіх народів Австрії користуватися своєю рідною мовою. Цей конституційний крок сприяв українцям та іншим народам Австро-Угорщини національно воскреснути.

Це був европейський підхід до національного питання. Він кардинально різнився від неевропейського рішення національної проблеми, коли колоніяльні народи змушувано зливатися з нацією-колонізатором. Цей підхід практикували російські царі, а згодом і їхні суперники – большевики, щодо всіх підкорених народів, в тому числі і щодо українців. Европейський підхід до розв'язки національного питання був неприйнятний для Москви. Московські унтер-пришибєєви в ролі царів, сектерарів КПСС, а тепер президентів Росії з метою дискримінації української мови самий факт відродження українців Австро-Угорщини за Франца-Йосипа по-фельфебельськи пояснюють, як навчання українців української мови австрійським цісарем. Тільки люди з мізками орангутангів можуть вигадати таку нісенітницю.

Призначений президентом Януковичем на пост міністра освіти "вчений" Табачник, де тільки можна повторює цю думку неуків з президентськими титулами. Немає жодного сумніву, що президент Янукович поділяє цю безграмотну, насичену ядом ненависти до свободи, до гуманізму і до братства народів думку. Розуміючи, що ця думка не йде в ногу з його бажанням стати членом ЕС, Янукович придержує язика. Але усі призначені ним "обрусителі Юго-Западного краю", не приховують свого схвалення цієї думки, і що більше, керу-ються цією думкою у своїй "освітній" діяльності.

Освітню діяльність однодумців Януковича спрямовано на те, щоб спинити національне відродження українців і обернути українців на малоросів, спинити вживання української мови у школах, вивітрити з голів українців саме слово "**незалежність**", зробити з України провінцію Росії – Малоросію.

Ця антиукраїнська – відверто антиевропейська – політика Януковича, спрямована на ліквідацію незалежности України та привернення їй колоніяльного статусу аж ніяк не в'яжеться з його бажанням стати членом ЕС.

Чи бачать мудрі европейські голови, перед яким грандіозним фіяском стоїть сама ідея створення Европейського братства в наслідок членства Януковича в ЕС?

Чи розуміють вони, що депутат Европарламенту Роман Коваль та іже з ним тягнуть Януковича до ЕС ось для чого:

Щоб антиевропейську великодержавну політику Росії, Польщі та інших держав-імперій щодо малих народів узаконити як демократичну?

Щоб европейську політику поваги та визнання рівних прав за всіма народами, що живуть у Европі, підмінити на ділі політикою колоніялізму, на словах загорнутою у брехливі заяви про дотримання демократчних засад та людських прав?

Щоб прийняти до сім'ї европейських народів відвертого антиевропейця, відвертого слугу московського колоніялізму?

Щоб світлу ідею братства европейських народів обернути на фікцію для прикриття гегемоністичних планів колонізаторів?

Щоб европейську ідею відродження й усамостійнення европейського українського народу замінити ідеєю відродження колоніяльного статусу в Україні через уярмлення і змосковщення українців?

Щоб злочини большевиків, які разом з Гітлером почали II світову війну, і які разом з Гітлером винні у найжахливіших злочинах проти ряду европейських народів, замаскувати від світу?

Щоб практику призначеного Януковичем міністра освіти, який повикидав з підручників історії факти про злочини ***імперії зла****, почавши з громадянської війни, колективізації, Голодомору, і кінчаючи двома Катинськими душогубствами, поширити на всі школи Европи?*

Щоб злочинців, винних у масових убивствах, зобразити европейським дітям ангелами?

Чи здають собі справу европейці, що вони стали об'єктом чергового московського "**надувательства**", в якому Москва нібито не присутня, а головну роль приділено нелегітимному президенту України та польським прихильникам колоніялізму у парламенті ЕС?

ЧИ СТАНЕ Д. ТАБАЧНИК ГЕРОЄМ ІЗРАЇЛЮ?

Коли батько і вчитель усіх народів – Сталін – висунув М. Хрущова на пост першого секретаря ЦК КП(б)У, тобто на ґауляйтера України, він так прокоментував цей факт, маючи на увазі українців: "терпіли ляха [Косіора], терпіли жида [Кагановича], терпітимуть і москаля". Цей цинічний коментар краще від усіх підручників історії розкриває справжню суть національної політики Кремля.

Відкидаючи національну боротьбу, комуністи твердили, що у світі точиться боротьба класів (багатих та бідних). Але на ділі Кремль під маркою нібито класової боротьби вів національну боротьбу і розпалював міжнаціональну ворожнечу. Отже, твердження про верховенство класової свідомости над національною – це лише личкування дійсних обставин.

Цей приклад з історії свідчить, що національні відмінності, національні пріоритети та інтереси окремих національностей ще рано списувати в архів. Вони існують у сучасному світі, і ще довго будуть існувати, а може, ніколи й не зникнуть.

У такій інтернаціонально складеній державі, як США, живуть і працюють різні раси й національності, об'єднані спільним громадянством та спільним американським патріотизмом. І держава не потребує відзначати в документах етнічну приналежність своїх громадян. Вони: американці, і цим усе сказаано. Але поза тим, американців, приміром, кубинського походження найбільше цікавлять події на Кубі, вони створюють свої земляцькі організації, опікуються новоприбулими кубинцями, а не ким-іншим. Те саме можна сказати про американців італійського, ірляндського, польського, українського, японського тощо походження.

Це саме ми спостерігаємо і в Україні. Держава, на відміну від СССР, відмовилась від реєстрації етнічної приналежности своїх громадян. Усі нібито українці. Наївно було б думати, що одним розчерком пера можна із сотень представників різних націй зробити одну національну одиницю. Національні відмінності зберігаються і даються взнаки у різних обставинах. Грузини, що живуть в Україні, потерпають за події у Грузії більше, ніж за події у Чехії. Чехів же навпаки хвилюють новини з Праги, а не з Тбілісі. Поляка, що живе в Україні, цікаввить не лише життя у Польщі, але й те, щоб його дії в Україні якоюсь мірою не завдавали шкоди його землякам у Польщі, а також і те, що про нього думають на його історичній батьківщині. Те саме можна сказети про болгар, румун, гебреїв тощо. Це цілком нормальне явище в сучасному світі. Та глобалісти провидять, що ці "пережитки" з часом зникнуть, і всі нації зіллються в одну: майбутні японці будуть боліти за футбольну команду Пекіну, а не Токіо. Можливо, що це так і буде, але поки що цього ще нема. Реально ж є те, про що сказано вище.

Очевидно, що представники нацменшин в Україні не становлять винятку з уселюдської тенденції. Тому окремих, "розкручених" нацменів, не може не цікавити, як оцінять їхню діяльність у державі, з якої вони або їхні предки походять.

Під цим оглядом варто глянути на проденікинську діяльність міністра освіти України гебрейського походження Д. Табачника: який відгук знайдуть його дії в Ізраїлі. Можна, хоч і під великим сумнівом, припустити, що самого Табачника

таке питання не цікавить і не хвилює. Але ми знаємо, що діями окремих осіб у широкому спектрі різноманітних проявів, цікавляться дослідники. Отже, й діяльність Табачника рано чи пізно опиниться під пильним зором спостерігачів, і то таки з його або його предків історичної батьківщини.

Як ці дослідники оцінять факт, що Табачник своєю діяльністю сприяє утвердженню в країнах СНД гегемоністичних амбіцій далеко не дружньої до Ізраїлю та ізраїльтян держави – Росії?

Про те, що Росія історично була абсолютно недружня до ізраїльтян навряд чи треба доводити. Згадати варто лише царську **смугу осілости**, обмеження права на освіту для гебреїв тощо, не кажучи про схвалений царською владою войовничий антисемітизм та погромницьку діяльність "Союзу русского народу". Дехто скаже, що це вже історія, що зайшло багато змін. Та чи ж так воно є?

Минувши погроми троцькістів, розстріли членів Антифашистського Комітету, закриття гебрейських культурних вогнищ часів Сталіна, гляньмо на сучасну Російську Федерацію.

Провідники РФ вважають за можливе брати особисту участь у акціях увічнення пам'яті таких кривавих антисемітів, як генерал Деникин, не бачать шкоди у вшануванні пам'яті не менш кривавого "Союзу русского народу". У зовнішній політиці РФ має найдружніші стосунки з рядом ворожих до Ізраїлю країн. Можна не сумніватися, що спецслужби РФ підтримують таємні контакти з організаціями, які ведуть відверту війну проти Ізраїлю, а також і проти США.

РФ цілком вороже ставиться до НАТО і до Европейського Союзу, без яких мир та цивілізація в Европі та на Близькому Сході були б неможливі. Тобто пріоритети політики Кремля цілком протилежні інтересам Ізраїлю.

Дмитра ж Табачника це не турбує. Він уважає за можливе зміцнювати позиції спадкоємців імперії зла у країнах СНД, виконуючи роль "гнівозводу" *(подібно до громозводу)* для симпатика Москви в Україні – Януковича.

Призначивши Д. Табачника на пост міністра освіти України, Янукович відвів від себе гнів українців, які замість гасла "**Україна без Януковича!**", викинули гасло "Геть Табачника!".

Припустімо, що Табачника змінять. Чи зміниться антиукраїнський курс міністерства освіти України, насправді накреслений не Табачником і не Януковичем, а давним-давно Кремлем? Янукович має в особах замісника міністра освіти України та інших працівників міністерства людей, які не гірше від Табачника просуватимуть антиукраїнські тенденції в українську освіту.

Тенденції, які кличе до життя міністерство освіти України, полягають у тому, щоб замаскувати правду історії, закрити очі українцям на злочини СССР, Сталіна та комуністів, на злочини сучасних болільників за долю імперії зла, обернути українську молодь на "безрідних Іванів", на сліпе знаряддя новітніх гітлерів та гітлерчуків, і цим зміцнити провідну роль РФ в СНД.

Створивши шляхом призначення Табачника на міністра освіти України гнівозвід від своєї особи, Янукович не відкрив Америки. До таких громозводів-гнівозводів удавався до Януковича й батько всіх народів, мавши на увазі таким кроком розпалювати міжнаціональну ворожнечу, а тоді мати в кулаці обох ворогів.

Чи ж можна сподіватися, що мудрі ізраїльські голови схвалять згоду Д. Табачника стати громозводом для Януковича і заразом палієм міжнаціональної ворожнечі?

ЯКЩО НЕ СПИНИМО ТАБАЧНИКА, ЗАВТРА БУДЕМО РАБАМИ

З приходом до влади в Україні коаліції на чолі з Партією Регіонів та її вождем Януковичем, пост міністра освіти України дістався Дмитру Табачнику – відвертому українофобу й ворогу незалежности України. За сталінсько-брежнівських часів, як видно з сучасних поглядів Табачника, він – патріот антинародного геноцидарного режиму СССР.

За зоологічну відданність Табачника колоніяльному минулому сучасні кремлівські боси домоглися від президента Януковича призначення Табачника на пост міністра освіти України. Яка підступна ідея криється за цим призначенням?

Відчуваючи, що Україна може назавжди вийти з-під старшобратньої опіки Москви, Кремль добачив у особі Табачника людину, яка може повернути хід історії у бажаному для московських узурпаторів напрямі. І Табачник з радістю взяв на себе цю антинародню місію.

Москві треба, щоб нелюдські факти історії, факти геноциду українського народу, здійснювані століттями кремлівськими володарями, витерти з пам'яті нашого народу, засліпити молоде покоління українців байками про спільну російсько-українську історію, про "дружбу народів", розквітлу на горах трупів.

Ненаситний московський вовк, вигодований на крові та муках десятків народів, убравши овечу шкуру, хоче повернути собі таку ласу жертву – Україну й обернути українців на таких же рабів, на яких Путін та Медведів обернули росіян. У цих людожерських планах Кремль дістав невтомного помічника і поплічника Дмитра Табачника. Завдання Кремля таке: виховувати українців патріотами не України, і не Росії, а патріотами режиму Сталіна, роль якого перебрали Путін з Медведівим.

З перших днів на посту міністра освіти України Табачник почав переробляти підручники історії. Предмет історії у школах незалежної держави мусить виховувати молоде покоління патріотами своєї країни. Чи є у світі така незалежна держава, яка виховує своїх громадян патріотами не своєї землі, а патріотами іншого, на ділі, ворожого режиму?

Чи міністер освіти України дбає про виховання патріотів України?

Патріот незалежної держави мусить діставати на лекціях історії правду, а не бути задурманеним брехнею. Історія має давати молодому поколінню правдиву картину взаємовідносин між владою та народами протягом перебігу світових подій. Саме цього – правди – міністер освіти не хоче вчити дітей. Міністер освіти учить дітей неправди, але це не місія міністра освіти. Це місія агента чужої держави.

Першим ділом, Табачник став заперечувати штучну природу сталінського Голодомору, чого він не заперечував протягом попередніх президентів, стараючись, як і решта регіоналів, зображати з себе патріота України, тримаючи за пазухою камінь антиукраїнських, антинезалежницьких планів.

Табачник викинув з історії України факти боротьби українського народу за свою незалежність, факти про героїв-козаків, факти про революційні дії українців на Східніх та Західніх землях у революційні часи 1917–1922 рр. Він викинув з

підручників факти про Холодноярську республіку, про крутянських героїв, про героїчні дії повстанців УПА, про боротьбу за незалежність України С. Бандери та Р. Шухевича і про Помаранчову революцію.

Бачивши слабку реакцію української еліти на свою зрадницьку діяльність, Табачник довершив свій план – виключив предмет "Історія України" з навчальних програм загальноосвітніх шкіл. Нема історії України, значить нема і України. Це те, чого до нестями жадає Путін: він практикує у своїх виступах милу його серцю назву Малоросія. Малоросія – це вигадка Петра Несамовитого, і Путін хоче що назву відродити. Але для цього йому треба помочі Табачника. Табачник це зробить. Не буде України – буде Малоросія. Табачник кладе фундамент для наступного кроку: проголошення України Малоросією. Цей крок має здійснити нечесно обрана Верховна Рада у жовтні ц.р.[1)]

Нащо Путіну ця реформа?

Бо він хоче бачити українців у тих самих постолах, у яких він узув росіян. За патріотичними великодержавними ідеями про "русский мир", якими він оплутав росіян, лежить нехитра вигадка – закріпити досмертно своє панування в Росії. У Путіна нема вибору: якщо він допустить демократичні вибори, його не оберуть, а раз так, то його жде доля Чаушеску, Мубарака, Мілошича й Каддаффі. І він затуманює росіян шовіністичним дурманом, щоб не розділити долю Каддаффі. І жде, коли до рабів росіян буде приєднано й рабів українців. На це він має надійного партнера – Табачника. Він не довіряє Януковичу. Янукович не дуже хоче стати наступною жертвою Путіна.

Але хай собі як знають. Нам треба думати про себе. Чи хочемо ми стати рабами шовіністичної маячні кремлівських ліліпутів?

Якщо ми не зможемо усунути Табачника сьогодні, завтра будемо рабами у милій серцю Путіна Малоросії. І будуть рабами не тільки українці україномовні, будуть рабами й українці російськомовні, будуть рабами і росіяни в Україні, як і росіяни в Росії. Рабами злочинців і Табачників.

Чи ми хочемо цього?

Примітка

[1)] Статтю писано до виборів до Верховної Ради 2011 р.

ЧИ ЗНАЙДЕТЬСЯ ОДИН КОЗАК...?

Знайшовсь таки один козак
І в пику затопив сатрапа...
Т. Шевченко

Я прочитав у "Вирваних сторінках з біографії" Марії Матіос цитату з газетної статті Дмитра Табачника, де шановний міністр освіти твердить, що українська мова вимирає. Тон, яким цей, ніким не доведений, факт викладено, а також низка інших психічно нерівноважених заяв міністра, не лишає жодного сумніву, що пан Табачник серйозно хворий на хворобу, ім'я якій українофобія. Міністр освіти не терпить україномовного населення України і використовує свою посаду для приниження цього населення та його рідної мови.

Шановний міністер, очевидно, думає, що посада міністра дає йому право порушувати демократично встановлені українським народом норми співжиття усіх національностей України, викладені у Конституції України та законах, ухвалених на підставі Конституції.

Шановний міністер у своїх нападках на україномовне населення і на українську мову порушує низку статей Конституції.

Чому саме п. Табачник обрав для своїх нападок українську мову, якій, згідно з Констиуцією, держава забезпечує всебічний розвиток та функціонування?

Тут сумніву нема. Пан міністер проти української держави, проти української нації і проти Конституції України.

Нам здається, що така поведінка представника державної адміністрації суперечить нормальним функціям наділених владою осіб і підлягає дослідженню крім медичного персоналу, також і юридичними інстанціями, бо такі публікації не тільки межують із злочинністю, а цілком реально належать до протиправних дій.

Існує думка, що звернення до юридичних органів нічого не дає. Неправда, дає. Самий факт такого звернення привертає увагу широкого загалу, а злочинця переводить із позиції нападу в позицію оборони. Подібне звернення зупинить інших – не таких зухвалих – іти слідами Табачника, а після відписок ряду прокурорів на позов патріотів перенесе питання про злочинну діяльність міністра освіти на европейські рейки, де поза всім іншим ставитиметься питання про несумісність такої фігури з будь-якою державною посадою.

Притягти до кримінальної відповідальности Д. Табачника, з-за океану важко, бо це справді нічого не дасть. Треба, щоб це зробив громадянин (громадянка, громадяни) України. Текст приблизно такий:

Генеральному прокурору України

Прошу (просимо) притягти міністра освіти Дмитра Табачника до кримінальної відповідальности за систематичне розпалювання національної ворожнечі в Україні, за систематичну дискримінацію україномовного населення України та державної української мови. У своїх статтях і виступах (дати точні дані, яких) Д. Табачник систематично атакує національну меншину України – україномовних

українців – принижує українську мову, заявляючи, що вона вимирає. Такі заяви міністра освіти по-перше – неправда, де бажане видавано за дійсне, а по-друге, вони виглядають, як атака агента іншої держави на незалежність нашої держави, бо незалежна демократична Україна гарантує свободу від дискримінації усім національностям України і всім національним мовам. Усякі атаки на національні мови України, усяка дискримінація цих мов – це підготовка духовного геноциду носіїв атакованої мови. Досвід підказує, що такі діяння мають усі ознаки готування дуже тяжких злочинів: зміни демократичного конституційного ладу України та духовного геноциду україномовного населення. Ці діяння підлягають покаранню згідно зі статтями 14, 15, 109 п.3, 110 п.2, 111, та 442 Кримінального кодексу України.

Перебування такої антидержавно настроєної людини на посту міністра освіти суперечить Конституції України, а також европейським цінностям, де освіта невіддільна від поваги до всіх національностей та їхніх мов.

Поза всім іншим "діяльність" Д. Табачника саботує вступ України до Европейського Союзу, де поширення фобії до громадян своєї держави неможливе.

Підпис (Підписи);

Чи ж ізнайдеться в Україні козак, який позве до суду шановного міністра, а заразом і його шефа за призначення злочинців на державні посади та за невиконання свого святого обов'язку гаранта Конституції України?

ШЕВЧЕНКО І БАНДЕРА НЕРОЗДІЛИМІ!

2014 року Україна буде святкувати 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка, чиє ім'я продовж останніх півтора століття не сходить з уст і друзів і ворогів України. І ті, і другі воліли й воліють озброїти й підкріпити цим ім'ям свої дії для досягнення своєї мети.

Чи ж це не парадокс?

Хіба можна водночас бути кумиром і друзів, і ворогів України?

Очевидно, що ні.

Без Шевченка, як свідчать навіть вороги України, не було б самої української нації. То як можуть Табачник, Бузина і К° – шанувати і святкувати Тараса Шевченка?

Чи це щире святкування, чи це показуха для досягнення своєї антиукраїнської мети?

Як можна святкувати Шевченка і бризкати слиною на втілювачів ідей Шевченка – Степана Бандеру, Романа Шухевича та героїчну УПА?

Таж Шевченко був бандерівцем XIX століття!:

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте!

Шевченко ненавидів і був ворогом окупації та окупантів. Ці почуття втілили у свої дії Бандера й бандерівці.

Святкувати ювілей Т. Шевченка не можна без згадки про С. Бандеру, про героїчну УПА, про визвольну боротьбу нашого народу.

Ці дві постаті нашої історії – Шевченко і Бандера – нерозділимі!

Вони нерозділимі, бо і Шевченко, і Бандера були синами свого народу, знали, відчували і поділяли його бажання і прагнення, боліли цими прагненнями, терпіли за ці прагнення і загинули за них.

Саме так, саме в такій нерозривній парі двох українських геніїв будуть святкувати ювілей Шевченка українці.

Зовсім з іншою метою збираються святкувати цей ювілей новітні окупанти України. Вони хочуть цим ювілеєм замилити очі українцям, показати себе друзями України. А ювілей використати не для святкування наших святих, а для знущання з них.

Ця їхня ідея лукава і антиукраїнська. Святкувати Шевченка і заразом дбати про відновлення окупації значить кривити душею. Донбаський президент В. Янукович не покидає надій на надання російській мові в Україні статусу державної.

Це відверто антишевченківський, антиукраїнський крок.

Російська мова має в Україні повні права нарівні з іншими мовами, але державною в Україні їй не можна бути. Вона була державною в окупованій Москвою Україні і виконувала роль гнобителя української культури. Звичайно, це гріх не мови, а гріх окупантів, які використовували свою рідну мову для пригнічення й упослідження "братів". Відроджена 1991 р. Україна не могла допустити дальшого

упослідження української мови і зробила її державною. Привернення цього статусу російській мові рівнозначне відродженню окупації.

Плануючи це зробити, Янукович святкуванням ювілею Шевченка хоче замилити очі українцям. Він створив комісію для святкування ювілею, який випадає на 2014 рік.

До ювілею ще повних чотири роки. Чому такий поспіх?

Цим поспіхом Янукович хоче замаскувати свої проокупаційні кроки в Україні. Злагіднити українців цукеркою, забрати у них державну мову, відновити окупаційні порядки в Україні.

Створено комісію святкування. І хто ж там у тій комісії? Самі ненависники українців, українофоби: Табачник, Семиноженко, колишні кагебісти, які не давали святкувати Шевченка в минулому, кагебістські стукачі і для годиться два аборигени: І. Драч та М. Жулинський.

Недобачив Янукович ще одного "шевченкознавця" – А. Бузину. Саме його бракує у цій комісії. Без нього українофобське святкування не буде повним.

Цікаво буде спитати у Драча і Жулинського, чи добре їм чується у цій комісії разом з Бузиною? Чи не краще їм вийти з цієї українофобської комісії, довести, що вони таки українські патріоти, а не помилувані Сталіним яничари?

СУД ПІГМЕЇВ НАД ВЕЛЕТНЯМИ

Ішла війна, кривава й немилосердна. Два цивілізовані дикуни: – один під свастикою, другий під серпом і молотом – почали ділити світ. Світ повстав проти цивілізованих дикунів і один з дикунів – кремлівський Чингиз-Хан – зрадив свого партнера і перейшов на бік світу. Світ переміг і нагородив кривавого дикуна – віддав йому половину Европи. Більшість відданих у рабство народів скорилися кремлівському Чингиз-Хану, який почав там свою криваву тризну.

Але ті народи, які вже засмакували московського раю, не скорилися. Вони відповіли героїчним опором нахабним окупантам. Це були прибалти і українці. Вони встали на нерівний бій з новітніми варварами. Ішли на смерть за свободу поневолених народів. На чолі українських борців за свободу стояв Степан Бандера і його вірний побратим Роман Шухевич.

10 років ішла ця нерівна боротьба. Імперія кинула проти повстанців мільйонну армію, поселила військові гарнізони в кожному селі Західньої України, посилила репресії проти Східньої України. Щоб перемогти повстанців, Кремль віддав шматок України – Перемищину – Польщі, підключив до боротьби з повсталим народом ще одну – поневолену! – державу, заслав на Сибір та до таборів смерти мільйон українців, прибалтів та інших поневолених. І нарешті – після 10 років – приборкав Україну, приборкав Прибалтику.

Здавалося, що діло Бандери, діло лісових братів Прибалтики, діло поневолених народів СССР програло навіки. Та то тільки здавалося. Народи скорилися і ждали слушного часу. Минали роки й десятиліття, а нібито переможені і далі боролися. Це на бажання поневолених народів американські президенти щороку проголошували тиждень поневолених народів, обнадіюючи уярмлених та урослідженних, що світ їх не забув, а буде з ними слушного часу.

І цей слушний час настав. Імперія загрузла в економічній безвиході та в духовному занепаді свого керівництва. Народи заворушились. Безпорадні керівники-виконавці волі диктаторів не знали, що робити. Задумали вдатися до репресій, а руки тремтіли. І свободолюбні ідеї С. Бандери, ідеї поневолених народів виринули із забуття. Один за одним відкололися від імперії, зразу Прибалтика, тоді Україна, а тоді усі поневолені народи імперії. Ідея, за яку загинули Бандера, Шухевич і тисячі безіменних героїв, возторжествувала.

Двадцять років Україна й світ святкує свято Бандери – день незалежности України. Двадцять років колишня імперія скрегоче зубами від безсилої люті. Але вона зуміла накинути Україні свого однодумця. І перше, що імперія зажадала від нього – це позбавити звання Героїв України своїх смертельних ворогів, які поклали душу й тіло за свободу свого народу. І однодумець уволив волю своїх кумирів. Ще задовго до суду, він пообіцяв їм, що так буде. Суди були в його руках.

Лють і ненависть засліпила вождів імперії і позбавила здорового глузду. Вони забули, що людство ще тисячі років тому дійшло до розуміння, що позаземні сили, які керують світом, бажаючи покарати людину, відбирають у неї розум. А позбавлений розуму коїть дурниці, які його й гублять. Ця мудрість предків людства ніби у воду дивилася.

Сто років тому, предки сучасних вождів імперії, ставши перед неминучою революцією, вдалися до своїх улюблених заборон: заборонили святкувати свято улюбленого народом поета Шевченка.

Чим скінчилася ця заборона ми знаємо. Творців заборон корова язиком злизала. А ще кілька сот років перед тим польські шляхтичі познущались із праху іншого великого українця – Богдана Хмельницького. Україна відповіла гайдамаччиною; ослаблену цим повстанням шляхетську Польщу, розділили між собою добрі сусіди.

Засліплені ненавистю пігмеї не задумуються над уроками історії.

Тоді задумаймося ми.

Міркуючи над тим, чим скінчиться безглузда, безпардонна політика сучасних імперських гітлерчуків, можна сказати, що добром вона не скінчиться. Політика заборон, репресій, скасувань, приниження людської гідности та людських прав, поглум з оборонців та улюбленців народу ніколи добром не скінчалися. Не скінчиться і на цей раз.

Навіть той неправий суд, що поглумився з Героїв України, це розумів. Він не став докладно слухати позивачів та оборонців, а нашвидкуруч "обкрутив" справу, щоб не привертати до неї громадської уваги. Може бути й те, що така була вказівка згори.

Угорі думали неправедним вироком принизити героїв в очах народу, погасити народню любов до них, упослідити їх. А на ділі вийде навпаки

Слава про народніх героїв піде вгору. Ідеї народніх героїв дістануть поширення. Українська Україна зміцніє. Поглум пігмеїв обернеться народньою любов'ю до покривджених.

Якби пігмеї читали Шевченка, якого вони нібито святкують, то б знали, що їхні "ідеї" не нові. Це вже було. Імперія вже проклинала українських героїв. А який кінець?

"Гайдамаки не воины!
Разбойники! Воры!
Пятно в нашей истории!
Брешеш людоморе!
За святую правду-волю
Розбійник не стане,
Не розкує закований
У твої кайдани
Люд убогий..."

Тому, подумавши над судом пігмеїв, хочеться сказати:

Забороніть вимовляти імена українських героїв уголос!

Забороніть згадувати їх у пресі, радіо, телебаченні!

Викресліть їхні імена з підручників!

Захлинайтесь у прокльонах, анафемах, наклепах!

Гістерикуйте на весь світ: Бандера не герой! Шухевич не герой! Бійці УПА не герої!

Кричіть! Волайте! Репетуйте!

Убезсмертюйте наших героїв навіки!

ЕВРОПЕЙСЬКА МІСІЯ С. БАНДЕРИ ТА ЛІСОВИХ БРАТІВ ПРИБАЛТИКИ

Три чверті століття минуло після закінчення ІІ-ої Світової війни, і майже чверть століття після розвалу СССР, але світ досі не має єдиного і правдивого уявлення про цілий ряд фактів, пов'язаних із цими подіями. Замість безстороннього і неупередженого аналізу фактів світові підносять пропагандивні версії, де низку фактів подано у кривому дзеркалі.

Це стосується у першу чергу до українського руху опору кремлівським Чингиз-ханам та їхнім чорно-бурим епігонам у Европі, які, скопіювавши форму кремлівського комунізму – його державну й пропагандивну систему – через фатальну геополітичну закономірність зчепилися зі своїми навчителями у шаленому двобої не на життя, а на смерть. Цей двобій у свідомості людства зафіксовано у вислові ІІ Світова війна.

У цьому двобої крім військових формувань держав-учасниць війни брали участь рухи опору европейських народів обом учасникам двобою: Соловецькому Союзу і Третьому Райху. І коли західньо-европейські рухи опору діяли проти "комунізму" Гітлера й Мусоліні, то східньо-европейські рухи опору України, Литви, Польщі, Латвії, Естонії мусіли діяти проти обох "комунізмів"[1]. Цю европейську місію проти обох "комунізмів" в Україні очолив рух українського опору під проводом ОУН на чолі із С. Бандерою[2].

Кремлівський комунізм спрямовано проти Европи в тій же мірі, що й комунізм Гітлера. Кремль продовж свого короткого Ленінсько-Сталінського життя фактично утримував комуністичні партії світу, які мали обернути світ на колонію СССР. З розпадом імперії, ці партії на ділі розпалися і зникли. Москва мріяла про панування над Европою не одне століття і цієї мрії не відцуралася.

Тому боротьба ОУН проти Кремлівської гегемонії була і є европейською боротьбою з самодержавним тоталітаризмом. Боротьба Бандери, крім певної ролі у подіях ІІ Світової війни, мала величезну роль у другій епохальній події XX століття – розвалі СССР.

Рух ОУН зазнав реальної поразки у нерівній битві з диктатурою Кремля, але цей рух переміг морально. Він показав, що байка про непереможність більшевиків, поширювана московською пропагандою, є міф. Продовж 10 з гаком років Кремль мусів тримати на Західній Україні мільйонну армію, щоб бути певним своєї перемоги над армією Бандери. Лише після смерти Сталіна М. Хрущов наважився вивести окупаційні гарнізони з цього бастіону українського опору окупантам.

Рух ОУН спростував іще один московський міф. Большевицька пропаганда задурювала голови українській та світовій людності про неможливість Україні існувати без Росії. Бандерівський рух показав, що це байка, що українці, які організували такий опір рабовласницькій імперії можуть самостійно керувати у своїй хаті без "старших" (на ділі – "молодших") братів.

Рух ОУН, локалізований на Заході України, мав величезний вплив на Східню Україну, не кажучи про Білорусь, Кавказ, Середню Азію та національні

меншості в європейській Росії. Рух ОУН був незримо присутній на параді суверенітетів національних республік СССР 1990–1991 рр. Він був присутній і на референдумі про незалежність України 1991 року.

Ці факти про роль ОУН у розпаді СССР цілком замовчувано світовими ЗМІ. І на це є свої причини:

1. Совєтська пропаганда продовж десятиліть ширила дезінформаційні наклепницькі матеріяли, винуючи рух Бандери у всіх смертних гріхах, зокрема в участі у погромах гебреїв. Цю брехню спростовуїть документи, які свідчать про брехливість Москви та її агентів. Але документи читають десятки або сотні, а брехню – тисячі й мільйони. Москва брехала на рух Бандери, коли вела нерівну боротьбу з ним, і не спинила своєї брехні після усамостійнення України, а насправді посилила її. Це видно з останніх антиукраїнських виступів московської агентури у світі.

2. Московська пропаганда знаходила своїх спільників у країнах покійного Варшавського пакту, де Москва за роки окупації виховала "кадри" своїх прихильників. Найбільше цього товару насаджено у Польщі, найбільшій країні пакту-небіжчика. Тут грає роль і той факт, що між підпільною Польщею і підпільною Україною під час II Світової війни мала місце підпільна війна. Ми не будемо винувати ту чи ту сторону у цій війні, але скажемо, що українські чинники після війни не ведуть ніякої антипольської пропаганди, тоді як польська сторона виявляє незрозумілу і неспівмірну ні з чим активність в антиукраїнській гістерії. Ця неспівмірність дає підстави думати, що тут не обходиться без московського підштрику. Маючи певний вплив у структурах Европейського Союзу польські промосковські "кадри" ширять через канали ЕС цю просталінську і про-Narodovo-Połsku брехню, обливаючи брудом і ОУН і Бандеру.

Що ж ми бачимо?

Що герой Европи, який разом із лісовими братами Прибалтики стояв в обороні европейських ідеалів після своєї героїчної боротьби, яка зміцнила Европу і послабила Імперію новітніх Чингиз-ханів, замість бути визнаним борцем за незалежність Европи і Польщі в тому числі, зазнає несправедливих і безпідставних наклепів.

Ми знаємо, що польські промосковські "кадри" ніколи не змінять своєї промосковської позиції і промосковської брехні. Але серед польської еліти є розумні голови, які розуміють, що співпраця з Москвою приносила Польщі тільки нещастя. Варто згадати торгівлю з Польщею за Україну цариці Катерини, і вже зовсім свіжий Берестейський мир, скасований Москвою спільно з Гітлером 1939 р.

Тому українським чинникам варто дбати про діялог з усіма здоровими – не загачкованими Москвою – польськими силами. Польщі треба дбати про співпрацю з Україною, а не з Москвою. Співпраця з Україною принесе мир і спокій у цей куток Европи, тоді як співпраця з Москвою пахне порохом. І вже двічі в історії дружба з Москвою кінчалася для Польщі трагічно.

---

1) Про те, що "націонал-соціялізм" і "комунізм" брати-близнюки, свідчить практична заборона в СССР фільму Чарлі Чапліна "Диктатор".

2) Той факт, що ОУН один тиждень на початку війни підтримала комунізм Гітлера, аж ніяк не може бути аргументом проти С. Бандери, якщо порівняти цей тиждень з роками сталінської підтримки осі Берлін-Рим, коли ця вісь перекраювала мапу Европи.

ЯК НЕПРАВДА СТАЄ ПРАВДОЮ ІСТОРІЇ?

Полеміка навколо імени С. Бандери відкриває багато цікавого. Зокрема, як можна з білого робити чорне і навпаки.

Свого часу кремлівські вожді доклали багато зусиль, щоб українського лідера часів Визвільних Змагань С. Петлюру зобразити перед світом як погромника гебреїв. Не буду детально спинятися на цій кремлівській акції, скажу тільки, що це був незаперечний наклеп і вигадка. Насправді, Петлюра разстрілював організаторів погромів, а в його уряді були міністри-гебреї.

Але світ повірив майстерно зфабрикованій брехні. Читаю статтю про погром у Золочеві, рекомендованій читачам "Майдану" одним з його читачів. Розповідаючи про цей погром, організований німецькою дивізією "Вікінґ" з участю місцевих українців та поляків, автор згаданої статті характеризує місцевих погромників так: "Нащадки Хмельницького й Петлюри". Цим пасажем він, по-перше, виключає з числа погромників нащадків Бісмарка й Пілсудського, а по-друге, стверджує, як незаперечний факт, що Петлюра – погромник. Тобто, брехня, запущена московською пропагандою та московськими агентами поширилася у світі, як правда.

Цей пасаж одночасно свідчить, що автором згаданої статті рухала не потреба об'єктивно висвітлити факти минулого, а якесь майже зоологічне бажання заплямувати українську трудящу людність, як звірів та нелюдів.

Очевидно, що наклепники й дезинформатори цілком певні, що вміло зфабрикована брехня згодом стає правдою історії. Тому спроби фальсифікації минулого мають місце і сьогодні. Особливо приваблює фальсифікаторів бажання прив'язати до гебрейських погромів ОУН та Бандеру. Гра варта свічок. У цьому наклепі зацікавлена Москва, а тепер стає очевидно, що й деякі кола Европейського Союзу. Наклеп, який удався щодо Петлюри, наклепники мають намір повторити і щодо Бандери.

Той же читач "Майдану", який порекомендував статтю про погром у Золочеві, пише у своїй рекомендації таке:

"...мова йде про Золочівський погром, який серед інших учинили похідні групи на чолі з Климівим-Легендою".

Ця рекомендація змусила мене знайти рекомендовану статтю і прочитати. Стаття справді цікава, бо описує маловідомі широкому загалу факти, дарма, що її написано з незаперечним українофобським ухилом.. Але там немає жодного слова ні *про похідні групи ні про Климова-Легенду*.

Іншими словами, звинувачення читача-коментатора лишилося без підтвердження. Якщо коментатор мав якісь інші джерела підтвердження своїх слів щодо похідних груп та Климова-Легенду, то йому треба було ці джерела вказати, бо стаття, на яку він покликався, його слів не підтверджує.

Читачі ж "Майдану", не читавши рекомендованої статті, будуть думати, що звинувачення висловлене на адресу похідних груп та Климова-Легенди – правда в останній інстанції. Але досі це звинувачення не має підтвердження.

Якщо згаданий читач не знайде підтвердження своїм словам, то це буде наочний приклад, як породжуються міфи, які згодом стають "правдою історії".

Щождо правди історії, то варто зацитувати інший цікавий документ, написаний саме в ті часи: перші дні липня 1941 року. Ідеться про внутрішній обіжник ОУН для її членів. Документ оприлюднено 8 лютого 2008 року підчас громадських слухань у Службі безпеки України (Цитую за публікацією в "Українській правді" "Степан Бандера як дзеркало української влади та опозиції"):

"4-7.7.1941. *Представники прибувших до Львова у великому числі відділів гештапа звернулися різними дорогами до українських кругів, щоб українці урядили триденний погром жидів..."*

"Замість уряджувати маніфестаційні похорони політв'язнів, помордованих большевиками", – говорили вони, – "краще зробити велику відплатну акцію на жидах. Німецькі ані поліційні, ані військові не будуть в цьому перешкоджати..."

"Керівні чинники ОУН, довідавшись про те, подали до відома членам, що це є німецька провокація, щоби скомпромітувати українців погромами, щоби дати претекст німецькій поліції до втручання й "роблення порядку". І найважніше, щоб відтягнути увагу й енергію українського загалу від політичних проблем боротьби за державну самостійність – на слизьку дорогу анархії, злочинів і грабіжництва.

Уже 2-й Великий збір ОУН висказався рішуче проти будь-яких жидівських погромів. Такі тенденції засуджувались, як намагання окупантів відвернути увагу народних мас від корінних проблем визвольної боротьби.

В перші ж дні німецької окупації ці постанови було реалізовано на практиці, забороняючи участь у погромах жидів, і протидіючи німецьким провокаціям.

Тільки завдяки рішучій позиції кадрів ОУН – не дійшло відразу по відході большевиків до масового вирізання жидів у Львові та в інших українських містах, незважаючи на величезну хвилю обурення, яке викликало замордування большевиками 80 тисяч українських політичних в'язнів, і незважаючи на численні провокації німецького гештапа, щоб кинути українців до вирізання жидів".

Цей документ спростовує всі брехні, звідки б вони не виходили. Ясна річ, що в перехідному періоді міжвладдя (на ділі безвладдя) важко було доглянути, щоб ці рекомендації неухильно виконувано. Але факт є фактом, що провід ОУН і особисто Бандера, який на час готування цього обіжника ще був на волі, рішуче виступали проти участи українців у погромах.

Очевидно, що факти минулого не можна розв'язувати одним махом, нехтуючи мудру пораду предків: "сім раз мір – один раз ріж".

ГЛЯНУВШИ ТВЕРЕЗО

Читаю в газеті “ультра-націоналістична партія “Свобода”. Чому їй дано таку характеристику? І хто її дав?

Що такого “ультра” добачено у діях цієї партії? Що вона боронить права упослідженої у своїй державі нації? Що ж тут такого “ультра”? Українські громадяни, народжені в Україні, не хочуть, щоб їм сідали на шию різні “визволителі”, ненароджені в Україні. І вони боронять свої людські права у межах, дозволених Конституцією. Так це ”ультра”?

А ті, що топчуть людські права, порушують Конституцію, плюють на демократичні свободи так це не “ультра”? Їхні дії не “ультра-узурпаторські”, не “ультра-зрадницькі”, не “ультра-продажні”, не “ультра-злочинні”?

Дехто закидає мені, що я нібито тільки лаю злочинців, а не даю рецептів, як їхню злочинність зупинити. Що ж, може, й правда. Мало назвати злочинця злочинцем, це правда. Але саме з цього і треба починати. Бо неназваний злочинець, майже як неспійманий злодій, – ще не злочинець. І коли його дії не називати злочиннними, то вони і сприйматимуться світом, як незлочинні. Наприклад, коли хтось ширить антидержавні погляди, їх треба одразу кваліфікувати, як антидержавні. Бо, коли не дати антидержавним поглядам правильної назви, ці погляди сприймаються, як цілком “державні”, бо ніхто їх не назвав правильно.

І з цього “нена́звання” виникають великі біди.

От, хоч би й питання про державну мову в Україні.

Окупанти України століттями не давали українцям уживати свою рідну мову у школі, у пресі, в державних установах, судах тощо. Трактували її, як “мужицьку”, забороняли, не давали розвиватися, фізично нищили знавців цієї мови. І саме це упослідження нашої мови змусило нас до революцій. Одна така революція повалила царя. Нова – ніби протицарськя влада – мусила рахуватися з українською мовою. А втім – недовго. Знявши поперваx царські заборони та обмеження, нова влада почала наслідувати царів. Стався збій. Українці проголосили самостійність, і то саме для того, щоб наша мова стала державною. Державність української мови – це і є суть нашої самостійности. Саме через мову і сталося проголошення самостійности України.

Державність української мови випливає з факту самостійности України і заразом засвідчує цю самостійність. Не буде в Україні українська мова державна, значить Україна не буде самостійна.

В Україні має поширення і мова колишньої імперії. Цей факт відбито в Конституції, і російській мові в Україні гарантовано ряд прав. Цитую другий абзац із статті 10 Конституції України:

“*В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України*”.

І це не порожні слова. В Україні існують державні російські школи, театри, видавано російську пресу. Російську мову ніхто не переслідує, її вживано у Верховній Раді та інших державних установах.

Але зробити її державною суперечить факту самостійности України. Російська мова сотні років була державною в Російській імперії, всотавши в себе українську, татарську та інші мови, тоді як українська зазнавала заборон та переслідувань. Це зробило російську мову престижнішою в очах певних кіл. Тому, не маючи статусу державної, вона досить популярна. Ставши ж державною, вона на ділі буде витискати українську мову з усіх сфер її поширення. Це відновить становище, що існувало перед проголошенням самостійности України, тобто призведе до утвердження другорядности нашої мови, і зведе проголошення самостійности України до нуля. Вороги української самостійности ухопилися за гасло надання російській мові статусу державної, бо вони розуміють, що факт надання російській мові статусу державної ліквідує нашу самостійність. Це гасло маскує бажання ворогів української самостійности ліквідувати нашу самостійність.

У разі здійснення цього гасла самостійність України стане фікцією. Тому гасло за надання російській мові статусу другої державної є антидержавним гаслом. Саме так слід було трактувати це гасло, коли його проголосив на виборах 1994 року майбутній третій президент України.

На жаль, цього не зроблено. Ніхто не добачив у гаслі надання статусу другої державної російській мові антидержавного характеру. І це гасло сприймалося тоді і після того, як цілком правоможне. Насправді ж це гасло явно антидержавне.

Якби українська еліта вчасно зрозуміла антидержавність цього гасла, і про це було б широко розголошено, це гасло навряд чи дістало б підтримку широкого загалу, а ті партії, які б агітували за це гасло, навряд чи мали б успіх на виборах.

Як бачимо, своєчасно і обґрунтовано назвати злочинну дію або гасло злочинними – це теж антизлочинна акція.

Про те, що згадане вище гасло антидержавне, свідчать сучасні події. Прийшовши до влади, визнавці цього гасла, ще до надання російській мові статусу державної ведуть антиукраїнську політику, ліквідують українську самостійність на ділі.

Дії нової влади, спрямовані на ліквідацію самостійности України, яскраво свідчать, що гасло надання статусу другої державної російській мові – гасло антидержавне.

Правильна назва фактів і подій – запорука від усяких несподіванок та ворожих забігів. Вона помагає нам правильно оцінювати події й факти життя.

Коли гасло надання російській мові статусу державної є гаслом антидержавним, то уся діяльність тих, хто обстоює це гасло є антидержавною. Антидержавною є й політика, ведена тими, хто обстоює це гасло.

А самі особи, які обстоюють це гасло, є ворогами держави, яку вони офіційно репрезентують.

Тому, коли йдеться про наше ставлення до таких осіб, то чи можна їх визнавати нашими міністрами, прем'єрами, президентами тощо, коли вони прийшли до влади, спекулюючи на антидержавних гаслах?

Це питання потребує правильної та підпертої розумом відповіді.

ПРО ЕВРОПУ, С. БАНДЕРУ ТА ген. ДЕНИКИНА

Европа об'єднується. Мудра ідея. Щоб не ворогувати, а діяти в одну душу – одним фронтом. Чи це можливе після стількох кривд, завданих европейцями один одному?

А чому ні?

Гляньмо на Японію та США. Такі вороги були – залили один одному чимало сала за шкуру. Краще й не згадувать. А знайшли спільну мову й помирилися. Мало того, що помирилися: кандидата на лаву підсудних у Нюренберзі імператора Гірогіто лишили на престолі. Коли люди миряться й об'єднуються, то забувають один одному кривди і йдуть на компроміси. Бо інакше не будуть діяти в одну душу, а триматимуть камінь за пазухою.

Йдучи за цим прикладом об'єднається і Европа.

Але ж це аж ніяк не тішить її ворогів. Їм на руку було, як европейці гризлися між собою. От вороги й варять воду. Пускаються на всякі способи, розігрують різні "карти", щоб не допустити об'єднання. А "карт" вони мають багатенько. Одна з найулюбленіших "карт" у ворогів Европи – "гебрейська". Мають вони в резерві й інші "карти".

Цими картами – гадають вороги – не дамо Европі об'єднатися, а коли вона таки об'єднається, будемо їхнє братство цими картами розхитувать. Свої ж гріхи проти всіх своїх сусідів – фінів, прибалтів, кавказців, поляків, чехів, угорців, румун, японців, а також гебреїв, вороги Европи не згадують. А рило ж у них не то що в пушку, а таки в пір'ї. Був на святій Русі генерал Деникин. Так той кинув під час революції в Росії дуже *европейське* гасло: "Бей жидов – спасай Россию!". Правда, під ударами махновців генерал утік за кордон і помер на вигнанні у тій таки Европі, де його й поховано і де він пролежав далеко від "єдиної неділимої" більше, як півсотні років.

Вороги ж Европи – сучасні деникинці – не змогли стерпіти такого глуму. Щоб такий "друг" гебреїв та й лежав десь у гнилій Европі?! Перевезім його на "родіну"! Так і зробили: привезли й поховали з генеральскою помпою мало не коло іншого друга гебреїв у ранзі генералісимуса, дарма, що ці друзі були свого часу найлютіші вороги.

Віддавши честь "другові гебреїв" сучасні деникинці узялися до Европи. Україна може влитися до Єдиної Европи. Треба цьому перешкодити. Чи ж мало ми маємо "карт"? І всі деникинські симпатики (щоб не сказати 'агенти') в усьому світі дістали наказ: "Зробити з Героя України Степана Бандери – погромника! Усі погроми, задіяні Гітлером, списати на Бандеру!, а що він мало не всю війну просидів у німецькій тюрмі, то на бандерівські похідні групи!".

І симпатики узялися за пера.

Багато води збігло з часу війни. Сучаснику важко збагнути, де правда, а де наклеп. Коментатор до моєї попередньої статті звинувачує похідні групи на чолі з Климовим-Легендою у співучасті в організації погрому в Золочеві. На якій підставі?

Покликається на публікацію, зроблену дослідниками із середовища, яке всю війну ворогувало з бандерівцями. Чи можна покладатися на ці "дослідження"?

Середовище, про яке йдеться, було лояльне до німецьких окупантів. Ніхто з чільних осіб цього середовища не зазнав репресій від німецької окупаційної влади. Протягом усієї II світової війни і після неї це середовище ворогувало із середовищем С. Бандери.

Мій коментатор каже, що цих дослідників не можна мати за українофобів. Що ж, це правда, їх не можна вважати українофобами, але вони працюють на українофобів, ллють воду на антиевропейський млин, запущений сучасними деникинцями, які негласно сповідують *европейське* гасло свого духовного батька, яке я вже цитував.

То як можна покладатися на "дослідження", що походять з ворожого до С. Бандери середовища? На ділі, ці "дослідження" не мають ні наукової, ні історичної цінности. Часом такі публікації мають на меті звалити на голови політичних суперників свої власні гріхи.

Прикладом такого політичного ворогування може бути протистояння В. Ющенка і Ю. Тимошенко. Взаємні звинувачення цих двох осіб у смертних гріхах не мають жодної підстави, бо їх підперто не фактами, а викликано політичним суперництвом. Це суперництво призвело до того, що виграв політичний супротивник обох взаємоворожих сторін.

Саме такий сценарій станеться і з Єдиною Европою. За задумом Москви гебреї мають винуватити українців за погроми, українці ж гебреїв – за участь у масових розстрілах та за Голодомор, а виграє від цього Кремль. Точнісінько, як це сталося в Україні з Ющенком, Тимошенко і Януковичем.

Візьмім ідеолога В. Януковича Дмитра Табачника. На чий млин л'є воду його зоологічна ненависть до українців?

Аж ніяк не на користь Єдиної Европи, а на користь сучасних послідоників генерала Деникина. Їм треба, щоб у европейському середовищі не було єдности.

У XXI столітті вже треба розуміти, що війни, хай і холодні, та взаємне поборювання ні до чого не ведуть. Майбутнє належить не війнам, а мирному співіснуванню. Треба шукати шляхів до замирення, до взаємного прощення, а не до ворожнечі. Взаємні звинувачення не спинять ворожнечі, а навпаки розпалять її. Те, що буйним цвітом процвітало у світі продовж тисячоліть, триватиме й далі. Матимуть місце III, IV і V світові війни.

В сучасних політичних обставинах у світі, коли США ведуть промосковську політику, Єдиній Европі треба дбати про єдність европейських народів, а не про гризню між ними. Цю гризню розпалює Москва, яка бере на себе місію судити народи світу, а сама аж два роки колаборувала з Гітлером, поділивши з ним незалежну Польщу і загарбавши Прибалтику та Басарабію. Цей крок вождь сучасних деникинців президент Путін вважає правильним і виправданим. Тобто виправдує геноцид і поляків, і прибалтів, і українців, і тих же гебреїв, яких депортували із Західньої України на німецьку сторону.

Сьогоднішня Росія перебуває у шкурі Німеччини після Версальського договору. Роль Версальського договору для Росії грає розвал СССР. Сучасне керівництво Росії не від того, щоб піти за прикладом Третього Райху і зброєю або політичними диверсіями та комбінаціями повернути собі свої позиції у світі. І тоді

гризня всередині ЄС сприятиме Москві взяти реванш за втрату своєї ролі на Сході Европи.

Політичні обставини у світі важко передбачувати. Можливі несподівані повороти в політиці головних гравців на світовій арені. Наприклад, США не зможуть або не схочуть втручатися до европейських справ. Тоді Европейський Союз матиме діло з гегемоністично настроєною Москвою сам-на-сам. Такий варіянт сьогодні не можна виключати.

Це все змушує европейців думати не про взаємні звинувачення, а про пошук шляхів до замирення. Щодо взаємних звинувачень, то стосовно до України вони якоюсь мірою штовхають її в обійми Москви, і цей процес уже йде. Це те, чого Москві і треба.

Отже, думаймо головою, панове европейці, а не чим іншим.

П.С. *(до цього видання)*: Я пишу російські прізвища, так, як їх мають вимовляти українці. І цього мене вчать росіяни. Вони пишуть наші прізвища із своєю вимовою. Замість писати Вынныченко, вони пишуть Винниченко, тобто Вінніченко. Так само поляки моє прізвище пишуть по-польськи без літери **'й'** на кінці: Karawansky. То йдучи за цією традицією, ми мусимо так само писати їхні прізвища, як їх вимовляють українці. Російське 'и' ми вимовляємо не 'і', а **'и'**: Єрусал**и**м, Р**и**м, Ват**и**кан, еп**и**скоп. Це наша матірня вимова. Тому я пишу Ден**и**к**и**н.

ЧИ ВРЯТУЄ ЗЛОЧИНЦІВ РОСІЙСЬКА МОВА?

Віктор Янукович їхавши до Москви на економічну нараду, ні сіло ні пало раптом заявив, що Верховна Рада має надати російській мові статус державної.

Чи ж не дивно: їде чоловік на базар, і раптом, на тобі: "А в мене на городі бузок цвіте!".

Дивно? Правда ж?

А втім, не треба дивуватись. Діло тут у рейтингу. Підупав рейтинг Партії Регіонів. Ще й як підупав! Розкусили пана Віктора росіяни й російськомовні українці, що обіцяв їм Віктор золоті гори, а на ділі дав пшик. Ні пенсій не підняв, ні хабарництво не припинив, а навпаки, побільшив, і то так, що бідному платію податків до органів влади й не підходь. Буде з владою сперечатись або правди домагатись, то чого доброго й у тім'я молотком дістане, як ото у Дніпродзержинську.

А злочинність піднялася до найвищого рівня. Злочинці думають: "Влада своя, то й як не гуляти?". І гуляють, і ґвалтують, і вбивають. Про журналіста Климентієва вже й забули. А вбито ж його не платіями податків, а самі знаєте ким. Пан Віктор одразу й пообіцяв: я сам за це діло візьмусь. Знайдемо убивцю. Але то тільки на словах, щоб заспокоїти людей.

Замість знайти убивць Климентієва, Віктор Батькович знайшов страшніших "злочинців": пані Юлію, Луценка, Іващенка, Корнійчука та десятки інших. От хто шкодить державі, а Климентієву, десь, так і судилося, про нього пан Віктор ні гу-гу.

Обіцяти пан Віктор уміє. Европейцям наобіцяв, що звільнить Юлію. А чому ні? Фраєрам треба обіцяти, на то вони й фраєри. І Европа вірила. Думала – це ж президент обіцяє – треба вірити. А воно, дорогі европейці, не президент, а Пахан, і то пахан з дипломом, хоч і з липовим.

З того всього й упав рейтинг і Пахана, і його партії. От Пахан і думає: треба підняти рейтинг. І тут у пригоді має стати російська мова. Тож, довго не думавши, заявив на весь світ: дамо російській мові статус державної. Бо знав, що деякі виборці заради цього й голосували за нього.

Ніхто виборцям не сказав розумно, панове виборці, це антидержавний заклик. Уся українська самостійність і сталася через мову. Царі, а потім більшевики робили все, щоб українці забули свою мову і стали "соловецьким народом". З цього і пішла боротьба за незалежність. Тому надання російській мові статусу державної – це поворот історії назад – до колоніяльних часів, коли царі й большевики використовували російську мову, як знаряддя гніту і поневолення. Російська мова сама по собі в цій імперській політиці не винна. Вину за політику поневолення несуть владарі імперії.

У сучасних обставинах надати російській мові статус державної, значить, вернути в Україні колоніяльні стосунки, які мали місце до незалежности. Така ідея добром не скінчиться. Замість злагоди в державі постане протистояння. За цією ідеєю криється бажання проімперських сил в Україні ліквідувати незалежність України.

Це ще Табачник вигадав, коли галасував за Кучму: російській мові статус державної мови. Але хоч який Кучма був українοжер, а й він цієї передвиборної обіцянки не виконав. Розумів, що це до добра не доведе. І мав рацію. Бо ж і без державного статусу російській мові сталася Помаранчова революція.

Крім того, за державним статусом російській мові стояла і стоїть Москва, яка спить і бачить Україну у своїх лапах. Це ж тільки подумати: триста років Україна була покірною московською рабинею. Скільки трудів покладено, щоб її тримати в шорах: і голодомори роблено, і виселення, і переселення, і арешти, і розстріли – мільйонні розстріли! – і все марно. Україна вислизнула з хижацьких лап.

От Москва і планує наданням російській мові статусу державної поправити цю історичну помилку – усамостійнення України. Знову тратить мільйони, здерті з платіїв податків, щоб повернути історію назад.

Але доля України поки що в руках її громадян.

Росіяни й російськомовні українці! Чи ж такого Ви хотіли президента й такого уряду, який не дбає про людей, а дбає, як би примножити свої достатки? Жодного кроку не зроблено для поліпшення життя пересічних громадян. Влада і президент дбають про себе і свої прибутки.

Бачивши, що люди зрозуміли їхню політику самозбагачення і відкинулися від злочинної влади, влада вдалася до нових-старих обіцянок: російській мові – статус державної!

Щоб Ви знову обрали їх для дальшого збагачення.

Невже ж Ви хочете мати будь-які привілеї з рук злочинців? Що б Ви не дістали з їхніх рук – за це треба платити свободою, яку вони збираються у Вас забрати. І вони вже забирають. Якщо вони дадуть Вам те, чого Ви, не подумавши, хочете, невже ж це дасть Вам свободу і людські права? Вам будуть диктувати, що робити і як жити Табачники й Балоги – люди без совісти й чести, люди, які за шмат гнилої ковбаси готові на все, аби стояти при владі і гнобити людей.

Щодо російської мови, то вона не має жодних утисків у державі Україна. Існують школи, театри, виходять газети. У державних установах Ви вільно користуєтесь російськоя мовою. Якщо мали місце перегини з мовою, як наприклад, вимога учням російських шкіл складати іспити до вищих шкіл українською мовою, то такі безглузді АНтидержавні кроки можна вирішувати з чесною владою без надання російській мові статусу державної. А злочинці, давши Вам щось, першим ділом заберуть Вам свободу. В Україні, яка віками боролося за рідну мову, проголошення російської мови державною означатиме початок знову протистояння з усіма далеко не приємними наслідками.

Своїх прав, чи то мовних, чи яких інших треба домагатись з чесними людьми, а не із злочинцями. Чи ж серед Вас нема чесних людей, які без Табачників та Пшонок можуть чесно керувати державою?

Злочинці бачать, що Ви їх розкусили і відвернулися від них, і вонн кидаються до свого улюбленого маневру про надання російській мові державного статусу. Це ідея фікс. Російська мова має в Україні всі права, як і українська, але державною мовою в Україні має бути українська мова, бо інакше це вже не буде Україна.

Тому я звертаюсь до росіян і російськомовних українців: думайте, кому Ви хочете довірити долю своїх дітей і внуків: злочинцям, які пограбують і Вас і Ваших дітей, чи чесним людям, які, насамперед, забезпечать і Вам і Вашим дітям людські права? Маючи людкі права, Ви і Ваші діти матимуть усе, що їм належить, в тому числі і рідну мову.

Питання сьогодні стоїть так:

Із ким іти: з чесними людьми чи із злочинним світом?

Чи вже нема чесних людей в Україні?

ПРО ЕВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ

Закликаючи українську владу позбавити С. Бандеру звання Героя України, автори 20 пункту резолюції Европарламенту "Про ситуацію в Україні" покликаються на "европейські цінності", які має захистити евроазієць В. Янукович. Затим що вислів "европейські цінності" є словесною парою, яка не вкладається у жодне реальне поняття, і яку можна тлумачити залежно від уподобань тлумача, спробую висловити свій погляд на цю словесну одиницю.

Европейські цінності, як і всякі інші цінності, є відображенням европейської дійсности. Дійсність ця дуже неоднозначна. Останні 2000 років Европа жила в безперервних війнах, викликаних бажанням сильніших етнічних угруповань поневолити слабші. У цих війнах, як і у громадських рухах, що передували війнам або заступали війни, Европа не показала себе ані культурною, ані гуманною, ані гідною наслідування. Згадаймо лише Бартоломіївську ніч, спалення на вогнищі Жанни д'Арк, Джордано Бруно, Яна Гуса, не кажучи про тисячі безіменних жертв, спалених або потоплених. У XX віці Европа порадувала світ появою двох найдикіших і найнелюдяніших режимів: СССР і Третього Райху. Той факт, що ці режими ніби зникли з лиця Европи, ще не свідчить про те, що "цінності" такого трибу не блукають привидом по Европі. В сучасній Росії, а також Україні іде посилене відродження культу особи Сталіна і впровадження його дуже цінних "европейських" методів у життя росіян та українців XXI віку, відбувається геноцид чеченського народу, планується геноцид українців, на що автори і схвалювачі 20 пункту резолюції "Про Україну" сором'язливо ховають голову в пісок.

Росія здійснює не яку, а "европейську" лінію – підкорювати і нищити слабші народи, що робили европейські лідери продовж 2000 років.

То про які "европейські цінності" ідеться у 20 пункті резолюції "Про Україну"?

Про "цінності" московських поневолювачів чи про цінності чеченських борців за незалежність?

Ці цінності цілком протилежні. "Европейські цінності" Москви прозорі: вживати усіх наявних збройних та всяких ніби-дипломатичних засобів, щоб душити слабші й кількісно у сотні разів менші народи. А цінності борців за незлежність такі: вживати заходів для захисту свого життя і свободи, не виключаючи й украй радикальних. Це значить, що і вдаватися до терору. "Москва діє проти всіх людяних принципів, то чому ми – чеченці – мусимо дотримуватися якихось нібито "европейських" принципів? Не будемо. Вдаватимемось до терору".

То хто винен у тому, що чеченці вдаються до терору? Чеченці чи Москва? Поневолювачі чи поневолені?

Це кардинальне питання сучасної політики і сучасного міжнародного становища та міжнародного права. Якби світ дав на нього однозначну відповідь, то, може, легше було б розв'язувати складні міжнаціональні суперечки. Але світ не дає однозначної відповіді. Поневолювачі кажуть: поневолені. А поневолені кажуть: поневолювачі.

Отже, треба, щоб не було поневолювачів і поневолених, щоб усі були рівні перед лицем вічности. Тобто, щоб усі народи стали "добрими братами і синами сонця правди, і єретиками."

Поки ж цього нема.

Османська імперія свого часу вдавалась до "евроазійських цінностей": усіх воєнних бранців відпускала на волю, але перед тим виколювала їм очі.

"Яке варварство!" – скажете Ви. Нема слова – варварство.

А німецька (европейська) окупаційна влада на Україні урядила, щоб у селах України були б тільки чотирикласні школи. Далі чотирьох дій арифметики – ні п'яді. То чи це не рівнозначне осліпленню цілого народу? "То це ж – Ви скажете – фашисти робили. Европа такого не робить"

Помиляєтесь, панове, робить, вірніше робила. І не де, а в самому центрі Европи у демократичній Польській Республіці ще перед Гітлером.

Польська Республіка, яка мала у своїй державі українців, дискримінувала їх: працю в державних установах Гличини й Волині українець міг дістати лише, коли він змінить метрику на католицьку. Школи на Волині та Галичині посилено полонізовано.

Відповіддю на ці "европейські" утиски польської влади змусили деяких гарячих українців вдатися до терору. Убито міністра внутрішніх справ Пєрацького. Польська влада звинуватила в цьому вбивстві ОУН. Чолівку ОУН заарештовано. Трапив за ґрати Бандера, Шухевич, Стецько та ін. Суд, засудив усіх арештованих, за винятком одного (одної).

Базуючись на цьому присуді польська сторона звинувачує Бандеру і ОУН у тероризмі. Для оборони своїх прав українці в особі ОУН – і це польські українофоби наголошують – вдалися до терору. Чому українці вдалися до терору? Ситуація подібна до чеченської. Хто насправді несе відповідальність за цей терор? ОУН чи польська сторона, яка штовхнула українців до таких кроків?

Гляньмо на европейські події XX століття. Чому вдавалися до терору ірляндці в Англії, баски в Еспанії? Та сама причина. Їх змушувано поневолювачами. Вдавалися до терору і революціонери в Росії. Якщо це явище мало місце в Европі, то воно теж належить до европейських цінностей, але практикованих поневоленими народами. Його засуджувано поневолювачами, тобто тією стороною, яка насправді винна за поширення терористичної ідеології. Сприяв поширенню терору і той факт, що терор часом досягав бажаних наслідків. Замах серба Гаврила Принципа на кронпринца Ганса-Фердинанда з метою розвалу Австро-Угорської монархії, кінець-кінцем досяг своєї мети – монархія таки розпалася.

Отже, терор теж належить до "европейських цінностей", практикованих поневоленими народами.

Це дослідження не ставить своєю метою виправдувати терор. Його мета інша: установити, хто ж насправді винен за акції терору?

Хай кожен читач подумає і зробить висновок самостійно.

Крім терору до варварських дій належить і геноцид. Вдаються до актів геноциду і поневолювачі і поневолені. І знову таки, коли поневолені вдаються до геноциду, то на це їх штовхали поневолювачі.

Волинь. Хто більше винен за акт геноциду щодо поляків, що стався на Волині під час війни: місцеве населення під проводом ОУН чи Ю. Пілсудський, який поселив на Волині польських колоністів?

Це питання, на яке мають дати відповідь Янукович з Медведевим перед тим, як розв'язувати українофобську кампанію проти українців з допомогою промосковськи настроєних польських україножерів.

ПЕРЕПИС? ЦЕ НЕ АБИЩО!

Уряд видав закон про перепис населення. Нібито тут нема чим поживитися опозиції... А втім стривайте.

Уряд хоче провести пробний перепис у грудні цього року, а цілком справжній – у грудні наступного. Трохи дивно. Навіщо пробний перепис? У незалежній Україні уже проведено один перепис – з пробним чи без пробного, я не знаю. Якщо з пробним, то нащо повторювати без кінця проби? Уже добре вдався один перепис. Досвід є. Нащо ще раз пробувати? Якщо ж той перший перепис відбувся без пробного, то тим більше. Зробили перепис вдалий без проби. Нащо після вдалого перепису ще "пробувати"?

Знаючи, що уряд і Президент ведуть політику етноциду українців, постає питання, чи нема тут якоїсь заковики?

Ох, люди добрі, є!

По-перше. Нащо цей пробний перепис робити у Дергачівському районі Харківської області? Хоч цей район і близький до обласного центру, але все одно – це сільський район.

Сільське населення України становить одну третину всього населення. То, чи не краще "пробувати" у міській місцевості, яка характерніша для картини розселення людности в Україні? У міській місцевості ширша телефонна мережа, є газети, радіо, телебачення, є урядові органи і є опозиція. Тобто ландшафт найсприятливіший для чесного проведення проби.

Виходить, що урядові краще провадити пробу там, де менше телефонів, менше телебачення, менше інтернету, менше допитливих журналістів. Це наводить на думку, що уряд має на оці щось недобре, на зразок місцевих виборів у жовтні 2010 року.

З такою думкою відкриваю сайт Державного Комітету Статистики . Мене цікавить національний склад населення України згідно з останнім переписом. На сайті є відділ чи підсайт: **Всеукраїнський перепис населення**. Оце те, що мені треба. Хочу відкрити цей підсайт. Аж він заблокований. Відкрити не можна. Дивно? Правда? Так ніби результати перепису 2001 засекречено. Чому і через що?

Тоді я у віконці **Пошук**, хочу розшукати таку реалію: **Національний склад населення України** і дістаю відповідь:

Результати пошуку для "Національний склад населення України": Текст не знайдено.

Що ж виходить? Що Держкомстат України приховує реальні факти національного складу України. Очевидно, він виконує вказівки згори, а "гора", як свідчать факти, веде політику в Україні дуже близьку до геноциду. І засекречення результатів перепису 2001 р. свідчить, що ці результати українофобам не подобаються, хоч би тому, що не підпирають їхнього етноцидного бажання надати російській мові статусу державної або визнати її регіональною у більш, ніж половині областей України. Засекречуючи результати перепису 2001, "гора" збирається широко розголошувати результати "свого" перепису 2012, бо він "пра-

цюватиме" на їхні сценарії "перебудови" України. Там будуть інші цифри національного складу України. А що вони будуть дуже розходитися з цифрами національного складу 2001, то цифри національного складу 2001 року краще заморозити. І, як бачимо, заморозили.

Дехто скаже: "Чи є підстави таке стверджувати? Це Ваше безпідставне припущення".

Що ж, Ваша правда – це припущення, але припущення небезпідставне, виходячи з політики, яку веде уряд і Президент. Їх спіймано на фальшуванні виборів 2004 року. Вони заперечують відомі усьому світові правдиві факти. Вони ведуть політику етноциду титульної нації. Вони чужі думки видають за свої. Вони..., вони..., вони...

Позатим, є факти, що члени Партії Регіонів радять людям не писатися на переписі українцями. Ці факти дуже симптоматичні.

У сучасній політичній ситуації кожен, хто хоче розбиратися у складних зигзагах "високої" регіональної політики, мусить мати нюх щодо заходів українофобів. І цей нюх каже: "тут пахне смаленим".

Тому, міркуймо далі. Новий не пробний, а цілком справжній перепис населення призначено на грудень 2012 року, після того, як у жовтні пройдуть вибори до Верховної Ради, які Партія Регіонів має перевести так само, як місцеві вибори 2010 року.

Це теж припущення, яке, однак, не викликає ні в кого сумніву, що це буде саме так.

І виходячи з цього припущення, політичні сили України розробляють плани дій.

Отже, Партія Регіонів, не сумніваючись у своїй "перемозі" на виборах, готує наступний крок етноциду: ощасливити українців новим національним складом України, який, у разі не вдасться надати російській мові статусу державної, буде дуже помічним для закону про мови, який визнає у 13-ох областях України російську мову регіональною. І Венецька Комісія не підкопається.

Стандарти, за якими буде "підраховано" новий національний склад України, будуть відпрацьовуватися на пробному переписі 2011 р. Тоді досвід "пробного" перепису можна буде використати вже у справжньому переписі.

Тому, моя порада опозиційним силам: не спускайте з ока цей "пробний перепис" майбутніх фальсифікаційних схем!

Будьте у грудні 2011 р. у Дергачівському районі Харківської області, коли печерні сили зла будуть відпрацьовувати там свою "перебудову"!

П.С.: Я знайшов Перепис-2001 в Інтернеті у Wikipedia. Національний склад був такий:

Українців: 37,541,693; росіян: 8,334,141; інших: 2,385,068.

Мабуть, декого кортить, щоб ці цифри були інакші.

П.П.С. *(написаний для цього видання)*: Ні пробного, ні дійсного перепису населення України в 2011 та 2012 р.р. не відбулося.

ЧОМУ НЕ МОЖНА ПРОДАТИ БУДИНОК СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ?

У Спілці письменників колотнеча. Одна група невольників пера хоче продати будинок Спілки на Банковій, 2. Цю групу очолює В. Баранов. Друга група на чолі з В. Яворівським – не хоче.

Зібрався з'їзд. Чия буде зверху?

Нічия: ніхто не набрав потрібних голосів. Відклали розв'язку цього письменницького вузла на місяць.

Справа нібито лише письменників. А втім, коли подумати, то виходить, що не тільки писменників. Не так подумати, як дещо згадати. І то не якусь там гешефтярську комбінацію, а Помаранчову революцію. Була така революція, панове, хоч дехто пнеться зі шкури, щоб ви-терти пам'ять про неї з голів електорату. Мовляв, були якісь перешкоди для вуличного руху. Не було на ті перешкоди "Альфи" й "Беркуту" під хорошим началом. Якби послухали "пахана", який хотів повторити сценарій 9 січня 1905 року, то ніякої революції не було б. Десяток-другий трупів та й по всьому. А то розголосили на цілий світ "революція".

Хоч як пнеться дехто, щоб революцію забути, та ми добре пам'ятаємо – була така революція. Уся чесна Україна повстала проти сталінських недобитків. Повстала й мала успіх. І в ті гарячі дні аж-он-як став у пригоді повсталим письменницький будинок на Банковій 2. Це той будинок, де у XX столітті зародився Народній Рух. Невже забули? А за яких 15 років після народження Руху цей письменницький будинок був одним із чинників, які причинилися до успіху Помаранчової революції.

Ці факти не можна ані забути, ані перекреслити міністерським олівцем. Україна вибо́рсувалась із сталінских кайданів, і в цій борні брали участь не лише живі люди, а й неживі майдани, площі, вулиці, церкви, синагоги й будинки, в тому числі й будинок Спілки пись-менників на Банковій 2.

Тому, цей письменицький будинок – частина нашої історії. Виходить, що В. Баранов хоче продати українську історію. І кому?

Припустімо, що В. Баранов візьме гору й оголосить торги на письменницький будинок. Очевидно, що охочих буде й буде. Поч.нуться торги.

Хто може дати за нашу історію найвищу плату?

Очевидно, той кому цей будинок найбільше муляє очі. А муляє очі він своєму сусідові на Банковій. Цей сусіда не може забути ганьби, якої завдала йому Помаранчова революція, і тих, хто був у цій революції свого роду дріжджами. Цими дріжджами була Спілка українських письменників.

Внутрішні окупанти України вже не раз робили забіги, щоб розвалити Спілку і продати будинок на Банковій, 2. Але не щастило.

І от маємо ще одну спробу розвалити Спілку.

До колотнечі серед письменників мусіли докласти руки сусіди Спілки. Як саме і через кого, сказати важко, але без них не обійшлося. Кому-кому, а їм Спілка найбільше впеклася в печінки. Може таки, на цей раз пощастить розвалити ненависну Спілку.

Сусіда Спілки у разі торгів не зможе заплатити найбільшої ціни за будинок на Банковій, 2. Він ще не "заробив" аж стільки грошей, щоб купити цей будинок. Але його влаштує, якщо будинок купить хтось із Донецької мафії, хто дасть найвищу ціну. Хай купить донець-кий олігарх, а з олігархом сусіда Банкової, 2 якось порозуміється потім. У нього в руках влада. Він знайде підхід і до олігарха. Головне, щоб вирвати будинок з рук українських письменників – цього головного болю усіх окупантів України, в тому числі й окупанта внутрішнього.

Чи здає собі справу В. Баранов, що стоїть за продажем будинку на Банковій, 2?

Може, до кінця не усвідомлює. А може, усвідомлює, й хоче, щоб саме так і сталося, як я оце нафантазував. У душу чоловіку не залізеш і не вичитаєш, чого вона бажає.

Може, вона саме й бажає, щоб Донецька мафія, як той павук, обсотала павутинням усю Україну, щоб куди б не поткнувся українець – у Києві, в Одесі, в Харкові – скрізь Донецька мафія.

Важко в чужій душі копатися. Пан Баранов належить до людей непередбачуваних. Він уже мав непорозуміння з керівництвом Спілки та з нерухомостями. Його мовні уподобання так само незрозумілі. У статті в "Літературній Україні" він заперечує право на існування ряду цілком українських слів. Тому, годі зрозуміти, якому Богу він молиться.

Виходить, що В. Яворівський і ті, хто з ним, дбають про Україну, хочуть зберегти нашу історію в українских руках.

Щождо продажу нерухомостей, то коли зайшла така потреба, то чому жеребок падає саме на будинок на Банковій, 2?

Можна ж продати з торгів дачу Ковалевського в Одесі, яка теж належить Спілці письменників. Цю дачу, якщо оголосити торги, хотітимуть придбати не менше охотників, ніж будинок Спілки. Дача Ковалевського стоїть над берегом Чорного моря. Вона пахне мільйонними прибутками для підприємців. І за неї вони будуть битися ще лютіше ніж за дім на Банковій, 2. І коштуватиме вона не менше, ніж будинок Спілки.

Головне, щоб зберегти нашу історію в наших руках.

ВОНИ ЧИ МИ?

Вони мають гроші. Грубі гроші. Коли врізала дуба Їхня кривава годувальниця – народожерна імперія XX століття, – Вони кинулися... рятувати свою годувальницю? О, ні, вони кинулися "прихватизувати" народнє добро. Своя сорочка, як не є, ближче до тіла. Та й минувшина підкидала Їм підходяще гасло: "Грабуй награбоване!". А годувальниця? Хай іде к свиням собачим, коли випустила з рук награбоване.

Правда, не все було гладко. Вони мали суперників. Суперники теж хотіли урвати шматок пирога. Але суперники були наївні, простакуваті, не знали як тримати і не пускати з рук награбоване. А Вони знали. До такої тонкої справи, як "прихватизація" Вони залучали "своїх хлопців". Імперія ж усю свою чорну роботу не могла робити без помочі уркачів, злодіїв, убивць. І цього добра вона лишила Їм у спадок по саму зав'язку. Ця спадщина імперії дуже Їм стала у пригоді. Стане котрий суперник піднімати голову, Вони його і присадять. Зразу залякають, порадять по-доброму зійти з дороги. Зійде – добре, не зійде – вдадуться до "мокрухи". Недурно ж вони вчилися у "батька і вчителя всіх народів". У чім, у чім, а в "мокрих" ділах батько був дока. Ще й прислів'ячко лишив своїм учням: "Есть человек – есть проблема. Нет человека – нет проблемы". Вони це прислів'я добре затямили. Дивись, і справді, у Них не стало проблем.

Отак Вони забагатіли. Дуже забагатіли. Але багатства Їм мало. Для повного щастя Їм ще треба влади. На той час, воскресла, хоч і не така пишна, як перед тим, їхня колишня годувальниця – царство брехні та зла. Воскреснути – воскресла, але Ми, як були, так і лишилися самі собою, бо Нам з імперією не по дорозі.

Але Вони думали інакше. Годувальниця ж Їхня, як не є. Може помогти Їм здобути владу, яка була на той час у Наших руках.

Бо Ми вийшли на майдани і без грошей здобули владу. Перший раз за яких триста з гаком літ.

Їм це дуже не сподобалось. А надто не сподобалось це Їхній годувальниці. І вона пустилася на всі способи, не спиняючись ні перед чим, щоб Вони – її годованці – перебрали від Нас владу. І Вони її перебрали. Не назавжди, а на деякий час. Але Їм на деякий час мало. Їм хочеться, щоб назавжди. І Вони й собі пускаються на всі способи, не спиняючись ні перед чим, аби влада лишилася в Їхніх руках навічно, щоб грабунку не було кінця.

Що ж до Нас, то Вони церемонитися не збираються. Науку свого вчителя Вони затямили добре: "Есть человек – есть проблема. Нет человека – нет проблемы". І це стосується до всіх Нас. Ми всі для Них – проблема, дарма що Ми не не маємо ні влади, ні грошей.

Зате Ми маємо те, чого Вони не мають: ми маємо Слово Правди.

Вони ж правди ой як не люблять. Вони знайшли напівбожевільного фанатика-ненависника і поставили його вчити Наших дітей, щоб учив їх Неправди, щоб те, що біле, звав чорним, а те, що чорне, – білим.

А що Ми не хочемо бачити своїх дітей зрячими сліпцями, то мусимо ставати з Ними до бою.

І цей бій уже йде. На одному боці – Вони, на другому – Ми.

Вони мають гроші, грубі гроші, Вони мають владу. В Їхній владі сотні, коли не тисячі, колишніх стукачів КҐБ, колишніх каґебістів, колишніх високих цабе, колишніх катів. В Їхній владі десятки загреб-хабарників, умочених у мокрі діла – убивства, отруєння. Їхню владу підтримує криваве царство, засилає на поміч Їм політкомісара-попа, який їздить по Наших городах і селах і закликає Нас стати вічними рабами імперії Неволі та Брехні. Їхній владі служать за гроші десятки і сотні продажних писак, готових паплюжити Правду і ширити Неправду. Їхній владі служать за гроші наймерзенніші майстри "мокрих діл". До Їхньої влади переходять, знову таки за гроші, безхребетні хамелеони, які вдавали Наших друзів, а в душі були продажними курвами. Під Їхньою рукою тисячі озброєних "блюстителів порядку", різні "Беркути", "Альфи" тощо, готові сповняти найгидкіші доручення своїх зверхників.

Ми ж нічого того не маємо.

Єдине, що Ми маємо – це Слово Правди, і з ним виходимо на бій.

То хто візьме гору в цьому бою?

Брехня чи Правда?

Вони чи Ми?

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО П'ЯТОЇ КОЛОНИ

Можуть спитати: чому до п'ятої колони, а не до партії?

Бо коли партія, служить іншій політичній мафії, то її ім'я **п'ята колона**.

Політичні партії мають програми, що їх вони не ховають від світу. Ви ж свою програму не розголошуєте. Ваша програма залежить від політичної ситуації. Вчора Ви говорили, що Україні треба вступити до НАТО, сьогодні Ви проти цього вступу, вчора Ви твердили, що Голодомор – геноцид, сьогодні ви з піною в роті кричите, що це не так.

Тобто, ви міняєте шкуру, як хамелеон, залежно від того, що вам вигідно під дану пору або що вигідно вашим північним друзям. Насправді ж, ви маєте програму, але тримаєте її в секреті. Це тактика не політичної партії, а мафії. Та ж програма-версія, яку ви доводите до відома виборців – це фіговий листок для окозамилення. Не треба бути Шерлок Голмсом, щоб з ваших дій прочитати вашу програму. Ваша програма гранично проста: реставрувати в державі сталінський фашизм.

І ви виконуєте цю програму з невідхильною послідовністю. Запрошуєте імперських політкомісарів ширити серед населення потрібну вам політичну жуйку. Стрижень цієї жуйки не дуже хитрий – довести слухачам, що ми і наші сусіди-імперіялісти – це одне плем'я. Мету цієї жуйки розчовпає і дитина – об'єднати одне плем'я під одну руку. І це є ваша головна мета. Саме тому ви так накинулися на правду історії щодо Голодомору. Нас морили голодом, бо ми в імперії були інші, ми не вписувалися в запланований імперією вулик, де нам належало виконувати роль робочих бджіл. Значить, ми були інші. І Голодомор про це свідчить: нас нищено за нашу іншість. Така є правда історії. Але ваші шефи не люблять правди. Правда для них гірше від пістолета. І з кремлівського Олімпу лунає наказ: не було Голодомору!

Але той, хто має голову на плечах, зрозуміє цей наказ якраз навпаки: Голодомор був, бо нащо б тоді сталінським стерв'ятникам його заперечувати? Очевидно, що заперечує той, чиє рильце в пушку. І то добре таки в пушку. Згадаймо історію. Сталінська влада протягом більш як півстоліття заперечувала взагалі що був голод. Якщо це був голод від природніх причин, то нащо його заперечувати? Аж ні, заперечували роками, заперечували репресіями, тюрмами.

А тепер гляньмо на кредит довіри заперечувачів. Чи варті довіри заперечувачі? Чи вони бездоганно правдиві в усіх своїх діях? На жаль – ні! Був ще один злочин сталінських соколів, який вони заперечували півстоліття, а кінець-кінцем мусіли визнати свій геноцид. 1940 року за наказом Сталіна в Катині та інших точках СССР розстріляно польських полонених офіцерів. Скоєно жахливий злочин-геноцид. І виконавці цього геноциду продовж півстоліття звалювали свій злочин на Гітлера, який чинив подібні злочини, але цього таки не скоїв. Згадаймо, всі подробиці цього звалювання. Уряд СССР (уряд!) створив урядову комісію під головуванням відомого лікаря-хірурга. Комісія засвідчила – німецька робота. А за півстоліття після цього – конфуз: КҐБ визнає свій злочин. То чи варті довіри сучасні вибілювачі сталінських злочинів?

Виходить, що вам, панове п'ята колоно, випала невдячна робота – вибілювати злочинців, спійманих історією на гарячому. Чи ж додасть вам таке вибілювання політичного багажу у світі, який любить правду?

Хоч я не здивуюсь, коли ваші шефи заперечать і Катинь. Мовляв, не було Катині – це провокація ЦРУ. Можуть же замовники убивства Георгія Ґонґадзе в живі очі брехати, що це вбивство діло рук ЦРУ. І язик їм не відсихає.

Але мало того, що ви вибілюєте злочинців минулого, ви даєте злочинцям сучасного притулок у своїй колоні, вибілюєте їх. Ви, на ділі, вербуєте злочинців до своєї колони. У вас знайшли притулок особи, причетні до вбивства Георгія Ґонґадзе. Чому ви такі поблажливі до них? Чи не тому, що злочинці вам ближчі від чесних людей? І злочинці радо йдуть до вас і радо підтримують вас: **крук крука́ бачить зда́лека**. Високі мужі, особисто вмочені в убивство журналіста, саме тепер, коли ви "у вантажах"[1)], просторікують про причетність ЦРУ до вбивства Ґонґадзе. Відома тактика – "держи злодія!". І не відсохне язик цим Христопродавцям!

Куди не кинь оком, скрізь вас оточує брехня. Не було Голодомору, не було УПА, не було Бандери, не було Помаранчової революції. Нічого не було. Був Сталін, Путін, Медведів, п'ята колона і Табачник.

Почати свою політичну кар'єру з брехні? Не забувайте нашої старої, але правдивої приказки: **Брехнею світ пройдеш, та назад не вернешся**. Брехнею ішов світами сталінський СССР. 70 років ішов. А куди прийшов? Чи розпався б він 1991 року, якби він був раєм народів, яким ви хочете зобразити його сьогодні, воліючи реставрувати порядки, оперті на брехні?

Чи не приречена ваша програма у зародку на невдачу, на провал, на посміх?

Таж те, що ви збираєтесь реставрувати, не має жодних шансів на існування. 1917 року скрахувала попередниця "непереможного" СССР – Російська монархічна імперія. Вона саме й проповідувала єдність "русского" світу. Не витримав "русский" світ іспиту XX віку.

Наступник монархії – СССР – таємно сповідував ідеї попередниці. Але й він скрахував 1991 року. Не врятували його ні терор, ні репресії.

І ще один крах. Режим, подібний до того, який ви встановлюєте в Україні, скрахував 2004 року.

Такий кінець чекає і відроджену зусиллями кремлівських наполеончиків імперію. Наполеончики хочуть зробити героями злочинців і примусити народи молитися на злочинців. Але XXI століття не буде сприяти тим, хто розраховує на злочинні методи.

Для того, щоб ваша програма спрацювала, вам треба вдаватися до брехні. Ви не можете кроку ступити, щоб не брехати. Але слово правди було, є й буде сильніше від брехні. Гляньмо на такий парадох.

Ви всіма фібрами своєї чорної душі ненавидите українського пророка Т. Шевченка. Чому? Бо Шевченко – це Бандера, а Бандера – це Шевченко. І ви знаєте це і розумієте це, та хоч і знаєте, мусите вдавати із себе шанувателів Шевченка, тобто шанувателів Бандери.

Чи ж не парадокс?

Ви ж ненавидите Бандеру і заразом мусите шанувати його в особі Шевченка.

Про що це свідчить?

Про те, що слово правди сильніше від брехні. За що світ шанує Шевченка? За слово правди. І слово правди, перемагає брехню, бо апостоли брехні змушені вшановувати Шевченка, якого вони насправді ненавидять.

Кремлівські боси СССР ненавиділи Шевченка так само, як і ви, але мусіли вдавати з себе його шанувателів. Слово Шевченка було сильніше від КПСС, від КҐБ, від Леніна і від Сталіна.

Слово правди виявилося сильніше від тюрем, таборів, репресій. Слово правди, в тому числі і слово Шевченка, повалило могутню Російську імперію. За яких 70 років після цього слова правди завалили й наступника монархії – сталінський СССР. До цього повалення доклав своїх рук і ненавиджений вами С. Бандера.

Слово правди окрилило й Помаранчеву революцію 2004 р., яка звалила режим, подібний до того, який ви хочете встановити в Україні.

А ви взялися за реставрацію трупа, і то з поміччю брехні. І заразом ви хочете, щоб українська діяспора помогла вам покращити ваш образ у світі. Треба ж бути такими наївними, думаючи що діяспора буде дбати про образ злочинців та корупціонерів. Світ турбує рівень корупції в Україні, і ви обіцяєте боротися з корупцією. Але боротися з корупцією можна лише тоді, коли існує широка свобода слова. За вашого режиму корупцію побороти годі. Корупція і ви – це брати-близнята.

Ви взоруєтесь на імперіяльні амбіції колишньої метрополії. Але це монстр на глиняних ногах. XXI вік винесе цьому динозавру належний йому вирок. Невже ви думаєте, що після трьох попередніх крахів 1917, 1991 та 2004 рр. цей монстр оклигає? Не оклигає. І вкрадена атомна бомба не поможе.

1) "Бути у вантажах" – вираз злодійського жаргону, відповідає нашим "бути на коні", "просперувати".

ЛЮДСТВО, СВІТ І ЛЮДСЬКІ КЛОПОТИ

ПОРАНЕНИЙ ЗВІР НАЙСТРАШНІШИЙ

Так твердять бувалі мисливці. І це зрозуміло. Перед лицем загибелі живий організм напружує всі сили для вижиття. Тут нема місця для вичікування, обдумування, удавання до хитрощів. Тут діє гасло: *пан або пропав*. Третього не дано.

Глянувши на світове співтовариство народів, кого серед сучасних державних утворень можна дорівняти до пораненого звіра?

Очевидно, що на таке дорівняння надається колишній СССР, сучасна Російська Федерація – держава, яка прагла до світового панування, яка наклала лапи на половину Европи і на половину Азії. І раптом – крах. Ганебний, безславний.

Тріснув Варшавський пакт, гавкнула Прибалтика, повідкріпачились Україна, Кавказ, Середня Азія. І це все без війни, майже без жодного пострілу. Постріли й жертви – величезні жертви – були за десятки років перед крахом. А відригнулися аж далеко пізніше.

Величезна держава-динозавр дістала найболючіші рани. Але звір лишився живий. Він не кинувся одразу боронити своє добро, як зробив би дикий звір, бо тоді б загинув. Цей звір мав людську голову. І він свій останній і найстрашніший стрибок розіклав на ряд менших стрибків, які проте не були жодною мірою слабші від найстрашнішого стрибка. Звір не мав сил. Він потроху-троху оклигував і оклигав. Але він не змирився зі своїм крахом. Його рани не загоїлись. Звір і далі поранений. І як поранений звір – він і далі найстрашніший.

Він не повів свої танки на Україну, на Польщу, на Прибалтику. Але він діяв своєю таємною зброєю, своєю п'ятою колоною, своєю пропагандою, таємними убивствани, отруєннями. І тут він таки був найстрашніший.

Польща, яка півстоліття була його васалом, узяла курс на дружбу з Україною, те, чого звір не міг стерпіти. І він чекав слушної нагоди. Чекав, як хижий звір у засідці на свою жертву. І жертва не минула його лап. Цією жертвою була польська еліта, яка вела незалежну від Москви політику. Жертва вилетіла на літаку на прощу до Катині. І звір вискочив із засідки. Незалежна еліта перестала існувати. Після перевиборів Польща змінила свою ставлення до української України, зблизилась із Москвою.

Польща – споконвічна жертва Москви, катована і гноблена Москвою – стає спільником Москви. Польська шовіністична еліта знайшла спільну мову з московськими імперіялістами.

Як це могло статися? Що об'єднало шовіністів-ворогів? Як могла сучасна польська еліта пробачити Москві аж дві Катині? І чи не схвалила своїм зближенням із супостатом другої Катині?

Це все не вкладається у голові нормальної людини.

Але факт є фактом. Польські шовіністи клюнули на наживку, яку їм кинула Москва. Що це за наживка? Можна лише догадуватися. Москва – спец у розкиданні наживок. Свого часу, коли Москва викрадала атомні секрети в американських учених, вона ширила в їхнім середовищі "парашу" про перенесення Єврейської Автономної області з Біробіджану до Криму. На цю наживку дехто клював.

Яку наживку ці дурисвіти могли кинути польським шовіністам?

Польським шовіністам не дає спати вільна Україна і вільна Галичина, дарма, що ні та, ні та не має якихось войовничих намірів. Алеж "невірна теща невістці не вірить". Тінь Бандери жахає сучасну польську сметанку.

Якусь кістку польським шовіністам Москва кинула. Яку саме, знатимемо за кілька десятиліть, коли плани Москви в Европі розкриються. А покищо Польща з головою пірнула у річище московської зовнішньої політики.

Дипломатична гра, ведена Москвою, і то досить успішно, розбиває аргументи політичних оглядачів, які твердять, що Москва – це політичний та економічний труп. Щодо економіки, можливо, й правда, але це не шкодить московській політиці, яка завжди була в наступі, незалежно від економіки. Чи процвітала Москва економічно у XX столітті? Зовсім ні. І це не заважало їй мати політичні успіхи.

Це саме маємо і в XXI столітті. Кремль поставив своїх квіслінґів у Киргизії та в Україні, яку він збирається проковтнути у спілці трьох республік [Білорусії, Росії та України]. Але Москва не поспішає. Вона затіяла у спілці з Польщею і ще деякими державами та з допомоою України Януковича підбити під свою руку Европейський Союз.

А економічні негаразди її не турбують. Ці негаразди ніколи її не покидали. Головне мати політичні, дипломатичні успіхи.

Не треба забувати, що Москва має найстршнішу зброю сучасности – атомну. І це захищає її від усяких несподіванок історії.

Москва живе в постійному наступі, і бувши поранена, вона не завагається вдатися до найстрашніших, найжахливіших учинків. Бо все їй сходить безкарно.

Польщу обернуто на спільника. Україна – спільник. Америка – нейтральна. Завтра стане спільником Европа.

Чи здає собі світ справу про наступ Москви?

НЕБЕЗПЕЧНЕ МОСКВОФІЛЬСТВО АМЕРИКАНСЬКОЇ ЕЛІТИ

Бажання нормалізувати стосунки з Росією – бажання зрозуміле й виправдане. Але таке бажання не мусить іти коштом закриття очей на прототалітарні сторони керованої каґебістами Росії. Саме цього елементу і бракує у ділах та словах американської еліти.

Почну зі слів.

У виступах на телебаченні Державний секретар Гіларі Клинтон бачить Росію, як "велику наддержаву" і висловлює свою та президента Б. Обами надію бачити "сильну, мирну і всеуспішну" Росію. А прес-секретар Білого Дому у своїх виступах додає, що президент і віце-президент вірять, що Росія буде співпрацювати із США не через свою слабкість, а виходячи з національних інтересів.

Оця віра Білого Дому, на жаль, не узгоджується з реальними фактами. По-перше, виникає питання: чи може успішно співпрацювати із США країна, чия політика ґрунтується на зневазі до міжнародного права, міжнародніх пактів і договорів і на прямій агресивності щодо своїх сусідів? Чи керівництво Америки аж таке короткозоре і не бачить, що за держава сучасна Росія?

Коли сучасна адміністрація США прагне миру у взаєминах між державами, прагне дальшої демократизації світу, то Росія Путіна-Медведева – у демократичних державах – в тому числі і США – бачить ворога і Росії і світу.

Коли президент Б. Обама висловлює підтримку молодим демократіям світу, зокрема Україні та Грузії, то Росія Путіна-Медведева веде холодну війну проти цих країн, і як видно із заяв президента РФ та законів про захист росіян у світі силою російської зброї, відверто готується до агресії проти цих країн та інших Незалежних Держав, що виникли після розпаду СССР.

Коли Білий Дім висловлює повагу до міжнародніх пактів, до Статуту ООН, зокрема про право незалежних держав зміцнювати свою безпеку шляхом вступу до організацій безпеки, то сучасна Росія заперечує таке право і говорить про "зону своїх геополітичних інтересів", куди не мають права втручатися інші держави, бо це "внутрішні справи" Росії.

Коли Білий Дім поважає основні людські права, то сучасна Росія придушує свободу слова, тероризує світ актами терору, убивствами опозиційних журналістів, опозиційних лідерів та правозахисників, і то не лише на території Росії, а й у світі: убивство віцепрезидента Ічкерії Андербаєва, емігранта Литвиненка в Лондоні тощо.

Коли Білий Дім виступає проти расизму і расової нетерпимости, то сучасні лідери Росії підносять на п'єдестал царського генерала Деникина – антисеміта й українофоба.

Чи ж Росія це та держава, з якою має співпрацювати демократична Америка?

Співпраця з Америкою потрібна Росії для того, щоб США не заважали Росії в її агресивних намірах. Чому Росію тягне на війни? От як пояснює цей потяг слухач радіо "Свобода" Олег з Черкас:

"Кремлівські "наполеончики" відчувають як з кожним днем зростає незадоволення росіян розрухою, страшною бідністю, чиновницькою вседозволеністю і хабарництвом. Чиновники, Кадирови і так звані "силовики", яким Путін віддав всю владу в регіонах, ведуть Росію до прірви. Не дивно, що відомий російський поет Є. Євтушенко звернувся до Володимира Путіна з такими словами:

"Подними глаза, полковник! Посмотри по всей России,
на чиновнике чиновник, как бацилла на бацилле! "

Саме так виглядає Російська Федерація, яка тріщить по швах. Повальне пияцтво населення, наркоманія і алкоголізм, техногенні катастрофи, мільйони безпритульних дітей і жебраків, страйки і протести людей по всій країні, постійна напруга і війна на Кавказі. Російська влада пересварилася з усіма сусідами, навіть з Лукашенком. Саме тому кремлівські "наполеончики" хочуть, за будь-яку ціну, відвести народній гнів від себе і перевести його у інше русло. Всі проблеми у своїй країні вони пояснюють зовнішніми ворогами і причинами: "Продажные хахлы со своим Мазепой и Бандерой, злобные грузины, уничтожающие русских миротворцев и друзей России, марионетки США – Ющенко и Саакашвили, НАТО у наших границ". Ось, на думку Кремля, головні причини того, що 80% населення Російської Федерації начежать до категорії – бідні або жебраки. "Саме тому, твердить Москва, сталася катастрофа з атомним підводним човном "Курськ", постраждали сотні людей на Саяно-Сушенській ГЕС. Це завдяки хахлам, США і грузинам..."

І з цією державою брехні й терору має намір співпрацювати демократична Америка?

А тепер розгляньмо деякі діла сучасного Білого Дому.

Розпалась імперія зла – СССР, і виникли незалежні демократичні держави. Чи мусить демокраричний світ допомагати цим новим демократіям, чи лишати їх на поїд новим імперіалісичним домаганням не кого іншого, а тої ж таки Росії, з якою так наполегливо хоче співпрацювати Білий Дім? Задля розвитку демократії чи заради придушення її?

Молоді демократії потребують захисту і підтримки таких демократичних гігантів як США. А що ми бачимо? Президент Б. Обама не має часу відвідати ці нові демократії, скільки його не просять президенти України та Грузії.

Чи ж демократичній Америці потрібна дружба з агресивною Росією, яка своєю мрією про світове панування наближає Третю світову війну, чи Америці треба твердо заявити про свою беззастережну підтримку нових демократій?

З аналізу сучаснпї політики Білого Дому виходить, що Білий Дім закриває очі на кричущу фашизацію Росії, на погрози на адресу своїх сусідів, на терор у своїй країні та світі. Чи така *а ля Мюнхен* політика сприятиме світовій безпеці, в тому числі й безпеці Америки? Чи віддання Чехословаччини на поїд Третьому Райху зберегло Европу від тоталітаризму? Чи не відродився він у формі Варшавського пакту для тої ж таки Чехословаччини та інших країн Східньої Европи?

Чи віддання України та Грузії на поталу агресору зміцнить демократію у світі, чи навпаки сприятиме утвердженню тероризму як норми у відносинах між державами? Чи згадане віддння відстрочить чи прискорить Третю світову війну?

Окупувавши Україну, Кремль на цьому не зупиниться. За Україною підуть усі держави СНД. Чи ж зупинить агресора якась міфічна співпраця із США? Чи не

виграє світова безпека, коли США разом із НАТО висловить свою беззастережну підтримку новим демократіям?

Тільки така заява може зупинити агресора, бо на конфронтацію із світом російські наполеони не підуть.

Очевидно, що політика Білого Дому, спрямована на співпрацю з агресором – поліктика хибна. І про це треба відверто сказати американській еліті, яка загравванням з агресором не зміцнює, а послаблює демократичний світ.

І першими вказати на це американській еліті мають українці, які підтримали на виборах нинішню адміністрацію. Ця адміністрація робить дуже правильні кроки на економічному фронті, на забезпеченні економічних прав широкого американського загалу. І це її позитив.

Але на міжнародній арені, на арені захисту молодих демократій, політика Білого Дому кульгає. І це кульгання рано чи пізно окошиться і на економіці, бо війна, яку планують царики Росії, не може не відбитися на світовій економіці.

Чи почують ці слова у Білому Домі, чи лишаться вони криком крикуна в пустелі?

ЛЮДСЬКІ ПРАВА ЗА БОРТ?

Чим демократичні суспільства, демократичні нації, демократичні держави різняться від недемократичних?

Економікою? Господарюванням? Релігією? Чи людськими правами?

Очевидно, що корінна різниця між ними полягає у додержанні чи недодержанні людських прав. Недодержання людських прав і свобід у недемократичних державах обертається цілою низкою негативних явищ у світі аж до збройних конфліктів між державами, до революцій, до заворушень, до світових воєн та кінець кінцем і до економічних криз.

Можна без перебільшення сказати, що лікування всіх людських проблем треба починати від забезпечення усім землянам людських прав. Це той наріжний камінь, без якого годі збудувати міцний і тривалий порядок на планеті.

Тому не може не викликати подиву факт, що в інтерв'ю президента США Б. Обами, приуроченому, очевидно, до 65-ої річниці Перемоги над фашизмом, даному Російському телебаченню 6-го травня цього року, про людські права не було жодної згадки.

Таж сама II світова війна, якщо добре подумати, велася за людські права, нехтувані та потоптувані віссю Берлін-Рим-Токіо.

Згадуючи минуле, не можна забувати, що один з альянтів антифашистської коаліції, а саме СССР, так само не визнавав людських та національних прав народів, що яскраво виявилося після 1945 року, коли Східня Европа, визволена від фашизму, опинилася під тоталітарним чоботом СССР. Для народів Польщі, Угорщини, Чехословаччини, Румунії, Болгарії, Східньої Німеччини, не кажучи про народи Прибалтики та національних республік СССР, визволення від фашизму сталося на півстоліття пізніше, а саме 1991 року після розвалу СССР.

Цей факт сучасна російська влада намагається приховати, стараючись використати річницю Перемоги як один із засобів повернення звільнених від фашизму країн СНД під свою неофашистську руку.

Відповідаючи на питання кореспондента, президент Обама наголошує на створенні президентської комісії Росія-США, 16 підгруп якої пильно вивчатимуть 16 галузей економіки з метою майбутньої співпраці.

Про те, що бодай одна з цих підгруп цікавитиметься людськими правами - ні слова.

Як може президент демократичної держави, шукаючи співпраці з напівфашистською державою, обминати питання людських прав?

Таж розвал СССР саме і стався через нехтування Кремлем людських прав. Отже, покращання економіки Росії не матиме успіху без забезпечення росіянам цих конечних людських цінностей цивілізованого світу. Саме додержання людських прав – свободи слова, свободи об'єднань – сприяло американцям стати на чолі світового прогресу.

Як можна не наголошувати на цьому факті, бажаючи плідної співпраці з будь-яким партнером, а тим паче з партнером, який сподівається досягти вершин

прогресу, спираючись на засуджені історією стандарти тоталітаризму та державного тероризму?

Президент Обама розраховує на сприяння Росії у боротьбі з тероризмом.

Чи це вдало вибраний партнер?

Таж сучасна Росія саме і є держава, що практикує тероризм у внутрішній та зовнішній політиці. Згадаймо убивство на день народження В. Путіна журналістки Поліковської та ряд інших знакових убивств журналістів. Це всередині країни. А за її межами – убивство віце-президента Ічкерії Андербієва, отруєння в Лондоні емігранта Литвиненка, спроба отруєння кандидата у президенти України В. Ющенка, загадкова аварія літака з польською урядовою делегацією.

Сучасна російська еліта гарячково відроджує культ особи Сталіна. А хто такий Сталін? Та це ж терорист над терористами. Згадаймо Голодомор в Україні. Згадаймо розстріл військово-полонених польських офіцерів у Катині. Згадаймо цілу серію політичних убивств за межами Росії, започатковану убивством архітектора російської революції Л. Троцького. Організатора і замовника цих убивств – Й. Сталіна – президент Медведів ставить за приклад державного лідера для росіян, а посередньо і для світу.

Вчинивши акт державного терору над польськими офіцерами, Сталін і його поплічники продовж 50 років списували цей кошмарний злочин на німецьку сторону, яка вчинила не менше подібних злочинів, але до цього акту чекістів була непричетна.

Сучасникам молодшого покоління факт перебування польских полонених офіцерів на території СССР може видатися дивним. Хіба СССР воював з Польщею?

Так, панове, воював. Разом із Гітлером розпочав ІІ світову війну і два роки помагав німецькій стороні підкорювати світ. І невідомо чи Кремль взагалі вдався б до війни з агресором, якби Гітлер сам не напав на сталінський рай. Цей факт сучасні російські сталіністи так само старанно замовчують.

Здійснивши Голодомор в Україні, його організатори продовж понад пів століття забороняли про цей акт геноциду згадувати, заперечували самий факт голоду, а сьогоднішні обожнювачі сталінського тероризму заперечують, що це був геноцид.

Або візьмім сучасну політику Росії до держав СНД. Тут панують залякування, приниження, дискримінація, військові втручання, внутрішні перевороти. Кремль стоїть за переворотом у Киргизстані і за гонінням на його президента. Президент Киргизстану, бачте, не виконав бажання Москви закрити американську військову базу в Киргизії. Акт відверто спрямований проти США у їхній боротьбі з тероризмом.

То як з такими державними терористами президент Обама сподівається боротися із сучасним тероризмом?

Перш, ніж адоптувати таких партнерів, треба, щоб вони самі відмовилися від тероризму. І не тільки від тероризму, але й від усієї тоталітарної спадщини СССР, яку вони безсоромно відроджують. Це все одно, якби німці стали відроджувати культ Гітлера. Як би на це подивився світ? Чи можна було б найприбутковішими економічними вигодами виправдати співпрацю демократичних лідерів з неогітлерівцями?

Так само жодними нібито економічними вигодами не можна виправдати політику загравання американської еліти з неофашистами Росії.

ІСТОРІЯ ПОВТОРЮЄТЬСЯ

(Про вади системи світової безпеки)

Чи можна сказати, що світ має бездоганну систему безпеки, яка здатна запобігти виникненню Третьої світової війни, жахливішої від усіх попередніх війн?

Після II світової війни систему безпеки у світі здійснює Організація Об'єднаних Націй із штаб-квартирою в Нью-Йорку.

Чи не повторює ООН практики Ліги Націй, яка не змогла запобігти розв'язці II світової війни?

Прихід до влади в Німеччині 1933 року А. Гітлера з його войовничою Риторикою не викликав з боку Ліги Націй жодної реакції. А ця войовнича риторика була прологом II світової війни. І запобігати війні треба було вже 1933 р., бодай економічними санкціями проти майбутнього агресора. Але цього не роблено. Навпаки, 1938 року (Мюнхен) заохочено Гітлера до агресій.

Сьогодні ситуація повторюється. Але місце Гітлера і гітлерівців посіли царики Російської Федерації. Іде відверта підготівля до війни, а холодна війна, спрямована на жертв агресії, вже почалася. Очевидно, не забариться й гаряча.

А що робить покладена на ООН система світової безпеки?

Річ у тім, що накреслені у статуті ООН цілі та засади, на підставі яких об'єднано 192 країни-члени, деякими членами ООН не дотримувано. І що гірше, члени, які не дотримують статуту ООН, мають постійне членство у Раді Безпеки ООН.

Виходить, як у тій байці, коли скарга від зайців на вовка потрапляє на розгляд до того ж таки вовка.

Так, у статті 1 статуту ООН про цілі і засади організації сказано:

*Розвивати між народами **дружні** стосунки, оперті на повазі до принципу рівних прав та самовизначення народів...*

А стаття 2 додає:

*Усі держави-члени у своїх зовнішніх стосунках мають утримуватися від погроз або застосування сили проти територіяльної цілости або **політичної незалежности** будь-якої країни, або від інших кроків, що суперечать цілям ООН.*

Чи ж дотримує цих зобов'язань постійний члед Ради Безпеки ООН – Росія?

Затим що ООН не передбачає жодних санкцій до порушників Статуту, то недивно, що наставлені агресивно члени ООН порушують накресення Статуту.

У листі до президента України президент РФ Медведів дав волю своїм диктаторським уподобанням, порушуючи засади ООН, які він, як член Ради Безпеки, мусив би боронити.

Президенту Медведеву не до вподоби курс незалежної України на зміцнення своєї безпеки шляхом інтеграції в НАТО. Це пряма неповага до ***політичної незалежности*** України, якої він, як член Ради безпеки, мав би не допускати.

Не подобається Медведеву й ряд інших чисто внутрішніх проблем України, які вона має розв'язувати без чиєїсь підказки чи схвалення. Іншими словами, Президент РФ втручається у внутрішні справи незалежної держави, що суперечить засадам ООН, яких постійний член Ради Безпеки мав би дотримувати.

Перелічуючи ***гріхи*** України, президент РФ шукає "солдатську причину" для майбутньої агресії.

А закінчується лист Медведева відвертим тиском на президента України та загорнутою в папірці погрозою.

Медведів пише: "...я ухвалив не посилати нашого посла в Україну. Він почне свою працю пізніше. Точний час буде визначено з урахуванням реальної динаміки наших стосунків." Тобто людською, не викрутасистою мовою це значить, що посол Росії не поїде в Україну, аж доки в її політиці не на настануть зміни. Що це, як не тиск і погроза?

Пишучи про "погрози" у Статуті ООН, укладачі Статуту не врахували, що погрозу можна висловити не прямо, а в завуальованій формі. Саме до завуальованої форми погрози і вдається Медведів, закінчуючи свого листа обіцянкою "***зробити все від нього залежне***", щоб сталися зміни у внутрішній політиці України. Чи ж член Ради Безпеки ООН має вдаватися до погроз?

Що ж ми бачимо?

Байку про вовка і зайців.

Той, хто має гарантувати світову безпеку сам вдається до погроз і розв'язує холодну війну проти іншого члена ООН. Таку систему безпеки гарантує ООН.

У своїй же внутрішній політиці адміністрація Росії відверто готується до війни. Дума має прийняти закон про право Росії вдаватися до військових дій не лише оборонних.

І це відбувається без жодної реакції з боку вільного світу. Чи ж це не є повторення 1933–1941 рр. в історії Европи? Тільки й того, що роль Німеччини 1933–1941рр. перебирає на себе адміністрація Росії. Той самий заклик до оборони росіян у світі, що тоді лунав про оборону німців. Те саме гоніння на опозицію, убивства правозахисників, антисемітизм. Таємні служби Росії ведуть підривну роботу у країнах СНД, передусім в Україні. Початок цій роботі поклала спроба отруєння кандидата у президенти України, а також спроба замаху на нього. Поруч із цими діями іде антиукраїнська пропаганда у світі та серед росіян. Для чого це?. Щоб розпалити у своєму народі ненависть до України. На ділі ж це ненависть до демократії, до Европи, до США, до НАТО, до цивілізації. Лист Медведева до Ющенка спрямовано також на розпал українофобії серед росіян.

Очевидно, демократичним державним лідерам треба переглянути наявну у світі систену безпеки з тим, щоб приборкувати агресію в зародку, коли вона лише у головах майбутніх агресорів. Світ має вживати кардинальних заходів до паліїв Третьої світової війни.

Ці заходи треба починати із зміни Статуту ООН: виробити систему санкцій до порушників Статуту аж до виключення порушника з керівних органів ООН, а в разі потреби і з членства в організації, тобто ізоляції агресора від цивілізованого світу. Світ має починати укоськувати агресора на перших етапах його готування до агресії.

І це треба робити сьогодні, не відкладаючи на турецький Великдень.

Якщо цього не буде зроблено, чергова світова війна не забариться.

Тоді після ІІІ світової війни це таки буде зроблено, але вже державами Африки та Південної Америки, які переживуть цю війну. Санкції до агресора буде застосовувано вже тоді, коли агресор почне шукати "кістку в молоці" своєї жертви, як це робить президент РФ у листі до президента України.

ХТО СПРИЯВ ЗАСУДОВІ Ю. ТИМОШЕНКО?

Арешт і засуд Ю. Тимошенко своєю відверто антилюдською суттю трусонув світом. Світ не міг ні погодитися з варварським засудом, ні визнати його справедливим. Але світ не зробив аналізу, чому це сталося, чому В. Янукович дозволив собі знехтувати людські поняття справедливости і відверто плюнути світові в очі.

Згадаймо історію.

Почнім з верховенства права.

Виступ Януковича на сесії Европейського парламенту із запереченням штучної природи Голодомору не викликав належної реакції з боку европейських прибічників "верховенства права". Це верховенство не передбачає, щоб рішення суду та ухвалу демократичного парламенту міг заперечити і не визнавати хай і найвищий достойник у країні. І це верховенство не передбачає, щоб особиста і неправдива думка хай якого високого діяча могла вплинути на рішення суду або ухвалу демократичного парламенту.

А що ми бачимо на ділі?

Европейський парламент відійшов від верховенства права і, взявши до уваги особисту і абсолютно неправдиву думку Януковича, не визнав Голодомор геноцидом.

Така позиція ЕС піддала охоти Януковичу не дуже зважати на европейців, а поводитися з ними, як поводяться "злодії в законі" із "фраєрами". Перший бій з Европою Янукович виграв. Він відчув, що йому все дозволено.

Перейдім до верховенства правди.

Без правди нема цивілізації, нема демократії. Правда є уособленням Бога.

Верховенство правди було порушено уже в питанні про Голодомор, коли керівник злочинного угруповання заперечив історичні факти, підтверджені історичними документами та свідченнями сучасників та жертв Голодомору, і засуджені судом.

Позатим проти правди виступив, хто б Ви думали? Його величність ЕС.

У резолюції Европарламенту про Україну 2010 р. польська делегація втиснула пунктик, заохочуючи Януковича позбавити звання Героя України Степана Бандеру, звалюючи на Бандеру вину за акції окремих повстанців під час боротьби.

Щоб розібратися у польсько-українському конфлікті часів II Світової війни, треба спершу розглянути питання про суть Українського Руху Опору, очолюваного Бандерою. Що це за рух? Це був рух проти окупантів за Самостійну Україну. Рух за звільнення з-під окупації – це справедливий і глибоко европейський рух.

Одною з головних причин розвалу СССР 1991 р. були рух Бандери в Україні та "лісових братів" у Прибалтиці під час II світової війни. Ці рухи не скінчилися із закінченням війни, а тривали до смерти Сталіна 1953 р.

Рухи були справедливі під будь-яким оглядом.

Тому, дивно виглядає факт, що всі польські фракції Европарламенту – ліві, центр і праві – виявили себе прихильниками польської окупаці України і нена-

висниками борців за свободу. Чи узгоджується така проімперська єдність польських депутатів з ідеалами ЕС?

Той факт, що окремі повстанці в окреміій ситуації допускали злочинні акції, аж ніяк не може покласти пляму на весь рух. Чи кладе Бартоломієва Ніч пляму на всю Католицьку Церкву?

Тому заходи польських депутатів Европарламенту важко назвати европейськими заходами. Польські депутати діяли під впливом емоцій, перебільшуючи кількість жертв під час цього конфлікту. Річ у тім, що після розділу Польщі з Гітлером Сталінське КҐБ почало масово вивозити польських "стжельцув" з Волині. 1940 року мене мобілізували до Червоної Армії. Наш ешелон з новобранцями їхав дуже повільно, спиняючись на кожній станції. На цих зупинках ми зустрічали ешелони з поляками, яких вивозили на Сибір. На Волині лишилася мізерна кількість поляків, поселених там Ю. Пілсудським.

Не згадували польські депутати і про те, що Польська Армія Крайова діяла відповідно на Лемківщині, фізично знищивши чи не більше українського населення. Цей факт відплати у нормальних умовах мав би служити приводом для замирення між двома народами, чого й домагався президент Качинський. Але політика Качинського не сподобалась Москві і вона його та його еліту фізично знищила.

Кремлеві було вигідно щоб між двома об'єктами можливої окупації в майбутньому і далі існувала ворожнеча, яка послаблювала б обох потенційних московських жертв. Терактом під Смоленськом Москва повернула історію у бажаному для неї напрямі, розпаливши в Польщі антиукраїнську гістерію. Очевидно, що в Польщі – колишньому сателіті Москви – лишилося багато високих достойників проМосковської Народної Польщі, а також прямих агентів Москви, в тому числі помилуваних Путіним від Катини-2. Ці всі факти свідчать, що на "польському пунктику" в резолюції ЕС про Україну 2010 року не важко розгледіти "пальці Москви".

Ця резолюція ще більше розв'язала руки Януковичу. Він не бачив контролю над собою і над своїми діями. Тому він, не вагаючись, заарештував Ю. Тимошенко. Він чув себе на коні, на якому він от-от в'їде в Европу, і його мафіозні структури об'єднаються з "братніми" структурами у Европі.

Ці братні структури обіцяли Януковичу, що засуд Тимошенко не вплине на вступ Донецької Мафії до ЕС. Але Янукович і сам робив усе, щоб заспокоїти европейських лідерів. Він у живі очі брехав їм, обіцяючи, що Тимошенко буде на волі. І европейці вірили. Але коли він офіційно заявив, що не може впливати на суд, европейці зрозуміли, що їх дурено. І хоч пізно, але Европа отямилась і сказала собі та Януковичу: "Досить!".

Але зроблених помилкових ходів під дією інфільтрантів Москви уже не завернути. Янукович не звільнить Тимошенко. Звільнити екс-прем'єра значить для нього програти парламентські вибори.

Він ще хоче якось обманути Европу ще раз і, не звільнивши Тимошенко та інших політв'язнів, таки влізти у Европу. Він звалив небажання звільнити Тимошенко на Верехoвну Раду, але це ще один трюк Януковича. Верховна Рада цілком підпорядкована йому, і відмова Верховної Ради – це насправді відмова самого Януковича. Тому Европа має твердо стояти на своєму.

Залякування мафіозних структур, що Янукович приєднається до Митного Союзу з Росією абсолютно безпідставні. Олігархи у складі Партії Регіонів ніколи на це не підуть. Але не тільки олігархи: уся Донецька Мафія з Януковичем на чолі не піде, бо Московська і Донецька Мафії не можуть об'єднатися. На ділі вони конкурують і ворогують між собою: Донецька Мафія чує себе в силі цілком самостійно, без Москви, запанувати у світі. І вона не хоче ділитися з Москвою, бо ділитися з Москвою значить усе віддати Москві.

Таку ми маємо картину на теренах Східньої Европи. Донецька Мафія хоче обдурити Европу і запанувати не тільки в Україні, але й у Европі. І тут вона натрапляє на опір Москви, яка не може допустити, щоб українські олігархи стали европейськими олігархами. Для Москви це страшніше від Ющенка з Бандерою.

Отже, драма (комедія?) "Донецька Мафія в Европі" ще не скінчилася.

Конкуренція двох мафій може скінчитися тим, що Москва окупує Україну. Такий фінал не треба виключати з можливих сценаріїв дальших подій на Сході Европи.

Щодо ставлення українців до вступу Донецької Мафії до Европи, то українці крім того, що вони українці, також і европейці. І як европейці, ми не можемо схвалити вступу злочинців до Европи.

ХТО БІЛЬШИЙ ЗЛОЧИНЕЦЬ: ЗАМОВНИК ЧИ КІЛЕР?

І день іде, і ніч іде,
І, голову схопивши в руки,
Дивуєшся, чому не йде,
Апостол правди і науки?
Т. Шевченко

Юридичну систему базовану на чесному праві світ зве **правосуддям**. Коли ж право потрапляє до рук злочинців, то на таке право нема кращого термну як **кривосуддя**. Іншими словами, кривосуддя – це така юридична система, яка не засуджує, а виправдує злочинців. Засуджує – незлочинців.

Візьмімо такий приклад. Дуже високий урядовець замовив убивство. Правосуддя має такого урядовця за **вбивцю**. Кривосуддя ж оцінює дії урядовця, як **перевищення службових повноважень**, тобто ніби якийсь незначний службовий огріх, на взір халатности.

Бачите різницю?

А тепер міркуймо самі.

Уявіть собі, що Вам на день народження Ваш знайомий прислав дуже дорогий дарунок, який доставив Вам, скажімо, диспетчер знайомого. То кому Ви маєте дякувати: дародавцю-знайомому чи дароносцю-диспетчеру? Очевидно, що дародавцю, власнику дарунку, хто надумав подарувати його Вам. Йому належить Ваша подяка.

А що таке замовне убивство з погляду чистої науки? Це подарунок із знаком мінус. Подарунок із знаком мінус потребує й подяки із знаком мінус, тобто кари. Ця кара, як і подяка за дарунок, належить передусім дародавцю-замовнику вбивства. Дароносець-кілер, який виконав роль диспетчера, теж заслуговує кари, але головний убивець не він, а замовник – дародавець із знаком мінус.

Саме так має міркувати справедливе правосуддя.

Усі інші рішення цього Гордієвого вузла сучасної юридичної науки у тій чи іншій мірі відхиляються від справедливого правосуддя. Серед цих відхилень переоцінка **вбивства на перевищення службових повноважень**, це найвище досягнення правосуддя, що перебуває в руках злочинців, тобто кривосуддя.

Наше міркування стосувалося до, сказати б, чистого випадку замовного убивства, де не взято до уваги ні особи замовника, ні особи жертви. Коли ж замовник – це не просто пересічний платій податків, а людина з повноваженнями, тоді вина замовника ще більша. Бо людина з повноваженнями має бути зразком для громади і аж ніяк не коїти злочини. Ще більше обтяжує вину замовника, якщо його жертва – журналіст, який викривав злочинні дії, зокрема й замовника.

Кривосуддя не бере цих додаткових, обтяжливих для замовника фактів, бо кілер убиває людину, не маючи жодних громадських повноважень, а замовник робить це саме, нехтуючи довіру громади і зневажаючи цю довіру. І коли кілер у випадку із журналістом знову-таки вбиває живу людину, то замовник у цьому разі

вбиває викривача злочинів, зхисника правди і людських прав, що збільшує провину саме замовника, а не кілера.

Ці міркування свідчать, що з двох напарників замовного убивства саме замовник несе головну відповідальність за Каїнів злочин.

У разі, коли під час наділення замовника найвищими державними повноваженнями, він складає присягу додержувати законів держави, це ще обтяжує його вину. Бо в такому разі ідеться не лише про вбивство, але й про порушення замовником присяги, що рівнозначно державній зраді.

Криводуддя соромливо закриває очі на ці всі моменти, кваліфікуючи **вбивство, кривоприсягу та державну зраду,** як ***перевищення службових повноважень***, тобто ніби щось на взір службової халатности.

І це має місце у XXI столітті.

З того всього напрошується питання:

Скільки ще років має проіснувати світ і Україна, щоб кривосуудя поступилося місцем правосуддю?

ЕВРОПО, МАТИ МОЯ!

ЧИ ЗРОБИТЬ ЕВРОПА ПОМИЛКУ?

Цю саттю написано до зустрічі на вищому рівні Україна-ЕС, перед приєднанням України до Угоди про Зону Вільної Торгівлі з Европою. Минули роки, але питання, порушені в цій статті, актуальні і стогодні.

ЧАСТИНА ПЕРША.
ЕКОНОМІЧНІ ІДЕЇ, ЯКІ МОЖЕ ЗАПОЗИЧИТИ ЕВРОПА ВІД ДОНЕЦЬКОЇ МАФІЇ

Дещо з економічної практики Донецької мафії

Донецька мафія та її недонецькі партнери, які сьогодні керують Україною, мають дуже цікаву історію свого економічного буму. Головний козир їхнього успіху у фізичному усуненні конкурентів з гри та захоплення чесних успішних підприємств і компаній шляхом цілого ряду злочинних дій. Приклад: захоплення підприємства донбасівця Пенчука, шлахом залякування, погроз та уживання підпорядкованої мафії судової системи. Усі успішні донецькі компанії досягли свого економічного успіху саме цим шляхом. Сьогодні керівники цих успішних компаній стали керівниками держави.

І що ж ми бачимо?

Яку економічну політику веде мафія?

Чому Президент Янукович так упадає за іноземними інвестиціями та позиками від МВФ?

Призначені мафіозною владою керівники державних служб, які мають поповнювати бюджет, діставши високі урядові повноваження, передусім дбають не про бюджет, а про власне збагачення. Ментальність цього чиновництва стовідсотково злочинна. Дехто з них дістав високі урядові пости від мафії за свою участь у виконанні злочинних наказів своїх керівників. Суд над убивцем журналіста Ґонґадзе генералом Пукачем відкриває механіку відносин між високими державними особами та підлеглими, які виконували злочинні накази. Цей суд став можливий завдяки відважним діям охоронця президента Кучми, Миколи Мельниченка, який записав на плівку змову злочинців. На Донеччині не було свого Мельниченка і темні діла Донецької мафії лишилися нерозкриті. Донецькі “Пукачі” опинилися сьогодні на високих посадах. Їхні замовники забагатіли аж он як, а виконавці темних діл і далі “пересічні громадяни”. Отож, діставши свої посади ці особи знають одно: гребти обома до себе. Приклад? Будь ласка.

На Львівській митниці 2009 р. перевезено з Европи товарів на 400 млн. дол., а 2010 р. лише на 3 млн. доларів. Товарів на суму коло 400 млн. дол. перевезено без мита, контрабандою, з якої багатіли митники-регіонали. Півсотні митників звільнено, але нікого не заарештовано. Бо свої ж!

Подібні окрадання держави діються на всіх ділянках економіки. Нові хазяї України, почавши з президента, примножують свої власні статки.

З такою командою важко наповнювати бюджет. І президент знаходить вихід: залучати іноземні інвестиції. Хай іноземні "жирні коти" латають діри в бюджеті, вкладають гроші в українську економіку.

А що мають робити мафіозні мільярдери, які заробили мільярди в Україні?

Найлогічніше залучати до економічної розбудови держави мільярди своїх мільярдерів. Чому їх не закликає президент розбудовувати Україну? Дивно, правда? Очевидно, що тут є якесь подвійне дно. Свої мільярди, свої мільярдери воліють вкладати закордоном.

То чи не виглядає це дивно?

Я не економіст, але мені здається, що така економічна політика неефективна, щоб не сказати інакше. А може, я помиляюсь, і така практика стане у пригоді Европі.

Економічна політика з репресіями проти політичних опонентів

Від перших днів урядування мафіозна влада узялася переслідувати підприємців, які не бувши регіоналами, підтримували опозиційні політині сили. Перший податковий закон, ветований президентом завдяки протестам бізнесменів, відверто спрямовано на створення перешкод для розвитку малого бізнесу, який переважно перебував у руках прихильників Помаранчової Революції.

Недоброзичливе ставлення держави до бізнесової практики політичних опонентів аж ніяк не може бути стимулом процвітання економіки, бо наявність у державі бізнесових фаворитів та бізнесових ізгоїв не може сприяти економічним успіхам держави.

Злочинно наставлені бізнесові фаворити відносно своїх конкурентів вдаються до низки протиправних дій, які здебільшого не дістають належної оцінки з боку державних органів. Прецедентів – тисячі. Наведу один.

Син надрдепа від Партії Регіонів Володимира Демішкана – Сергій Демішкан познайомився з власником авіокомпанії "Крунк" Василем Кривозубом. Вони почали спільну комерційну діяльність.

С. Демішкан брав у Кривозуба літаки в оренду для перевезення вантажів. Але С. Демішкан оренди не платив і став боржником Кривозуба. 19 листопада 2007 С. Демішкан і два його партнери викрали 62-річного Кривозуба з дому і завезли до приватного будинку, де прикули кайданами до ліжка, примусивши зателефонувати до дочки, що він не приїде додому ночувати. А з Кривозуба вимагали, щоб він подарував позичений літак С. Демішкану. Однак Кривозуб зумів сказати дочці про своє викрадення. Тоді злочинці прив'язади до ніг своєї жертви тягар і скинули з мосту в озеро. Заходом дочки усіх трьох заарештовано. Усі троє зізналися. Суд, який відбувся уже за нової влади, відпустив С. Демішкана на волю під підписку про невиїзд.

Досвід вартий якнайширшого запровадження у Европі,

Перспективи економічної співпраці Европи з мафією

Керівники Европейського Союзу не мають повного уявлення про злочинну природу адміністрації президента Януковича і в разі надання керованій цією адміністрацією Україні асоціятивного членства не готові до можливих сценаріїв з

боку мафіозних структур Партії Регіонів. Яких саме злочинних сценаріїв може чекати Европа від цих структур сказати важко, але, взявши до уваги той факт, що мільярдні прибутки мафіозних скоробагатьків здобуто не працею і не хистом, а злочинним захопленням підприємств чесних бізнесменів та фізичним усуненням їх з гри, можна передбачити, що звиклі до таких "правил гри" особи будуть діяти за засвоєними сценаріями.

В Україні, зараз наприклад, усунення конкурентів досягається шляхом дутих судових справ та ув'язненням небажаних конкурентів, а також шляхом терору щодо чесних журналістів, які викривають злочинні дії і чиновництва і мафіозних бізнесменів. Убивство журналіста Климентієва, яке взяв під свій нагляд президент Янукович, так і не розкрито. Не зроблено жодного арешту, як, наприклад, роблено після знищення бюста Сталіна. Нема жодного сумніву, що до вбивства журналіста мають причетність представники нової адміністрації. І це значить, що цей злочин за сучасної влади не буде розкрито.

Затим, що Европа не має прецеденту співпраці з мафіозним режимом такого типу, як режим Януковича, Европі треба поставити цілий ряд попередніх умов до уряду України заки надавати їй прав асоціятивного члена. Ці умови буде докладно перелічено у другій частині цієї статті.

ЧАСТИНА ДРУГА
ПОЛІТИЧНІ ОБСТАВИНИ В УКРАЇНІ

Дещо про урядову коаліцію

Об'єднані в урядовій коаліції політичні сили – це колишня колоніяльна адміністрація України в імперії зла – СССР. Більшість учасників коаліції в минулому – члени Комуністичної партії Совєтського Союзу. Бувши заскочені розвалом СССР, ці сили у перші роки незалежности України маскувалися, не виявляючи відверто свого ворожого ставлення до молодої держави. Маючи контакти із секретними службами колишнжої метрополії, вони плекали надію на повернення колишнього раю і відродження минулого. Ставши до керма України, ці сили показали своє справжнє антиукраїнське лице.

Наступ коаліції на українську незалежність

План ліквідації незалежного розвитку українського народу передбачає надання російській мові статусу державної. Президент Янукович, обіцяючи силам минулого таку можливість, розуміє, що виконати свою обіцянку можна лише фальсифікуючи вибори, бо демократично обрана Верховна Рада не ухвалить цього відверто антитезалежницького закону.

Російську мову поширено в Україні шляхом заборон, утисків та державному сприянню в усіх відтинках суспільного життя, що є незаперечним доказом її недемократичного примусового засвоєння населенням у приєднаній силою до імперії країні. Це гріх не російської мови, яка є однією із світових найрозвиненіх мов, а злочинної практики імперської влади. І надання цій мові державного статусу в незалежній Україні є відродженням мовних обставин в Україні часів колоніяльного рабства. Тому вимога коаліції є відверто антидержавна, антиукраїнська вимога. Потребуючи для свого здійснення фальсифікації народнього волевиявлення, ця вимога суперечить засадам свободи й демокрарії, які є невід'ємною

прикметою сучасного цивілізованого життя, прикметою, яка об'єднує народи Европи в єдину державу.

Підготовка відродження колоніяльного порядку в Україні

Передбачаючи завдати смертельного удару українській незалежності своєю мовною вимогою, урядова коаліція заразом веде наступ на всі національно-демократичні сили України. Президент Янукович призначив відвертого українофоба на пост міністра освіти й науки. Цей міністер веде відверту антиукраїнську політику в галузі освіти, скорочуючи сферу вжитку української мови в освітніх закладах, розпалюючи національну ворожнечу, відроджуючи сталінські норми в галузі освіти, відверто висловлюючи антиукраїнські, проімперські ідеї. Заразом міністер освіти скасовує незалежність університетів, відкидає европейські стандарти при оцінці знань студентів, наслідує практику імперії, де освітні заклади зомбували населення, перекручуючи історію про злочини імперії в Україні, зокрема заперечуючи Голодомор.

Судову систему за часів Президента Януковича обернуто на знаряддя репресивної політики проти національно-демократичних організацій та їхніх лідерів.

Служба Безпеки України відверто копіює практику совєтського КҐБ.

Депутати від Партії Регіонів запропонували відверто антиукраїнський закон про мови, де передбачено визнати у 13-ох (більше ніж половині!) областях України російську мову регіональною.

Президент Янукович підтримує розпалювання міжнаціональної ворожнечі, спрямованої проти титульної нації, підписавши закон про червоні прапори, ухвалений спершу московською Думою.

Про переслідування українського бізнесу вже була мова у Частині першій.

Політична спрямованість адміністрації Януковича

Урядова коаліція відроджує політику імперіялістичної Росії щодо поневолених націй. Ця політика, як відомо, зазнала у XX столітті двох нокаутів.

1. Революція 1917 р. в Росії повалила царське самодержавство.
2. Розвал СССР 1991 р. і унезалежнення поневолених народів.

Ці дві історичні події свідчать, що політику імперій, спрямовану на пригноблення та упослідження поневолених народів, приречено на фіяско. Удаватись до приреченої історією політики у XXI віці, аж ніяк не відповідає розвитку світової цивілізації. Ця політика неодмінно веде до соціяльних та національних вибухів і суперечить самій природі людства.

Тому, викликає подив, що просталінські сили України прагнуть мати рівноправне членство в сім'ї европейських народів з таким відсталим, зсудженим історією імперським багажем.

Історична місія Европейського Союзу

Европейський Союз – це новітнє державне утворення, що об'єднало народи, змушувані досі своїми лідерами до постійних кровопролитних війн. ЕС – це перший в історії світу успішний проект мирного облаштування і співжиття народів, приклад державотворення майбутнього. Цій доленосній для історії структурі належить місія заохочувати народи Европи та, зрештою, і світу приєднуватися до

цінностей, завдяки яким стало можливе мирне співіснування народів і прогрес цивілізації.

Тому ЕС не може відкидати прагнення не дуже демократичних держав стати членами ЕС. Це шанс для ЕС підтримати й удосконалити слабкі паростки демократичних цінностей цих держав. Щоб не помилитися у доборі майбутніх членів, ЕС мусить ставити таким державам певні попередні умови, без дотримання яких членство в ЕС немовливе.

Україна, якраз і є такою далеко не демократичною державою з рядом проімперських та прототалітарних рецидивів, несумісних із членством в ЕС, які треба ліквідувати перед вступом до ЕС.

Умови для України перед вступом до ЕС щодо ліквідації проімперських рецедивів

№ 1. Головний проімперський рецидив, підтримуваний урядовою коаліцією України надання російській мові державного статусу. Ця вимога об'єднує в урядовій коаліції адептів проімперських, антидемократичних цінностей. Ці адепти далекі від ідей дружби европейських народів, від засад демократії, від поваги до людських прав та верховенства права. Реалізація їхньої вимоги щодо другої державної мови в Україні неможлива без фальсифікації наступних парламентських виборів, а також без можливих соціяльних струсів у майбутньому. Тому сучасна урядова коаліція мусить відмовитися від цієї вимоги до приєднання України до Угоди про Зону Вільної Торгівлі з ЕС. Це забезпечить Европі безпроблемного учасника Угоди в майбутньому..

№ 2. Звільнити з керівних постів держави діячів, які, сповідуючи проімперські ідеї, розпалюють національну ворожнечу в Україні.

№ 3. Ініціювати створення міждержавної комісії з участю науковців ЕС, США та Канади для вивчення обставин сталінського геноциду України – Голодомору.

№ 4. Оголосити всенародній референдум про визнання Героями України С. Бандеру та Р. Шухевича.

Умови для України перед вступом до ЕС щодо ліквідації прототалітарних рецедивів

№ 1. Звільнити всіх членів уряду Ю. Тимошенко і передати порушені проти них справи на разгляд Суду Европейського Союзу.

№ 2. Спинити обернення СБУ на копію сталінського КҐБ.

№ 3. Відмовитися від будь-якого тиску на органи преси та рецидиви цензури.

№ 4. Подати на розгляд Венеціянської Комісії ЕС до грудня ц.р. майбутній виборчий закон.

№ 5. Взяти до уваги всі зауваження Венеціянської Комісії і виправлений закон про вибори подати вдруге на розгляд Венеціянської Комісії не пізніше кбітня 2012 р.

№ 6. Запросити 250 спостерігачів від ЕС на наступні вибори до Верховної Ради України, з тим, щоб кожна область мала п'ятох спостерігачів.

№ 7. Для забезпечення рівних прав усім вировизнанням України, подбати про внесення до Конституції пункту про два варіянти складання присяги президентами:

а. Установити ротацію віровизнань для прийняття присяги від президентів;

б. Складати присягу президентами голові Конституційного Суду України.

Щоб не помилитися в новому члені, ЕС має наполягти на прийнятті Україною цих умов.

Кілька слів для ЕС

Затим, що наведені умови передбачають спостереження за виборами 2012 р., відкласти питання про приєднання України до УЗВТ до листиопада 2012 р.

Щоб не повторити безвідповідального ставлення до нагляду за виборами, яке допустили спостерігачі ЕС за місцевими виборами 2010 р., приділити добору спостерігачів належну увагу: додержати всіх демократичних процедур у доборі спостиерігачів і не допускати одноосібного добору спостерігачів, якого допустив Президент парламенту ЕС Єжи Бузек, добираючи спостерігачів за місцевими виборами 2010 р. .

ХТО ВИ́ГРАЄ ВІД ВСТУПУ МАФІОЗНОЇ УКРАЇНИ ДО ЕС?

На це питання є кілька відповідей. Одним з них є твердження, що від цього вступу ви́грає і Україна, і Европа, і демократія. На захист цього погляду висувано такий аргумент: "Демократичне оточення ЕС впливатиме на Януковича і він буде змушений демократизуватися".

Той, хто боронить цей погляд, не бере до уваги таких чинників:

1. Мотивів автократичної поведінки Януковича;

2. Наявности в ЕС прихильників мафіозних цінностей;

3. Наявности в Партії Регіонів кількох течій.

Розгляньмо кожен з цих чинників окремо.

1. У процесі свого становлення як політика Янукович цілком свідомо зформувався як автократ, якому чужі демократичні цінності. Чим це викликано?

Вихований з юних літ у мафіозному світі СССР, Януковичу абсолютно чужа демократична ідея залежности влади́ від волі виборців. Йому куди ближче не демократичність, а автократичність арабських та московських диктаторів типу Мубарака, Каддафі, Путіна. Але на прикладі розвалу СССР Янукович бачить, що авторитарна влада в сучасному світі не може сподіватися на сталу підтримку виборців у разі демократичних виборів. Тому він з початку своєї кар'єри робив ставку на фальшування волі виборців. Вибори 2004 року свідомо фальшовано мафіозною верхівкою України, де Янукович був один з головних режисерів – прем'єр-міністер. Те саме, в куди ширшому маштабі повторилося на місцевих виборах 2010 року. І те саме плановано на парламентських виборах 2012 року, що видно з праці створеної Януковичем (під тиском світу) комісії для вироблення виборчого законодавства, нібито відповідно до світових стандартів. Щоб заспокоїти світ, Янукович удає, що він хоче розробити демократичне виборче законодавство. Але це ще один трюк Віктора Федоровича. Американські юристи, запрошені брати участь у цій комісії, вийшли з неї, заяви́вши, що комісія провладна, працює за зачиненими дверима, не даючи опозиції брати повноцінну участь у розробці законодавства. Це незаперечне свідчення про наміри Януковича провести вибори 2012 року, як і місцеві вибори 2010 р.

Прийнятий з таким антидемократичним багажем до ЕС, Янукович буде й далі замилювати очі европейцям, сподіваючись на підтримку з боку певних кіл у ЕС. А в ЕС, хоч як дивно, є певні сили, яких приваблюють мафіозні цінності, практиковані Януковичем.

2. Про наявність таких сил у середовищі ЕС свідчить спроба депутата Европарламенту від Польщі п. Коваля, дезинформувати ЕС про хід місцевих виборів 2010 р. в Україні. Пан Коваль не побачив на цих виборах жодних порушень світових виборчих норм.

Депутата Коваля призначив на пост спостерігача місцевих виборів 2010 р. президент Европарламенту Єжи Бузек, порушивши порядок призначення спостерігачів за виборами від ЕС. Цей порядок передбачає, що висунення і схвалення спостерігачів від ЕС, належить комісії іноземних справ Европарламенту. Іншими

словами, Єжи Бузек вдався до методів порушення законів, практикованих Януковичем. Очевидно, п. Бузек був особисто зацікавлений у поширенні дезинформації про вибори в Україні серед членів ЕС задля зображення режиму Януковича перед Европою, як цілколм демократичного. Це свідчить, що мафіозні методи, практиковані в сучасній Україні, мають у середовищах ЕС прихильників.

Під цим оглядом не можна не згадати про пункт у резолюції ЕС про Україну, проштовхнутий туди польськими депутатами Европарламенту. Цей пункт закликав Януковича позбавити звання Героя України С. Бандеру, нав'язуючи Европі погляд польських та Москвських окупантів України на український Рух Опору. Цей крок годі назвати демократичним. Насправді, – це втручання польських депутатів Европарламенту у внутрішні справи України.

Заразом не можна обійти згадкою дифірамбів на адресу "демократії" Януковича, які розсипає президент Польщі, обраний після Катині-2. З цих дифирамбів видно, що в разі вступу до ЕС Янукович знайде там прихильників своїх "цінностей", старатиметься захищати ці мафіозні цінності і навряд чи відмовиться від них на користь европейських цінностей. Для Януковича прийняти демократичні цінності значить погодитись із можливістю перебрання влади опозицією. Такої можливости Янукович і в думці не має, як видно із заяв його політ-комісара Табачника. У своїх статтях Д. Табачник відверто заявляє, що режим Януковича - остаточний для України і опозиція ніколи його не змінить.

3. Аналіз подій в Україні та їх дальшого розвитку буде цілковито яловий без розгляду угруповань, з яких складається Партія Регіонів (надалі – ПР). А цю партію, як і більшість партій у світі, не позбавлено фракційности. Нас буде цікавити одна така течія у цій партії – олігархічна.

Цікавою, чисто українською рисою ПР є той факт, що головним стрижнем, який об'єднує далеко не однорідне членство цієї партії є вимога надання російській мові статусу державної. Мовні уподобання об'єднали в один гурт досить різні соціяльні прошарки. Відверто кримінально-мафіозні елементи знайшли спільників серед кіл олігархів. І ці дві течії далеко не однодумні. Коли кримінально-мафіозні елементи не приховуєть своєї орієнтації на Москву, то олігархічна складова ПР, бажаючи спілкуватися й урядувати в Україні російською мовою, не хоче, однак, бути у "шовковому" підпорядкуванні Росії. Олігархи стоять за европейський вибір. Їх вабить Брюссель. І Януковичеві, свідомому прагнень свого членства, доводиться лавірувати, стараючись утримувати одну й другу течію в одній партії.

Очевидно, що вступаючи до ПР, олігархи цілком відверто домовлялися з Януковичем про конкретні політичні вимоги та конкретні пости, на які вони можуть сподіватися у разі приходу ПР до влади.

Політичною вимогою олігархів був вступ України до ЕС. Ця вимога знайшла прихильників і серед мафіозних олігархів ПР. Для забезпечення цих політичних вимог, олігархи домовилися з Януковичем про конкретні урядові пости. Вони виговорили собі пост міністра іноземних справ і пост голови СБУ.

Блокуючись із олігархами, Янукович заразом мусів виказувати свою відданість Москві, секретні служби якої мали його повну біографію ще з часів СССР. Але, коли він заявив про своє бажання приєднати Україну до Митного Союзу Росія-Білорусь-Казахстан, міністер іноземних справ одразу зареагував. І Янукович був змушений відступити від свого наміру, хоч вигадав натомість, очевидно, на

догоду Москві, формулу 3 + 1. Іншими словами, він опинився у становищі слуги двом панам.

Існування двох течій у ПР підтверджують події 9 травня і 22 червня у Львові. Промосковські сили у ПР планували дальші провокації у місті Лева на 22 червня. Але їм перешкодили олігархи. Цікавою у цій події є заява депутата Верховної Ради Фельдмана, який не є членом ПР, але має вплив на олігархів ПР як президент гебрейської громади України. Фельдман засудив промосковські провокації, і Янукович мусів скоритися.

Отже, олігархи в Партії Регіонів мають досить великий вплив на Януковича, і що цікаво, через депутата Верховної Ради, який не є навіть членом ПР!

Це все свідчить, що в майбутньому між двома течіями у ПР можливі незгоди і тертя. Ці тертя можуть викликáти різні чинники, в тому числі й спецслужби Росії, провокацію яких не допустив депутат Верховної Ради.

Під цим оглядом, варто подумати, як вплине вступ керованої Януковичем України до ЕС на стосунки між течіями у ПР?

Очевидно, що вступ Януковича до ЕС зміцнить ПР, бо олігархи матимуть те, що було їхньою умовою вступу до ПР. Можливість розколу в ПР буде зведено до мінімуму.

Якщо ж Европа піднесе гарбуза Януковичу, тобто скаже, що до ЕС може вступити лише демократично керована Україна, у ПР можливі зміни. Підтримувати партію, яка не матиме шансів стати членом ЕС, олігархи не будуть. Вони змушені будуть вимагати від Януковича, щоб він демократизувався не на словах, а на ділі, або їм доведеться попрощати Януковича. В обох випадках це буде кінець царства Віктора Федоровича.

Тому від вступу України Януковича до ЕС ви́грає Партія Регіонів, а не Україна.

Україна ви́грає лише тоді, коли Янукович дістане відкоша від ЕС.

МАФІЇЗАЦІЯ ЕВРОПИ

XX вік запліднив світ **державними мафіями**. Новий термін? На папері – так, а реально, на ділі, далеко не новий, бо перша чистої води держава-мафія от-от святкуватиме своє перше століття.

Отакої! – скаже скептичний читач – І ніхто за сто років не доглупався назвати ці мафії їхнім справжнім іменем?

Не доглупався, бо мафії маскувалися: Союз Совєтських Соціялістичних Республік. Звучить аж он як солідно. Та попри цей Камуфляж, світ наїжачився. Світ був шокований. Десять років не визнавав цього державного покруча: це не держава, це щось нелюдське! Десять років не визнавав! А мафія маскувалася і робила все, щоб її визнали. На міністра іноземних справ поставили урядовця царських часів: хай Европа думає, що большевики перероджуються. Крутили на всі боки. І викрутили. Европа визнала Соловецький Союз, а тоді й Америка.

Ніхто й не заїкався, що визнали мафію. А тоді спалахнула війна. А тоді – Перемога. А тоді – український Рух Опору окупантам під проводом Степана Бандери. А тоді – пшик. Не стало Соловецького Союзу. Настала ера демократії. А тоді – Путін. А тоді – совєтський гімн, відродження культу Сталіна, і нарешті – червоні прапори, І аж тут світ збагнув – це мафія.

Мафія, панове, чистої води мафія! Державна мафія!

Сицилійській "Касі Нострі" умитися. "Каса Ностра" далі від свого острова не п'ялася.

А тут ішлося і йдеться про цілий світ. Зразу кинуто гасло "Пролетарі всіх країв єднайтеся!". Гасло шелесту наробило великого та й тільки. Не вигоріло з пролетарями. Пролетарі на Заході роз пролетарились – стали напівбуржуями. Прикро, ясна річ, було мафії, та вона на дусі не впала: забула Маркса, забула Енгельса, стала торгувати. Та про світ не забула. Як це так, що народи на світі, а надто колишні колонії, вільно живуть, мафії не коряться? І мафіозі перемінили пластинку, тобто тактику. Пошилася у демократи, а на ділі давай підривати молоді демократії. Колишні каґебісти досвід мали великий. І дивись на їхнє вийшло. Була демократична Україна. Була і загула. Дуже вона муляла очі мафії. І до влади в Україні прийшла мафія.

Бережись Европо!

"Чого б це я мала берегтися? – це Европа – Я – бастіон демократії! Мені мафії до лампочки! Я тепер не Европа, я тепер Европейський Союз. Нічого не боюсь".

"Ну й, дурненька ж, ти, панієчко дорога! Той твій ЕС наскрізь інфільтрований мафіозними структурами (це, щоб не сказати агентурою). Глянь, хто тягне мафіозну Україну до ЕС? Придивись гарненько до цих людей: що воно за кадра така? Президент Польщі Комаровський виступав недавно і так хвалив, так хвалив мафіозну Україну, що аж нікуди. Демократія – каже – там цвітом цвіте. Опоненти мафії – у тюрмах, секретна служба силу велику має, всюди носа пхає. Суди – на послугах мафії, свобода слова під тиском, цензурі – зелена вулиця. Злочинців, умочених у низку злочинів, вибілювано, відмивано. Правду історії заперечувано.

Натомість ширено неправду. Правду про злочини Імперії Зла з підручників повикидано. "Треба Україну – каже президент Польщі – якнайскорше до ЕС прийняти і повчитися в неї демократії." Це так президент Польщі говорить. А Польща ж – член ЕС. То чи буде ЕС із такими членами бастіоном справжньої демократії?"

Тільки ж чи думає Европа про це?

Президент Европарламенту Єжи Бузек – земляк президента Польщі. Йому б належало зробити від імени ЕС запит до президента Польщі, щодо його вихвалянь мафіозної України, де він побачив демократію у мафіозній державі. Чи зробив такий запит пан Бузек? Та де! Натомість, він і собі вихваляє Януковича на всі лади і тягне його до бастіону демократії. Виходить, що Президент Польщі та Президент Европарламенту з одного поля ягоди.

То як же Европі не берегтися, коли її обсіли промафіозні і члени і керівники?

Гляньмо пильніше на сучасну Польщу. Чи дуже вона европейська держава?

Увесь світ знає про Катинь-2, коли літак з польською елітою розбився під Смоленськом. Польська опозиція збирає докази, що літак було збито московською владою Путіна-Медведева. І має чимало доказів, що це саме так. І тут діються дивні дива: польська вільна преса фіксує шість дивних випадків із збирачами доказів, які сталися за останні півтора року:

1. У таємничих обставинах загинув експерт Е. Врубель, розслідживач аварії;

2. У автокатастрофі загинув епископ, що мав замінити загиблого в аварії духівника;

3. У авті знайдено труп єдиного польського історика, засуджуного в ПНР за ширення правди про Катинь-1; [Це Польський Ґонґадзе № 1]

4. З Вісли витягнуто труп шифрувальника, який, можливо, поміг Москві дешифрувати сигнали мобільних телефонів, посиланих з літака. [Це Польський Ґонґадзе № 2]

5. Вдарився автом у мур один із слідчих, він вижив і збирається заявити, що це замах;

6. Ще до аварії знайдено повішеним директора канцелярії прем'єра Д. Туска. Директор висловлював сумнів щодо надійности ремонту літака президента Качинського в Росії. [Це Польський Ґонґадзе № 3]

З цих шести випадків три цілком заслуговують на титул Польських Ґонґадзе.

Виглядає, що член ЕС, Польща, переплюнула мафіозну Україну, яка має лише двох Ґонґадзе [Ґонґадзе і Климентіїв]. І виходить, що сучасна Польща і сучасна Україна – це брати-близнята, один одного варті.

Коли до ЕС приймуть мафіозну Україну, то мафіозна складова ЕС зміцніє, і боронити европейські цінності в ЕС стане важче. Европейським януковичам буде легше стати на чолі ЕС. Тоді, бай-бай, бастіоне демократії. Ера мафії гряде.

Чи здає собі справу про мафіозну загрозу в ЕС, керівництво ЕС, інфільтроване й собі прихильниками мафіозних держав?

Це питання, на якому треба, як казали галичани, застановитися, тобто задуматися усім здоровим силам Европейського Союзу, і то не гаючи ні хвилини, щоб не було запізно.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО ЕВРОПЕЙЦІВ

У Парижі відбувся круглий стіл на тему "Зростання правонаціоналістичної загрози в Україні як тенденція европейської політики".

Цей стіл цілком помилково розглядає Україну, як европейську під усіма оглядами державу. Україна є европейською державою географічо, але суспільно-політичними реаліями Україна відрізняється від европейських країн. Україна продовж століть була колонією ряду держав, які провадили геноцидарні акції проти українського народу, зокрема проти елітарних прошарків української нації. Жодна сучасна европейська держава не має таких реалій. І розгляд України як европейської під усіма оглядами держави – це головна хиба круглого столу. Не враховуючи специфічних рис України, годі зробити правильні висновки щодо подій в Україні.

Продовж століть Україна вела боротьбу за свою незалежність і ця боротьба завершилася усамостійненням України і розвалом Імперії зла – Совєтського Союзу.

Демократична Европа, демократи усього світу схвально поставилися до цього факту. Усамостійнення колишніх колоній світ привітав.

Але імперія зла відродилася у формі сучасної Російської Федерації, яка поставила своєю метою повернення собі втрачених колоній. Наслідком цього в Україні постала величезна мережа осередків секретних служб, підпорядкованих колишній метрополії – Москві. (Такої мережі не має жодна европейська держава). І ця мережа досягла того, що сучасний і уряд, і президент, і парламентська більшість у Верховній Раді України усі свої кроки спрямовують на відродження імперії зла у косметично привабливій формі.

Сучасний уряд України, як і уряд сучасної Росії, являють пряму правонаціоналістичну загрозу для світу, де йде відродження російського неонацизму.

Про правонаціоналістичний характер сучасної Росії свідчать такі факти:

Президент Путін назвав розвал СССР найбільшою трагедією XX століття.

Уряд Росії та особисто президент Путін узяли участь у перепохованні генерала Деникина, шовініста й погромника гебреїв часів громадянської війни, на могилі якого президент Путін виступив з промовою у стилі націонал-соціалістичних юберменшів. Той же Путін у своїх виступах закликав до боротьби із сіонізмом. У друкованих варіянтах його виступів заклик до боротьби із сіонізмом виправлювано на боротьбу з антисемітизмом. Хто-хто, а гебрейські політики про це знають.

Президент Путін та російська влада украй негативно оцінили демократичну Помаранчову революцію в Україні. На противагу демократичним віянням сучасности, в Росії відроджувано культ Сталіна, ворога не тільки українців, а чи не всіх народів світу, в тому числі поляків та гебреїв.

Російська Федерація підтримує дружні стосунки з терористичними центрами. Уряд Росії негативно поставився до ухвали ООН про створення безполітної зони над Лібією, і представник Росії в ООН голосував проти цієї резолюції.

Про авторитарний, правонаціоналістичний напрямок сучасної Росії – прекрасно освідомлено світові політичні сили, в тому числі і гебрейські організації.

Президент України Янукович, як відвертий прихильник "російського курсу" в Україні і є прямим уособленням правонаціоналістичної загрози в Европі.

Щоб подати себе у вигідному для світу світлі, уряд Януковича вдається до тактики "держи злодія!" і старається звинувачувати демократичні організації України у неонацизмі, промоторами якого насправді є уряди Януковича в Україні та Путіна-Медведева в Росії.

Це факт, якого не може спростувати ні круглий стіл, ні европейський гебрейський форум, хоч до кінця цього факту вони не усвідомлюють, бо згаданий форум відзначив президента Януковича, як борця з неонацизмом.

Іншими словами, згадані форуми "клюють" на пропагандивний маневр Путіна, який навчає Януковича маскувати його антидемократичну, неонацистську політику безпідставним звинуваченням демократичної громадськости України у неонацизмі, тобто в тому, що є змістом просталінської та пропутінської антидемократичної політики самого Януковича.

Уряд Януковича та вся підпорядкована йому пропагандивна машина звинувачує українську демократію в героїзації українських борців за самостійність, окреслюючи їх як неонацистів.

Спробуймо розглянути, наскільки це відповідає дійсності.

По-перше, треба чітко усвідомити, що зміцнення демократії – це головний чинник для боротьби з будь-якою неонацистською ідеологгією. Тому зміцнення демократії не може йти в парі з неонацизмом. І навпаки, там, де демократія зазнає утисків, можливі прояви неона-цизму.

За період урядування президента Ющенка, який видав укази про присвоєння Героя України Степанові Бандері, в Україні не відзначено жодних порушень европейських норм демократії. За час цієї каденції американський "Фрідом Гауз" [Дім Свободи] визнав Україну цілком вільною країною, де не відзначено порушень демократичних норм та потоптання людських прав. За період каденції Ющенка не сталося жодного убивства журналістів.

Цілком іншу картину являє президентство Януковича. Лише за неповний рік в Україні відзначено кричущі порушення демократичних норм. І вже на першому році каденції президента Януковича "Фрідом Гауз" зачислив Україну до частково вільних країн, де мають місце утиски свободи слова, свободи зборів, та свободи совісти. Щойно президент Янукович став президентом, сталося убивство журналіста Климентієва та ряд інших убивств опозиційних активістів, в тому числі опозиційного депутата місцевої ради у місті Хмельницькому. І заразом Янукович домігся, щоб суд скасував указ президента Ющенка про присвоєння звання Героя України С. Бандері.

Чи ж героїзація або дегероїзація будь-кого може бути критерієм для характеристики того чи того політичного устрою, того чи того державного діяча?

Наприклад, відомо, що совєтський тоталітарний режим, враховуючи популярність українського борця за свободу та соціяльну справедливість, поета Шевченка, підтримував акції на його честь, споруджав пам'ятники та робив інші заходи увічнення пам'яті та прославлення поета. Чи ж ці заходи можуть бути критерієм політичної характеристики совєтського режиму?

Головний критерій для характеристики совєтського режиму є ставлення його до демократичних свобід та людських прав. Це є головна, наріжна риса кожного сучасного й минулого політичного устрою, отже й режиму Януковича в Україні.

Тому демократичному світові, зокрема европейській демократичній громадськості варто передусім вирішити таке питання:

Хто завдає більшої шкоди демократії у світі:

Українські демократи, прихильники та провідники Помаранчової революції, які жодною мірою не відступили від демократичних засад і не утискали людських прав, шанували верховенство закону в житті суспільства, але визнали за потрібне відзначити борців за неза-лежність України, чи псевдодемократи кримінально-мафіозного зразка, які відверто відроджують сталінсько-путінську автократію в Україні, порушують наріжні демократичні свободи, утискують людські права, ігнорують верховенство закону в суспільстві, вдаються до терористичних акцій, але дегероїзують борців за свободу України?

Логічно мислячи, чи може акт дегероїзації будь-кого бути виправданням цілого ряду протиправних акцій, які кінець кінцем сприяють відродженню російського неонацизму?

Тобто ми маємо класичну картину боротьби сил добра із силами зла, коли сили зла вдаються до відвертих наклепів, вибілюють відвертих злочинців та узурпаторів свободи минулого, бажаючи змусити демократів світу повірити їхній стовідсотковій брехні

Задуматись над вищенаведеним питанням варто усім демократичним форумам та круглим столам, а не йняти віри вовкам в овечій шкурі.

ДЖАЗ-БАНД ЯНУКОВИЧА В ЕВРОПУ?

Про те, що Партія Регіонів не є партією в цивілізованому значенні цього слова, европейські спостерігачі подій в Україні могли переконатися 16 грудня 2010, подивившися на екранах телебачення, побоїще, що мало місце у Верховній Раді України. Депутати ВР від цієї нібито партії, озброївшись стільцями та іншими предметами, вчинили побоїще своїх опонентів. Такі дії цих кримінал-демократів є відбиттям їхнього політичного "вірую".

Називати згруповання людей, які сповідують такі кримінально-бандитські погляди, партією можуть хіба-що европейські ліберали з країн Народніх Демократій кремлівського розливу, зокрема Польської Народньої Республіки. Такі згруповання наша пам'ять пов'зує з іншими назвами, які краще відбивають суть подібних груп.

Керівники та члени цієї "партії" вважають, що хуліганське застосування фізичної сили є найкращий спосіб просувати і практикувати демократію. І то не тільки в Україні, а й у Европі.

"У Европі – ніколи" – можуть заперечити европейці.

А ми скажемо: "Ніколи не кажіть 'ніколи'. Думаймо".

Підбадьорені ухваленою Европарламентом (стараннями спікера Єжи Бузека) резолюцією про ситуацію в Україні, де тотальну фальсифікацію народнього волевиявлення зображено, як недосконалість виборчого законодавства, мафіозне угруповання відчуває себе на коні, на якому воно в'їде в Европу. У тій же резолюції говориться про намір президента Януковича та Верховної Ради стати членом ЕС. І резолюція дуже прихильна до цього наміру.

Дослідім цей намір якнайпильніше.

Як видно із щоденних повідомлень української та світової преси, немає такого дня в житті Укріни, коли влада не робить чергового наступу на демократичні інституції України. Візьмім, інститут національної пам'яті. Протягом століть Україна перебувала під окупацією низки держав. Цей факт свідчить про потребу існування такої інституції, яка б з позиції незалежної держави вивчала і пояснювала б минуле, викривлюване окупаційною владою протягом століть. Цей інститут передано під керівництво колишніх колоборантів з окупантами. Штати інституту скорочено до мінімуму, і нарешті його обернуто на науково-дослідну інституцію з дуже обмеженим бюджетом і правами.

У системі освіти відбуваються процеси обмеження цивілізованих норм, прийнятих у навчальних закладах Европи і повернення до диктату держави над освітніми закладами.

Ректор одної з найавторитетніших в Україні вищих шкіл – Києво-Могилянської Академії – С. Квіт так описує свої відносини з міністерством освіти:

"Міністер [Д. Табачник] хоче викреслити з нашого статуту і з наших прав саме те, що є у Західній Европі основою Болонського Процесу і европейських стандартів освіти."

С. Квіт називає заходи Табачника спрямованими на "авторитарну централізацію управління науки та освіти в Україні та на її деградацію".

Ні Янукович, ні Верховна Рада не роблять жодних заходів, щоб зупинити антидемократичну діяльність Табачника, попри масові вияви протестів з боку і студентів і викладачів.

Триває переслідування вільної преси. Одеську українську газету "Чорноморські новини", яка на порозі століття свого існування, позбавлено державних дотацій, пошта відмовляється приймати передплату від громадян. Газеті загрожує банкрутство.

У політичному, науковому та громадському житті України починає грати помітну роль секретна служба, яка тисне погрозами звільнення зі служби та відкриттям дутих кримінальних справ на окремих політиків, зокрема на членів Верховного суду України. Дуті кримінальні справи відкрито майже проти всіх опозиційних провідників.

У галузі економіки держава веде наступ на вільне підприємництво, видавши драконівський податковий кодекс, мета якого ліквідувати малий і середній бізнес задля зміцнення позицій великих олігархів. Чого варта заборона малому бізнесу мати ділові контакти зі світовим бізнесом? Це пряме обмеження свободи підприємництва.

Ці всі факти свідчать, що політика, здійснювана президентом в Україні, далеко не демократична. Переважає диктат, втручання правоохоронних органів у політичне життя, скорчення демократичних інституцій в усіх сферах життя народу.

У цих обставинах постає питання, чи буде присутність України в ЕС на користь чи на шкоду українському народу?

Як ми бачимо з тих подій, що сталися продовж одного року президентства Януковича, спілка демократичних держав – ЕС, аж ніяк не вплинула на обставини в Україні. Словесні заяви та резолюції ЕС нічого не змінюють в Україні. Чи змінять вони щось, коли до Европарламенту увіллються 100 депутатів від Джазу Януковича?

Зате присутність яничар Януковича в Европарламенті, зміцнить їхні позиції в Україні на довгі роки. Бо усяку критику Джазу Януковича буде розглядано, як критику ЕС. Европа має Джаз і диригента Джазу за демократів чистої води, значить, поборювати Джаз – це бути в опозиції до Европи. Опонентам Джазу буде вибито ґрунт з-під ніг.

Але українцям, як европейським громадянам, слід подумати і про те, чи зміцниться Европа, як цитадель демократії у світі, від присутності в її лоні відвертих антидемократів, чию діяльність у Европарламенті буде спрямовано на те, щоб запроваджену ними в Україні модель кримінал-демократії, поширити на всю Европу. Тобто світова демократія програє від появи яничар в европейській спілці. Очевидно, що серед депутатів Европарламенту є певна частина, яка не від того, щоб запозичити досвід урядування у яничар. Тому, яничари будуть мати в Европарламенті спільників, з якими у певних обставинах, можуть стати більшістю і стати на чолі ЕС. Тоді події, що мають місце в Україні, перенесуться і на Европу.

Тому продумавши усі "за" і "проти" присутности Джазу яничар у ЕС, треба прийти до висновку, що така присутність буде шкідлива і для України і для ЕС і для демократії у світі..

Не допустити Джаз Януковича до серця Европи – урятувати і Европу і Україну.

ЗЛОЧИН

Як і треба було сподіватись, вибори до місцевих рад пройшли в Україні з кричущими порушеннями демократичних норм, за сценарієм, практикованим п'ятою колоною на прези-дентських виборах 2004 р. 31 жовтня цього року п'ята колона робила репетицію наступних парламентських виборів, на яких вона має здобути потрібних їй 2/3 голосів у Верховній Раді для утвердження своєї диктатури. Правдиву картину цих виборів відбито у заяві посольства США в Україні, у заяві Українського Конгресового Комітету Америки, у спільній заяві опозиційних партій України та у висновках громадської організації "Опора".

Европейські стандарти політичного життя вимагають інформувати світ правдиво без жодних відхилень від реальних фактів. Під цим оглядом нема чого дивуватися заяві спостерігачів від Росії, які всупереч дійсності заявили, що вибори відбулися без жодних порушень. Російські інформаційні стандарти не можна назвати европейськими. Це стандарти дезинформаційні, підпорядковані бажанню зображати дійсність не такою, якою вона є, а такою, як вигідно дезинформаторам. Згідно з цими стандартами від світу приховувано жахливі злочини, тякі як Голодомор в Україні, як розстріл польськигх військово-полонених у Катині та інші чорні діла кремлівських кримінал-соціялістів. Заява про українські вибори не є винятком у цьому параді дезинформацій.

А як розуміти заяву европейського парламентаря від Польщі Павла Коваля – голови міжпарламентського комітету Україна-ЕС – про те, що вибори 31 жовтня, пройшли "в холодній атмосфері, із загальною позитивною оцінкою спостеріггачів"?

Інформація чи дезинформація? Один той факт, що ця оцінка збігається з оцінкою спостерігачів від Росії свідчить, що пан парламентар Ради Европи дезинформує Европу.

Як такі дії треба розглядати за европейськигми стандартами?

Як норму поведінки, як невинний прогріх, чи як злочин?

Гайда думати!

Кримінальна мафія, доп'явшися влади в Україні, з перших своїх кроків почала наступ на демократичні европейські цінності, які запанували в Україні після Помаранчової революції. Президент Янукович призначив на ключові державні посади відвертих антидемократів, а сам вдає із себе демократа, хоче, щоб демократичний, вільний світ мав його за демократа, з тим, щоб будучи диктатором, мати голос у демократичному світі, бути учасником процесу демократизації світу, так як цього частково досягли керівники Росії. Тобто, переродити демократичні цінності на свій кримінальний копил, як це робить Кремль, інфільтруючи демократичні інституції світу і нав'язуючи світові свої кримінальні цінності, вносячи свої кримінальні стандарти у міждержавні стосунки, привчаючи світ до недемократичних, канібальських методів поведінки.

Коли Януковичу вказують на недемократичні дії, він вдає, що він про це не знає, і що він буде розвивати демократію, а насправді це він дає своїм підлеглим вказівки душити демократію, бо якби він хотів і справді розвивати демократію, то

мав би поусувати з ключових посад антидемократів. Але він цього не робить. А легковірні політики Заходу дають Януковичу змогу водити себе за ніс.

Янукович удає, що він хоче виправити виборче законодавство і запрошує західніх спеців йому помогти. Це все для замилювання очей. Він може змінити про людське око законодавство, але вибори 2012 року відбудуться точнісінько, як і цього року, і п'ята колона матиме більшість голосів. А Янукович буде забивати баки легковірам, котрі замість теревенити з мафіозо, мали б за норму відносин із пройдисвітом узяти стосунки ЕС із президентом Білорусії.

Европейська демократія – безперечне досягнення людської цивілізації. Люди мають людські права, люди мають свободи. Люди можуть вільно розвивати свої здібності без жодного диктату. Це запорука цивілізації та прогресу.

Це досягнення людської цивілізації не до душі людям з кримінальними нахилами: убивцям, злодіям, грабіжникам, ґвалтівникам, пройдисвітам, бо демократичні стандарти ставлять їх поза законом. Тому злочинці об'єднуються в мафії, які ведуть боротьбу з демократіями. Одна така мафія доп'ялася влади в Україні. Друга така мафія в Росії. Цим мафіям треба, бувши мафіями, виставляти себе перед світом демократами. Це мафіям треба для боротьби з демократіями.

Думаєте, що задушивши демократію в Україні, вони на цьому обмежаться?

О, ні! Вони не обмежаться. Ідея світового панування не вийшла з їхніх голів. Згадаймо історію. Коли російські війська були змушені покинути Прибалтику, вони писали на машинах, на яких виїжджали: "Ми повернемось!". Ця ідея керує окупантами. Але їм на заваді стає НАТО, стає ЕС. Отже треба лізти в НАТО, в ЕС і зсередини розкладати ці організації. Для того, щоб мати успіх у цій афері, треба, щоб їх – диктаторів, антидемократів, світ сприймав як демократів. Для цього треба замилювати світові очі. І замилюють. І мало того, що замилюють самі. Шукають своїх підбрехачів серед вільного світу, щоб помагали їм дезинформувати, тобто обманювати, світ.

То як назвати дії тих нібито демократів, які зображають злочинців, як чесних людей?

Як назвати того, хто приведе до хати злодія, і відрекомендує його як чесну людину?

Хазаї приймуть злодія, а він їх обікраде.

Чи ж той, хто привів злодія не є спільником злодія? Не є і собі злочинцем?

Так само той, хто сприяє антидемократам виглядати, як демократи, є спільником анти-демократів і злочинців. Він заводить до европейського дому злочинця і рекомендує його, як чесну особу.

Оце Ви й робите, пане Коваль! Ви допомагаєте злочинцям узурпувати владу в Україні, і то не на день, а на довгі роки.

Чому і пощо?

Ви наслідуєте тих убивць, які помордувавши Ваших земляків, кажуть, що то не вони, а німці. Чи була така дезинформація злочином? Як на мене та, очевидно, й на Вас – була.

А коли була тоді щодо Ваших земляків, то є й тепер щодо моїх земляків.

Злочин є злочин.

ЯК ЦЕ РОБИТЬСЯ?

Демократично наставлені члени Европейськоо парламенту (ЕП) мали намір добросовісно спостерігати хід важливої події в житті України, а саме хід місцевих виборів 31 жовтня 2010 року. Голова комітету іноземних справ ЕП Ґабріель Альбертіні 12 жовтня 2010 р. (заздалегідь) звернувся до спікера ЕП Ежи Бузека, нагадуючи про потребу вислати до України специяльну (ад гок) делегацію наглядачів від Европейського Союзу.

Ішлося про демократично наставлену делегацію, яка спостеріггатиме хід виборів з демократичих позицій, карбуючи факти, якими вони були. Але це не було в інтересах Єжи Бузека, який розумів, що вибори не будуть ні чесними, ні демократичними, але йому конче потрібно було зобразити перед Европою, що вибори були чесні та демократичні.

Чому саме цього хотів спікер ЕП?

Людина є людина. Доскочивши такої впливової позиції, як спікер ЕП, Є. Бузек хоче спікерувати ще один термін. Ідея непогана, коли для її досягнення вживано чесні методи: зарекомендувати себе справедливим керівником Парламенту спілки европейських держав. Але Є. Бузек іде іншим шляхом. Він прагне коштом прийняття до ЕС недемократичних режимів забезпечити собі місце спікера на наступний термін.

Тому йому треба вислати до України "свою" людину, котра, як і Бузек, наперед була переконана, що вибори для Европи мають бути зображені, як демократичні, незалежно від того, які вони будуть насправді.

Така людина в "арсеналі" Бузека була – це Роман Коваль – голова міжпарламентської комісії Україна- ЕС.

Тому Бузек не звертається до голови комітету з іноземних справ для формування наглядової комісії, а висилає шляхом кулуарних комбінацій без погодження з комісією ЕП з іноземних справ у ролі спостерігача від ЕС кишенькову для спікера міжпарламентську комісію Україна- ЕС на чолі із своїм однодумцем Романом Ковалем. Цей не схибить. Цей діло знає.

І Р. Коваль виправдав сподівання спікера. Його висновок для ЕС про ці геть фальшиві та недемократичні вибори такий: вибори 31 жовтня пройшли "в холодній атмосфері, із загальною позитивною оцінкою спостерігачів".

Це те, чого й хотів Є. Бузек: зобразити чорне, як біле.

Але зробивши шахер-махер, Бузек хоче бути в очах своїх колег демократом. Тому він написав заднім числом (Ґ. Альбертіні звернувся до Бузека 12.10 – до виборів, а дістав відповідь 5.11) голові Комісії іноземних справ Европейського парламенту такого листа:

The President

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO-EUROPEO EVROPSKYPARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET EUROPAISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ KOINOBOYAIO EUROPEAN PARLIAMENT PARLEMENT EUROPEEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS EUROPOS PARLAMENTAS EUROPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN EUROPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Mr Gabriele ALBERTINI Chair
Committee on Foreign Affairs

<u>EUROPEAN PARLIAMENT</u> 317012
05.11.2010

Dear Mr Albertini,

Thank you for your letter of 12 October 2010 in which you propose that an ad hoc delegation be sent to monitor the local elections in Ukraine, which are scheduled to take place on 31 October 2010.

As you will be aware, the fifteenth meeting of the EU-Ukraine Parliamentary Cooperation Committee will take place in Kiev, Ukraine from 4-5 November 2010, and the Conference of Presidents has granted authorization to the delegation in question to extend its programme in Ukraine by a day (from 3-5 instead of 4-5 November 2010).

In light of this, the Conference of Presidents therefore decided, by written procedure of 19 October 2010, not to send a separate ad hoc delegation to the Ukraine, but instead to allow any Member already participating in the above-mentioned EU-Ukraine Parliamentary Cooperation Committee meeting to arrive in the country earlier, in time to follow these elections. The authorized dates of travel for the Members concerned were therefore extended accordingly.

Yours sincerely,

Jerzy Buzek

Copy: Mr KOWAL, Chair of the Delegation to the EU-Ukraine PCC

Зміст її такий: конференція Прездентів 19 жовтня вирішла замість ад гок делегації вислати до України міжпарламентську комісію Україна-ЕС (очолену людиною Бузека!), додавши, що ця комісія має після виборів заплановану зустріч з українськими парламентарями. Тобто, конференція Президентів, з яких одного – Януковича – парламентська комісія ЕП мала намір перевірити на чесність виборів, дістала більше повноважень, ніж ЕП! Ловко втято!

Іншими словами, усунувши від нагляду за виборами в Україні чесних спостерігачів з комісії іноземних справ ЕП, Є. Бузек заднім числом зображає свою кулуарну махінацію, як цілком демократичну.

Яскравий приклад того, чого може сподіватися Европа від вихованого в кишеньковій Кремлівській Польській Народній Республіці діяча.

П.С.*(для цього видання)*: Треба віддати належне депутатам ЕП, які після таких "демократичних" новацій Бузека , не переобрали його на Президента ЕП, і треба думати, що своє реноме демократа пан Бузек втратив в очав депутатів надовго.

КУДИ ВЕДЕ ЕВРОПУ ЄЖИ БУЗЕК?

22 листопада 2010 року сталася цікава подія в кулуарах Ради Европи. Наявна у структурі Европейського парламенту міжпарламентська комісія співпраці парламентарів Ради Европи з депутатами Верховної Ради України [надалі – Міжпарламентська Комісія] провела зустріч не з ким, а з президентом України Януковичем. Тобто замість співпраці парламентарів, що передбачено самим фактом організації комісії, комісія нехтує зустріч з колегами-парламентарями і зустрічається з президентом Януковичем.

Нормальна процедура міжпарламентських стосунків?

Ні, панове, це не нормальна процедура. Це політичний маневр, щоб не дати парламентарям України висловити правдиву картину наступу на европейські цінності в Україні під президентством Януковича.

Парламентарі Европи мають спілкуватися і співпрацювати з парламентарями України, а не з президентом, наставленим нищити здобутки Помаранчової революції в Україні.

З ким саме належало б зустрітися Міжпарламентській Комісії? Чи не з тими парламентарями, з якими вони вже зустічалися?

Комісію Верховної Ради з европейської інтеграції очолює Борис Тарасюк, а комісію іноземних справ – Олег Білорус. Організаторам листопадової зустрічі ніяк не хотілося б бачити цих опозиціонерів у Брюсселі. Тому їх і не кликано. А що зустрічі із президентом сама ідея створення Міжпарламентської Комісії не передбачає, то на цю зустріч запрошено президента Ради Европи Германа Ромпуя і президента Европейської комісії Хозе Баррозо. Під таким соусом можна запросити і президента Януковича, аби не запрошувати колег-парламентарів.

Европейський Союз як захисник европейських цінностей в особі Міжпарламентської Комісії став на шлях приховування кричущих порушень европейських цінностей в Україні. І то не ким, а президентом України. Спроба придушити національний розвиток України запровадженням другої державної мови є кричущий виклик европейським цінностям. А европейський парламент не добачає цього і хоче бачити у відроджувачі колонозаторських порядків на Україні щирого демократа.

Виходить, що Европа покриває топчія европейських цінностей, який хоче в очах Европейського обивателя бути демократом і бути учасником творення европейського майбутнього.

Як це все могло статися у Европейському парламенті?

Приїхати до Брюсселю Янукович не міг на запрошення Романа Коваля – президента Міжпарламентської Комісії. Президента України, а також чільних осіб Европейського Союзу, мусіла запросити особа відповідного рангу: або президент, або бодай спікер парламенту.

Що за цим усім криється?

А те, що спікеру европейського парламенту – українофобу і москвофілу Єжи Бузеку – треба будь-що зробити з Януковича демократа і ховати від европейського виборця істинну картину суспільних та національних відносин в Україні. Обіцян-

кою дати російській мові статус державної Янукович на ділі передбачає зробити національну більшість України попихачем проімпереської меншини. Це те, що й потрібно Єжи Бузеку – не допустити відродження української нації.

І Єжи Бузек мудрує. Коли вже ідеться про зустріч із президентом України, то чому б не зробити таку зустріч з усім европейським парламентом? Але Бузек знає, що депутати европейського парламенту таки на ділі стоять за европейські цінності і не допустять беззубої резолюції щодо місцевих виборів на Україні. Тому Бузек маніпулює події і запрошує Януковича на зустріч з Міжпарламентською Комісією, бо цю зустріч в очах світу можна зображати, як зустріч Януковича з европейським парламентом. Міжпарламентську Комісію очолює однодумець і одноплемінець Бузека Роман Коваль, який своє лице антидемократа і покривача фальсифікацій показав під час місцевих виборів на Україні, заявивши, що на них не було порушень.

Іншими словами, поставлений захищати европейські цінності Єжи Бузек насправді робить усе, щоб топчія европейських цінностей в Україні – Януковича – світ сприймав як захисника цих цінностей. Послухаймо, як дипломатично – а вірніше по-єзуїтськи – обійшло питання виборів комінюке про зустріч 22 листопада:

> "3. *Учасники зустрічі обговорили питання дотримання людських прав та свобід, демократичних цінностей і верховенства закону при незалежній та непартійній судовій системі. Зокрема вони наголосили важливість свободи слова.* ***Торкаючись недавніх місцевих виборів, керівники наголосили на потребі дальшого зміцнення демократичного розвитку України у галузі виборчого законодавства.***"

Оце й усе щодо місцевих виборів на Україні, на що здобулись учасники зустрічі. А ми думали, що Міжпарламентська Комісія стане в обороні потоптаних людських прав в Україні!

Марні сподівання!

Єжи Бузеку з Романом Ковалем потрібно вибіляти Януковича. І вони вибілюють. Про вибори комінюке написало неповних два рядки. Комінюке провидить потребу дальшого удосконалення виборчого законодавства України, ніби уся біда в законодавстві. Панове мудрагелі! Законодавство тут ні при чім. При цьому ж таки законодавстві за інших президентів вибори проходили без жодних порушень людських прав. Річ не в законі, а в людях. Доручіть злодієві при найдемократичнішому законодавстві провадити вибори і він знайде сотні способів, як обійти демократичне законодавство і підфальшувати результати виборів.

Президент Янукович призначив на ключові пости в державі відвертих антидемократів, відвертих фальсифікаторів президентських виборів 2004 року, відвертих українофобів, які розпалюють національну ворожнечу в Україні. Чому Міжпарламентська Комісія на чолі з Романом Ковалем не бачить цього і не вимагає від Януковича переглянути його кадрову політику? Бо саме в кадровій політиці Януковича криються кричущі порушення европейських цінностей в Україні.

Зміна кадрової політики президента може покращати стан европейських цінностей в Україні, а не слова про потребу вдосконалення виборчого законодавства. Слова лишаться словами, а команда Януковича буде й далі робити те, що

й робила. Іншими словами, замість дійсної боротьби за демократію Міжпарламентська Комісія старається будь-що вибілити Януковича.

Виглядає, що Европейському Союзу треба передусім навести порядок у своєму господарстві, розробити норми та права окремих адміністративних гілок, щоб окремі достойники цих гілок не підпорядковували зустрічі з державними діячами інших країн своїм вузько партійним та вузько приватним інтересам, а діяли в інтересах европейських цінностей.

В інтересах Европи та европейських цінностей співпрацювати із справді демократичною Україною, а не з напівдиктаторським режимом, що його шляхом маніпуляцій та перекрученням і приховуванням фактів зображувано демократичним і проевропейським.

Цей хибний шлях, хоч як дивно, старається прищепити Европі та европейському парламенту його спікер Єжи Бузек.

Чи піде Европа цим шляхом – шляхом закривання очей на антидемократичну і антиевропейську діяльність новітніх гітлерчуків московського розливу?

ІНФІЛЬТРАНТИ

Коли мене, засудженого на 25 років таборів, перевели до етапної камери Одеської тюрми, там було щось із 60 засуджених. Серед цих засуджених були й комуністи, залишені совєтським КҐБ для підпільної праці в окупованій румунами Одесі. Цих комуністів КҐБ винував і засудив за співпрацю з румунською "Сигуранцою". Справедливо чи ні, я не знаю і не можу судити. Але ми в камері мали розмови. Зокрема я розмовляв з Решетніковим. Імени не пам'ятаю. Решетніков був залишений в окупованій Одесі на посаді секретаря підпільного райкому комуністичної партії Водно-транспортного району Одеси. Якось, довідавшись, що мене засуджено по справі ОУН, Решетніков підійшов до мене і розповів таке:

Комуністи-підпільники мали підпільний зв'язок з Москвою через радистів-парашутисток. Це був 1942 чи 1943 рік. Ішла війна. І з Москви надійшла телеграма до підпільників-комуністів: "Вступайте до ОУН." Це все із змісту телеграми, що розповів мені Решетніков. Очевидно, в телеграмі було щось ще, але Решетніков сказав мені тільки це і додав, що ця телеграма збила з пантелику підпільників, бо вони не знали, що таке ОУН і де його шукати.

Очевидно, що Московські спец-служби мали на увазі, щоб комуністи інфільтрували ОУН і розкладали її зсередини, а також збирали відомості про оунівців, але одеські підпільники виявилися не на висоті і до ОУН не вступили.

Про що говорить цей факт?

Про те, що серед методів "роботи" КҐБ, інфільтрація різних, "чужих", зокрема анти-совєтських, організацій мала велике поширення.

Крім цього випадку, КҐБ інфільтрувало ОУН в Одесі іншими шляхами. Я був рядовий неофіт ОУН, але серед її керівництва опинилися дві одіозні, як виявилося пізніше, особи: Мітя Карпов і Таня Карпова. Коли у квітні 1944 року Одесу "звльнила" Червона армія, на другий день звільнення виарештовано майже всіх одеських членів ОУН, за винятком Тані Карпової. Мітю Карпова теж заарештували, але за пару місяців випустили. Він давав покази на всіх заарештованих. Якщо про Мітю Карпова можна сказати, що він заломився в тюрмі, то про Таню і цього не скажеш. Її було залишено із завданням інфільтрувати ОУН. Ні Мітю, ні Таню не суджено, коли інші оунівці дістали смертні вироки або десятки років таборів. Коли я в етапній камері розповів камерникам свою думку про роль Тані Карпової у процесах ОУН в Одесі, мене викликав оперативник тюрми і пригрозив розстрілом, якщо я буду і далі патякати язиком. Очевидно, серед камерників були стукачі, які доповіли оперативникам мої слова. Цим моя тоді ще підозра знайшла підтердження. Оперативник міг дбати про престиж лише своєї людини.

Письменниця Докія Гуменна описує, як московські спец-служби інфільтрували письменницькі організації Радянської України, а автор-самоук Григорій Сірик описує, як КҐБ інфільтрував українську поліцію на окупованій німцями Україні.

Цю свою підступну зброю – інфільтрацію – КҐБ (хоч і під іншим іменем) масово практикує серед самостійницьких рухів у незалежній Україні. Чим, як не інфільтрацією, можна пояснити перебування деяких осіб на досить високих

постах у Народьому Русі Ураїни, а потім активну працю цих осіб в організаціях п'ятої колони?

Ближче до наших днів. Чи не був Балога – голова адміністрації президента Ющенка – інфільтрантом спецслужб у "Нашій Україні"?

Як на мене – був. Другий такий інфільтрант Едуард Матвійчук – теперішній губернатор Одещини: до Верховної Ради доп'явся за списком "Нашої України", тобто розігрував із себе патріота. Там перекинувся до п'ятої колони. Зараз же на посту губернатора Одещини – найлютіший українофоб.

Це ті інфільтранти, які не змогли або не хотіли лишатися й далі інфільтрантами і розкрили своє підступне нутро. Але в кожній організації, з якої виходить той чи той інфільтрант, неодміно має лишитися ще нерозкритий каґебіст, інакше тому чи тому інфільтранту не буде дозволено розмаскуватися. Рука КҐБ мусить бути присутня і далі там, звідки деінфльтрується той чи той працівник секретних служб.

За період 1945–1990 рр. КҐБ інфільтрував усі еміграційні організації українців, росіян, поляків, чехів тощо. Ті терористичні акти, які Москва здійснила на українських еміграційних діячах, не змогли б відбутися без участи інфільтрантів.

Як агентам КГБ вдається інфільтрувати здорові патріотичні організації?

Очевидно, що є різні способи, як зобразити себе симпатиком патріотів. І серед цих способів не останню роль грають лестощі. Інфільтрант, як правило, вміє підшиватися до людей, слабких до лестощів. Для цього вони вибирають керівників організацій і "латаються" до них.

Візьмім Балогу. За які такі заслуги перед Україною Ющенко казав: "Балога – це я!"? Що такого зробив Балога, щоб обранець українського народу дорівняв до себе невідомого народові пройдисвіта? Цього Балога досяг лестощами. Він лоскотав самолюбство народнього обранця і тим став його фаворитом. А на ділі підживлював ворожнечу двох Ю., за що дістав свої 30 срібняків у формі міністерського поста.

Слабким на лестощі особам не можна довіряти ніяких відповідальних постів, бо вони стануть жертвами лестивих шарлатанів. Але люди є люди і їм властиві людські пристрасті й хиби. Тому інфільтрантам вдається інфільтрувати все і вся.

Усі европейські організації, а надто ті, які не дуже симпатизують диктаторсько-загарбницьким уподобанням Москви, інфільтровано людьми КҐБ. Чим інакше можна пояснити любов, яку виказують до президента Януковича деякі чільні особи Европейського Союзу, наполягаючи на вступі відверто ворожих до демократії керівників України до ЕС?

Коли виникла профспілка "Солідарність" у Польщі, КҐБ засилав і засилав туди інфільтрантів. Розвалити "Солідарність" не вдалося, зате інфільтранти мали інші вигоди зі свого інфільтрантства. Користуючись своїм членством у "Солідарності" деякі інфільтранти "Солідарности" стали депутатами Европарламенту і посідають там високі пости. Разом з інфільтрантами з інших країн Варшавського Пакту вони становлять помітну групу у парламенті, але покищо не можуть переважити Европейську Народню Партію та інші патріотичні европейські партії в Европарламенті. Тому вони покладають надію на появу в Европарламенті 150 депутатів-регіоналів від України, якщо цю тоталітарно наставлену й керовану країну приймуть до ЕС. Тоді інфільтрантам буде легко виконувати директиви спецслужб.

ПЕРЕМОГА ІНФІЛЬТРАНТІВ

Закривши очі на кричущі порушення в Україні засад демократії, на нехтування людських прав, на запровадження сталінських норм у галузі освіти, на обернення правоохоронних органів на знаряддя терору проти інодумців, на підпорядкування правосуддя диктаторським прагненням президента Януковича, на відверте згортання самостійницьких ідеалів українського народу, озвучених під час помаранчових подій, Европейський Союз на повному серйозі збирається прийняти керовану мафією Україну до европейської спільноти.

Як могло статися, щоб союз демократичних держав Европи, базований на засадах демократії, на повазі до людських прав, на верховенстві закону, на повазі до історичної правди перейнявся симпатією до режиму, який відверто торує шлях диктатурі сталінського типу?

Почалося з того, що ЕС сприйняв без належного опору наругу президента України (читай ґенерал-ґубернатора Малоросії) Януковича над історичною правдою, коли всупереч історичним фактам, усупереч ухвалі Верховної Ради України, у чисто большевицькому стилі він заперечив сталінський злочин проти українського народу – Голодомор.

Чи є той, хто заперечує історичну правду на догоду неосталіністам, на догоду своїм диктаторським прагненням, европейською людиною, відданою европейським цінностям? Чи гідна ця людина поваги й симпатій з боку демократичної Европи? Чи гідна ця людина разом із керованою нею мафією стати членом европейської сім'ї народів?

Почну з першого питання, "Як це могло статися?".

Ми знаємо з історії, що тиранічні сили, викорисовуючи демократичний світ собі на користь, інфільтрують демократичні установи й демократичні державні утворення.

Намір ЕС мати своїм членом Україну неспростовно свідчить, що керівництво ЕС інфільтровано пробольшевицькими елементами, які не лише співчувають, а таємно співпрацюють з носіями цієї антиевропейської та антилюдської ідеології в сучасній Росії.

Інфільтранти большевизму поширюють серед членства й керівництва ЕС цілу низку мітів, спрямованих на те, щоб керівна еліта ЕС діяла в бажаному для інфільтрантів напрямі.

Міф № 1. **Герої українського визвольного руху – С. Бандера, Ю. Шухевич – співпрацювали з Гітлером.** Цей міф спрямовано на дискримінацію українських націонал-демократичних організацій, опозиційних до мафіозного режиму Януковича. Цей міф суперечить історичній правді і є відверто антиевропейським, бо Европа шанує борців за свободу, а для етнічних українців Бандера – це український Ґарибальді, а Шухевич – це українська Жанна д'Арк. Додам, що герої України є заразом героями Европи, бо український опір Сталіну та Гітлеру – був відповіддю Европи на сталінську, а згодом і на гітлерівську агресію. Міф № 1 насправді розвінчує европейських героїв. Цей міф дуже корисний Москві та Януковичу у їхніх планах упослідження демократії не де, а в Европі.

Міф № 2. **Москва не схвалює бажання Януковича вступити до ЕС.** Насправді Москва ставиться до цього вступу байдуже. Москва знайде вигоди для себе в обох випадках: у разі вступу і в разі невступу. У разі вступу, Москва буде всіляко помагати інфільтрантам розвалювати ЕС.

Міф № 3. **Москва заманює Україну до митного союзу Росія-Білорусь-Казахстан.** Цей міф спрямовано не те, щоб ЕС махнув рукою на антидемократичні процеси в Україні та прийняв би до ЕС мафіозний режим Януковича, щоб він, боронь Боже, не вступив до митного союзу з Росією. Режим Януковича до митного союзу Росія-Білорусь-Казахстан ніколи не вступить, бо олігархи на цей вступ не підуть. Чи заманює Москва Україну, чи ні – це нічого не міняє у стосунках Европи з Україною.

Міф № 4. **Ставши членом ЕС, Янукович під впливом демократичного оточення переродиться і стане щирим демократом**. Цей міф має заколисувати европейських лідерів та европейську громадськоість, прищеплюючи їм ілюзії про можливість переродження вовків на ягнят. Цей міф суперечитґ історичному досвідові, який не знає прикладів мирного переродження тиранів на демократів. Ці особи перероджуються під впливом сили або історичних обставин, коли вони не мають влади. Той же Янукович, не мавши великої влади, удавав із себе демократа. Прийшовши до влади ці особи, разом з підпорядкованими їм мафіями, бажають бути при владі вічно. Прикладів – тисячі. І Янукович – не виняток.

Міф № 5. **Демократичне оточення ЕС зможе впливати на Януковича.** Цей міф не відповідає істинній природі таких мафіозних лідерів та підпорядкованих їм мафій. Як члени так і лідери мафій органічно не терплять демократії, не терплять европейських норм культурної поведінки, культурних традицій Европи. Їх тягне до московських "цінностей", коли можна упитися, а при нагоді ще й матюкнутись, і такий "етикет" не накличе на них жодного осуду. Відбуваючи ув'знення у Владимирі, я зустрівся із солдатом совєтської зони окупації Німеччини, який дезертував з війська та перебіг у Західню Німеччину. Проживши там кілька років, цей солдат добровільно вернув до СССР, де його засуджено за зраду на 10 років. Я спитав цього солдата, чому він вернувся, що йому не сподобалось на Заході. Солдат трохи подумав і каже: "Там нема кого послати на три букви". Оце духовий образ людей типу Януковича. Їм потрібне оточення, де можна безкарно посилати когось на три букви. У Европі це не проходить. І вони не терплять Европи і мріють переробити її на свій смак.

Авторів та поширювачів цих міфів можна привітати з перемогою. ЕС діє так, як їм хочеться. Лише завдяки вірі европейських лідерів наведеним вище міфам, можна зрозуміти реакцію ЕС на події в Україні. Лідери ЕС вірять цим міфам, не приглядаються пильно до тих, хто ширить їх, і не аналізують усіх дій Януковича. А дії ці неспростовно доводять, що своїми помислами Янукович не президент України, а ґенерал-ґубернатор Малоросії. Він не хоче підпорядковуватися Москві, але Москва – це його духовна батьківщина і він копіює усе московське. На словах він може критикувати Москву. Лише на словах, проти якої він не насмілиться діяти. У глибині душі він обожнює Москву.

Внутрішня політика Януковича безперечно свідчить, що він готує в Україні московські порядки. Ставши президентом, Янукович присягав не українським духівникам, а патріярху Російської Православної Церкви (РПЦ). Це не дрібниця, панове европейці, це знак Януковича Росії, Україні та світові: "Я буду визнавати

лише одну Церкву, єдину для нас і для росіян". Ця Церква у своїй повсякденній політиці відверто антиукраїнська, москалізаторська. РПЦ – інституція аж ніяк не европейського типу. Насправді – це відділ КҐБ і промотор імперської аґресивної політики. Так було за царату, за большевиків, так є тепер.

Незалежність України, проголосивши свободу віровизнань, дала поштовх до утворення незалежних від Москви релігійних спільнот, зокрема українських національних Церков. Це одна з рис свободи релігії та одна з ознак незалежности нації – наявність незалежної українськомовної, а не окупантомовної Церкви.

Із жодним патріярхом українських Церков Янукович не зустрівся, іґноруючи їхнє існування. Про що це свідчить? Що він на ділі проти незалежної України, за милу для Москви Малоросію, де має бути одна релігія, точнісінько, як це було в СССР: усі православні віряни мусіли визнавати одну "канонічну" Церкву – Московську. Своїми вчинками Янукович засвідчив, що він проти національних Церков, тобто проти самостійности України, за Малоросію. Така політика розв'язала руки РПЦ в Україні. Ця Церква почала атакуватґи парафії українських Церков. Обрані нечесно на останніх виборах місцеві керівники від мафії Януковича тиснуть на священиків українських Церков, вимагаючи від них зректися українського Патріярхату й перейти до РПЦ. Після цих "психічних атак" починаються атаки фізичні. "Віряни" РПЦ з поміччю місцевої влади захоплюють українські церкви. Жодні звернення до влади, до прокуратури, до самого Президента не помагають. Влада і президент відверто підтримують безчинства РПЦ в Україні.

Чи такого стилю квіслінґам місце в европейській сім'ї вільних народів?

З ДУМКОЮ ПРО ЗАВТРА

ЛИСТ ДО ВОЛОДИМИРА ЛИТВИНА

Важко жити в сучасному світі. Працюєш, виконуєш усі бажання свого безпосереднього начальника, а воно виходить, що твій шеф підводить тебе під монастир, штовхає тебе на злочин. Візьмім генерала Пукача. Злочинець? Убивця? Безперечно! Але, коли подумати, чи він хотів чинити ті жахливі злочини? Він служив державі, міністру, президенту, виконував накази своїх прямих начальників. А накази були злочинні. То хто винен насправді у жахливих злочинах Пукача?

Те саме і з Вами. Ви – виконавець наказів свого прямого начальника. Але Ви нікого не вбивали. Начальник пхав Вас робити злочини. Начальник хотів, щоб Ви були співучасником злочинів. Серед злочинців і Ви мусіли поводитися злочинно. То й як ото не послухати свого прямого начальника?

Діставши наказ, Ви одразу підозрюєте, що Вас штовхають на злочин..., а втім, хто його зна чи це злочин, чи ні? Ви виросли у країні, де злочини вважалися доброчесністю. Ви, мабуть, не захопили державного Голодомору на Україні. Але Ви історик. Ви з історії знаєте, що держава СССР під маркою побудови світлого майбутнього чинила жахливі злочини. І керівників цієї держави ніхто не засудив за їхні дії. Виходить, що злочини заради світлого майбутнього, взагалі не злочини, а вимоги часу.

Ви знаєте, що керівники держави свого часу офіційно проголосили: “Ліквідувати куркуля, як клас”. А що це значило на ділі?

На ділі це значило, що взимку до хат “куркулів” приходить п’яна ватага “сільських пролетарів”, виганяють селян із хати на лютий мороз з маленькими дітьми, не дають добре вдягнутися, узяти харчів на дорогу і виселяють на Сибір на неминучу смерть.

Такі “ліквідації” творили тло, на якому проходило усе життя в країні, де Ви виростали. Проте Вас ізмалку не вабила стезя злочинности. Ваша мати не вчила Вас ні брехні, ні інших недобрих діл. І Ви слухали маму. Але, коли Ви вийшли у світ на свій хліб, ви побачили, що у світі кояться злочини і злочинців ніхто не карає.

Кожна людина з природи має нахил і до доброго, і до злого. А світ і обставини в ньому спрямовують людину в той чи інший бік. Коли людину з усіх боків оточують злочинці, вона хоч-не-хоч стане, коли не злочинцем, то байдужим спостерігачем тих злочинів, що кояться навкруги. Замордували Аллу Горську, і нікого за це не покарано. Повішано в лісі Володимира Івасюка, і знову ніхто не покараний. Тих же, хто звинуватив убивців, покарано. І це все робиться заради світлого майбутнього.

Жахи заради світлого майбутнього.

Людина, людське життя не мало жодної вартости. Батько всіх народів так розв’язував державні клопоти: “Є чоловік – є клопоти; нема чоловіка – нема клопотів”. Виселювано на Сибір цілі народи. Під час таких виселень гинули тисячі. Тисячі! І це нікого не хвилювало.

У такому “морі світла” і ангел стане злочинцем. Але Ви не стали. Ви служили молодій українській державі, президенту. Ви були патріот своєї держави,

яка виникла після століть рабства. І Ви виконували волю своїх начальників. Держава молода, не має досвіду, має багато ворогів. Ваш начальник присягав на Евангелії боронити Констиуцію, боронити державу, боронити громадян. Коли цей начальник заради добра держави хоче когось прибрати з дороги, значить це треба для добра держави. Дати наказ когось убити Ви не могли і не хотіли. А Ваш шеф міг і давав.

Афера розкрилася. Той, хто давав накази, став відхрещуватися. Разом з ним відхрещуєтесь і Ви. Алеж, Ви не винні. То чи розумно відхрещуватися від того, у чому Ви не винні?

Народ України знає правду про все. І цю правду не сховати жодними кривозвинуваченнями. У такій обставині важко вийти сухим з води. І не тому, що Вас притягнено нібито до суду. Цей суд ні Вас, ні Вашого шефа не засудить. Просто всі Ваші й Вашого шефа банкові заощадження перейдуть до партійної каси п'ятої колони. Це й усе, що на Вас може чекати.

Але існує інший суд – Суд історії. Цей суд годі підмогоричити: він не бере хабарів, але він знає правду про все, бо є неспростовні докази, які свідчать і будуть свідчити про правду довіку. Ці докази не перекреслить ні кривосуд, ні кривосудді. Їх запише історія на своїх скрижалях. І вони говоритимуть наступним поколінням, хто що робив і хто ким був.

І цей суд ні Ви, ні Ваші шефи, ні Ваші судді не зможуть ні залякати ні спростувати.

І Ви станете для історії ВИННИМ У ТЯЖКИХ ЗЛОЧИНАХ, дарма, що на ділі, коли подумати, Ви БЕЗ ВИНИ ВИНУВАТИЙ.

І Ви можете це довести. Але Ви зв'язали самі себе круговою порукою і вигороджуєте справжнього злочинця.

Ви історик. І ви знаєте, що історії не збив з пантелику ще жоден світовий злочинець. Ні Фюрер, ні Батько всіх народів не сховали своїх злочинів від історії. То чи розумно, вигороджуючи злочинців, стати БЕЗ ВИНИ ВИНУВАТИМ? Чи розумно, недосипати, прокидатися вночі, пити бром і вчащати до психіятрів? Чи розумно віддати свої заощадження ворогам України? Чи розумно ставати до спілки із злочинцями, українофобами і разом з ними нищити незалежність України заради того, щоб не викрити тих, хто штовхнув Вас на злочин? Нищити українську мову? Нищити правду історії про Голодомор на догоду ворогам України?

Чи не розумніше зняти з душі важкий камінь, якй гнітить Вас і гнітитиме до могили? Зняти з себе тяжкий гріх, якщо Ви справді віруєте в Бога, а не розігруєте із себе богомільного, вступаючи до церкви?

Чи не розумніше, замість відхрещуватися від правди, взяти й розповісти світові всю як є правду про те, як Вас зроблено злочинцем і ким?

І історія простить Вас за цей мужній крок. Український нарід простить Вас. Родичі невинно убієнних простять Вас.

Історія запише Вас на своїх скрижалях, як ні в чому НЕВИННОГО, як жертву жорстокого віку, жертву світового злочинця – Батька і вчителя всіх народів – який мало того, що коїв жахливі злочини, обертав чесних та працьовитих людей на супостатів та братовбивців.

Ваш приклад змусить покаятися і спражніх злочинців, бо і вони, коли подумати, жертви свого жорстокого часу, жертви Батька і вчителя всіх злочинців світу.

ГІМН ЖІНЦІ

(Друга передмова до роману "Німці в городі")

Леся СТЕПОВИЧКА. Німці в городі. Проза. – Дніпропетровськ: Ліра, – 2012. 360 стор.

Наш світ – світ парадоксів. Хіба це не парадокс, коли автор пише епохальний твір і не знає, що він написав?

Шановній пані авторці здається, що її твір – про Новий похід [німців] на Схід, а мені здається, що її твір – це гімн: Гімн Жінці. Один з тих гімнів, які складали наші предки на честь Жінки-Матері за часів матріярхату, але гімн написаний на сучасному матеріялі та в сучасній літературній формі.

Сучасний світ – це світ чоловіків, світ творений чоловіками і для чоловіків. Усі закони, традиції, моди, смаки відповідають чоловічим поняттям про життя та відносини між людьми. Чому – спитаю Вас – жінки фарбують губи, а чоловіки – ні? Чому вершині жіночої моди – декольте, нема аналогу в чоловічім у́бранні? Ясна річ, що чоловіче декольте мало б міститися не там, де жіноче, але його не заведено, не схвалено, не "прийнято", і його нема ніде.

Сучасна демократія – так само чоловіча демократія. У демократичних парламентах світу засідають 90% чоловіків. То які закони вони ухвалюють: прочоловічі чи прожіночі?

І в цьому чоловічому з голови до п'ят світі поряд з чоловіками живуть жінки, які колись верховодили світом, а тепер мусять коритися порядкам, ними не твореним, ними не схваленим і не "прийнятим". Жінки вже й забули про те, що світ колись був інакший, і не думають, що цей світ можна і треба було б змінити. Не думають, але мають шосте чуття, і це шосте чуття змушує їх робити те, чому вони не можуть дати правильної назви.

Те, що написала (бо пережила) Леся Степовичка, це і є витвір її шостого чуття. І авторка сама не знає, що це я написала? Бо шосте чуття – чуття не для базару. Свої ідеї воно глибоко закодовує. Світ же недружній, світ – ворожий. Може випустити автоматну чергу по оголених жіночих ногах. Шосте чуття про це знає і береже не лише ноги.

Затим що авторка не знає, що вона написала, спробую їй помогти і розшифрувати код шостого чуття.

Отже нижче – моя розшифровка.

На віку людства, як на довгій ниві, чого тільки не було. Був матріярхат, де жінки правили балом. Тоді настав патріярхат. Та ні перший не був, ні другий не є бездоганний.

Мабуть-таки, треба, щоб на зміну цим "-архатам" прийшов **гоміархат**, де все в житті буде підпорядковане рівно і чоловікам і жінкам.

Щоб президент-чоловік мав віце-президента жінку, а президент-жінка мала віце-президента чоловіка.

І щоб таку норму поширено на всі без винятку офіційні посади, де передбачено заступників: на міністрів, на директорів, на менеджерів, на партійних лідерів тощо.

Там же, де нема заступників, практикувати таку норму: якщо чоловік держав якийсь пост *n* років, то після нього має стільки само років держати цей пост жінка.

У парламенті, де засідають 450 депутатів, 225 мають бути чоловіки, а 225 – жінки.

Тоді все життя. всі закони, усі традиції, усі моди і смаки не будуть ні чоловічими ні жіночими, а людськими, і як на мене, світ буде куди справедливіший, ніж коли уся влада в руках одної статі.

* * *

Оце так я прочитав твір шановної Лесі Степовички. Гадаю – не помилився. А втім, хай читачі скажуть, помилився я чи ні?

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО УРЯДІВ ДЕМОКРАТИЧНИХ ДЕРЖАВ

Перебування при владі в Україні президента Януковича, обраного на останніх президентських виборах характеризується рядом рис, які суперечать цивілізованим нормам життя на планеті. Червоною ниткою через усі "реформи", усі кроки нового президента проходить їхня спрямованість проти титульної нації України, проти українців.

Почнім з того, що одною з передвиборних обіцянок Януковича було надання російській мові статусу другої, а насправді першої державної мови. Такий акт спрямовано проти відродження української нації і він є актом антидержавним.

Річ у тому, що російські царі, шляхом русифікацкії хотіли згладити різницю між українцями та росіянами, асимілювати українців – зробити з них малоросів. Ця асиміляція ішла в парі із заборонами та переслідуванням рідної українцям мови. Тому російська мова була в руках царів інструментом гноблення українців. Мова сама по собі в цьому не винна. Це вина царів та їхніх спадкоємців – большевиків, які підхопили царську політику русифікації.

У наслідок політики русифікації українська мова не розвинена так, як російська, бо українську мову століттями не розвивали, не визнавали, переслідували, тоді, як російська мова розвивалася. Російська мова протягом століть була державною: існували інститути російської мови, видавано словники, підручники, досвід викладання російської мови налічує століття. Цього всього українська мова не мала. Натомість вона була переслідувана. Українську мову, її правопис, її граматику, її словники розробляли одинокі самодіяльні ентузіясти. І попри цей факт, українська мова цілком виробилася і виявилася здатною бути державною мовою. За яких 20 років незалежности українська мова зарекомендувала себе цілком виробленою державною мовою.

Але, треба визнати, що конкурувати з російською українській мові важко. Для такої конкуренції українській мові треба бути державною бодай сотню років. У сучасних обставинах державний статус російської мови сприятиме не розвитку, а занепадові української мови.

Очевидно, що саме цього хоче промосковська мафія в Україні – збити українську мову зі шляху дальшого розвитку, заглушити її розвиненнішою російською мовою.

Російській мові нічого не загрожує в Україні: 50% шкіл в Україні російські. Видавано газети, існують театри, клуби, депутати росіяни і неросіяни виступають у Верховній Раді України російською мовою. Загроза в Україні існує українській мові. Тому цілком справедливим, европейським кроком було проголошення української мови в самостійній Україні – державною. Саме усамостійнення України сталося через бажання українців мати свою мову, яку переслідували царі й большевики – державною.

Коли змагаються боксери, їх поділяють на розряди від ваги: надважкої ваги, важкої ваги, середньої ваги, легкої ваги і т. д. Це робиться для того, щоб висліди змагань вважати справедливими. Якщо прикласти спортивну систему до держав-

них мов, то змагання української та російської мов як державних мов можна прирівняти до змагання боксера надважкої категорії з боксером легкої категорії.

Який буде вислід такого змагання?

Чи зможе боксер-легковаговик перемогти боксера-важковаговика?

Оце саме і запрограмовано у вимозі надання російській мові статусу державної: спинити розвиток української мови. Тому ця вимога відверто антиукраїнська, антисамостійниць-ка і антидемократична.

Надання російській мові статусу державної ніколи не станеться в Україні за демократичних умов, коли вибори до Верховної Ради буде здійснювано демократично. У демократично обраній Верховній Раді, як ми бачимо, п'ята колона ніколи не матиме конституційної більшости. Тільки шляхом фальшування волі виборців мафія Януковича може набрати конституційну більшість. І це вони розуміють. Тому вони відразу зробили ставку на фальшування. Проба фальшування пройшла на місцевих виборах. Наслідки виборів підфальшовано. Місцевих керівників наставлено всупереч волі виборців. Фальшування пройшло.

Затим, що Европа та почасти Америка зажадали від Януковича привести виборче законодавство України у відповідність із світовими стандартами, він створив комісію під керівництвом міністра юстиції Лавриновича. Очевидно, що ця комісія не має наміру виробити справедливе законодавство, її створено, щоб замилити очі Заходу, удати, що Київ розробляє справедливе законодавство. Про те, що ця комісія чисто "потьомкінська" свідчить той факт, що американські юристи з Національного Демократичного Інституту (НДІ) вийшли зі складу робочої групи цієї комісії. Директор НДІ у Евразії Лора Джуєт у листі до Лавриновича зазначила, що праці над виборчим законодсавством бракує прозорости. Склад робочої групи Л. Джуєт назвала "незбалансованим", "орієнтованим на уряд" та "провладним", додавши, що опозиційні партії та громадські організації не мали змоги повноцінно брати участь у праці групи, а всі дискусії "проходили за зачиненими дверима".

Вихід американських юристів та критика з боку американського експерта свідчать, що комісія Лавриновича – це "замилюй-очі" комісія і що Янукович готується провести парламнтські вибори точнісінько так, як і місцеві вибори, для забезпечення собі конституційної більшости у Верховній Раді.

Щоб цього досягти Янукович старається знищити самостійницьку опозицію шляхом наступу на все українське, шляхом приниження й упослідження титульної української нації.

Тотальний наступ на українську націю, ведеться на всіх відтінках культурного, політичного та економічного життя України.

Ставши президентом, Янукович склав присягу вірности Конституції України не владикам українських Церков, а патріярху Російської Православної Церкви (РПЦ) з Москви. Це знак Януковича Росії, Україні, та світу: "Я визнаю тільки одну Церкву, єдину для нас і для росіян". Ця Церква у своїй повсякденній політиці відверто антиукраїнська, русифікаторська Церква. Вона не самостійна Церква, як на Заході. Цю Церкву підпорядколвано державі. Так було за царів, так було в СССР і так є тепер. В СССР ця Церква була відділом КҐБ і промотором єдиномислія, тобто єдиної для всіх віри, національної приналежности, політичної орієнтації.

Незалежність України, проголосивши свободу віровизнань, дала поштовх до утворення незалежних від Москви релігійних об'єднань, зокрема українських національних Церков. Це одна з рис свободи релігії та одна з ознак незалежности нації – наявність незалежної україномовної, а не окупантомовної Церкви.

Із жодним патріярхом українських Церков Янукович не зустрівся, ігноруючи їхнє існування. Президентові до вподоби стосунки, які мали місце в СССР. Усі православні віряни мусіли визнавати одну "канонічну" Церкву – Московську.

Політика Януковича розв'язала руки РПЦ в Україні. Ця Церква почала прямо атакувати парафії українських Церков. Обрані нечесно на останніх виборах місцеві керівники від мафії Януковича, викликають священиків українських Церков, натискаючи на них відмови-тися від українського Патріярхату і перейти до РПЦ. Після цих "психічних атак" починаються атаки фізичні. "Віряни" РПЦ з поміччю місцевої влади захоплюють українські храми. Ніякі протести та звернення до влади, до прокуратури, до самого президента не помагають. Влада і президент підтримують сваволю РПЦ.

Подібна картина відбувається і у сфері освіти.

Міністром освіти Янукович призначив відвертого українофоба і неосталініста Табачника, під керівництвом якого іде закриття українських шкіл, шляхом їх безкомпромісного переводу на російську мову викладання, а також шляхом поступового переводу через відкриття в українських школах російських класів, що спричинить русифікацію цих шкіл за яких кілька років. Крім того міністер освіти вилучив з підручників історії усі факти про несправедливості, вчинені українцям російськими царями і большевиками, включно із штучним Голодом. Крім того, міністер Табачник скоротив сферу вжитку української мови у вищих школах України, дозволивши під різними приводами уживання російської мови.

У своїх статтях і виступах Табачник висловлює царсько-большевицькі погляди на українську мову, українську націю та українську історію. Виникає питання: чи може такого неевропейського, недемократичного складу особа керувати освітою в демократичній державі, яка прагне вступити до Европейського Союзу?

Заперечення історичної правди та вибілювання злочинного режиму Сталіна – це ще одна риса політики Януковича-Табачника. Янукович зухвало у чисто большевицькому стилі всупереч історичним фактам, всупереч ухвалі Верховної Ради України, перед усім світом заперечив злочин Сталіна та большевицької партії проти українського народу – Голодомор.

Чи відповідає нормам світової цивілізації режим, що почав свою працю із заперечення правди та утисків проти титульної нації?

"Успіхи" Януковича на ниві утисків українців такі:

Візьмім дитя Помаранчової революції, Інститут Національної Пам'яті. Протягом століть Україна перебувала під окупацією низки держав. Цей факт свідчить про потребу існування такої інституції, яка б з позиції незалежної держави вивчала і пояснювала минуле, викривлюване окупантами протягом століть. Цей інститут передано під керівництво колишніх колоборантів з окупантами. Штати інституту скорочено до мінімуму, і нарешті його обернуто на науково-дослідну інституцію з дуже обмеженим бюджетом і правами.

Героїв національно-визвольної боротьби України С. Бандеру і Ю. Шухевича позбавлено почесних звань Героїв України. Це позбавлення треба розуміти, як

реверанс перед Москвою, бо згадані Герої були ворогами московської окупації України і керували Організацією Українських Націоналістів та Українською Повстанською Армією, які боролася проти окупантів України – Польщі, Росії та Німеччини.

Для викреслення з пам'яті українців героїв минулого ведеться перейменування вулиць. У Києві на домагання патріярха РПЦ переназвано вулицю Івана Мазепи – борця за незалежність України. В Одесі переназвано вулицю Івана та Юрія Лип – українських діячів, репресованих большевиками. Ведеться тиск на дитячу бібліотеку імені Івана та Юрія Лип з метою її перейменування.

На відтінку преси призначені Януковичем губернатори ведуть наступ на українську пресу. Так, Губернатор Одеської області Е. Матвійчук, надав державні дотації усім місцевим газетам, крім єдиної української газети Одеси та Одещини "Чорноморські новини". У своїй державній праці він ігнорує державну українську мову. Наступ на українську пресу веде й губернатор Чернівецької області Федорук.

Припинено дублювання українською мовою кінофільмів.

Нечесно обрані на останніх місцевих виборах керівники, просто таки змагаються у своїх заходах проти державної української мови. Ряд місцевих Рад ухвалив про перевід урядування на російську мову, що у певних регіонах не суперечить законам України. Але й тут знайшлися рекордсмени українофобії. Одеська міська рада прийняла рішення, що заяви та іншу документацію мерові Костусеву подавати виключно російською мовою. І це в державі, де українська мова державна! Від такого "конституційного" рішення до тотальної заборони державної мови один крок.

Ця ж Рада прийняла Закон про захист та розвиток російської мови в Одесі.

Янукович та його мафія копіюють царську та большевицьку мовну політику.

Мають місце факти знущання з державного гімну України. На Новий Рік в офіційній програмі телебачення гімн трансльовано із скороченнями самостійницьких рядків гімну.

А яку мету мають ухвали міських Рад Одеси, Житомира і Запоріжжя про вивішення червоних прапорів на День Перемоги 9 травня? Нагадати українцям про роки окупації?

Податковий закон, розроблений урядом, відверто спрямовано на придушення малого бізнесу, який перебуває переважно в руках українців. Проти українського бізнесу спрямовано і передачу хлібного експорту у руки та під контроль держави, що є прямим обмеженням свободи підприємництва.

Тотальний наступ на всі сторони життя українців свідчить, що він не ведеться стихійно, а координується, і то ніким іншим, як президентом, який призначає міністрів та губернаторів. Важко уявити, що призначені президентом особи діють проти волі свого шефа.

Для забезпечення успіху цій політиці Янукович вдається до поліцейських методів. В Україні мають місце кричущі порушення засад демократії, нехтування людських прав, обернення правоохоронних органів на знаряддя терору проти опозиції, підпорядкування правосуддя диктаторській владі президента Януковича, репресії проти інодумців, утиски свободи слова, відверте згортання самостійницьких ідеалів українського народу, відродження русифікації, згортання сфери вжитку української мови, закриття українських шкіл.

Бачивши успіхи демократичних країн, а також певні економічні вигоди від факту своєї причетности до демократичного світу, поліцейський режим Януковича планує стати членом ЕС – спілки демократичних країн Европи. Для цього у своїх стосунках із зовнішнім світом Янукович старається зобраазити себе демократом, висловлюючи на словах свою повну солідарність з демократичними цінностями. І це тоді, коли на ділі у своїй внутрішній політиці він копіює методи окупантів України.

Дивно, але лідери ЕС прихильно ставляться до бажання Януковича стати членом ЕС.

Спробуймо уяснити собі, як могло статися, щоб союз демократичних держав Европи, базований на засадах демократії, на повазі до людських прав, на верховенстві закону, на повазі до історичної правди перейнявся симпатією до режиму, який торує шлях диктатурі?

Ми знаємо з історії, що тиранічні сили, бажаючи використати демократичний світ собі на користь, інфільтрують демократичні установи й демократичні державні утворення.

Намір ЕС мати своїм членом Україну неспростовно свідчить, що керівництво ЕС інфільтровано пробольшевицькими елементами, які не лише співчувають, а таємно співпрацюють з адептами цієї антиевропейської та антилюдської ідеології в сучасній Росії.

Почну з того, що спостерігач за місцевими виборами в Україні від ЕС депутат Европарламенту Роман Коваль викривлено інформував ЕС про хід цих виборів, не вказавши на кричущі порушення, а керівні органи ЕС не здобулися на належну оцінку антидемократичного курсу Януковича, який готує Україну для духовної окупації Москвою.

А ще перед тим ЕС сприйняв без належного опору наругу Януковича над історичною правдою, коли він заперечив сталінський Голодомор.

Як має ставитися до цих фактів демократична громадськість Европи та світу?

Знаючи, що Янукович буде використовувати своє членство в ЕС на шкоду, а не на користь демократії у світі, це членство важко схвалювати. Візьмім останні вістки з України.

Офіційний представник міністерства закордонних справ України Олег Волошин в одному зі своїх останніх розмов з пресою, торкнувшись заборони ЕС білоруським урядовцям та президенту Лукашенко відвідувати країни ЕС, висловив незадоволення цим заходом і зажадав бачити замирення між ЕС та Білоруссю.

Така позиція української влади щодо Лукашенка свідчить, що українська автократична влада солідаризується з "братнім" диктатором, виступаючи в ролі його оборонця. У разі Україна стане дійсним членом ЕС, то такі заступства за диктаторів будуть більш ефективними. Іншими словами "Крук крука бачитѓь здалека".

Чи зміцниться Европа, як цитадель демократії у світі, від присутности в її лоні відвертих антидемократів, чию діяльність у Европарламенті буде спрямовано на те, щоб запроваджену ними в Україні модель псевдодемократії, поширити на Европу?

Очевидно, що серед депутатів Европарламенту є певна частина, яка не від того, щоб запозичити досвід урядування псевдодемократів. Тому, януковичі

можуть мати в Евроструктурах спільників, з якими будуть переробляти европейську демократію на свій лад. Тоді події, що мають місце в Україні, перенесуться і на Европу.

Виникає питання, чи мусять демократії світу байдуже спостерігати, як руйнуються демократичні цінності, коли тиранічні сили дістають право голосу в колі демократів?

Ці сили в колі демократів є прямою загрозою демократіям, бо антидемократи стараються прищепити демократіям свої цінності. І цей процес вже йде. Візьмім резолюціє ЕС щодо України, куди антидемократи втисли пункт із очорненням героїв визвольної боротьби України. Цей пункт відверто антиевропейський, бо Европа шанує борців за свободу. Хай демократи світу подумають: хто очорнює борців за свободу? Їх очорнюють колишні окупанти України. То невже погляди окупантів, гнобителів українського народу – це істина в останній інстанції? Для винесення вироку демократичний суд має вислухати дві сторони, а не позбавляти борців за свободу права на оборону. У боротьбі за свободу можливі помилки й огріхи. Але за ці помилки та огріхи несуть також відповідальність гнобителі-окупанти, які довели українців до боротьби за свою свободу. Тому поширення антидемократичних поглядів, ухвал, дій та висновків у колі демократів вимагає глибокого розгляду: чи вони демократичні, чи ні?

Демократична громадськість світу, демократичні лідери, демократичні організації не можуть стояти осторонь від наруг над демократією, де б така наруга не мала місце, бо тиранічні сили світу не припиняють атак на демократію, вдаючись до найпідступніших методів. Деукраїнізація України мафіозним режимом Януковича і спроба цього режиму інфільтрувати ЕС стосується не лише до ЕС та України, вона стосується до демократів усього світу. І світова демократія мусить висловити своє слово про події в Україні та про спроби злочинної мафії мати голос у колі демократів.

У сучасному світі, особливо там, де антидемократичні сили силкуються вдавати із себе демократів, можуть виникати сотні обставин, коли про ту чи ту громадську чи урядову акцію належить спитати: чи вона демократична?

Від відповіді на це питання може залежати доля демократії, бо неправильно прищеплена демократам концепція, може зіпхнути демократію з демократичного шляху і змусити демократію потурати тиранічним силам. Сучасний світ має цілком точно визначити основні засади демократії. Чи можна вважати демократичними режими, де мають місце такі або такі факти? Відповідь має бути однозначна, точна і логічно обґрунтована.

У таких випадках можуть бути кілька відповідей, або точніше дві цілком протилежні відповіді. Хто може з цих двох відповідей вибрати єдино правильну? Де взяти точний критерій, точно вироблений погляд на все, що стосується до практики демократичного життя?

Потрібна якась авторитетна установа, яка могла б взяти на себе місію бути суддею усього, що стосується до демократичного способу життя та демократичних стосунків у світі. Ми знаємо про існування цілої низки міжнародніх організацій, які беруть на себе місію регулювати стосунки між державами у світі. Існує, наприклад, ООН, яка об'єднує державну мозаїку планети і розв'язує конфлікти. Але ООН об'єднує держави, незалежно від політичного устрою, і не може виробляти норм чи рекомендацій для держав з демократичним устроєм.

Демократичні держави світу становлять передовий загін цивілізації, керований найгуманнішими і найсправедливішими ідеями, виробленими людством за всю історію свого існування. Це кладе на демократичні держави відповідальність за долю світу. Тому демократичний світ має розробити принципи демократичного світогляду, принципи демократичного співжиття народів і боронити ці принципи від засмічення ідеологією тиранів. Цю місію може здійснити Організація Демократичних Держав (ОДД) світу для встановлення критеріїв демократичного способу життя та демократичних суспільних стосунків. Заснування Організації Демократичних Держав – це нагальна потреба сучасности.

Спроби януковичів інфільтрувати демократичний світ вимагають реакції з боку вільного світу. Януковичі будуть виникати і виникають у світі тиранів, а також і серед самого де-мократичного світу. Тому світ має бути готовий до зустрічі з януковичами. Сьогодні януковичі запанували в Україні, завтра вони можуть запанувати в іншій демократичній державі.

Президент або лідер демократичної держави, який стане ініціятором заснування Організації Демократичних Держав і разом з іншими демократичними лідерами розробить статут і сферу діяльности цієї організації, відкриє нову добу людської цивілізації, створить демократичну совість планети Земля, яка буде дороговказом для ще загрузлих у напівдикунському стані первісних людських громад, керованих диктаторами.

* * *

Цим листом ми закликаємо Вас виявити ініціятиву у справі скликання Організації Демократичних Держав.

Святослав Караванський, колишній політв'язень СССР
Аскольд Лозинський не підписав
Евген Чолій не підписав

НА ДОВГІЙ НИВІ

ЛИСТ ДО РЕДАКТОРА ГАЗЕТИ "НАШЕ СЛОВО" /ПОЛЬЩА/

(Відповідь на питання редактора газети "Наше Слово")

Шановний п. Ярославе!

Мене мобілізовано до Червоної Армії восени 1940 року. Служив я у 166 зенітному дивізіоні у Новій Білиці /Бєліца по-білоруськи/ (Гомельська обл. Білорусія). Десь у 1940 або 1941 році (мабуть таки на початку 1941) мене і ще одного солдата з дивізіону викликано до штабу дивізії без пояснення нащо. Ми мали бути готові на другий день до виїзду. Але телеграфіст, який приймав депешу зі штабу, сказав, що ми маємо конвоювати полонених польських офіцерів. Однак на другигй день після виклику, виклик скасовано.

Скасовано, то й добре. Солдатові не треба думати над цим, а виконувати накази. Наказано їхати, буде їхати. Скасовано – не буде. Це був перший раз у житті, коли я почув про полонених польських офіцерів. Почув і забув. Солдат має десятки інших справ, про які треба думати і дбати: муштра, чистка зброї, прання уніформи тощо.

У содатському житті усі дні однакові, ніщо не лишається в пам'яті. Але окремі епізоди армійського життя пам'ять карбує. Десь у зимових місяцях 1941 року наш дивізіон зібрався їхати на зенітний полігон у Крупках (Білорусія) на учбові стрільби. У Новій Білиці полігону для стрільби нема. І ми вчилися стріляти із зеніток, сказати образно, уприглядку: без практики стріляння і влучання у рухому в повітрі мішень. Але з розмов із старослуживими зенітниками ми знали, що для навчальних стрільб дивізіон щороку їздить до Крупок, де є зенітний полігон.

І от нарешті взимку 1941 ми вирушаємо до Крупок. Зенітки вантажаться на залізничні платформи, а нас самих дислокують у телячі вагони, названі згори "теплушками". Їзда солдат у "теплушках" нічим не різнилась (як я досвідчився за кілька років) від етапування в'язнів. У "теплушках" на ділі панував собачий холод, а тепло лишилося лише в назві. Але менше з тим.

Ми їдемо до Крупок у телячих вагонах. Спиняємось на кожній станції (біля кожного телеграфного стовпа, як каже народ). Але ні полігону Крупок, ні рухомих мішеней ми так і не побачили. На якійсь станції, здається Полоцьк, наш ешелон завернуто, і ми вертаємось до Нової Білиці. Чому? Ніхто не знає. Команда згори.

Нащо я згадую тут цей епізод?

На це питання я відповім пізніше.

Про польських офіцерів удруге я почув ув окупованій румунами Одесі, десь 1942 або 1943 року. У ті роки Одеса жила під окупантами, як свідчили самі окупанти, ніби й війни не було. Приватна ініціятива, заборонена під большевиками, обернула Одесу на европейське місто. Процвітають базари, на кожному розі – ресторан, працюють театри, кіно.

Відвідую театри, буваю в кіно. Якось подивився німецький фільм про Катинь. Жахливе видовище. Фільм показує розкопки могил, свідчення місцевих жителів.

"Так он куди мене посилав штаб дивізії у 41-му році!". Очевидно, як я тепер розумію, стояти в оточенні Катинського лісу, коли там "працювали" сталінські соколи!

На цьому моє знайомство із "подвигом" чекістів не скінчилося.

1965 рік. Я в таборі примусової праці. Зустрічаю Юрія Шухевича. Балакаємо. Він сидів у Володимирській тюрмі. Знає дещо цікавого. У Володимирі у повній ізоляції сидить лісничий Катинського лісу Андреїв.

Табірні умови дозволяють пересилати відомості з табору на волю і то навіть "за горб": за кордон. Про все, що ми знаємо, а світ не знає, ми мусимо повідомляти світ. І ми повідомляли. Не могли ми обминути і те, що ми знаємо про Катинь, зокрема про лісника Андреєва.

1967 рік. Я сам – у Володимирській тюрмі. Звідси важче щось видати назовні. Але розум помагає знайти шляхи й звідси. Тут додаються матеріяли до Катинського злочину. Слід за Андреєвим запав. Андреїв зник без сліду.

Очевидно, його знищено.

Але сидить у Володимирі бургомістр міста Смоленська за німецької окупації Меньшагин. Цей бургомістр свідчив німецькій комісії, що розслідувала Катинське душогубство. Меньшагин дістав і відсидів 25 років тюремного ув'язнення, якого жоден советський кодекс не передбачає.

Чому Меньшагина не знищено?

Очевидно, Меньшагин пішов проти своєї совісти і почав свідчити так, як хотіло КҐБ. На моєму суді у Володимирській тюрмі Меньшагин свідчив, що Катинське звірство вчинено німцями, згідно із советською версією про Катинь. Треба думати, що він свідчив і в інших справах.

Мене засуджено за поширення правди про Катинь на десять років, і за советською системою сполучення двох вироків мені додано шість років до мого першого строку.

Тепер вертаюсь до епізоду нашого повернення до Нової Білиці, не доїжджаючи Крупок.

Як відомо мені з преси, могил усіх польських офіцерів так і не знайдено. Мені здається, що зенітний полігон у Крупках міг видатися чекістам зручним місцем для вчинення Каїнового геноциду. І саме там могли знайти вічний спочинок польські офіцери, могили яких досі не знайдено.

Взимку 1941 року там ще не все було замасковано, і наш ешелон завернуто.

Польській стороні варто зацікавитися цією можливістю.

Святослав Караванський

ПРОСКУРІВ

(Спогад)

Знайшовшися у червні[!] 1941 року за лінією фронту в тилу німецької армії, я - коли пішки, а коли на попутньому возі – став пробиратися до Одеси. Про становище Одеси не маю жодного поняття, але рухаюсь у цьому напрямі. Після Шепетівки у цьому напрямі має бути Проскурів. Від Шепетівки йду пішки. Літо, серпень 1941 року.

На дорозі нема нікого, аж раптом їде селянський віз. Зупиняється.

"Хто йде? Куди?"

"В Одесу. Колишній червоноармієць. Зараз на Проскурів. А Ви?"

"Теж на Проскурів."

"То підвезіть."

"Сідай."

Їду возом. Балакаємо. Уже й Проскурів. Хочу злізти. Хазяї з воза не пускають.

"Таких, як ти, ми мусимо здати в німецьку комендатуру."

Виявилось, що "селяни", з якими я їхав, – місцеві поліцаї.

Привезли до комендатури, або інакше Ґебіцкомісаріяту. На головній вулиці Проскурова. Тоді вже, здається, вулиця Адольфа Гітлера.

У комендатурі таких, як я, більше. Викликають по одному до перекладача. Перекладач вирішує нашу долю. Кого – куди. Перекладач – галичанин у німецькій формі. Питає. Я відповідаю. Виглядає, що моя доля в його руках.

Я з повагою ставлюся і ставився до галичан. Для свідомого східняка – галичанин – це зразок. Говоримо з перекладачем. І він якось ужив слово "жаден". Мені, навченому в СССР, це слово здалося не українським, і я зробив перекладачеві зауваження, пославшися на слово "жоден". Маючи сучасний досвід життя, я б, ясна річ, цього не робив. Цього перекладача так навчено. І моя заувага некоректна. Але я хотів показати перекладачеві, що я таки українець, бо знаю свою мову. Але наслідок був інший. Перекладач змінив тон: "Підеш у табір військовополонених".

Я тоді ще не знав, але це значило "на смерть". Послати земляка-українця за некоректну заувагу на смерть – це мені на сучасний розум теж важко вкладається в голові. Але тоді ішла війна. Перед очима тодішніх "вершителів долі" проходили тисячі. І заглиблюватися у роздуми не було часу. "Показуєш свою нібито грамотність? Іди на смерть".

(Пізніше в Ґулазі, зустрічаючи проскурівців, я дізнався, що перекладача ґебіцкомісара у Проскурові повішано Совєтами. Чи це той самий, чи який інший – не знаю.)

У таборі полонених зустрів земляка-грека. Він полонений, але має у селі Мосівці "любов", яка прийде із старостою села і забере його з табору. Грек навчає й мене казати, що я з того села. Нас обох староста забирає з табору. Працюю у колгоспі. Скиртую. Але якось зголосився до Проскурівської наросвіти (як вона тепер звалася не пам'ятаю). Потрібні вчителі. Посилають учителем німецької

мови до села Росоша. Там десятирічка. Вчителі – брати Цимбалюки: один – завпед, другий – учитель фізкультури, Бородій, директор – Клеванський. Школу у грудні 1941 року німці ліквідують, лишивши перші чотири класи. Більше унтерменшам не положено. Це змушує мене звернутися до редакції газети "Український голос". Їм потрібен перекладач – перекладати матеріяли газети для цензури на німецьку мову.

Беруть мене. Редактор – Кошельник. Імени не пам'ятаю. Заступник – Іванов. Це прізвище, очевидно, фіктивне. Експедитор – Торчинський, здається, Микола, який лишився від совєтської редакції "Червоне прикордоння" (здається), де він був літпрацівником абощо.

Оце й уся редакція.

В Америці я знав із преси та з наявної там літератури про письменника Юриняка з Проскурова, але з ним не зустрічався. Якось він передав мені привіт, згадуючи редакцію "Український голос". Чи це Кошельник, чи Іванов, я не знаю, хоч думаю, що Іванов. Юриняк кілька років тому помер.

Іванов написав п'єсу "Дурні діти", яку ставив місцевий театр. Я на виставі не був і до театру не ходив. Декламував Іванов і романс, свого авторства:

Весна іде, весна іде,
І небо голубіє
Тож не смути своїх очей –
Кохання нам зоріє.
Тож не смути своїх очей,
Не треба сумувати:
Тебе кохаю над усе
І зраді не бувати.
Тебе кохаю над усе
І зраді не бувати...
(Далі не пам'ятаю)

Декламував він і інший романс, не знаю чий, початок якого такий (далі не пам'ятаю):

Рим прокинувся уранці
Під сумні(?), поважні дзвони -
Богомільні та сеньйори
Поспішали до Мадонни...

У березні 1942 року я покидаю Проскурів і вирушаю до Одеси. Більше з Проскуровим та проскурівцями не зустрічався.

П.С. *(написаний для цього видання)*: Юриняк, як я тепер знаю, – це псевдонім Кошельника.

ІНТЕРВ'Ю РЕДАКЦІЇ "БЕРЕЗОЛЯ"

Питання № 1.

Відомо, що дитинство і юність Ваші минули в Одесі; це місто – перехрестя різних культур, навіть, коли дозволите, місто-бульйон: різні національні компоненти в ньому змішуються і утворюють свою, специфічно одеську побутову традицію. Яке місце в Одесі – у тій Одесі, яку Ви пам'ятаєте, – належало культурі українській?

Якою мовою розмовляли Ваші батьки? Який фах вони мали?

На першій сторінці "Секретів української мови" – Ваш вірш, присвячений батькові; як на мене, це знаково. Розкажіть трохи про Вашого батька (і матір теж).

Який Ваш найяскравіший дитячий спогад?

Ваша українськість – це доля, з якою Ви народилися, чи Ваш свідомий вибір, зроблений у юності і пронесений крізь усе життя?

Відповідь.

1а. Про місце української культури в Одесі.

Очевидно, що Одеса не відрізнялась аж дуже від усієї південно-східньої України. Пройшла революція, яка була в суті речі національною революцією, перехопленою московськими узурпаторами.

Обивателі звикли тримати ніс за вітром. Нова влада була ім.перською своєю суттю і імперська культура переважала. Населення – походженням українське – ще не було тотально русифіковане. Був певний відсоток свідомих українців. Був великий відсоток недорусифікованих українців, які у тій чи іншій мірі вдавалися до української мови. І ще був великий відсоток русифікованих українців, які зовні - мовно-культурно – не відрізнялися від росіян, хоч психологічно в побутовому плані це були українці ["раби, невільники продажні, без совісті, без честі" (Л. Українка)].

Інші національні групи, якщо і зберігали свою національну культуру у національному колі, то "мовою інтернаціонального спілкування" вважали російську. Але інші національні групи /за винятком гебреїв/ не зазнали в ході революції переслідувань і погромів. Інші національні групи мали свою вироблену віками культуру. Цим вони відрізнялись від свідомих українців, які зазнали в ході революції тотального розгрому – це раз, а два те, що української інтелігентної культури, яка б охопила маси, ще не існувало. Інтелігенцію свідому ЧК в ході революції і перших років після революції в Одесі – винищило. Ті ж, хто вижив, старалися і далі не потрапити в чекістську м'ясорубку.

Це був період, якого я особисто не переживав, але роблю висновок з розповідей та інших джерел.

Моє свідоме життя захопило так звану українізацію. Що це був за період? Винищивши українську еліту на південно-східній Україні майже тотально, а на центрально-західній Україні частково, Москва раптом вирішила провести "українізацію". Це був хід спрямований на Захід з метою залучити західну українську

людність до "світової революції", про яку московські узурпатори не переставали мріяти:

"Мы на горе всем буржуям
Мировой пожар раздуем…" *(А. Блок)*

Пожежі не вийшло. Українці Заходу не клюнули на московську наживку, і вже 1929 року відбувається процес СВУ – початок погрому українства. Ці метаморфози нашого життя і нашої культури – розгром УНР, українізація, тоді знову розгром і голодомор – важко писати на одній сторінці. Місце української культури в цей період мінялося під впливом політичних змін, які програмував центр. Це був період, коли в самій узурпаторській партії ішла боротьба кількох різних груп, серед яких були і національно настроєні. Перемогла група проімперська.

1б. Мова батьків.

Батьки переїхали до Одеси з Києва, як я тепер розумію, з метою еміграції. Про це, ясна річ, батьки дітям не говорили. Але я роблю висновок на підставі ряду фактів. Моя сестра і брат народилися в Києві. Батько скінчив у Києві Політехнічний Інститут. За часів Відродження працював на деяких посадах нової української влади. Можливо, мав якусь посаду нової влади в Одесі. Але я нічого цього не знаю.

Про цей період життя від матері, яка часом розповідала про щойно прожиті роки, ніколи ні слова. Мати моя була козацького роду з містечка Козельця Чернігівської губернії. Освіта – 4 класи церковно-приходської школи. Знову-таки з її слів вона познайомлася з батьком у Києві. Батьків батько – мій дід по батьковій лінії – був до революції дяком і послав сина Йосипа учитися до Київської семінарії. Але Йосипа у Києві захопила техніка – паровози – й він потай від батьків кинув семінарію і подався на Політехніку. Коли дід довідався про це – перестав батькові помагати. Моя мати взяла на себе цю повинність і помагала батькові скінчити Політехніку 1914 року.

Очевидно, в Києві, мова батьків схилялася до української. У 20-ті роки батько не раз говорив до мами по-українськи, а в розмовах з іншими людьми "закидав" українські слова. Але в Одесі, моєю рідною мовою треба вважати російську, якщо мати києво-одеську російську мову аборигенів з "геканням" та рядом українських елементів у мові за "кондово русскую". У цій російській мові був завжди присутній український елемент у формі приказок, пісень, жартів, або перекладених з української на російську ідіом. Наприклад "От смеха люди бывают" = "З посміху люди бувають". У таких "русских" родинах неодмінною рисою була присутність українських книжок, зокрема "Кобзаря" Шевченка.

Російськомовність батьків цілком зрозуміла з огляду на тодішні обставини. Ми жили в комунальній квартирі: шість родин на одну кухню та на один туалет. У таких умовах цілком зрозуміло виникали конфлікти, які часом переростали у бійки. У таких гарячих епізодах нерідко можна було чути на нашу адресу епітет "петлюрівці". Батько у цих конфліктах участи не брав. Це був мамин клопіт.

Наш будинок стояв на розі Сабанського завулку і Маразліївської вулиці /Енгельса/ [Шестиверховий Дім Моргуліса, збудований 1914 року]. Адреса: Сабанський зав. 1, або Енгельса 34. А на Енгельса 42 – три будинки від нас – було Одеське обласне управління ҐПУ [Перед тим – ЧК]. Знову таки мати якось казала мені, що вночі з ҐПУ виїздила вантажівка накрита брезентом, а після її проїзду на

дорозі лишалися сліди крови. Двірникові було наказано засипати ці сліди пісочком. Так їй розповідав двірник.

У таких обставинах годі дивуватися, що батьки схилялися до російськомовности.

Але в моїй тодішній свідомості існував твердий поділ на мову російську та мову українську.

1в. Дитячий спогад.

1922 року я заблукав – з парку Шевченка [візаві дому Моргуліса] зайшов аж на Французький /Лермонтовський/ бульвар. Мені було 2 роки. Я пам'ятаю лише, як міліціонер привіз мене на велосипеді, а мати на сходах схопила мене в обійми. Про решту мого блукання мені розповідали, а я пам'ятаю лише цей епізод, тоді як нормальна пам'ять у мене, як і у всіх дітей, почалася років із 5-6.

1г. Про долю.

Я над такими занадто глибокими – майже філософськими – питаннями не задумувався і не задумуюсь. Моє діло – робити те, що я можу і що я ще знаю, бо, як бачимо, багато чого масово забулося, або забувається, або кривотлумачиться, бо кривовикладалось і, очевидно, знову буде кривовикладатись. Правди "правдоборці" не люблять.

Питання № 2.

Розкажіть про Ваш студентський період. Як сталося так, що з совєтського студента Ви обернулися на принципового опозиціонера і потрапили під репресії? Як вийшли зі звичної для "радянського громадянина" колії? Чим саме Ви насолили совєтській владі?

Відповідь.

Формула цього питання потребує корективи. Чи правильно уявляти собі, що всі соловецькі студенти мали бути неодмінно відданими азіятській владі? Так хотіли бачити своїх піддослідних кролів кремлівські боси. Але це погляд тоталітарного мислення.

Якщо говорити щиро, то я ніколи не був ні совєтським студентом, ні совєтським громадянином. Я не мав вибору. Це так. Але не обирав ні совєтських вождів, ні совєтського способу життя. Ленін був захоплений устроєм бджоляного вулика. Та попри всю його диявольску геніяльність, цей погляд був примітивно-дитячий. Безгеніяльність, щоб не сказати тупість, цього погляду засвідчила історія два рази: 1. 1941 р. на війні з Німеччиною, 2. 1991 р. на параді суверенітетів.

Як я міг бути щирим прихильником деспотичної влади, коли я належав до категорії приречених на знищення? Я це бачив з 8-ми-10-тилітнього віку. "Ліс рубають – тріски летять": так пояснювали щирі "радянські громадяни" трагедію Голодомору. То невже "тріска", коли вона має розум, мусила аплодувати своїм рубакам? Я не аплодував. Але я не мав іншого вибору. Не я вийшов із колії радянської людини, а мене "вийшли". Процес СВУ, два арешти батька, сотні розстріляних письменникків, артистів, мовознавців, сотні невинно засуджених звичайних громадян. Я це все бачив уже тоді. То як я міг бути співучасником цього геноциду? Бути "радянським студентом" і "радянським громадянином" значило бути співучасником злочинів. Я б не міг стати героєм Совєтського Союзу, як кубанець Сандуленко, батька якого – українського педагога – розстріляли за

націоналізм – іншими словами, нізащо або вірніше за свою свідому українськість, яка підлягала винищенню.

Я нічим не насолив дикунській владі. Вона мені насолила.

Питання № 3.

У двох словах – про Ваш "таборовий" період. Чи зустрічалися Ви у таборах із іншими представниками української інтелігенції?

Чи повірили Ви хрущовській "відлизі"?

Ваш остаточний висновок щодо СССР: яка це була країна?

3а. Про війну та окупацію теж розкажіть, будь ласка! Мене "не зацікавив" цей епізод тільки тому, що я про нього не знала!

Відповідь.

Перед табором і після студентства був іще армійський період мого життя. Коротко про нього. Я розчарувався у технічному виші і вирішив змінити свій навчальний профіль. Я не мав проблем з наукою. Просто я помилився вибором. Вирішив перейти на філологію. Але для цього треба було відслужити двя роки армії. Не думаючи про можливість війни, я покинув інститут, і дістав повістку з військомату.

Служив у Білорусії (Ново-Білиця) у зенітному батальйоні. Війна і окупація – це теж цікава сторінка життя. Але Вас вона не зацікавила. Тому – коротко.

Щодо табору, то, ясна річ, зустрічав багатьох різних людей, в тому числі й інтелігентів. Серед цих людей лише з одиницями мав близькі контакти. Совєтський табір – це важкий горішок. У двох словах його не поясниш, а тільки додаси плутатини. Те що написав Солженіцин, ніби й може бути табірною енциклопедією. Але знову таки написати – написав, а про свою співпрацю з табірним КҐБ та видачу на розстріл українців і цей північний правдолюб не написав.

Щодо хрущовської відлиги, то як я міг не повірити, коли тисячі "ворогів народу" звільнено. Для таборян – воля "сяяла, як полум'я в пітьмі". Мені, правда, вона не посвітила. Комісія ЦК ВКП(б), складена з членів Політбюро, мене не амнестувала. Можна сказати, що хрущовською відлигою я не помилуваний. Мені довелося розробляти свій варіант, і далеко не бездоганний.

Якою країною був СССР для мене, я вже пояснив у попередній відповіді.

3а. Додаю до війни. Війна почалася 1941 року. Наш зенітний дивізіон 22 червня – коли солдати ще не знали про війну – навантажився у телячі вагони і виїхав для нас – солдат – у невідомому напрямі. Під час руху поїзда наш вагон відвідав політрук Ройзен і повідомив, що почалася війна. Це вже було, мабуть, 23 червня. Стало ясно, чому, коли ми маршували Ново-Білицею на станцію на посадку в телячий ешелон з піснею

Стоим на страже всегда-всегда,
Но если скажет Страна Труда:
"Прицелом точным врагу в упор,
Дальневосточная, даешь отпор!,
Краснознаменная, смелее в бой!"

жінки стояли коло своїх хатин і плакали.

Вивантажилися ми на станції Барановичі. Нам належало держати зенітну оборону Барановичів. Я був заряджайлом зенітної гармати. Гармата стрілила один

раз. Перелякала німецького Мессершмідта. Ми дістали команду – передислокуватись.

Але ми не встигли. Виїхали на шосе і тут налетіли німецькі штурмовики чи бомбовики і стали нас бомбити. Убили командира дивізіону капітана Пересипченка. Він сидів у кабіні вантажної машини. Шофер живий. Я під машиною теж живий.

Офіцери поклали труп капітана на машину, з якої повикидали снаряди, лишивши дивізіон під команду старшини з Ростова Містюка, і виїхали на Схід. Чому вони це зробили? Бо ішов загальний панічний відступ армійських частин. Було очевидно, що дальша оборона безкорисна. Коли до нашого дивізіону стали наближатися на мотоциклах німецькі розвідники, Містюк дав команду: "Спасайся, кто как может!".

Після ряду пригод, хвороби, полону, звільнення з полону для праці в селі Мосівці, учителювання у школі в селі Росоша під Проскуровим, яку в грудні німці закрили, лишивши лише чотирикласну початкову школу, після праці в ролі перекладача [з німецької та на німецьку для цензури Ґебіцкомісара] у Проскурівській газеті "Український голос", у березні 1942 року повертаюся до Одеси.

Тут в Одесі познайомився з учасниками "похідних груп" ОУН, яких було приділено проводом на Одесу. Це знайомство скінчилося судом Одеського військового трибуналу і 25-літнім вироком у лютому 1946 року.

Питання № 4.

Ваш виїзд із СССР: як це було? Хто дав дозвіл?

Що було у Вас на серці, коли Ви від'їжджали?

Вас супроводжувала дружина – якщо можна, два слова про неї (її фах, чим вона цікавилась, що Вас із нею звело разом).

Відповідь.

Виїзд із СССР.

Чому мене й дружину витурили з СССР, було для мене самого загадкою. Але факти, які збиралися по краплині, дали мені змогу пояснити для самого себе, як і чому це сталося. Запишу ці факти послідовно.

1. Перебуваючи в ув'язненні у таборі, а потім у тюрмі, я різними способами передавав свої заяви "на волю" до дружини, яка ці заяви через московських дисидентів та іншими каналами передавала на Захід, і вони пізніше лунали з радіостанцій "Свобода" та "Голос Америки".

2. Ці заяви мали свою спільну сторону: вони стосувалися до національного питання в СССР та його післявоєнних сателітів. Ішлося про утиски та злочини проти українців, поляків, прибалтів, а також гебреїв.

3. Частину цих заяв оприлюднено у книзі В. Чорновола "Лихо з розуму", яка вийшла друком 1968 р. у Франції.

4. На моїх побаченнях з дружиною за два-три роки до звільнення вона інформувала мене про таке: З Нью-Йорку надійшов до неї виклик мені на виїзд до США. Коли вона з цим викликом зверталася до певних установ чи тільки показувала його московським дисидентам (я тепер не можу пригадати точно: чи до установ чи до дисидентів) їй сказали, що я і вона зможемо виїхати лише на ізраїльську візу.

5. На наступному після цього побаченні (за рік) Ніна – дружина – сказала, що вон вже має виклик до Ізраїлю, який їй вистарали її московські друзі. Чи говорила вона мені про московських друзів, чи така думка виробилася в мене самостійно, я зараз уже не можу сказати. Факт незаперечний лише, що був виклик до Ізраїлю.

6. Поперваx ці факти виробили в мене думку, що Кремль, який мав тоді квоту – точне число осіб гебрейського походження спрямувати до Ізраїлю – хоче нашою висилкою підфальшувати цю квоту на дві особи. Але дальша аналіза цих фактів змінила цей здогад.

7. В Америці, коли я прибув, мені показали і дали копію моєї статті, яка з'явилася в журналі "Нью ріпаблік". Що це була за стаття? Це була моя стаття про процентну норму для гебреїв в СССР при вступі до вишів. З усіх моїх статей та заяв, опублікованих у книзі Чорновола "Лихо з розуму", лише ця стаття з'явилася в американській лівій пресі.

8. Крім цього в Америці я натрапив на кілька випадків, коли мене ідентифікували як гебрея. Наведу один. 1-го вересня 1980 року до мене підійшла викладач Ком'юніту каледж у місті Колумбія, де я вчився, і поздоровила мене з Новим роком. На моє здивоване питання, чи ж сьогодні Новий рік?, вона спитала "Ар ю а джу?", на що я відповів "Ай ем нот."

9. Тут треба пояснити, що носіїв прізвища з кінцівкою "ський" 75%, коли не більше, американців мають за гебреїв.

10. Якось на побаченні Ніна сказала мені, що у московських дисидентів вона бачила відбитки документів із грифом "Совершенно секретно". Тобто дисиденти Москви мали своїх однодумців у колах високих достойників ЦК КПСС.

11. Натрапивши випадково після кільканадцяти років на копію моєї статті у "Нью ріпаблік", я звернув увагу на архівний знак КРАСНЫЙ АРХИВ, відбитий на копії. Безперечно, це був антентичний знак совєтського архіву на газеті, з якої зроблено копію. Але назва архіву в СССР служила для окозамилювання. Такий архів був, про що свідчить знак. Але це був секретний архів, доступний лише для високих достойнків або для працівників КҐБ або ще для якихось особливо втаємничених категорій осіб адміністрації Кремля. Хто зробив цю відбитку з КРАСНОГО АРХИВУ і переслав її (очевидно через дисидентів) до Америки? Очевидно, людина, яка потерпала від фактів, наведених у моїй статті і яка мала право вступу до архіву. Це мав би бути гебрей або щирий симпатик гебреїв, незгодний з антисемітським курсом Сталіна, Хрущова, Брежнева.

Наведений клубок фактів дав мені підставу виробити такий сценарій мого виходу з СССР: Цілий ряд високих достойників Політбюро КПСС, почавши від шефа КҐБ Андропова, мали приховане від "вождів" гебрейське походження, або були щирими друзями гнаних Кремлем гебреїв. Гадаючи, що на захист гебреїв міг виступити тільки гебрей, ці достойники зробили можливим виїзд захисника гебреїв Караванського на "гнилий" Захід.

Таке пояснення я зробив для себе: так підказує мені клубок наведених фактів. Можливо, що історія "домалює недомальований портрет".

Питання № 5.

Чому обрали саме США? Можливо, раніше листувалися з кимсь із діаспорян?

Як Ви опинилися у Дентоні? Ви писали мені, що Ви там самі, українського оточення не маєте. Чому так вийшло?

Ви потрапили до США вже у досить зрілому віці. Як Вам вдалося "прижитися" там? (маю на увазі матеріальний, соціальний аспекти)

А взагалі – з ким серед американських українців підтримували й підтримуєте зв'язки, бодай листовні?

А з ким зустрічались особисто? Згадайте письменників. Чи спілкувалися Ви з Докією Гуменною? Що про неї пам'ятаєте, якою вона була? Якою була з себе, яку манеру спілкування мала?

З ким іще серед тамтешніх письменників Ви підтримували контакт?

Схарактеризуйте – бодай коротко – українське діаспорне життя в США. "Березіль" друкував листи Докії Гуменної; вона нарікала на те, що серед емігрантів українськість у собі плекає лише старше покоління; їхні діти й онуки дедалі натуралізуються, стають питомими американцями. Скажіть і Ви кілька слів про це, будь ласка.

І на Вашому власному досвіді: як воно – бути українцем, україномислячим в англомовному середовищі?

Які засадничі відрізнення у побутовій культурі, у товариських звичаях американців та українців?

Відповідь.

5а. Виїхати до США з ізраїльською візою на той час не була проблема. Ми (я і Ніна) мали до вибору: Ізраїль чи США, і ми вибрали США.

5б. У Дентоні ми опинилися з чисто матеріяльних (фінансових) міркувань. Одразу ми взяли квартиру у Колумбії (Мериленд). Але квартирне життя виявилося недоцільним. Прийнявши квартирантів за суму X на місяць, квартировласники, які мали в своїй власности десятки трьохповерхових котеджів на 10–12 квартир, за якийсь час піднімали суму X на 50 одиниць: ставало X + 50, тоді X + 100, X +150 і т. д. Такий бізнес нам не сподобався, і ми стали шукати, де б дешевше усамостійнитися. Наші пошуки привели нас до Дентону, де ми й закорінилися.

5в. Прижилися у США мільйони емігрантів, то чому б ми – люди з освітою – не змогли?

5г. Я підтримую зв'язки з рядом американців (і то не лише українського походження), але я не думаю, що цей факт треба уточнювати до прізвищ, не знаючи думки партнерів.

5г. Щодо письменників, то треба сказати, що наші зв'язки були двох категорій: 1. до нас ставилися дуже прихильно і 2. відчувався хробак конкурентности. Я дістав навіть анонімного листа, де не лише мене, а всіх попередніх емігрантів-дисидентів звинувачувано в тому, що ми відтрутили українців діяспори від своїх питомих кумирів. Очевидно, що лист написано людиною з письменницького оточення. Ми могли зустрічатися з будь-ким на зустрічах з громадами. Хто приходив на ці зустрічі, з тими ми і спілкувалтся. Спілкувався я особисто з В. Чапленком, котрий сам звернувся до мене з листом, але через мою нетактовність, це спілкування припинилося, про що я щиро жалкую. Чапленко присилав мені свої дисидентські "самвидавні" твори. Він вважав себе дисидентом діяспори. Я маю одну таку самвидавну збірку творів Чапленка. Якщо "Березіль" погодиться ці твори опублікувати, то я б вислав їх йому, з тим, щоб після публікації він передав

цю збірку Дніпропетровському музею В. Чапленка. Як знайти цей музей, може пояснити Леся Степовичка. Чапленко критикує деяких дія спірних ідолів, але це не повинно зупинити публікації. Історія має знати усі, і то цілком протилежні, погляди.

5д. З Д. Гуменною я зустрівся раз на дискусії організованою, здається НТШ, під шапкою "Українське життя в окупованій румунами Одесі", де я доповідав. Ця зустріч мала такий сценарій: пані Докія поставила мені якесь питання (зараз не пам'ятаю яке). Я на нього докладно відповів. Ця зустріч сталася десь аж у дев'ятьдесятих роках. На перші наші зустрічі у вісімдесятих роках з громадами п. Докія не приходила, або, якщо приходила, то до нас не підходила. Наша незустріч з Гуменною – дуже прикрий факт. Але цей факт має пояснення. Коли ми приїхали, ми не мали жодного поняття про письменників діяспори. Ті ж твори, які нам присилали – Чапленко та ще дехто, ми не мали часу читати: треба було влаштовуватися з житлом, з працею, із захистом політв'язнів СССР (Юрій Шухевич та інші), з виданням своїх творів, з лікуванням Ніни. Лише у XXI столітті я прочитав спочатку спогади Д. Гуменної, а тоді усі її твори, які мені прислав доктор математики Р. Воронка. І тоді я відкрив для себе Гуменну. Про нашу незустріч щиро жалкую.

5е. Коротко про українське життя в Америці. Про американізацію. Молодь народжена в чужому оточенні деукраїнізується. І на це нема жодної ради. Треба народжуватися борцями, а не обивателями. Але ж народжуються від обивателів – обивателі. Культурні ж прошарки не мають потомства, або народжують обивателів. Згадаймо СССР. Про Сандуленка я вже згадував. А ще треба сказати про російського офіцера Володимира Володимировича Сосюру. Чому він не чується українцем? Те саме і з українською діяспорою. Ті ж, хто з молодого покоління емігрантів зберіг піїтет до своєї національности в Америці – англомовні. Культура держави поселення перемагає.

5є. Бути українцем в неукраїнській державі і легко і важко. На це питання найкраще відповіли б ізраїльтяни, які 40 віків жили по чужих державах, але лишилися ізраїльтянами. Очевидно, мало навчитися рідної мови від матері, треба ще навчитися бути сином (дочкою) свого народу. Але це, мабуть, передається кров'ю.

5ж. Американізовані українці – американці культурно, але психологічно – вони українці: ті сами плюси й мінуси, що і в материкових родичів.

Питання № 6.

Чи писали Ви колись у житті щоденник? Чи не замислюєтесь над написанням мемуарів?

Ким Ви себе відчуваєте в більшій мірі: мовознавцем? громадським діячем? літератором?

Ваше літературне і життєве кредо?

Кого можете назвати серед Ваших улюблених письменників XX ст.? (і материкових, і діаспорних)?

Відповідь.

6а. Щоденників не писав. Не було коли та де. Мемуари писати просто не маю часу. Готую виправлене й розширене видання "Словника синонімів". Тоді, якщо стане сил таке ж видання "РУС-у складної лексики". Після цього, якщо буде

час, буду щось ще робити, але що – підкаже час і ситуація в Україні. Якщо мемуари будуть першочергова потреба – то й мемуари. Коли ж будуть якісь інші – животрепетніші – потреби, то мемуари відпадуть.

6б. Я відчуваю себе людиною з її плюсами й мінусами. Став мовознавцем, бо бачив, що коли не я, то хто?

6в. Бути тим, ким ти є, і бути чесним, хоч це не завжди вдається.

6г. Винниченко був мій улюблений письменник, хоч я вже не читаю його добрих 70 років. У діяспорі Д. Гуменна була відкриттям для мене через свою правдивість та українську мову.

Питання № 7.

Ваші стосунки з церквою: Ви вірянин чи аґностик? Волієте релігію чи філософію?

Ваші політичні переконання: Ви консерватор чи ліберал? Який політичний устрій воліли б бачити в Україні?

Побутує думка, буцімто в добу постмодернізму і ґлобалізму націонал-демократична риторика – застаріла. Можете опонувати цьому твердженню?

Відповідь.

7а. Щодо церкви, то я не знаю, що й сказати. Церкви та релігії потребують переосмислення під оглядом часу. Ніщо не вічне під небом.

7б. Поділ на лібералів та консерваторів – це поділ, вигаданий бюрократичним розумом, де все на світі треба якось класифікувати, рознести по якихось поличках. Краще розділяти погляди так: людські та нелюдські. Усі бажатимуть звати свої погляди людськими, але бажання не завжди збігається з дійсністю. "Ліс рубають – тріски летять" – погляди нелюдські. "Роботящим умам, роботящим рукам – думать сіять не ждать і посіяне жать" – погляди людські (не ліберальні і не консервативні, а людські).

7в. Національно-демократична риторика застаріла для тих націй які пригноблювали та обкрадали менших братів. Але для окрадених братів, які хочуть устати з колін, на які їх поставили "брати", національно-демократичні погляди – це чи не єдиний рятунок у світі, загрузлому у "злому злі".

7г. В Україні я хотів би бачити той устрій, який обрали б самі українці без осіб, не народжених в Україні. Такий устрій був би мені найсимпатичніший.

Питання № 8.

Відомо, що Ви обстоюєте необхідність правописних змін. Про це йдеться у Ваших численних книгах і публікаціях.

Яким правописом Ви самі користувалися у Ваші шкільні роки?

Що наштовхнуло Вас на думку про те, що правописна реформа потрібна і актуальна?

Наведу головний арґумент Ваших опонентів у цьому питанні. Погоджуючись, що правописні зміни совєтських часів були насильницькими і не відповідали духові української мови, вони, однак, Твердять, що на сьогодні вже нема сенсу відкручувати стрілку годинника назад і намагатися вирівняти покривлене дерево: українська мова мусила прибрати для себе нових норм і зжитися з ними, і цей процес невідворотний.

Що Ви можете на це сказати?

Хто з сучасних українських мовознавців є для Вас авторитетом? (Пономарів? Сербенська? Німчук? Орест Ткаченко? Лариса Масенко? Ірина Фаріон? Хтось інший?)

Відповідь.

8а. Одним із способів окрадення менших братів та утримання їх на колінах – сплюження історії та культури менших братів. Найвигадливіші окрадачі менших братів знайшли дуже діткливу точку братів – правопис. Правописи народів вироблялися віками, навіть тисячоліттями (Китай), тому погодитися на насильницькі дії на початку вироблення українського правопису з боку окупантів – це те, що кваліфікують геніяльні рядки:

Німець скаже: "Ви моголи!"
"Моголи, моголи!"

8а. Я захопив ще харківський правопис, який діяв у школах до 1933 року. Потім прийшла сталінська єрижка. У школі мусів дотримуватися цього правопису.

8б. Думку про необхідність та актуальність змін у сталінському правописі підказує карикатурність цього виплоду неуцтва. Почну з прізвищ. Слова **гончар /ганчар/, бондар, дудар** тощо у родовому відмінку мають закінчення "я". Сучасний правопис постулює, що прізвища мають відмінятися як і відповідні слова: Сокіл, Сокола, Соколу і т. д. Навівши цей приклад, сучасний правопис наводить низку схем відмінювання прізвищ, але не наводить відмінювання прізвищ **Гончар, Масол, Швець, Мазурок**, схвалюючи своєю мовчанкою неправильне відмінювання цих прізвищ у ЗМІ та урядових документах, за соловецьким зразком:

Гончар – Гончара – Гончару і т.д.
Масол – Масола – Масолу
Швець – Швеця – Швецю
Мазурок – Мазурока – Мазуроку,

тоді, як за правилом чинного правопису ці прізвща мають відмінюватися так:

Гончар – Гончаря – Гончарю і т.д.
Масол – Масла – Маслу
Швець – Шевця – Шевцю
Мазурок – Мазурка – Мазурку

То що це за правопис, який на ділі не дотримувано?

Не дотримує цього правопису і журнал "Березіль".

8в. У тих міркуваннях, які Ви наводите, важлива не преамбула з визнанням калічення нашої мови та правопису, а висновок. Висновок переконує, що преамбула була потрібна для засолодження пігулки. Для тих, хто висловлює наведений Вами єзуїтородний погляд, головне – це висновок і для цього усі засоби добрі. Якщо для цього треба зробити реверанс у бік опонентів, то зроблять реверанс, а надто, коли відверте паплюження націоналізмом чи антисовєтизмпм не на часі. Якби можна було б просвітити мозок цих ерудитів, то ми побачили б, що українського мислення ці особи не мають. Вони, як правило, неукраїномовні або суржикомовні в побуті, бо українська мова для них не доля, а лише засіб заробітку. Вони не хочуть опанувати її від А до Я. Їх задовольняє знання 3–5 тисяч українських слів з величезною домішкою іноземщини, в тому числі і старшобратньої. То нащо їм ще сушити голову відродженням питомих рис української

мови? Нащо вчити учнів **мови**, коли вони звикли, за рецептом близькорідного для них КҐБ, вчити їх **мові**? А загорнути свою справжню байдужість до долі народу у привабливий папірець, ці хамелеони вміють.

8г. Авторитетів на мовній ниві, на жаль, не рясно. Наведені Вами прізвища сучасних мовознавців важко критикувати. Держава схвалила неуцький правопис, а їм належить цей правопис викладати студентам. Я не можу нічого сказати про їхнє викладання, бо не знаю його. Якби вони викладаючи, вказували на хиби викладаного правопису, це було б чесно і патріотично. Чи роблять вони це, я не знаю. То що я можу сказати про те, чого я не знаю?

Питання № 9.

Кажуть, іноді з віддалі можна побачити те, чого не бачиш зблизька. Якою Вам – із-за океану – бачиться сьогоднішня Україна? Що підточує її сили? У чому наш порятунок?

Ваші поради українцям – тим поколінням, які живуть і житимуть в Україні.

Відповідь.

9а. Сьогоднішня Україна бачиться як рана. Велика кровоточива рана.

9б. Сили України підточує егоцентризм, вождизм, заздрість до успіхів однокашників, невміння орієнтуватися в людях, невміння реально оцінювати хто є хто не на підставі слів, а на підставі вивчення біографії особи: що ти робив, голубе, коли нас нищили? Ці хиби пояснюють масове зрадництво депутатів нібито проукраїнського табору.

9в. Порятунок у розумі, а не у плоті. Якщо ми зможемо підпорядкуватися розуму, а не плоті, то це буде наш виграш. Подивіться на янучар. Вони гризуться між собою, але тримаються разом, бо розум підказує – треба бути разом. Оце разом та розум і є наш порятунок.

Питала: Люцина Хворост

Кілька слів від автора.

Дане інтерв'ю було заочне: я дістав питання через Інтернет, і через Інтернет відповів. Відповівши, я написав пані Хворост такого коротенького листа:

Пані Люцино!

Я висилаю і попередню частину, де я зробив в одному місці (про Сандуленка) невеличке доповнення.

Висилаю поспіхом зроблені відповіді, бо в мою хату вторглися якісь невиводні блохи, може, й не без помочі старших братів, і я маю з ними великий клопіт. Тому, перед публікацією вишліть мені на остаточну коректу усе інтерв'ю.

С.К.

Цей короткий лист із згадкою "клопоту" пояснює деяку кострубатість тексту. Пані Люцина цю кострубатість у опублікованому в журналі тексті усунула. Крім того додала ще мою відповідь на питання, поставлене окремо від наведених вище питань. Нижче наводжу це питання і мою відповідь:

Питання.

Перепрошую за надмірну цікавість – а що сталося з Вашими батьками, братом, сестрою? Чи Ви якось контактували з ними після свого виїзду?

Відповідь.

Мати моя померла 1966 року. Батько – 1970-го. Сестра Ірина 1944 року виїхала з Одеси разом із працівниками російської проім.перської газети "Молва". Я зустрівся з нею в Ґалаці (Румунія), але наші шляхи розійшлися.

Якось – уже в США – мені показали вирізку з віденської української газети 1947 року: сестра розшукувала свого брата Святослава. А я тоді перебував у таборі на 501 будові, яка вела залізничну колію з Печори на Урал...

Побачивши стару вирізку, я й собі дав оголошення про розшук сестри. Його розмістили у паризькій газеті "Русская мисль". Відгукнулась пані чи то з Алжиру, чи то з Марокко, яка знала Ірину Караванську у 40-х роках. Що з нею сталося далі, пані не знала, але повідомила, що сестра збиралася виїхати до Південної Америки. Але то, очевидно, замилюй-очі напрямок. Я не виключаю, що сестру завербували проімперці для засилки в СССР і що саме там її доля і скінчилася.

Брат мій Ігор зрікся мене 1979 року, коли КҐБ спитало його, чи не заперечує він проти виїзду брата на Захід, він відповів: "Якого брата? Я не маю брата".

Додала пані Люцина в кінці інтерв'ю і мій вірш "Моє ремесло":

МОЄ РЕМЕСЛО

Кинути слово, щоб бомбою стало!
Кинути слово, щоб душі трясло!
Кинути слово, щоб всіх хвилювало!
Кинути слово – моє ремесло!

Думку подати, щоб совість будила!
Троїла мужність, скородила зло!
Щоб маяком невгасущим світила!
Думку подати – моє ремесло!

Кинути слово і думку подати!
Гостру, як бритва, прозору, як скло!
Муку страшну і жорстоку зазнати!
Світ оновити – моє ремесло!

1956
Траса Тайшет-Лена

П.С. З текстом цього інтерв'ю, як його оприлюднено у журналі "Березіль", читачі можуть ознайомитися у розділі "ДОДАТКИ".

ІНТЕРВ'Ю пані ОЛЬЗІ

Питання: *Як мені відомо, Ви так само вивчили українську мову вже дорослим. Можливо, Ви пригадаєте, як це відбувалося? Що насамперед стало спонукою?*

Відповідь: Ви маєте хибну інформацію. Я українську мову чув і вивчив змалку від оточення: від батьків – це раз, та від старшого покоління одеситів, яке ще на початку 20-х рр. не було цілком русифіковане. Це в Одесі я чув у себе під балконом, як діти грали:

"Гуси, гуси, додому!
"Чого, пані?"
"Вовк за горою!"
"Що він робе?"
"Гуску скребе!"
"Яку?"
"Сіру, білу, волохату!
Всі гуси до хати!"

П.: *Якби до Вас тепер звернулися з проханням навчити української мови, з чого б Ви порадили почати?*

В.: Читати класиків, почавши з Шевченка, Котляревського, Марка Вовчка, Ганни Барвінок, Нечуя-Левицького.

П.: *Що б могло спонукати людину захотіти говорити українською не тільки на роботі, в університеті чи школі, але й у побуті, себто завжди?*

В.: Національна гордість, коли вона є. Коли її немає, ніщо людину не спонукає, бо людина без національної гордости – це щось дуже далеке від людини.

П.: *Врешті, чи правда, що рідну мову вчиш усе життя?*

В.: Так, це правда.

П.: *От Ви, приміром, написавши стільки хороших книг-помічників, чи можете просто зараз сказати, що вивчили українську мову досконально?*

В.: Ясно, що ні. І в тих книгах, що Ви хвалите, є помилки. І я їх виправляю. І, очевидно, деякі, так і залишаться невиправлені.

П.: *З приводу термінологічних проблем. Не секрет, що українська термінологія наразі перебуває у глибокій кризі. Давно забуто старі "репресовані" слова, натомість бездумно калькуються іншомовні важкозрозумілі терміни, яким, доклавши трохи зусиль, можна було б спокійно підібрати пристойнівідповідники. Очевидячки, ця проблема існує не тільки в ситуації української науки, але й у тій, з якою щодня стикаєтеся Ви. З позиції свого досвіду, яким, на Вашу думку, має бути вихід із цісї проблеми?*

В.: Українська влада має покликати до життя в системі Академії Наук Інститут української термінології. Цього не зробив ні Кравчук, ні Кучма, ні Ющенко, а Янукович не зробить і поготів. Без державної підтримки на громадських засадах це робити важко, але можна. Треба тільки хотіти.

П.: *Як вирішують термінологічні питання за кордоном?*

В.: У державах, які не були колонізовані, таких проблем немає. Термінологічні проблеми – клопіт постколоніяльних держав.

П.: *І який зі шляхів розв'язання "термінологічних вузлів" міг би бути найменш "травматичним" для й так непевної української науки?*

В.: Найменш травматичним для укр. науки має бути розбудова української України. Поки її нема, розв'язки не буде, бо українофоби у владі будуть робити все, щоб не розвивати українську термінологію, а розвивати залежність від колишньої імперії.

П.: *Сучасне літературне життя. Чи слідкуєте за мовними процесами в сучасній українській літературі?*

В.: Слідкую. У "Книзі-журналі" є наслідки цього слідкування.

П.: *Адже сучасні письменники (надто ж – молоді) не менше, ніж класики, потребують критичного аналізу стилістики своїх творів й часто – авторських неологізмів.*

В.: З приводу шляхів поповнення лексичного запасу української мови. Нині одним із потужних джерел є сленг, зокрема, й молодіжний. За моїми спостереженнями, молодь творить нові слова за тими ж принципами, що їх пропагуєте у своїх роботах і Ви, – себто, милозвучність, дотепність, відповідність до традиції живої розмовної мови.

П.: *У такому разі, на Вашу думку, чи має право сленґ на свого роду "легітимізацію" в рамцях літературної мови?*

В.: Сленг відкидати не можна. Скажу більше. Сленг існував у нашій мові віками і вливався до літературної мови. Візьміть такі слова, як "учистив", "врізав", "утяв". Ці всі слова у переносному значенні: "учистив /врізав, утяв/ танець" – свого часу були сленгом, але широкий вжиток у мовців закріпив цю лексику в літературі. Щодо сучасного сленгу, то в містах Східної України нема широкого загалу україномовців, які б могли схвалювати чи відкидати сленгову лексику. Тому процес влиття сленгу до живої та літературної мови тут буде виглядати дещо викривлено. І тут можливі різні погляди на проблему.

П.: *Як би це мало відбуватися?*

В.: Мало б відбуватися природньо, стихійно. Коли ж цей процес буде штучний, то усе штучне не має майбутнього.

П.: *У посібникові "До зір крізь терня" Ви, здається, писали, що редакторська праця – співтворчість; у свою чергу, багато хто докинув би, що безліч "геніальних" творів своєю "геніальністю" завдячують насамперед редакторам "від Бога" (пригадати хоча б Пантелеймона Куліша, який не раз говорив, що і Тарас Шевченко, і Марко Вовчок своїм генієм йому завдячують саме його редакторським правкам). Скажіть, чи були у Вашій практиці такі випадки, коли редагування перетворювало посередній текст на високохудожній?*

В.: На жаль, я не можу цим похвалитися. Моє редагування – заочне. Чи таке редагування щось поліпшило, я не знаю.

П.: *І чи вважаєте таке редагування справедливим щодо читача?*

В.: Таке редагування (П. Куліша) цілком справедливе, бо ідеться про твір. Твір покращується, значить це плюс з усіх оглядів.

П.: *Нарешті, останнє питання. Юрій Шерех якось сказав, що для нього літературна критика – забавка, розвага, тоді як мовознавство – серйозна робота. Чи можете сказати так про себе? В найновішій своїй "Книзі-журналі" Ви*

постаєте не тільки як тонкий знавець стилістики й історії української мови, але і як літератор, публіцист. Що з цього "забавка", а що "серйозна праця"?

В.: Написання словника забирає роки щоденної наполегливої праці, а статтю можна написати за день-два. З цього можна робити висновок, що серйозніше і вагоміше.

Наперед щиро дякую! За відповіді й понад усе – за Ваші незамінні книги!

Щиро зичу Вам доброго здоров'я, сил і натхнення, щоб і далі тішити своїх читачів і, сказати б, послідовників (адже нерідко бувало, що у своїй роботі, відстоюючи те чи інше слово-вираз-тощо, доводилося покликатися саме на Ваш авторитет!).

Тепло,
Оля.

П.С. *(написаний для цього видання)*: Слово **незамінні** вжите шановною панею Ольгою не гріх замінити на **незамінимі**. Русизм? Ні. Староукраїнізм.

Форми дієприкметників з кінцівкою **-имий**: **родимий**, **ходимий** тощо широко практикувала староукраїнська мова. Чи ж розумно відмовлятися від цих форм через те, що їх взято на озброєння іншими мовами?

Зауважу ще, що форми на **-имий** викликали появу форм на **-ивий**: **точивий**, **служивий**, **юродивий**, **-любивий** [**самолюбивий**].

ІНТЕРВ'Ю САЙТУ "УКРАЇНСЬКА ВОЛЯ"*

Питання: *Я знаю, що ви перебували у совєцьких концтаборах з 1944-го до 1959-го року та з 1965-го до 1979-го, тобто загалом 31 рік – це величезний термін. Чим же ви так загрожували совєцькій владі? Що допомогло вам вижити, не зневіритися, не деградувати в цьому тюремному пеклі?*

Відповідь: Участь в акціях ОУН, у яких я "пописався" – найтяжчий гріх в СССР. Чому я вижив? Чи ж я один вижив? Вижили тисячі. Тут нема нічого надприродного.

П.: *Колись ще у 1991 року в одній з телепередач Іван Драч висловив думку, що "русифікаційне колесо" зупинене. Згодом, однак, стало зрозумілим, що воно не зупинене, а, так би мовити, лише переставлене з адміністративної осі на економічну. Кількість же його обертів не зменшилася. Яка, на вашу думку, нині мусить проводитись політика щодо підтримки державної української мови?*

В.: Потрібен ряд заходів. Серед них найважливіші:

1. Запровадження в армії державної мови,

2. Українізація уроків фізкультури в українських школах,

3. Заснування Державного видавництва України (ДВУ) для забезпечення України словниками, творами класиків, технічною та іншою літературою, якої потребує XXI століття. База для ДВУ – є. Це приватні видавництва. Держава має створити редакції, які будуть редагувати літературу й замовляти її видання в тих чи тих приватних компаніях.

4. Позатим потрібен твердий "Закон про освіту", який має врегулювати всі неврегульовані питання, щоб ці питання не ставали об'єктами політичної гри злочинних угруповань.

5. Ще потрібен "Закон про державну службу", який поставить умовою служби знання державної мови.

6. Бажано, хоч це більш ніж нереально, провести переговори з Росією про повернення Україні відрізаних від неї 1954 року територій з тим, щоб Росії повернути Крим. Крок аналогічний крокові генерала Франко, який заради рятунку нації віддав Марокко марокканцям.

П.: *Яке у цій політиці мусить бути співвідношення важелів адміністративного примусу та просвітництва?*

В.: Перш за все треба згадати історію. Україну русифіковано не за десять чи п'ятнадцять років. А за три з половиною століття. До цього треба додати, що з X століття до "воз'єднання" українською літературною мовою була старослов'янська мова, яка, хоч її вживано з українською вимовою, була ближче до сучасної російської, ніж до живої української мови. Літописи та інші твори, писані старослов'янщиною, сьогодні треба перекладати на сучасну мову. Отже, процес національного відродження України – процес на століття. Це однак не значить, що треба себе цим заспокоювати і спочивати на цих далеко не лаврах. Головне – закласти правильні напрямні для процесу відродження саме сьогодні. До цих напрямних належать заходи, перелічені у попередній відповіді.

П.: *Свого часу після розгрому українського національного відродження українська мова була зведена до сільської говірки. З проголошенням незалежності певні сили зробили усе можливе, щоб наша мова в кращому випадку сприймалася лише як символ держави, поряд з прапором, гімном та гербом. Наприклад, колишній керівник Одеси та області Боделан звертався до одеситів українською мовою лише один раз на рік – у телепривітанні з нагоди Дня незалежності.*

Згадується такий випадок: у день якихось виборів в Одесі для більшої урочистості хтось "нагорі" дав вказівку водіям трамваїв оголошувати зупинки українською мовою. На наступний день вибори закінчилися і водії знову перейшли на російську.

Які на вашу думку проблеми стоять перед українською мовою з точки зору соціолінгвістики?

В.: Попри всю свою "мовознавчість" я не розумію дуже мудрих термінів, хоч би й слова "соціолінгвістика". Якщо це практикування мови загалом, то шляхом трамвайних оголошень ми не досягнемо такої практики. Головний наголос сьогодні треба робити на освіту. Бо якщо трамвайні оголошення будуть українські, а освіта – неукаїнська, то ці оголошення матимуть таку ж бутафорну вартість, як і виступи Боделана на День незалежности. Антиукраїнська п'ята колона добре це розуміє і може погодитися на бутафорію, але всіляко гальмуватиме українську освіту.

Щодо примусу, то він, очевидно, найефективніший у тоталітарних державах. Саме примусом і денаціоналізовано Україну. Я думаю, що можна досягти більшого методом переконання. Наприклад, луганські вищі школи анкетують вступників, якою мовою вони воліють учитися. Це чисто пасивна акція в обстановці антиукраїнської пропаганди та залякувань з боку п'ятої колони. У такій ситуації ректор або інший адміністратор має скликати збори вступників і пояснити їм потребу України в українських кадрах. Потрібні виїзди бригад міністерства освіти на місця для зустрічі з батьками і вияснення їм потреби української освіти для дітей. Такі бригади належить створити при міністерстві освіти. І це прямий клопіт Президента України.

До виховних акцій слід зарахувати і включення до законів статей такого змісту: "...публічна діяльність політичних партій, організацій та громадських структур, спрямована на обмеження застосування державної мови чи домагання запровадження іншої державної мови, тягне за собою невідкладне рішення Мін'юсту на подання Президента, Голови СБУ або Заступника Голови Ради Безпеки щодо припинення їхньої державної реєстрації з наступним порушенням карної справи щодо дій з метою підриву державного ладу та національної безпеки України". (Пропозиція громадянина України Володимира Ференця).

П.: *Деякі мовознавці вважають, що українській мові не вистачає молодіжного, комп'ютерного жаргону. Яка ваша думка з цього приводу?*

В.: Чому виникає жаргон у середовищі мовців? Тут кілька причин: набридає одноманітність; не задовольняє мовців офіційна лексика; виникає потреба ефімізму – упристойнення непристойного; виникає бажання козирнути оригінальним слівцем або бажання законспірувати свою мову. Там, де є мовне середовище, виникають жаргони. Для жаргону потрібне мовне середовище, а не навпаки для мовного середовища – жаргон. Є мовне середовище – буде жаргон. У мові кожного села мають місце елементи свого місцевого жаргону. Навіть у мові окремих

сімей присутні елементи свого сімейного жаргону. Отже, творім мовне середовище, а не жаргон.

Кілька слів про матюччя. Дехто просуває в літературу цей витвір печерного інтелекту. Яка потреба в цьому? Починаю думати. Чи помагав мені цей шар лексики в укладанні словників? Нітрохи. Чи помагали матюки Едісону винайти електричну лампу? Або братам Райт – сконструювати літак? Або Копернику обґрунтувати геліоцентричну планетну систему? У совєтському ҐУЛАЗі в'язням сумління доводилося вдаватися до нецензурної лексики у стосунках з тими, хто іншої мови не розуміє. Але пропагувати поширення нецензурщини в інтелектуальне середовище через літературу – це прагнення пітекантропа прищепити свої печерні смаки культурному суспільству. Факт, що автори пересичених нецензурщиною творів мають більше ніж досить "фанів" є наслідком терору большевиків, які винищили десятки мільйонів осіб з культурних прошарків суспільства, відкривши зелену вулицю для свята неандертальців. Культурна еліта України не може пасивно спостерігати розмай матюччя, а твердо і без жодних вагань назвати це явище та її "фанів" іменем, на яке вони заслуговують.

П.: *Не секрет, що якість викладання української мови у середніх школах залишається вкрай незадовільною. Російськомовні випускники шкіл хоча і мають деяке уявлення про граматичні категорії української мови, але часто не в змозі вільно і правильно висловлювати думки цією мовою, будувати розмовні діалоги. Можливо має сенс запровадити в школах українське мовлення як окрему дисципліну поряд з українською мовою? Що ви можете на це сказати?*

В.: Покращення викладання української мови в навчальних закладах має бути першорядним клопотом українських державних діячів і державних установ, включно з Радою Безпеки України. До розробки заходів покращання викладання державної мови треба залучити найкращі педагогічні сили України і неухильно провадити в життя їхні рекомендації.

П.: *Зараз багато людей, які брали участь у подіях Помаранчевої революції почуваються обдуреними: частково, можливо, через свої завищені очікування, а частково через бездіяльність, помилки, сварки всередині помаранчевої команди. Як ви оцінюєте події Помаранчевої революції та її наслідки?*

В.: Події Помаранчової революції належно оцінив увесь цивілізований світ за винятком печерних імперіялістів та їхніх холуїв. Я поділяю погляди широкого і людяного світу, а не світу з рівнем інтелекту XII віку. Щодо наслідків, то революція не закріпила своїх здобутків через погану кадрову політику. Кадри, що їх революційна хвиля винесла в чоло держави, несуть пряму відповідальність за становище, яке склалося.

П.: *Які політичні сили та ідеології мають зараз в Україні перспективи і чому?*

В.: На політичній арені України на сьогодні існує лише одна сила, яка твердо відмовилася від співпраці із злочинними елементами. Ця сила – Блок Ю. Тимошенко. Свого часу керівники "Нашої України" ширили думку, що "Наша Україна" об'єднує у своїх лавах усе, що є чесного в Україні. На жаль, це тільки слова, бо хіба буде чесна людина ставати до спілки із злочинцями? Справді чесними людьми показали себе політики БЮТ – вони не пішли на співпрацю з душегубами та злодіями, заявивши про це від початку і дотримавши свого слова до кінця. Чесність – найкраща політика, і попри всі перешкоди на своїй дорозі,

чесність таки візьме гору над "понятіями" злодіїв. Єдина чесна опозиційна партія в Україні – це БЮТ. Усі інші злигані із злочинним світом. Тим же, хто злигався з мафією, а тоді безславно відійшов, не урвавши належної "долі", зацитую Шекспіра:

Боєць, що в сотнях битв перемагав,
Одну таки нарешті програє,
І вже на почесть він не має прав,
Й заслуг його ніхто не визнає.

(Додаток до цього видання
На сьогодні ця відповідь дещо застаріла. Зміна політичних обставин в Україні змінила й розклад політичних сил. Нові політичні сили: партії "УДАР" та "Свобода" не менше ніж БЮТ заслуговують звання чесних, демократичних та проукраїнських політичних сил.)

Наші ж горе-політики програли не одну, а добрий десяток політичних битв. Не матимуть вони політичного майбутнього, як не матимуть його і ті сили, які здійснили розкол Народного Руху України, клюнувши на гачок спецгрупи "рухівців", яка після розколу Руху перекинулися до проімперців, викривши свою оплачену розвідками роль у Русі, а заразом і роль своїх нових опікунів. Розкол Руху, який полегшив державним злочинцям знищити В. Чорновола, це є та битва, після якої розкольники не мають і не матимуть прав на почесть.

Кажуть, що Ю. Тимошенко не має чіткої національної програми. Але вона твердо стоїть за одну державну мову в Україні і не сідає за стіл з тими, хто прагне двомовністю упослідити "эту долбаную мову", постачаючи багатий лексичний матеріял для туалетних письменників.

П.: *Пане Святославе, хоча ви вже довгий час мешкаєте в США, але ви є корінним одеситом і протягом усього свого життя були і залишаєтесь пов'язаним з нашим містом. Якби ви мали можливість звернутися до голови одеської обл.-держадміністрації Івана Плачкова, спікера одеської облради Миколи Скорика, одеського міського голови Едуарда Гурвіца, що б ви хотіли їм сказати?*

В.: Я бажаю їм плідно працювати на благо населення Одеси та Одещини.

(Запитував Роман Кухаренко)

(Редакція сайту "Українська воля" може не поділяти окремих думок, які оприлюднюються нашими інтерв'юерами та дописувачами). Оприлюднено на сайті 17.01.2007.

ТРОХИ ГУМОРУ

ПЛАН УТЕПЛЕННЯ МОСКВИ

Москва дуже холодне місто. От Кремль і думає, як би її утеплити. Нащо мерзнути, коли можна жити в тепліших умовах? Насамперед, ясна річ, треба розробити план.

Розробили і поклали його виконання на В. Януковича. Сам би він до такого плану не доглупався. Дуже вже тонкий план. А виконувати – діло інше. От Янукович і виконує.

Почалося з інавгурації. З благословення. Благословив його не хто, а патріярх московської РПЦ Кирило – прихильник відродження Святої Руси. (Комунізм зав'яз у зубах. Вивозь Святая Русь!)

Україна проковтнули цей жест, дивуючись, що ж буде далі.

А далі пішло, як по-писаному, бо план розроблено до найменших дрібниць. Не дурно ж автори Плану лягають спати і встають з думкою про Україну.

По-перше, треба замазати очі Европі. І тут знайшовся спільник у ЕС – Єжи Бузек. Не може Бузек пробачити покійному Бандері – розвал Соловецького Союзу, а заразом і Варшавського Пакту. А виконавцю Плану Утеплення Москви того тільки й треба. Має спільника у кампанії проти героїзації Бандери і всього Українського Визвольного Руху. Цей спільник має невтралізувати Европу. Европа ж нічого не знає про План Утеплення Москви, бо їй такий план навряд чи сподобався б. Тому їй про План ні гу-гу.

Аж тут трапився ляпсус. Віце-прем'єр Семиноженко, очевидно, у подробиці Плану не втаємничений, візьми й ляпни на телевізії про бажане об'єднання України з Москвою та Білоруссю в єдину державу з центром у Києві. Щоб, значить, утеплити московську бюрократтію.

У Києві ж тепліше, ніж у Москві. Звідси і до моря ближче, коли вліті треба буде відпочивати. Та й для КҐБ (тепер ФСБ) краще. Уся Луб'янка, як є, забазується у Києві. Боротися ж із українськими патріотами краще з Києва, ніж із Москви, бо ближче до об'єкту репресій. Але передчасно розкривати подробиці Плану не розумно. Тому Янукович і вичитав Семиноженка: не лізь поперед батька в пекло. Оприлюднення Плану ще не на часі. Нащо настроювати Европу проти себе? Ще не час. Прийде час, тоді і поставимо Европу перед доконаним фактом. А поки що треба використати Єжи Бузека і заручитися нейтральністю Европи на дегероїзацію Бандери. Бо дегероїзація Бандери – це чи не головна точка Плану Утеплення Москви.

Дегероїзація Бандери – це шлях до зламання хребта опозиції, а заразом засіб згортання демократії. Забороні підлягатимуть усі дії, пов'язані з пам'яттю про визвольну боротьбу: вшанування героїв, збори, маніфестації. План дегероїзації передбачатиме навіть перегляд назов вулиць. Це, звичайно, викличе акції протесту. План Утеплення Москви і це передбачив. Будуть акції протесту – виконавці Плану вживуть потрібних заходів аж до оголошення надзвичайного стану в Україні або в окремих регіонах. Европа, наперед підготована Бузеком не буде гороїжитися.

При нейтралізованій Европі можна буде розправитися і з Вільними ЗМІ: хай но які з них захищатимуть героїв, то згідно з Планом такі засоби будуть закриватися, а редактори репресуватися. Дуже вже такі органи, як 'Майдан' та навіть і 'Українська Правда' дозволяють собі. То виконавці Плану утнуть їм якики. Відповідний указик Президент і Верховна Рада підгадає під день Перемоги. На цей день передбачено і прибуття московських військ нібито для спільного святкування. А насправді для залякування слабодухих та нестійких громадян. Щодо неслабодухих та стійких, то їх буде укоськано в інший спосіб. Не дурно ж комуністи теперішні та й колишні (регіонали) відроджують культ особи Сталіна. Хто-хто, а генералісимус знав, як укоськувати інодумців. А вже в єдиній державі із Сибіром та Колимою це буде аж он як легко.

Стає зрозуміло, чому саме Москва, а за нею регіонали й комуністи так поспішають з культом Сталіна. Бо Сталін – це уособлення диктатури та репресій. Саме це і подобається авторам і виконавцям Плану Утеплення Москви.

Послухаймо, як "демократично" висловлюється ідеолог виконавців Плану Д. Табачник. Говорячи про висвітлення у шкільних підручниках II Світової війни, Табачник відкидає погляди інших на цю війну і на участь у ній третьої сили – проти обох диктаторів: Сталіна й Гітлера, тобто заперечує об'єктивну реальність і категорично заявляє, що в цій війні було лише дві сили: Третій Райх і антигітлерівська коаліція. Тобто вирікає істину в останній інстєнції, яка не допускає існування інших поглядів.

Заперечення плюралізму поглядів, а надто в історичній науці – характерна риса диктаторського, а не демократичного мислення. Коли є різні погляди, то учнів у демократично орієнтованих школах треба ознайомлювати з усіма поглядами, а не категорично викладати тільки один, у даному разі антиукраїнський погляд.

У такій атмосфері терору, залякувань та диктатури істин в останній інстанції пройдуть наступні вибори до ВР. Як фальсифікувати їх, виконавці Плану мають досвід з виборів 2004 року. Спасибі В. Ющенку, який нікого з чільних фальсифікаторів не притягнув до суду. Та й істини в останній інстанції стануть у пригоді. Можна ж буде категорично, як істину в останній інстанції, заявити, що опозиційний кандидат винен у всіх смертних гріхах. І його не оберуть. Тож не буде дивно, коли антиукраїнська коаліція дістане 300 голосів у парламенті, потрібних для зміни Конституції. Тоді можна буде змінити і прапор, і герб, і гімн. Сталін же сучасного прапора, герба та гімну ох, як не терпів. Тож ці речі треба буде змінити. Буде один прапор, один герб і один гімн для єдиної Святої Руси з центром у Києві, але не тризуб, і не жовтоблакитний стяг і не "Ще не вмерла Україна". Це все піде слідом за Бандерою.

І коли це станеться, тоді можна буде і про План Утеплення Москви говорити. Хай і Єжи Бузек знає. Його невтручання у справу дегероїзації Бандери більше не буде потрібне. Тоді не треба буде з Планом критися. А поки що краще тримати язик за зубами. І то з багатьох причин.

Є ж у Партії Регіонів бізнесмени, які не дуже хочуть стати під нагляд московського КҐБ. Вони воліли б триматися з демократичною Европою. Як не є, а цивілізований світ надійніший для бізнесу. Про розправу з бізнесменами в Росії вони знають. Тож їм План Утеплення Москви не дуже світить. Тому цих грошових мішків у деталі Плану не втаємничено. Краще їх цими деталями не

травмувати. У План Утеплення Москви крім головного виконавця втаємничено три-чотири особи не більше.

А коли вже у ВР буде триста антиукраїнських голосів, тоді вже й Семиноженко може відводити душу на всю губу. Тоді План має стати доконаним фактом і для Европи і для світу.

Наміри виконавців Плану Утеплення Москви нагадують наміри небіжчика ГКЧП. Тільки й того, що у виконавців Плану руки не тремтять. Але це не змінить остаточного результату: він буде такий, як і в ГКЧП, бо як казав чеський бандерівець Іван Гус "Правда побідить!".

ЧИЯ ВІЗЬМЕ?

"Все моє!" – сказало злато;
"Все моє!" – сказав булат;
"Все куплю!" – сказало злато;
"Все візьму!" – сказав булат.

"Нащо тут ця примовка?" спитають читачі. А прочитайте до кінця, тоді побачите.

* * *

Золоті мішки України дуже вередливі. Кравчук їм не до вподоби, Кучма їм не до вподоби, Тимошенко їм не до вподоби, Ющенко і поготів. Пішли до Януковича:

"Приймеш?"

"А чом би й ні? Нам золото потрібне. Програму мою знаєте?"

"Та знаємо..."

"Російська мова державна – це раз!"

"За це ми руками й ногами!"

"Голодомор ніякий не геноцид – це два!"

"І ми за це!"

"Бандера ніякий не герой!"

"Та й ми за це!"

"Московському патріярхату – зелену вулицю!"

"Нам це до лампочки! Ми ж не дуже й релігійні. Наш Бог – золото".

"Освіту – під контроль СНД!"

"Нам і це до лампочки. Наші діти вчаться по закордонах".

"Митний союз 3 + 1!"

"Якби то там пахло прибутками, а не кислими щами. Нам би до Европи...", – це мішки.

"То йдіть до Ющенка!"

"О, ні, то пустий номер. Нам не підходить. Та Ви ж ніби не проти Европи були?"

"Я не тільки був, я й є за Европу", – це Янукович, бо він таки за Европу, тільки за яку?

"То за чим діло стало?"

"Та вже хай буде по-вашому", – це Янукович, а що він сам собі подумав, то один Бог знає. Діло ж було до виборів.

Отак золоті мішки пристали до Януковича. "Маємо – думають собі – ще не зовсім те, що хотіли, але краще від кравчуків та ющенків".

Обрали Януковича президентом. Тільки присягнув московському патріярху і до Брюселю – з візитом до Европи.

Золоті мішки радіють: "На наше вийшло! До Путіна не поїхав! То він до виборів дружив із Путіним. А після виборів – з Европою!"

Отак собі тішаться, аж раптом Янукович візьми та й ляпни десь на людях, що він за митний союз із Путіним, Лукашенком та Назарбаєвим. Золотим мішкам аж у п'яти запекло. Побігли до Гриценка:

"Що це президент верзе. Знову Митний союз. Хоче, щоб ми до Тимошенко перебігли?"

"Та будьте тихо, не кричіть, – це Гриценко. – Я все владнаю". І владнав.

Заявив, що поки Україна член СОТ ніякі митні союзи немовливі. Мало того, що сам заявив, ще й президента змусив заявити, що митний союз із Путіним не вийде, бо Україна – член СОТ.

Видать, що підпису на міжнародньому документі і президент не пересилить.

Мішки знову радіють: "На наше вийшло. Митного союзу не буде".

Минув чи не рік після того, а Янукович знову за своє. На сесії Верховної Ради заявив що він хоче до трьох членів Митного союзу додати ще й Україну, іншими словами зробити Митний союз 3 + 1. Це для того сказано, щоб Верховна Рада була готова його підтримати, бо без Верховної Ради до Митного союзу – зась.

Після цього ще й сам Путін приїхав до Києва. Розписав Митний союз, як лялечку, і додав "До Европи – разом". Це вже з прицілом на золоті мішки.

Золоті мішки знов у паніці. Знов до Гриценка. На цей раз і Гриценко мовчить. Мабуть уже і його попереджено, щоб не втручавсь, бо підкинуто золотим мішкам наживку – до Европи вступимо разом із Путіним – усім Митним союзом 3 + 1.

Хитро придумано!

А чи приймуть Росію до ЕС, ніхто й не пита. Ніби усім розум відібрало.

Видно, що Митний союз убито в серце Януковича не цвяхом, а залізним штирем, і жоден золотий мішок тої залізяки із серця президента не витягне. А вбив її у серце Януковича не хто, а той таки Путін. Бо це Путін може з повним правом сказати, як ото Ющенко про Балогу, що "Янукович – це я!". І це буде щира правда, не те що про Балогу.

Аж тепер дійшло діло до тої примовки, що на початку.

Діло з Митним союзом ще не вирішено. Золоті мішки його не підтримають. Буде тертя серед п'ятої колони.

Чия візьме?

СВИНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ

Жили-були на світі два царства, два господарства. Одне царство було людське – там жили Люди, а друге царство було мішане: трохи було людей, а позатим – звірота і серед тої звіроти свиней, свиней. А за царя у другому царстві був Ведмідь.

Раз приходять до царя царські слуги:

– Ваша Ведмежа величність, – кажуть, – треба щось робити...

– А що таке сталося? – це цар.

– Нема спасу від свиней. Не дають людям життя. Робити не роблять, вчитися не вчаться, п'ють, гуляють, бешкетують. Скажіть Ваше царське слово.

Цар думав-думав, а тоді каже:

– Зберіть усіх, хто бешкетує, і на дипломатичну службу.

– Як то? – це слуги. – Таж мов не знають. Де вже їм на такій службі?

– А свою свинячу знають?

– Та знають. Тільки...

– Ніяких “тільки”. Робіть, як сказано.

Нема ради слугам. Треба царську волю сповняти. Зібрали свиней, до лазні їх, повідмивали усі бруди свинячі, підстригли, зачесали, убрали в костюми, пов'язали краватки. На голови насадили капелюхи. Ніхто й не пізнає, що то свині. Як подивишся – дипломати, куди твоє діло! А воно тільки назверх. А на ділі кожен з тих свинських дипломатів свиня свинею.

Порозсилав цар тих свинських дипломатів по світі. Один такий свинячий дипломат Хрунь прибув ув один славний город до Людей. Живуть собі городяни мирно, нікого не чіпають, працюють, дітей учать, прийде свято – веселяться, співають, танцюють. На свинячого дипломата ніхто й не дивиться.

Того свинячого дипломата й заїло: “Десь, бачать таки, що я свиня. Чекайте ж, я вам покажу!”

Якось на свято, замішавсь свинячий дипломат серед людей, а тоді виліз на трибуну й питає Людей: “Хто Ви такі городяни?”

– Ми – Люди!

– А як то знати? – це Хрунь.

– По мові, – люди кажуть. – Мова у нас людська.

–Та яка вона людська? Це не Ваша мова. Це Вас цісар навчив мови.

Люди й обурились:

– Це Ви, свині, від нас мову перебрали.

І наводять свинячому дипломату приклади: “І це наше слово, і це наше слово, і це по-нашому, і це”.

Бачить свинячий дипломат, що він наукою городян не поб'є, бо він крім салдафонської муштри ніяких наук не знав, розпасіювався і бризкає слиною:

– Та що з вами говорити. Ви ж не люди, а такі самі свині, як я, – та й зліз із трибуни.

Люди ще більш обурились.

А був у царстві Людей міністер, що дивився за дипломатами. От Люди до нього й пішли. "Так і так, кажуть, вишліть цю свиню-дипломата до Ведмежого царства, бо воно свиня свинею, правил людських не знає. Приїхало, як гість, а тримає себе, як хам".

А міністер, треба Вам знати, був таки з Людей і ніби за людей, тільки мав одну слабість: мав симпатію до свиней. Як ото почув від людей про свинського дипломата, так одразу й заприндився: "Я йому не попущу. Піду до старшого свинтуха і буду **жорстко** з ним говорити." А про те, щоб вислати Хруня – ні гу-гу. Симпатії своєї не міг побороти. Та й сло́ва якісь нелюдські добирав: замість сказати **гостро** каже **жорстко**. Усе на чужий копил.

Пішов міністер до старшого свинтуха. "Так і так, каже, укоськайте Хруня. Порушує наші з Вами домовлення про дипломатичну службу".

А старший свинтух і собі заприндився:

– Хіба ж неправду Хрунь каже? Вас же таки цісар навчив мови. Хіба ні?

Міністер, хоч і мав симпатію до свиней, а таки не витерпів:

– То й наших письменників, по-Вашому цісар учив?

Не знав старший свинтух, що на це сказати, і звернув балачку на свободу слова, мовляв, Хрунь користується із свободи слова.

Тут уже й міністер не знав, що сказати.

На цьому і розійшлися. Про те, щоб вислати Хруня, ні слова. Так і пішов міністер від старшого свинтуха, облизавши макогона.

Люди до нього, а він:

– Та не звертайте уваги на цього Хруня. У нас свобода слова.

Так і лишилися свинячі дипломати у царстві Людей.

Але мало того. З того всього пішов розбрат серед Людей. Одні кажуть: "Ми Люди!", а знайшлися мудраґелі серед них і кажуть: "Ні, ми не люди, ми таки Свині".

Відтоді нема в тому царстві злагоди. Як що до чого, то одразу і сварка. Розділилося царство на Людей та Свиней.

Отаке може вчинити свиняча дипломатія.

ДВОЛИКИЙ ЯНУС РОКУ

(Драма)

(Дія відбувається на засіданні Комітету, що надає звання Дволикого Януса Року тим, хто на це заслуговує. Перед зборами виступає Голова Комітету)

Голова Комітету: Пані й панове! Є пропозиція надати звання Дволикого Януса Року Президенту Степової Республіки Кабану.

Голос із місця: За які такі діла?

Голова Комітету: Дивіться на екран. Зараз ми покажемо два кадри з фільму "Дволикий Янус", і Ви побачите, за що варто присудити нашому Президенту таке звання. Увага! Пускаю кадри.

(На екрані Кадр № 1)

(Кабінет Президента Степової Республіки. Президент у кріслі за письмовим столом. Читає газету. Входить Голова урядової коаліції у Степовій Раді Вовцюган)

Вовцюган: Товариш президент! Потрібна Ваша санкція.

Президент: А що таке?

Вовцюган: Кролики заблокували трибуну Степової Ради. Нема як ухвалювати Ваші закони.

Президент: Негідники. А чого вони хочуть?

Вовцюган: Припинити політичні репресії.

Президент: Ого! Може, ще героїв Степу їм поприсвоювати, або геноцид визнати геноцидом.

Вовцюган: Кролям тільки попусти, вони й імпічмента захочуть.

Президент: Ну, це вже зась. Це вже зась. То ви не знаєте, що з ними робити?

Вовцюган: Та знаємо, ще й добре знаємо. Але без Вашої санкції ми не сміємо. Ви ж знаєте, що ми нічого не робимо на свою руку. Хто ж це бачив, щоб ми, не спитавши Вас, щось робили? Яка ж це буде стабільність у державі й узгодженість між гілками влади?

Президент: То скільки їх там, кролів, на трибуні?

Вовцюган: Та чоловіка з тридцять.

Президент: А що воно за кролі: є атлети, борці?

Вовцюган: Та де! Сама тобі інтелігенщина. Як каже наш політкомісар "тонкий прошарок". Є, правда, два чи три з добрими кулаками.

Президент: Знають джіу-джітсу?

Вовцюган: Може, й знають, та ми маємо на це раду: табуретне джіу-джітсу. Ніяке джіу-джітсу не встоїть проти табуретного.

Президент: А піску кролі не мають у кишенях, щоб очі засипати?

Вовцюган: Мабуть, не мають. Вони ж не сподіваються нападу. Як ми блокували трибуну, то вони не сміли нас витуряти. Думають, що це вже зайшло в традицію, й ми не наважимось.

Президент: Індик думав, та він здох. Коли так, то валяйте і всипте їм по саму зав'язку, щоб пам'ятали до нових віників, а то й до нових білих мух. Хай забудуть про репресії та про імпічмент.

Вовцюган: Це нам, як раз плюнути. Аби Ваше слово.

Президент: Тільки дивіться, щоб там журналюг не було, тих, що з камерами, щоб можна було свою версію до преси подати. Мовляв, ви вовки мирні. Це кролі на вас напали.

(Дзвонить телефон. Президент бере слухавку)

Вовцюган: Будьте певні, товариш президент. Це ж не перший раз. *(Виходить).*

(На екрані кадр № 2)

(Кабінет Президента. Президент за столом. Заходить Вовцюган)

Вовцюган: Прибув на Ваш виклик.

Президент: Як це сталося, що Вас зафільмували, як той каже, на гарячому?

Вовцюган: Та десь воно, паршиве порося газетне, як ми зайшли, сховалося, а як ми взялися до роботи, то й вигринуло. Як почалася акція, то ми вже не мали часу за тим дивитися. Ви ж бачили. Кролі на нас напали. Треба було відбиватися.

Президент: Якби ж то тільки я бачив. А то уся Европа бачила, і Америка бачила. Тепер треба відбілюватися. А що воно за тележурналіст? Наш?

Вовцюган: Якби наш, то ми б йому дали чосу. Якийсь чужак.

Президент: На другий раз у такій акції частину депутатів виділяйте дивитися за журналюгами. Щоб ні одного не було в залі. Тоді починайте. А тепер мені доведеться перед Европою себе вибілювати, щоб не подумали, що це я в тому вмочений. А вас уже не вибілиш. Спіймані на плівку. Як ото колись мій невдалий попередник ускочив.

Вовцюган: Та вже раз так вийшло, то робіть, як знаєте. Вас же вчити не треба.

Президент: Гаразд. Іди і поклич мені секретаря.

(Вовцюган виходить. Заходить Секретар)

Президент: Негайно треба зробити інтерв'ю із пресою.

Секретар: Десять журнслістів чекають у приймальні.

Президент: Десятьох мені не треба. Дай одного, але "нашого".

(Секретар виходить. Заходить Журналіст і його помічник з телекамерою)

Журналіст: Пане Президенте! Телерадіокомпанія "Степ". Дозвольте інтерв'ю.

Президент: Будь ласка.

Журналіст: Пане Президенте! Як Ви оцінюєте випадок, що стався у Степовій Раді вчора, коли депутати двох різних фракцій учинили бійку?

Президент: Сором і ганьба! Я обурений до глибини душі. Я категорично виступаю проти застосування фізичної сили у Степовій Раді. Це ж ганьба на цілий світ. Щоб у демократичній европейській державі таке діялось.

Журналіст: Ви маєте на увазі якісь дисциплінарні заходи?

Президент: Уперед треба провести розслідування. Я за те, щоб Степова Рада створила комісію для розслідування. Я, як президент, пропоную Степовій Раді на голову цієї комісії депутата **Вовцюгана**. Це надійна і чесна людина. Я його знаю не один рік. Треба вивести на чисту воду провокаторів, які стоять за цією акцією, хай хто вони будуть.

Журналіст: *(пише)*

Президент: То сьогодні це інтерв'ю буде на телевізії?

Журналіст: Постараюсь. А завтра, то напевно.

Президент: Ні, ні. Не відкладайте на завтра. Хай Европа знає, що я проти таких акцій, бо ще, чого доброго, подумають, що я схвалюю такі дії. Я – категорично проти. Категорично.

Журналіст: Коли Ви наполягаєте, то сьогодні ж це інтерв'ю буде на телевізії.

(Журналіст і помічник з телекамерою виходять. Президент один)

Президент: Усе я та я. Недурно ж ісказано: "Важка ти, шапко Мономаха". Мені за всіх недотеп треба віддуватися. Замочать журналюгу десь за річкою, а я відбріхуйся, створюй комісію, шукай доброго прокурора; проґавлять, що їх фільмують, знову мені клопіт. Ніколи не думав, що так важко президентом бути. *(Зітхає)*

(Кінець кадру № 2. Екран не світиться)

Голова Комітету *(що надає звання Дволикого Януса Року)*: Тепер, коли Ви бачили ці два кадри, переходьмо до голосування. Хто за те, щоб присвоїти звання Дволикого Януса Року Президенту Степової Республіки Кабану, піднесіть руку! Опустіть!. Хто проти? Нема. Звання Дволикого Януса Року присвоєно Президенту Степової Республіки одноголосно.

(Завіса)

ДОДАТКИ

СИЛА Й БЕЗСИЛЛЯ НЕНАВИСТИ

(Передмова до англійського перекладу роману О. Звичайної та М. Млакового "Ворог народу")

Унікальний роман-спогад Олени Звичайної та Михайла Млакового "Ворог народу" можна розглядати з різних точок зору. Це і побутовий роман, це і історична хроніка, це і свідчення про нелюдські злочини кремлівського Чингиз-хана – Сталіна, це і винувальний акт йому та його злочинам, це і провидливе застереження Вільному Світові бути на сторожі, це і гімн-хвала людському розуму, здатному знаходити вихід із найбезнадійніших обставин, це і філософський трактат про силу й безсилля ненависти.

Кожна з цих точок зору потребує окремого розгляду та окремого вступного слова. У цім короткім ессе я спробую торкнутися лише деяких із повищих точок.

Свідчення про злочини Сталіна.

Відбуваючи свій 25-літній термін ув'знення, я чотири роки був колимським зеком і чув від переживців Великого Терору жахливі подробиці цього невідомого світові злочину. Але почуте з чужих уст ніколи не може бути свідченням на справедливому суді. І почуте з чужих уст ніколи так яскраво і до дрібниць не змалює жахливих фактів, як це зробитґ той, хто на власній шкурі їх відчув та пережив. У романі "Ворог народу" ми маємо свідчення з уст того, що зазнав і перетерпів муки й знущання, яких зазнали мільйони совєтських 'ворогів народу', приречених на знищення і знищених у сталінській м'ясорубці. Згідно із задумом наділених владою злочинців, ці факти, співмірні тільки зі злочинами Гітлера, не мусіли бути ніким та ніколи оприлюднені.

І коли сьогодні послідовники й учасники цих злодіянь в Україні зводять пам'ятники Сталіну, то ті, хто руйнує ці пам'ятники, заслуговують на подяку та вічну славу від вільного людства.

Твір "Ворог народу" застерігає світ бути на сторожі від повторень масових душегубств новітніми Чингиз-ханами. Цих повторень можна з певністю чекати від тих, хто сьогодні звеличує тиранів та убивць типу Сталіна й Гітлера.

Роман-спогад О. Звичайної та М. Млакового варто розглядати і як філософський трактат про силу й безсилля ненависти й садизму. Засліплені ненавистю до людей з непересічним розумом душогуби й садисти однак не могли й не можуть обходитися без людей, наділених розумом, і то навіть приречених душогубами на знищення. І в цьому безсилля вузьколобих тиранів, бо людський розум ніколи не схилиться перед деспотичним дикунством. Навіть примушений силою терору коритися волі тиранів людський розум при першій нагоді змушує заляканих рабів встати з колін. І це ми бачили на прикладі розвалу імперії зла, на прикладі арабської весни, і це саме показує нам доля одного такого раба, який знайшов шлях і змогу розсекретити Каїнові діла сталінського раю-пекла на землі.

Виданий з великим запізненням англійською мовою цей роман проте буде бестселером у серії творів, що викривають ницість і тупість засліплених ненавистю до людського розуму справжніх ворогів народу – диктаторів минувшини й сучасности.

РУКУ ПРЕСІ В УКРАЇНІ!

Шановні пані й панове!

Дорогі брати й сестри!

Нема спокою нашим братам і сестрам в Україні. Незалежність нашої батьківщини обертається ще гіршим боком, ніж за московської окупації. У незалежній Україні під Володимировим тризубом і жовто-блакитним прапором почалися цькування і гоніння саме на титульну націю – на українців. Українських науковців масово звільняють з роботи, на їхнє місце ставлять некваліфікованих але "своїх"; на місцевих виборах українських патріотів масово не реєстрували кандидувати на виборні посади. А голоси, подані за націонал-демократів, яких таки зареєстрували, нечесні виборчі комісії фальшували на користь владної злочинної мафії. Нашу пресу піддають цькуванню, заборонам та іншим незаконним методам, щоб затулити рот народу, не дати йому говорити правду і обстоювати правду. Так, новий одеський губернатор від партії регіонів позбавив державної дотації єдину в Одесі українську газету "Чрноморські новини". Є в Одесі болгарська газета, є грецька. Їм уділено дотацію. Тільки не українській.

Послухайте лист замредактора цієї газети до письменника О. Різниченка:

Доброго дня, Олексо Сергійовичу!

Перепрошую, що з таким запізненням висилаю Вам статтю. Чесне слово – геть замоталася і забула про ваше прохання. Даруйте.

У нас дуже складна ситуація – колектив сидить без зарплати, але й то півбіди, а ціла біда в тому, що вже й за друк газети платити нема чим. Для влади то дуже зручна нагода буде втілити свій чорний задум – стерти "Чорноморку" з лиця землі. Українці таки не вміють любити українську справу "до глибини кишені", і наші заклики про фінансову допомогу (у тому числі до політичних сил) поки що залишаються без відповіді.

Отож увесь час голова зайнята тим, де би вишукати кошти, аби газета і далі виходила.

Тепер ще й маємо новий клопіт – постійно телефонують люди, яким відмовляють в оформленні передплати на "Чорноморку", тобто робиться ще один тиск – фінансовий та психологічний – і на колектив, і газету. Влада методично іде до поставленої мети. Вона не хоче, щоб на Одещині виходила українська газета, а ура-патріоти теж не поспішають нам допомагати. Іноді опускаються руки й задумуєшся: а, може, й справді наша газета Одещині не потрібна?

Даруйте за такий песимізм, бо то від болю за справу, яку робимо. Звісно, ми будемо боротися до останнього, але, на жаль, наші сили і можливості досить обмежені.

Така ось ситуація. А тому ще раз прошу пробачення, що не відразу надіслала статтю.

До речі, вона, як і більшість публікацій "Чорногорки" розташована на сайті газети – http://chornomorka.com

З найкращими побажаннями,

Ольга.

P. S. Якщо серед ваших знайомих є заможні небайдужі люди, що можуть хоч якось допомогти, повідомте, будь ласка, наші банківські реквізити. Як кажуть, з миру по нитці... Щоб вистояти у нинішній скруті.

Як бачимо, влада вдається до незаконних дій, не приймає від українських громадян передплати на свою газету.

В Україні іде наступ на українство. Чи ж можемо ми байдуже спостерігати знущання мафіозної влади з наших братів та сестер?

Ми живемо у кращих умовах і тому не можемо не помогти українцям в Україні боротися за свої людські та національні права. Існує невідкладна потреба помагати українській пресі, яку узурпатори хочуть ліквідувати, щоб світ не знав правди про те, що діється на нашій батьківщині.

У ЗУДАКу відкрито для акції "Руку пресі в Україні" рахунок, на який кожен, хто хоче, може слати пожертви і ми закликаємо всіх небайдужих відгукнутися на наш заклик і в міру своїх можливостей помогти нашим землякам боротися за свої права.

Адреса рахунку "Руку пресі в Україні" така:
UUARC Inc.,
1206 Cottman Ave.,
Piladelphia, PA 19111
Conto # 02-2404b.

Роман Воронка
Святослав Караванський
Теодор Царик

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ "Kyiv Post"

Дуже прикро усвідомлювати, що редакція "Kyiv Post", найбільшої англомовної газети в Україні, допустила на свої сторінки публікацію відверто провокативних матеріялів з проденикинських антисемітських джерел, замаскованих під незалежну інформаційну мережу "TV-Novosti".

Джерело, яке підписалося під статтею має прямий стосунок до псевдо-гебрейських організацій, керованих етнічними росіянами з московських секретних служб. Завдання цих служб розпалити міжетнічну ворожнечу в Україні до стадії міжетнічних конфліктів, що дозволить колишнім окупантам України вдатися до збройного вторгнення в Україну.

Стилістично-мовна експертиза статті про інцидент під час матчу "Динамо" (Київ) – "Карпати" (Львів) свідчить, що стилістика, лексика й брехлива аргументація цієї псевдо-незалежної публікації повторює стилістику, лексику й аргументацію псевдо-гебрейської організації, яка безуспішно скликáла 22 червня ц.р. у Львові антифашистський мітинг, засуджений у заяві Гебрейського Комітету України як промосковська антисемітська провокація. Очевидно, одні й ті ж особи причетні і до скликання мітингу у Львові і до незалежної інформаційної організації "TV-Novosti". Це одного поля ягоди.

Тому, звертаючись до редакції "К.Р.", ми змушені порадити їй пильніше приглядатися до джерел, з яких виходить той чи той газетний матеріял, бо ці джерела можуть обернути свої жертви на несвідомих виконавців волі ворожих і Україні і самій редакції спец-служб.

ІНТЕРВ'Ю ПАНІ ЛЮЦИНІ, ЯК ЙОГО ОПУБЛІКОВАНО В ЖУРНАЛІ "БЕРЕЗІЛЬ"

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ:
"ТРЕБА НАРОДЖУВАТИСЯ БОРЦЯМИ, А НЕ ОБИВАТЕЛЯМИ"

Жереб, що випав на його долю, був би явно заважким для людини пересічної. Війна. Полон. Арешт. Довгі роки – ба ні, довгі десятиліття! – в таборах найбезжальнішої до власних громадян держави, якої, на щастя, більше не існує. Далі – еміграція... І впродовж усього життя – ненастанне самовдосконалення. Душу свою він гартував терпінням, а доскіпливий ум дисциплінував працею. І навіть трохи дивно, що цей стоїк, цей нонконформіст, цей непохитний максималіст може бути таким привітним, таким демократичним у спілкуванні – якщо йдеться про спілкування з тими, кого він вважає за однодумців.

...Гаразд, а чим він живе нині? – а нині він, усесвітньо відомий мовознавець-україніст, видає пречудові словники. Пише вірші. Складає відкриті послання до президента США Обами. Не втомлюється бомбардувати світове зло публіцистичними інвективами... Так, Святослав Караванський залишився ідеалістом – і попри свій гіркущий життєвий досвід, і попри вельми поважний вік: 24 грудня 2010 року він святкуватиме високий ювілей.

А втім, ні, не святкуватиме – він не любить відзначати свої народини. Не любить і надмірної уваги до особистого. Про обставини свого життя оповідає сухувато, мовби знехочу, – лише найпринциповішого, найболючішого торкаючись, вибухає спонтанною емоцією.

"Я НІКОЛИ НЕ БУВ "СОВЄТСЬКИМ ГРОМАДЯНИНОМ"..."

– Пане Святославе, відомо, що дитинство і юність Ваші минули в Одесі; це місто – перехрестя різних культур, навіть, коли дозволите, місто-бульйон: різні національні компоненти в ньому змішуються і творять свою, специфічно одеську побутову традицію. Яке місце в Одесі – у тій Одесі, яку Ви пам'ятаєте, – належало культурі українській?

– Очевидно, що Одеса не відрізнялась аж дуже від усієї південно-східньої України. Пройшла революція, яка була в суті речі національною революцією, перехопленою московськими узурпаторами.

Обивателі звикли тримати носа за вітром. Нова влада була імперською у своїй суті; імперська культура переважала. Населення – походженням українське – ще не було тотально зрусифіковане. Був певний відсоток свідомих українців. Був значний відсоток недорусифікованих українців, які у тій чи іншій мірі вдавалися до української мови. Але був і великий відсоток зрусифікованих українців, які зовні – мовно, культурно – не відрізнялися від росіян; хоч психологічно – в побутовому плані – це були українці, та українськість їхня виявляла себе не з найкращого боку (згадаймо Лесине "раби, невільники продажні, без сорому, без честі...").

Інші національні групи, якщо й зберігали у своєму колі власну національну культуру, все ж "мовою інтернаціонального спілкування" вважали російську.

Вони – за винятком гебреїв – не зазнали в ході революції переслідувань. Цим вони відрізнялись від свідомих українців, які зазнали за революції тотального розгрому – це перший момент. Другий – це те, що *української інтеліґентної культури на родинному рівні* фактично не існувало. Інтеліґенцію свідому ЧК впродовж революції та перших років після революції в Одесі – винищило. Ті ж, хто вижив, старалися і далі не потрапити в чекістську м'ясорубку.

То був період, якого я особисто не переживав, але роблю висновок з розповідей та інших джерел.

А свідоме моє життя захопило так звану українізацію. Що це був за період?

Винищивши українську еліту на південно-східній Україні майже тотально, а на центрально-західній Україні частково, Москва раптом вирішила провести "українізацію". Це був хід, спрямований на Західню Украіну з метою залучити тамтешню українську людність до "світової революції", про яку московські узурпатори не переставали мріяти: "Мы на горе всем буржуям мировой пожар раздуем..." (Блок).

Пожежі не вийшло. Українці Заходу не клюнули на московську наживку, і вже 1929 року відбувається процес СВУ – початок погрому українства. Ці метаморфози нашого життя і нашої культури – розгром УНР, українізація, тоді знову розгром і голодомор – годі описати на одній сторінці. Річ у тім, що у ту добу в самій узурпаторській партії ішла боротьба кількох різних груп, серед яких були й національно настроєні. Перемогла група проімперська.

– Якою мовою розмовляли Ваші батьки? На першій сторінці Ваших популярних "Секретів української мови" – Ваш вірш, присвячений батькові; як на мене, це знаково. Розкажіть трохи про Вашу родину.

– Батьки мої переїхали до Одеси з Києва – як я тепер розумію, то була майже еміґрація. Про це, ясна річ, батьки дітям не говорили. Але я роблю висновок на підставі ряду фактів. Мої сестра і брат народилися ще в Києві. Батько скінчив у Києві Політехнічний Інститут. За часів Відродження працював на деяких посадах нової української влади. Можливо, мав якусь посаду від нової влади в Одесі. Але я нічого про це не знаю. Мати часом розповідала мені, дитині, про недавнє минуле – але про цей період я ніколи не чув від неї ані слова.

Мати моя Пелагея Юхимівна була козацького роду, походила з Козельця Чернігівської губернії. Освіта – 4 класи церковно-парафіяльної школи. З батьком моїм Йосипом Григоровичем вона познайомилася в Києві. Батьків батько – мій дід – був до революції дяком, тож сина послав учитися до Київської семінарії. А Йосипа у Києві захопила техніка – паротяги; потай від родини він кинув семінарію і подався на Політехніку. Коли дід довідався про це – перестав батькові помагати. Тож цю повинність узяла на себе моя мати. Вона й помогла батькові скінчити Політехніку 1914 року.

Очевидно, попервах батьки воліли спілкуватись українською. І згодом, уже у 20-ті роки, батько не раз говорив до мами по-українськи, та й у розмовах з іншими закидав українські слова. І все ж моєю рідною мовою треба вважати російську – з поправкою на "гекання" та ряд українізмів. Змалку я чув українські приказки, пісні, жарти – переважно від матері, а від одеситів – скальковані з української мови ідіоми, наприклад, "от смеха люди бывают" („з посміху люди бувають")... А ще – в таких "російських" родинах, як-от наша, були незмінно присутні українські книжки, зокрема "Кобзар" Шевченка.

Російськомовність батьків цілком зрозуміла з огляду на тодішні обставини. Жили ми в комунальній квартирі: шість родин на одну кухню, один на всіх туалет... У таких умовах – цілком зрозуміло – виникали конфлікти, які часом переростали навіть у бійки. У таких гарячих епізодах нерідко можна було чути на нашу адресу епітет "петлюрівці". Батько у тих сутичках участи не брав. То був мамин клопіт.

Будинок наш стояв на розі Сабанського завулку та Маразліївської вулиці (пізніше Енґельса). Одесити знають: це шестиповерховий Дім Моргуліса, збудований 1914 року. Якось – мені було два роки – я заблукав: з парку Шевченка зайшов аж на Французький (Лермонтовський) бульвар. Пам'ятаю лише, як міліціонер привіз мене на велосипеді, а мати на сходах ухопила мене в обійми...

А в трьох будинках від нас (Енґельса, 42) містилося Одеське обласне управління ҐПУ (перед тим – ЧК). Якось мати казала мені, що вночі з ҐПУ виїздила вантажівка, накрита брезентом, а після її проїзду на дорозі лишалися сліди крови. Двірникові було наказано засипати ці сліди пісочком. Так він розповідав моїй матері.

У таких обставинах – годі дивуватися, що батьки схилялися до російськомовности...

– Пане Святославе, як сталося, що зі звичайного юнака Ви обернулися на принципового опозиціонера і потрапили під репресії? Як вийшли зі звичної для тодішнього совєтського громадянина колії? Чим саме Ви насолили владі?

– Формула цього питання потребує корективи. Не варто уявляти собі, що всі юнаки були неодмінно відданими азіятській владі. Такими хотіли бачити своїх піддослідних кролів кремлівські боси. Але це вияв тоталітарного мислення.

Якщо говорити щиро, то я ніколи не був "совєтським громадянином". Я не мав вибору. Це так. Але не обирав ні совєтських вождів, ні совєтського способу життя. Як я міг бути щирим прихильником деспотичної влади, коли сам належав до категорії приречених на знищення? "Ліс рубають – тріски летять": так пояснювали щирі "совєтські громадяни" трагедію Голодомору. А коли "тріска" має розум – хіба аплодує вона своїм рубакам? Я не аплодував.

Бачите, то не я вийшов із колії радянської людини, а мене "вийшли". Процес СВУ, два арешти батька, сотні розстріляних письменників, артистів, мовознавців, сотні невинно засуджених звичайних громадян... Я це все бачив уже тоді – з восьмирічного, десятирічного віку... Для мене бути "совєтським громадянином" значило бути співучасником злочинів. Я б не міг стати героєм Совєтського Союзу, як кубанець Сандуленко, батька якого – українського педагога – розстріляли за "націоналізм", тобто за те, що він був свідомим українцем.

Я нічим не насолив дикунській владі. Вона мені насолила.

"НЕДОМАЛЬОВАНЕ ДОМАЛЮЄ ІСТОРІЯ"

– Доля вкинула Вас простісінько зі студентської лави – у горнило війни...

– Я розчарувався у технічному виші і вирішив змінити свій навчальний профіль. Я не мав проблем з наукою. Просто я помилився вибором. Вирішив перейти на філологію. Та для цього треба було відслужити два роки армії. Не думаючи про можливість війни, я покинув інститут і дістав повістку з військкомату. Служив у Білорусії (Ново-Білиця) у зенітному батальйоні. А 1941-го прийшла війна...

22 червня – коли ми, солдати, ще не знали про війну – наш зенітний дивізіон завантажився у телячі вагони і виїхав у невідомому для нас натоді напрямку. Під час руху поїзда наш вагон відвідав політрук Ройзен і повідомив нас про початок війни. Це вже було, мабуть, 23 червня. Стало ясно, чому, коли ми маршували Ново-Білицею на станцію на посадку в телячий ешелон з піснею

"Дальневосточная, даешь отпор,
Краснознаменная, смелее в бой..." –

жінки стояли коло своїх хатин і плакали...

Вивантажилися ми на станції Барановичі. Нам належало держати зенітну оборону. Я був заряджальником зенітної гармати. Гармата вистрілила один раз. Перелякала німецького "Мессершмідта". Ми дістали команду передислокуватись. Але не встигли. Виїхали на шосе – і тут налетіли німецькі штурмовики і стали нас бомбити. Убили командира дивізіону капітана Пересипченка. Він сидів у кабіні Вантажної машини – мертвий. А шофер живий. І я під машиною – теж живий...

Тіло капітана офіцери поклали на машину, повикидали з неї снаряди, лишивши дивізіон під командуванням старшини з Ростова Містюка, і виїхали на Схід. Чому вони це зробили? Бо йшов загальний панічний відступ усіх армійських частин. Стало очевидно, що оборонятися далі – безглуздо. Коли до нашого дивізіону почали наближатися на мотоциклах німецькі розвідники, Містюк дав команду: "Спасайся, кто как может!".

...Після ряду пригод, хвороби, полону, звільнення з полону для праці в селі Мосівці, короткочасного вчителювання у школі в селі Росоша під Проскуровим (у грудні німці закрили ту школу, лишивши хіба чотирикласну початкову), після праці в ролі перекладача з німецької та на німецьку для цензури Ґебіцкомісара у проскурівській газеті "Український голос"... словом, після цих усіх перипетій у березні 1942 року повертаюся до Одеси.

Знайомлюся з учасниками "похідних груп" ОУН, яких до Одеси відрядив провід...

Скінчилося це знайомство судом Одеського військового трибуналу і 25-літнім вироком у лютому 1946 року.

– Пане Святославе, розумію, Вам нелегко згадувати "табірний" період. Лише одне спитаю: чи доводилося Вам зустрічати в таборі своїх однодумців, можливо, представників репресованої української інтеліґенції?

– Ясна річ, людей там я зустрічав різних, в тому числі й інтеліґентів. Серед цих людей лише з одиницями мав близькі контакти. Совєтський табір – це твердий горішок. Те, що написав Солженіцин, ніби й може бути табірною енциклопедією. Але знову-таки – про табірне життя цей північний правдолюб написав, а про свою співпрацю з табірним КҐБ та видачу на розстріл українців – анітелень...

– А хрущовській відлизі Ви повірили?

– А як я міг не повірити, коли звільнено тисячі "ворогів народу"? Таборянам засяяла воля! Мені, правда, вона не посвітила. Комісія ЦК ВКП(б), складена з членів Політбюро, мене не амнестувала. Я не був помилуваний.

– Дякувати Богові, Ви врешті-решт урятувалися – іншим шляхом... Ваш виїзд із СССР: як це було? Хто дав дозвіл?

– Чому мене витурили з СССР, було загадкою для мене самого. Але факти, збирані по краплині, таки дали мені змогу з'ясувати, як і чому це сталося.

Перебуваючи в ув'язненні у таборі, а потім у тюрмі, я різними способами передавав свої заяви на волю – дружині, яка через московських дисидентів та іншими каналами передавала ці заяви на Захід, і вони згодом лунали з радіостанцій "Свобода" та "Голос Америки". Стосувалися ці заяви національного питання в СССР та в його післявоєнних сателітах: ішлося про утиски та злочини проти українців, поляків, прибалтів, а також гебреїв. Частину цих заяв оприлюднено у книзі Вячеслава Чорновола "Лихо з розуму", яка вийшла друком 1968 р. у Франції.

За два-три роки до звільнення моя дружина Ніна на котромусь із побачень розповіла мені, що з Нью-Йорку на моє ім'я надійшов виклик на виїзд до США. Коли з цим викликом вона зверталася до певних установ чи тільки показувала його московським дисидентам, їй сказали, що я і вона зможемо виїхати лише на ізраїльську візу.

На наступному після цього побаченні (за рік) Ніна сказала, що вже має виклик до Ізраїлю, який їй вистарали її московські друзі.

Уже коли я прибув до Америки, мені показали копію моєї статті, яка з'явилася в журналі "Нью ріпаблік". Що це була за стаття? У ній ішлося про процентну норму для гебреїв в СССР при вступі до вишів. З усіх моїх статей та заяв, опублікованих у книзі Чорновола, саме цю статтю оприлюднила американська ліва преса.

Цікаво, що згодом в Америці мене кілька разів ідентифікували як гебрея. Першого вересня 1980 року до мене підійшла викладачка Ком'юніті-коледжу, що в місті Колумбія, де я вчився, і поздоровила мене з Новим роком. На моє здивоване питання, чи ж сьогодні Новий рік, вона спитала: "Ар ю а джу?", на що я відповів: "Ай ем нот"[1]. Річ у тім, що носіїв прізвища на *-ський* більшість американців мають за гебреїв.

...Іще момент. Якось на побаченні Ніна сказала мені, що у московських дисидентів вона бачила відбитки документів із грифом "Совершенно секретно". Ймовірно, що дисиденти мали своїх однодумців і в колах високих достойників ЦК КПСС!

Натрапивши випадково після кільканадцяти років на копію моєї статті у "Нью ріпаблік", я звернув увагу на архівний знак "Красный архив", відбитий на копії. Безперечно, це був автентичний знак совєтського архіву на газеті, з якої зроблено копію. То був секретний архів, доступний лише для владоможців, для працівників КҐБ або ще для якихось особливо втаємничених осіб з адміністрації Кремля. Хто зробив цей відбиток із "Красного Архипа" і переслав (очевидно, через дисидентів) до Америки? Певно, що людина, яка сама потерпала від фактів, наведених у моїй статті; крім того, ця людина мусила мати право користування секретним архівом... Виходить, то мав бути або гебрей, або щирий симпатик цього народу, незгідний з антисемітським курсом Сталіна, Хрущова, Брежнєва!

Цілий ряд членів Політбюро КПСС – почавши від шефа КҐБ Андропова – або мали гебрейське походження, або були щирими друзями гнаних Кремлем гебреїв. Гадаючи, що на захист гебреїв міг виступити тільки гебрей, ці діячі уможливили виїзд захисника гебреїв Караванського на "гнилий" Захід. Так підказує мені клубок наведених фактів... Можливо, недомальоване домалює історія.

[1] «Ви єврей?» – «Ні» (англ.). – *Прим. ред.*

А на момент виїзду ми з Ніною постали перед вибором: Ізраїль чи США. Обрали США.

– Перепрошую за надмірну цікавість – а що сталося з Вашими батьками, братом, сестрою? Чи Ви якось контактували з ними після свого виїзду?

– Мати моя померла 1966 року. Батько – 1970-го. Сестра Ірина 1944 року виїхала з Одеси разом із працівниками російської проімперської газети "Молва". Я зустрівся з нею в Ґалаці (Румунія), але наші шляхи розійшлися.

Якось – уже в США – мені показали вирізку з віденської української газети 1947 року: сестра розшукувала свого брата Святослава. А я тоді перебував у таборі на 501 будові, яка вела залізничну колію з Печори на Урал...

Побачивши стару вирізку, я й собі дав оголошення про розшук сестри. Його розмістили у паризькій газеті "Русская мисль". Відгукнулась пані чи то з Алжиру, чи то з Марокко, яка знала Ірину Караванську у 40-х роках. Що з нею сталося далі, пані не знала, але повідомила, що сестра збиралася виїхати до Південної Америки. Але то, очевидно, замилюй-очі напрямок. Я не виключаю, що сестру завербували проімперці для засилки в СССР і що саме там її доля і скінчилася.

Брат мій Ігор зрікся мене 1979 року, Коли КҐБ спитало його, чи не заперечує він проти виїзду брата на Захід, він відповів: "Якого брата? Я не маю брата".

"...КОЛИ НЕ Я, ТО ХТО?!"

– Ви потрапили до США вже у досить зрілому віці. Як Вам вдалося прижитися там?

– Прижилися у США мільйони еміґрантів, то чому б ми – люди з освітою – не змогли?

– Якось Ви зізналися, що у місті Дентоні, де Ви мешкаєте, зовсім нема українського оточення. То чому ж зупинилися саме там?

– З чисто фінансових міркувань. Попервах ми взяли були квартиру у Колумбії (штат Мериленд). Але там квартировласники дерли з нас забагато грошей. Ми стали шукати, де б дешевше усамостійнитись. Наші пошуки привели нас у Дентон, де ми й закорінилися. Тепер, справді, я тут один. Моя дружина – Ніна Строката-Караванська, член-засновник Української Гельсинської Групи – померла 1998 року.

– Пане Святославе, з ким серед американських українців Ви підтримували й підтримуєте зв'язки, бодай листовні?

– Моє коло спілкування завжди було широким, але ж Вас цікавлять передусім письменники... А з письменниками випадало по-різному. Або до нас ставилися дуже прихильно – або стосунки під'їдав хробак конкуренції. Якось я навіть дістав анонімного листа, в якому звинувачено не лише мене, а всіх еміґрантів-дисидентів: ми, мовляв, відтрутили українців діяспори від їхніх питомих кумирів... Очевидно, що того листа писала людина з письменницького середовища.

Спілкувався я особисто з Василем Чапленком, котрий сам звернувся до мене з листом, але через мою нетактовність це спілкування припинилося, про що я щиро жалкую. Чапленко присилав мені свої самвидавні твори; він вважав себе "дисидентом" діяспори... Одна така самвидавна збірка Чапленка в мене збереглася. Якщо "Березіль" погодиться ці твори опублікувати, то я б вислав цю книжку – з тим, щоб після публікації журнал передав цю збірку Дніпропетровському музею В. Чапленка. Як знайти цей музей, може пояснити Леся Степовичка... Чап-

ленко критикує деяких діяспорних ідолів, але це не повинно зупинити публікації. Історія має знати усі, і то цілком протилежні, погляди.

Раз я зустрівся з Докією Гуменною; відбулося це під час дискусії, організованої, здається, Науковим товариством імені Шевченка. Я доповідав на тему "Українське життя в окупованій румунами Одесі". Пані Докія поставила мені якесь питання (зараз не пам'ятаю яке), я на нього докладно відповів. Ця зустріч сталася десь аж у дев'ятдесятих роках. Більше я з Гуменною не спілкувався, і це дуже прикрий для мене факт.

Взагалі про письменників діяспори ми з дружиною спершу не мали жодного уявлення. Навіть ті твори, що їх нам присилали Чапленко та ще дехто, ми не мали часу читати: треба було влаштовуватися з житлом, з працею, робити щось для захисту політв'язнів СССР (Юрій Шухевич та інші), видавати свої книжки, лікувати Ніну, яка мала проблеми зі здоров'ям... Лише в нинішньому столітті я прочитав спочатку спогади Докії Гуменної, а опісля й усі її твори; їх мені прислав доктор математики Воронка. Ось аж тоді я відкрив для себе Гуменну. Вона стала однією з улюблених моїх письменниць. Ціную її правдивість і чисту українську мову.

– А кого ще можете назвати серед улюблених?

– Замолоду любив Винниченка. Хоч не перечитував його добрих 70 років.

– Згадана Вами Докія Гуменна в листах до Дмитра Нитченка нарікала, що молодь – діти, онуки українських еміґрантів – забувають у чужомовному середовищі рідну мову, відходять від питомої культури...

– На жаль, це правда. Українська молодь, народжена в чужому оточенні, деукраїнізується. І на це нема жодної ради. Культура держави поселення перемагає. Утім, американізовані українці – американці за культурними ознаками, та психологічно – вони українці: ті сами плюси й мінуси, що і в материкових родичів.

...Треба народжуватися борцями, а не обивателями. Бува, що обивателі родяться й у культурних прошарках... Згадаймо СССР. Сандуленка я вже називав. А є ще такий російський офіцер Володимир Володимирович Сосюра... Чому він не чується українцем?

– Пане Святославе, як воно – залишатися українцем поза Україною?

– І легко, і важко. На це питання найкраще відповіли б ізраїльтяни, які сорок віків жили по чужих державах, але лишилися ізраїльтянами. Очевидно, мало навчитися рідної мови від матері – треба ще навчитися бути сином (дочкою) свого народу.

– Побутує думка, буцімто сьогодні, в добу постмодернізму і ґлобалізму, націонал-демократична риторика застаріла. Можете опонувати цьому твердженню?

– Застаріла?! Це вам, либонь, кажуть пропаґандисти імперських націй, націй, які пригноблювали та обкрадали "менших братів". Але для окрадених "братів" національно-демократичні погляди – чи не єдиний рятунок у світі, загрузлому у "злому злі".

– А який суспільно-політичний устрій Ви б хотіли бачити в Україні?

– Той, який обрали б самі українці – без участи осіб, не народжених в Україні.

– Ким Ви себе відчуваєте в більшій мірі: мовознавцем? громадським діячем? літератором?

– Я відчуваю себе людиною з її плюсами й мінусами. Став мовознавцем, бо... коли не я, то хто?! Моє діло – робити те, що я можу і що я ще знаю, бо, як бачимо, багато чого масово забувається або кривотлумачиться.

– Тоді поговорімо про мову. Ви здавна обстоюєте необхідність змін в українському правописі. Про це йдеться у численних Ваших книгах і публікаціях. Чому – все ж таки – правописна реформа потрібна?

– Люцино, для окрадення "менших братів" імперія винайшла чимало способів. Одним з найефективніших є сплюження історії та культури залежних націй. Найвигадливіші окрадачі знайшли дуже діткливу точку "братів" – правопис. Правописи народів вироблялися віками, навіть тисячоліттями (Китай), тому погодитися на те насильство, що його вчинили окупанти над українським правописом, – означає відступництво. Це як у Шевченка:

"Німець скаже: "Ви моголи!"
– Моголи, моголи!"

– Наведу головний аргумент Ваших опонентів у цьому питанні. Погоджуючись, що правописні зміни совєтських часів були насильницькими і не відповідали духові української мови, вони, однак, твердять, що на сьогодні вже нема сенсу відкручувати стрілку годинника назад і намагатися вирівняти покривлене дерево: українська мова хоч-не-хоч, а мусила прибрати для себе нових норм і зжитися з ними, і цей процес невідворотний. Що Ви на це скажете?

– Єзуїтський погляд. Якби можна було просвітити мозок цих ерудитів, то ми б побачили, що українського мислення ці особи не мають. Українська мова для них не доля, а лише засіб заробітку. Вони не хочуть опанувати її від А до Я. Їх задовольняє знання трьох чи п'яти тисяч українських слів із величезною домішкою іноземщини, в тому числі й "старшобратньої". То нащо їм ще сушити голову відродженням питомих рис української мови? Нащо вчити учнів *мови*, коли ти вже звик учити їх *мові?* А загорнути свою байдужість у привабливий папірець ці хамелеони вміють!

Думку про необхідність та актуальність правописних змін підказує вже сама карикатурність правопису нинішнього, цього виплоду неуцтва. Почну з прізвищ. Сучасний правопис не наводить схем відмінювання таких прізвищ, як Гончар, Масол, Швець, Мазурок. Тим часом у ЗМІ та урядових документах ці прізвища відмінюються неправильно:

Гончар – Гончара – Гончару (-ові)
Масол – Масола – Масолу (-ові)
Швець – Швеця – Швецю (-еві)
Мазурок – Мазурока – Мазуроку (-ові)...

Тоді як здоровий глузд велить відмінювати їх так:

Гончар – Гончаря – Гончареві (-ю)
Масол – Масла – Маслові (-у)
Швець – Шевця – Шевцеві (-ю)
Мазурок – Мазурка – Мазуркові (-у)...

– До слова: яким правописом Ви самі користувалися у Ваші шкільні роки?

– Я захопив ще харківський правопис, який діяв у школах до 1933 року. Потім прийшла сталінська єрижка.

"СЬОГОДНІШНЯ УКРАЇНА – ВЕЛИКА КРОВОТОЧИВА РАНА"

– Пане Святославе, кажуть, іноді з віддалі можна побачити те, чого не бачиш зблизька. Якою Вам – із-за океану – бачиться стогоднішня Україна?

– Сьогоднішня Україна бачиться як рана. Велика кровоточива рана.

– Що підточує наші сили? У чому наш порятунок?

– Сили підточує еґоцентризм. "Вождізм". Заздрість до успіхів ближнього. А ще – невміння орієнтуватися в людях, невміння реально оцінити, хто є хто, – не на підставі гарних слів, а на підставі вивчення біографії особи: а що ти робив, голубе, коли нас нищили? Давно потрібна була люстрація. Її не провели. Цим і пояснюється масове зрадництво проукраїнських – нібито – діячів. А порятунок... У розумі. І в єдності.

– Життя Ваше видалося нелегким, проте насиченим. Чи не писали Ви щоденників? Чи не замислюєтесь над написанням спогадів?

– Щоденників не писав. Не було коли та де. На мемуари й нині не маю часу. Готую виправлене й розширене видання "Словника синонімів". Тоді, якщо стане сил, – таке ж видання "РУС-у складної лексики". Що буду робити потім – підкаже час і ситуація в Україні. Якщо першочерговою потребою будуть мої спогади – писатиму їх. Коли ж будуть інші – животрепетніші – потреби, то мемуари відпадуть.

– Ваше літературне і життєве кредо?

– Бути тим, ким ти є. І бути чесним – хоч це не завжди вдається.

Спілкувалася Люцина ХВОРОСТ
серпень 2010 р.
Харків, Україна – Дентон, США

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

МОЄ РЕМЕСЛО

Кинути слово, щоб бомбою стало!
Кинути слово, щоб душі трясло!
Кинути слово, щоб всіх хвилювало!
Кинути слово – моє ремесло!

Думку родити, щоб совість будила!
Троїла мужність і нищила зло!
Щоб маяком невгасущим світила!
Думку родити – моє ремесло!

Кинути слово і думку подати!
Гостру, як бритва, і чисту, як скло!
Муку страшну і жорстоку зазнати!
Світ обновити – моє ремесло!

1956
Траса Тайшет-Лена

Караванський Святослав

Лист до Героя пера – Марії Матіос

Видавець:
Видавництво «БаК»
а/с 9009, Львів 79011
тел.: (032) 261 00 12
факс: (032) 261 10 81
е-пошта: office@bak.lviv.ua
www.bak.lviv.ua

Друк:
Видавнича фірма «Афіша»

К 21 **Караванський С.** Лист до Героя пера – Марії Матіос / Листи, статті, інтерв'ю і таке інше. Львів: БаК, 2013. – 220 с.
ISBN 978-966-2227-23-9
Ця збірка листів та статей автора стане у пригоді всім, хто цікавиться українською мовою та шляхами її відродження після сталінського мовного Голодомору. Читач знайде у цій збірці й низку інших матеріялів на теми, які хвилюють сучасників. Збірку розраховано на широке коло читачів від учнів та студентів до державних діячів.

Святослав Караванський

український мовознавець, письменник,
перекладач, публіцист, громадський діяч.

Головні праці:

Практичний словник синонімів української мови.
Київ: Кобза, 1993; 2-ге вид., Київ, 2000;
3-тє доп. вид., Львів: БаК, 2008;
4-те доп. вид., Львів: БаК, 2012.

Російсько-український словник складної лексики.
Київ: Академія, 1998;
2-ге доп. вид., Львів: БаК, 2006.

Словник рим української мови.
Львів: БаК, 2004.

Секрети української мови.
Київ: Кобза, 1994;
2-ге доп. вид., Львів: БаК, 2009.

Пошук українського слова, або боротьба за національне «Я».
Київ: Академія, 2001.

До зір крізь терня, або хочу бути редактором.
Львів: БаК, 2008.

Книга-журнал одного автора.
Львів: БаК, 2010.

Звідки пішла єсть московська мова або шила в мішку не сховаєш.
Львів: БаК, 2012.

Гумористичний самвидав.
Львів: БаК, 2013.

Святослав Караванський

Лист до Героя пера – Марії Матіос